הארץ

64 אג', יום ג' כ"ג באדר א' תשמ"ו, 4 במרס 1986 VOL. 68/20318 MARCH 4 1986
כולל מע"מ

למה לסכן את המשגור שלך?
מס' 1
בלדרות אויר לכל העולם
רק בחברה הגדולה והאמינה ביותר. שיגור אקספרס.
התקשר: 03-375211,373075
שיגור אקספרס BURLINGTON AIR EXPRESS
טרנס כלל - תשגיר בע"מ
נמנה על קבוצת כלל

פרס התאכזב מפגישתו עם שמיר: אינני מציג אולטימטום, אך הזמן אוזל במהירות

שמיר: העבודה מפגינה שתלטנות ומנסה ליצור משברים מלאכותיים

"הליכוד אינו מתכוון לשלם מחיר הרוטציה" ★ "שרינו": לא נוביל מחלוקת הצמיחה למשבר עד לאחר ועידת החירות ★ רוב סיעת המערך תמך בפרס

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ממלא־מקום ראש הממשלה, יצ־חק שמיר, טען אמש לאחר שיחה עם ראש הממשלה, שמעון פרס, כי מפלגת העבודה מנסה להפגין שתל־טנות במקום שותפות ולהוביל את ההגה הכלכלי של הממשלה הדרך ההסכם הקואליציוני. בתום הפגישה עם ראש הממשלה נמסר כי פרס התאכזב מהעמדה שהציג בפניו שמיר בנושא הדרישות להקמת קרן הצמיחה וועדת השרים לענייני הצמיחה.

בהופיעו בפני כנס צעירי חרות לקראת ועידת התנועה ביום ראשון, אמר שמיר כי הליכוד אינו מתכוון לשלם מחיר נוסף עבור הרוטציה.

מעבדים תכנית להחלת הממשל העצמי ברצועה

נוכח המתיחות הרבה העלולה להיגרם מהמצב הדמוגרפי והכלכלי החמור בעזה ★ במשרד ראש הממשלה סבורים: התכנית תיתקל ברצועה בהתנגדות רפה יותר מאשר ביו"ש

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

במשרד ראש הממשלה מעב־דים תכנית מפורטת להחלת הממשל עצמי ברצועת עזה. לסופר "הארץ" נודע כי באחרונה התקיימו מספר דיונים בנושא זה בהשתתפות מומחים, כולל אנשי הממשל הצבאי ומושלים לשעבר.

רה"מ שמעון פרס אמר אתמול בישיבת ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, כי הוא מצטער על כי לא יצאה לפועל בשעתו התכנית שכונתה לכינוי "עזה תחילה". על פי דעת של מומחים, עלול המצב הדמוגרפי והכלכלי בעזה לגרום למתיחות רבה באזור. הריבוי הטבעי ברצועה והשיעור הגבוה של הפליטים בקרב האוכלוסיה, מהווים, אומרים מומחים, עלול להפוך את האזור לבעיה חריפה מן הקיימת בגדה המערבית.

במסגרת התכנית, מוצע להביא עד למינימום את מספר הישראלים המועסקים במשרדים האזרחיים המנהלים את ענייני הרצועה. כבר היום מופקדות יותר סמכויות המשרות בידי תושבים מקומיים. נודע כי באחרונה הועלתה האפשרות למנות מחדש את ראש עיריית עזה לשעבר ראשד א־שאווה לתפקיד, ואת אחד מבניו לסגנו. מחמת המצב הכלכלי הקשה ברצועה, יש כוונה לאשר את הקמתו של מפעל למיץ פרי הדר, ולמנוע בכך עקירת פרדסים נוספים על אלה שנעקרו ברצועה עקב קשיים בשיווק הפרי.

נודע כי במשרד ראש הממשלה סבורים כי הנהגת ממשל עצמי ברצועת עזה תיתקל בהתנגדות רפה יותר מן הצפויה לתכנית כזו בגדה המערבית, בשל מספרן הקטן יחסית של המנהיגויות, והרגישות הקטנה יותר של האזור מבחינה פוליטית.

תמונתו של ערפאת מתנוססת בהלווייתו רבת המשתתפים של זאפר אל־מצרי שנערכה אתמול בשכם. (תצלום איפי)

סנדיי־טלגרף: יועצי צבא מצפון קוריאה וכנראה מישראל שוהים בחצי האי פאו

רדיו טהרן: כוחות איראן כבשו מעוזים אסטרטגיים בפאו

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" וסוכנויות הידיעות

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). יועצים צבאיים מצפון־קוריאה וכנראה גם מישראל שוהים בחצי האי פאו בו מתנהל הקרב המרכזי במלחמת המפרץ ומסייעים לצבא איראן במלחמתו בעירק. היועצים הוטסו מטהראן שם הם שוהים דרך קבע ומעניקים מניסיונם למשטר החומייני במאמציו לפרוץ את קווי ההגנה של עירק המורכבים מטנקים סובייטיים ומסוללות ארטילריה המוצבים בתוך מחפורות.

כך מסר אתמול "סאנדי טלגרף" הלונדוני מפי שליחו בפאו.

רדיו טהראן טען אתמול שהכוחות האיראניים המשיכו להתקדם לתוך תחומי כורדיסטאן העירקית וכבשו כמה מעוזים אסטרטגיים בחצי האי פאו שבדרום. בסך הכל כבשה, לטענתו, 330 קמ"ר מאדמת עירק. איראן טוענת שכוחותיה עומדים במרחק 18 ק"מ בלבד מן העירה המחוזית סולימאניה, כ־270 ק"מ צפונית־מזרחית לבגדד, וכי מטוסיה תקפו אתמול אתרים אסטרטגיים בעומק עירק.

לעומת זאת טענה אתמול עירק שעם סיום הלחימה הצליחו הכוחות העירקיים בפיקודו של מיור גנראל מהאר עבדול ראשיד, מפקד המחנה השלישי, להדוף את התוקפים ול־השמיד את כל כוחותיה של אירן בחצי האי פאו.

הנהלת "וולקן": יוחלט על עתיד המפעל על יסוד הזמנות משרד הביטחון

מאת נורית בהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

מהנהלת "וולקן" נמסר, כי בימים אלה נבדק מצב ההזמנות של משרד הביטחון, כדי להחליט על עתיד המפעל. אמש התקיימה פגישה בין נציגי ההנהלה, נציגי העובדים והאגף לאיגוד מקצועי חיים הבר־פלד. הבוקר תשמע ועדת העבודה והרווחה של הכנסת בראשות הח"כ אורה נמיר את טענות ההנהלה ועובדי "וולקן".

(ע). בית־המשפט השלום בחיפה הורה אתמול להשהות פתיחתם של שערי מפעל וולקן במפרץ חיפה, לאחר שהנהלת המפעל לא קיבלה את הצעת הפשרה, שהעלה בית־המשפט לפיתרון סכסוך העבודה.

נמשכים החיפושים בשכם אחרי חוליית רוצחי זאפר אל־מצרי

במהומות במחנה הפליטים בבלאטה נורה למוות אב בן 57 שניסה לחלץ את בנו מהתקהלות

מאת אורי ניר

רוצחיו של ראש עיריית שכם המנוח זאפר אל־מצרי הם אנשי חוליה הפועלת זה זמן רב באזור שכם וג'נין והיא גם אחראית לרצח איש משמר הגבול, שוטר דרוזי, שנהרג מיריות בקסבה בשכם לפני כחודשיים.

עובדה זו התגלתה אתמול לאחר הבדיקה הבאליסטית של הקליעים שפגעו באזפר אל־מצרי. עולה כי באקדח זה רצחו גם את שוטר משמר הגבול ב־11 בינואר, כאשר ערך קניות עם משפחתו בקסבה שבשכם. באקדח זה בוצעו גם מעשי רצח ופגיעה נוספים. מכאן עולה כי חוליה זו, המונה שלושה אנשים לפחות, ולא שניים כפי שסבור לאחר רצח ראש העיר ביום ראשון, פועלת באיזור שכם־ג'נין בחודשים האחרונים. החוליה מגיחה מפעם לפעם לפעולות רצח ונראה כי היא מקפידה לאסוף מידע מבצעי מדויק על הקורבן האחר, קודם לפעולתה. לא מן הנמנע כי הרוצחים מקבלים גם מחסה מאנשי החזית העממית באזור.

חקירת כוחות הביטחון נמשכת. סופר "הארץ" דן מרגלית מוסר: האקדח שבו רצחו שלשום את אל־מצרי, בשכם שימש כבר לרצח יהודי הדרוזי. זאת גילה אתמול ראש הממשלה שמעון פרס בישיבת ועדת החוץ והביטחון של הכנסת. פרס ביקש מהח"כים לשמור על סודיות הידיעה.

גורמי ביטחון המשיכו אתמול בסריקות מבית לבית בשכם בניסיון לחשוף חוליה הנבנית עם תומכי "החזית העממית", שביצעה לאחרונה מספר פיגועים באזור. החוקרים סבורים, כי כלי־הנשק ששימש לרצח זאפר אל־מצרי הוא אותו אקדח בקוטר 7.65 מ"מ, שבו נורה

(סוף בעמוד 2, טור 7)

בעקבות המהומות בקהיר סבורים בארה"ב:

מובארק יתקרב לישראל ויצר צעדי האופוזיציה

צופים גם שמצרים תבקש סיוע אמריקאי לשיקום ההריסות

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

המהומות בקהיר יביאו לכך שהנשיא מובארק ינקוט יד חזקה כלפי האופוזיציה ויצר את צעדיה — כך מעריכים גורמים אמריקאיים על פי דיווח שהתקבל בירושלים. גורמים מדיניים צופים כי ריסון האופוזיציה יאפשר למובארק יותר התקרבות לישראל.

בעקבות הנזקים הכבדים שנגרמו לבתי המלון בקהיר, צופים גורמים מדיניים כי מובארק יבקש סיוע אמריקאי מיוחד לפעולות השיקום. כמו כן, מעריכים כי בפגישות שיקיים שר התיירות אברהם שריר בקהיר בעוד כשבועיים, יבקשו נציגי מצרים ליזום חבילות תיור משותפות, בתקווה שהדבר יביא להתאוששות הענף, שנפגע קשות עקב המהומות.

משלחת המנכ"לים הישראלית בראשות מנכ"ל משרד רה"מ אברהם טמיר יצאה אמש לקהיר לחידוש השיחות בנושא טאבה והנורמליזציה. במגעים שיהיו עם קהיר, הועלתה אפשרות שהשיחות יועתקו לאלכסנדריה, שכן מלון מינה האוס, שבו התקיים סיבוב השיחות הקודם, נפגע במהומות. עם פתיחת שיחות ועדת המשנה לנושא הנורמליזציה, ידרשו נציגי ישראל על מתן היתר בנייה לקולג' הקופטי בבית חנינא שבירושלים. הנושא הוסדר בפגישה שהתקיימה בסוף השבוע שעבר בלשכת ראה"מ בהשתתפות שר החוץ וממלא מקום ראה"מ יצחק שמיר ושר הפנים יצחק פרץ.

ערב יציאת המנכ"לים לקהיר, טרם הוחלט כמה זמן יימשך סיבוב השיחות הנפתח היום. נראה כי השיחות יימשכו לפחות עד סוף השבוע, אם יתברר כי ניתן להגיע לניסוח שטר הבוררות בעניין טאבה, אפשר שהשיחות יימשכו גם בשבוע הבא.

להמצרי האחראים, כולל השר, יועמדו לדין

ראש ממשלת מצרים ד"ר עלי לוטפי אמר אמש כי שר הפנים שהתפטר הגנראל אחמד רושדי יועמד לדין אם יוכח כי נהג ברשלנות בפרשת המהומות שפרצו בקהיר לפני שבוע. לוטפי ציין כי גם קצינים בכירים במשטרה ובכוחות הביטחון יועמדו למשפט אם תוכח רשלנותם. עוד ציין, כי בניגוד לסרבנות הידיעות המצריות, כי העוצר, שהוטל לשעות הלילה בלבד, יוסר כליל עד סוף השבוע. לדבריו, מגיע אומדן ראשוני של הנזקים כתוצאה מהמהומות ל־150 מיליון דולר.

שר ההגנה המצרי הגנראל אבו גזאלה הודיע אתמול כי יחידות הצבא המצרי עומדות לסגת מאזור קהיר רבתי ולשוב לבסיסים. במשך יום אתמול התפרסו יחידות מוגברות של המשטרה וכוחות הביטחון ברחבי הבירה, ובעיקר באזורים שמהם נסוגו כוחות הצבא לנקודות ריכוז לקראת הפינוי.

שר ההסברה המצרי הכחיש אתמול את הידיעות על חקירות באזור אלכסנדריה ועל השתלטות

(סוף בעמוד 2 טור 4)

אלוף יוסי פלד עם סיום תפקידו כראש מחלקת ההדרכה במטכ"ל

"קצינים בצה"ל גדלים חסרי יוזמה ומוגבלים — כמפקדי כיתות גדולות"

"לצה"ל בעיה אמיתית של הפעלת המיפקדות במלחמה" ★ מציע להפוך את בית־הספר לפיקוד ומטה לאקדמיה צבאית ★ דגש מיוחד הושם במה"ד על תורת הלחימה הבין־זרועית

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

"יש לצה"ל בעיה אמיתית של הפעלת המיפקדות במלחמה. הדבר בא לידי ביטוי במלחמת לבנון ואנחנו פועלים, כדי לשפר נושא זה". דברים אלה אמר אתמול אלוף יוסי פלד, עם סיום תפקידו כראש מחלקת ההדרכה (מה"ד) במטכ"ל. האלוף פלד מיועד לתפקיד אלוף פיקוד הצפון.

לדבריו, קיימת בעיה נוספת הקשורה לכישורים של המפקדים להבין את אופי תפקודן והיקף הפעולות של העוצבות. "ישנה סכנה שהקצינים גדלים להיות מפקדי כיתות גדולות. בין השאר משום שהמפקדים נושאים אותם הרבה מאוד הרגלים של פעילות הביטחון השוטף. הדבר גורם לכך שגדלים מפקדים מוגבלים וחסרי־יוזמה".

אחת הדרכים להתמודדות עם בעיה זו היא הפיכתו של בית־הספר לפיקוד ומטה לאקדמיה צבאית, בה ילמדו הקצינים הבכירים במשך שנתיים. הקצינים ישלבו לימודים צבאיים בלימודים אקדמיים. תכנית זו מצויה בשלבי דיון מתקדמים בצה"ל.

נושא נוסף עליו שם מה"ד את הדגש בתקופה האחרונה הוא הפיקוד והשליטה בשדה הקרב. דגש מיוחד הושם על תורת הלחימה הבין־זרועית. חשיבות מיוחדת ניתנה במה"ד לצמצום מספר פעולות האימונים — בשלוש שנים צומצמו ב־30 אחוזים. לדברי האלוף פלד, הקמת המפח"ש (מפקדת חילות שדה) פגעה במידה רבה במה"ד ונטלה חלק מתחומי העיסוק שלו. אך לדעתו, המפח"ש הוא צורך חיוני אמיתי של צה"ל.

להערכת האלוף פלד, העומד בראש צוות הבדיקה שמינה הרמטכ"ל לבחינת היבטים השונים של אירוע חטיפת שני חיילי צה"ל בדרום לבנון, יוכל הצוות למסור את מסקנותיו בעוד כשבועיים.

ראש משרד חצי האי ערב במשרד החוץ האמריקאי:

כמה מפעולות אש"ף בשטחים לגיטימיות

התקפות ישראליות על טוניס או ביירות בהם נהרגים אזרחים חפים מפשע הן טרוריסטיות כמו ירי קטיושות בגבול הישראלי ★ רוזן ביקש תגובת משרד החוץ האמריקאי על דברי בראון

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). "אני סבור כי כמה מפעולות אש"ף יכולות להכלל בהגדרה של פעולות לגיטימיות של התנגדות בתוך השטחים הכבושים. פעולות אחרות, שאינני אומר דווקא של אש"ף, בהחלט אינן יכולות להכלל בהגדרה זאת", אמר אתמול גורדון בראון, ראש משרד חצי האי ערב במשרד החוץ האמריקאי. בראון אמר את הדברים בשידור טלוויזיה ישיר, שאורגן על ידי סוכנות האינפורמציה האמריקאית.

דבריו נאמרו בתשובה לשאלה על הגדרת טרור ועל ההבדל בין טרור המבוצע על ידי מדינות לטרור המבוצע על ידי ארגונים. בראון השיב עוד, כי התקפות ישראליות על טוניס או ביירות בהם נהרגים אזרחים חפים מפשע, "הינן טרוריזם בדיוק כמו שירי קטיושות מעבר לגבול הישראלי הוא טרוריזם". בראון "הבהיר" כי פעולות טרור ישראליות וערביות ותוצאותיהן הן חלק "מתבנית סכסוך הנמשך כבר ארבעים שנה... מצב זה מדאיג את ארה"ב פחות מהתקפות אקראיות של ארגונים בעולם השלישי".

דובר במשרד החוץ אמר בתגובה, כי דבריו של בראון על לגיטימיות פעולותיו של אש"ף נאמרו באורח היפותטי, בלי להתייחס למצב קיים ואילו דבריו על ה"טרוריזם הישראלי" אינם משקפים את עמדת הממשל. הדובר הוסיף כי "מר בראון אינו מומחה לטרור".

סופר המדיני של "הארץ" מוסר: שגריר ישראל בוואשינגטון, מאיר רוזן, ביקש אתמול את תגובת משרד החוץ האמריקאי על דבריו של גורדון בראון. במשרד החוץ בירושלים יבדקו היום את תוכן דבריו של הפקיד הבכיר, אך באורח לא רשמי נמסר אמש מפי מקורות במשרד, כי יש להתייחס לדברים בחומרה רבה. אותם מקורות הביעו הערכה כי דבריו של בראון אינם משקפים את עמדת הממשל, גישתו כלפי ישראל ומדיניותו כלפי הטרור האש"פי, אלא את השקפתו של הפקיד עצמו, שאינו משפיע על עיצוב מדיניות החוץ של ארה"ב.

פורסם דו"ח ועדת פוגל:

סולל בונה לא נערך כיאות לשפל בבנייה

המלצה לארגן את הפעילות העסקית של הקונצרן על בסיס רווחי ★ לפטר 3200 עובדים קבועים וזמניים ★ ההנהלה הסתייגה מחלק מהמלצות הדו"ח

מאת אריה לביא צבי זרחיה ויהודית וינקלר סופרי "הארץ"

דו"ח ועדת פוגל לבדיקת מצב קונצרן סולל בונה פורסם אתמול. מהדו"ח ניתן ללמוד ששיקולים שלא היו עסקיים הופעלו בקונצרן, אשר לא נערך כיאות לירידת הפעילות בענף הבנייה. הדו"ח ממליץ לארגן את הפעילות העסקית של הקונצרן על בסיס עסקי ולפטר 3,200 עובדים קבועים עד אמצע השנה הבאה. הנהלת סולל בונה הסתייגה מחלק מהמלצות הדו"ח. מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר אמר, כי ההסתדרות תפעל "מלמעלה עד למטה", בגיבושו מחדש של הקונצרן.

הדו"ח הוגש על־ידי ועדה שמינו ראש הממשלה ושר האוצר לפני שלושה חודשים. בראשה עמד הממונה על התקציבים באוצר אמנון פוגל, וחבריה היו מנהל מחלקת האשראי בבנק ישראל עודד הצרוני ומנהל הפעולות של חברת העובדים בן רבינוביץ, שהסתייג מחלק מהמלצות הדו"ח. (ראה כתבה בעמוד 12).

להלן עיקרי ההמלצות, שנמסרו אתמול לראש הממשלה ושר האוצר:

יש לארגן את הפעילות העסקית של הקונצרן על בסיס רווחי; על החברות של הקונצרן לפעול עצמאית על בסיס עסקי במסגרת הגג של הקונצרן; המבנה העסקי יהווה בסיס למכירה לגופים מחוץ לקונצרן, הן ישירות או באמצעות הנפקות בשוק ההון; פעילותן של יחידות עסקיות לא־רווחיות תופסק וייעשה מאמץ למכרן. באוצר הבהירו אתמול כי אין כוונה לפצל את החברה לשלוש יחידות.

להלן המלצות הדו"ח:

★ יופסקו פעולות יזמות בארץ ממקורות הקונצרן וחברות הבת, למעט השקעות שאין בהן מעורבות כספית של הקונצרן. פירוש ההמלצה הוא שהקונצרן יפסיק לפעול כיזם פרויקטים ממקורותיו.

★ פיטורי עובדים: הוועדה ממליצה לפטר כשליש ממצבת העובדים הקבועים: 2,200 עד סוף יוני, ואלף נוספים, מעבר לפורשים באופן טבעי, בתוך שנה.

★ הקטנת התלות הפיננסית בין החברה לעבודות חוץ של סולל בונה וחברת האם.

★ הקטנת מספר חברי מועצת המנהלים של החברה ל־15 חברים במקום 26 כיום, כולל שליש "חיצוניים".

★ שינוי הסכמי העבודה הקיימים, ביטול עיוותים והבטחת גמישות בשינוי הרכב כוח האדם, במקביל להיקפי העבודות הרווחיות בעתיד.

★ על החברה למכור נכסים בשווי 110 מיליון דולר בחמש השנים הבאות.

★ תשלומי הפיצויים לעובדים המפוטרים יבוצעו באמצעות אגרות חוב של סולל בונה.

★ על בעלי הקונצרן להגדיל את הון המניות ולעודד להוצאת באמצעות מכירת מניות "שיכון עובדים" שבבעלותם.

★ ייקבע לוח זמנים מחייב לביצוע הסעיפים הללו, בתוספת מנגנון בקרה רבעוני, כולל בקרה חיצונית, שתנוהל על־ידי שני הבנקים הראשיים.

סופרי "הארץ" מציינים כי מסקנות הוועדה הועברו אתמול לראש הממשלה שמעון פרס שמינה אותה לפני כשלושה חודשים. פרס ושר

(סוף בעמוד 2, טור 1)

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: פרופ' רענן וייץ, ראש המחלקה להתיישבות לשעבר
על: שביתת הישובים בגבול הצפון
(עמ' 2)

★

איפול על חקירת דמיאניוק
(עמ' 3)

★

מפלגת מרקוס תומכת באקינו
(עמ' 5)

★

138 אלף עצמאים ייהנו מהפחתה של עד 28.2% בתשלומים לביטוח הלאומי
(עמ' 4)

★

"הו כלכותא" תוצג בארץ אחרי שינויים קלים שהבטיח המפיק לצנזורה
(עמ' 6)

★

מחסור חמור במוצרי חלב של תנובה ברשת קראופ בת"א, דן ובשרון
(עמ' 8)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ע). מעונן בעננות בינונית וגבוהה. הטמפרטורות החזויות: ירושלים 10—21, רמת־הגולן 10—21, נהריה 12—21, צפת 9—19, חיפה 13—21, טבריה 12—24, נצרת 11—22, עפולה 8—25, שומרון 9—22, תל־אביב 12—22, נמל התעופה בן גוריון 9—24, יריחו 11—26, עזה 11—21, באר־שבע 8—25, אילת 15—29.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4760	−0.0006
נוסעים	1.7544	−0.0006
שחור	1.5900	—

בגליון זה 14 עמודים

בשוק ההון
נמשך מימוש הרווחים

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מגמת מימוש הרווחים בשוק המניות נמשכה גם אתמול והיצעים במניות הבנקים נקלטו בירידות שערים קלות. הפעילות הספקולטיבית בירידות ערך דלי סחירות נמשכה גם אתמול. חברות הבת של הבנק הבינלאומי, מיזב ובנק עצמאות, פירסמו את הדו"חות הכספיים שלהם לשנת 1985. ההפרשות למס הסתכמו בבנק מיזב ב־101 אחוז מהרווח ברוטו ובבנק עצמאות ב־84 אחוז מהרווח לפני מס. הבנק הבינלאומי יפרסם ביום א' את התוצאות העסקיות שלו ל־1985.

עורכת העמוד: עדה ארשטיין

מגדל נותנת "יותר" לעצמאיים ולשכירים

תוכנית ביטוח חיים חדשה המעניקה יותר ביטוח ויותר מקופת גמל

"יותר" הינה תוכנית ביטוח חיים חדשה של חברת הביטוח "מגדל" שנועדה לשכירים, מנהלים ועצמאים. התוכנית הותאמה במיוחד לתנאי המשק הישראלי ולצרכים הביטוחיים והפנסיוניים, באשר היא משלבת יתרונות ביטוח חיים עם יתרונות קופות הגמל.

"יותר"-כל התנאים בפוליסה אחת!
בפוליסה החדשה הכל פשוט, ברור ומרוכז בפוליסה אחת, באשר כל התנאים נשמרים לאורך כל תקופת הביטוח.

"יותר" מסלולי ביטוח
הפוליסה גמישה ומאפשרת לכל מבוטח להתאים את סכומי הביטוח והחסכון לצרכיו ואף לשנותם במהלך תקופת הביטוח.

"יותר" תשואה
תשואה ריאלית קבועה ומבוטחת על כספי החסכון בגובה 4% – 4.25% לשנה בריבית דריבית והצמדה למדד לאורך כל תקופת הביטוח.

"יותר" בטחון
הפוליסה מעניקה יותר בטחון למעביד, לעובד ולעצמאי ובני משפחתם והוסכת הרבה דאגה.

"יותר" הטבות מס
מעביד, עובד ועצמאי יכולים לנצל באופן מקסימלי את הזיכויים והניכויים שהחוק מעניק בגין רכישת תוכנית ביטוח וחסכון.

"יותר" הצמדה
למעביד ולעובד – הכיסוי הביטוחי, כספי החסכון והפרמיה צמודים לשכר השוטף או למדד בהתאם להחלטתם.
לעצמאי – הכיסוי הביטוחי, כספי החסכון והפרמיה צמודים למדד.

פנה לסוכן הביטוח שלך ב"מגדל":
מגדל מחוז המרכז
רח' סעדיה גאון 26, ת"א, טל. 03-647647
מגדל מחוז הצפון
רח' הרצל 27, חיפה, טל. 04-672141
מגדל מחוז ירושלים
רח' בן יהודה 34, ירושלים, טל. 02-228441
מגדל סניף באר־שבע
רח' הנשיאים 25, מרכז רסקו, טל. 057-38111

קבוצת הביטוח מגדל
מגדל שלם משוה

וימר יטמיר כהן (יעה־בסיוו)

صورة من الأصل

صكنا من الأجل

ראיתי שמעתי

דויד ויונתן מהטלוויזיה

מאז דוד ויונתן לא ראתה עין חברות כה אמיצה ולא שמעה אוזן הצהרות ידידות חמות כמו אלו שהרעיפו זה על זה אתמול מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, ומנהל הטלוויזיה, יאיר אלוני. רק אתמול פירסמו העיתונים ידיעות על כוונות ההתפטרות של אלוני, על טענותיו בדבר ריכוז סמכויות־יתר בידי מנכ"ל הרשות על חשבון מנהל הטלוויזיה, והנה נסתתמו הטענות. לא זו בלבד שאלוני נשאר בתפקידו, למרות הכל, אלא שהשניים אף יצאו בהודעה משותפת לעיתונות, הבה מציין אלוני כי "יחסיו עם המנכ"ל טובים כשהיו עת שימש עוזר למנכ"ל, והוא נהנה מגיבוי מלא מצידו".

יאיר אלוני: איזה מכתב?

פורת אף מרחיק לכת יותר בסופרלטיווים (על אלוני) ובמילים של גנאי על כל היתר: "כמה אנשים מוגי־לב, המסתתרים מאחורי כינויים אנונימיים נטלו לעצמם את הזכות לדבר בשם אלוני, אדם שהגינות מציינת אותו יותר מכל תכונה אחרת: אלה עוסקים בדיג במים עכורים, הם יעלו בחכתם רק רפש, ושיהיה להם לבריאות!"

ומה על מכתב ההתפטרות? הכל, כמובן, שוב המצאה של התקשורת: בסך הכל "ניהלו השניים כמה שיחות לשיפור עיוותים שנוצרו עם השנים".

לילי גלילי

ראשי הסוכנות לצדו של דמיאניוק

במטוס אל־על שעשה דרכו מניו־יורק לישראל ביום שישי שעבר, ישב הפושע הנאצי ג'ון דמיאניוק, המכונה "איוואן האיום" ולא הרחק ממנו באותו מטוס, ישבו ראשי הסוכנות היהודית שחזרו מישיבת חבר־הנאמנים בניו־יורק, ביניהם יו"ר הנהלת הסוכנות אריה דולצין, ראש מחלקת העליה חיים אהרון, ראש מחלקת עליית הנוער, אורי גורדון ומנכ"ל הסוכנות, אלוף (מיל') שלמה גזית.

מספר גורדון: "במשך כל שעות הטיסה ישב דמיאניוק קפוא על מקומו ובהה בחלל. הוא לא קרא ולא שוחח עם אנשי הביטחון האמריקאים שישבו לצדו. במשך הטיסה הסירו אנשי הביטחון את האזיקים מידיו ופעמיים בעת הטיסה איפשרו לו לקום ממקומו וללכת לתא השירותים במטוס". גורדון מספר כי כשהגישו לכל נוסעי המטוס את הארוחות, הושיטו לדמיאניוק סכו"ם מפלסטיק, כנראה כדי למנוע ממנו אפשרות לפגיעה בעצמו.

ג.אדם

גברתי, ראש העיר

ראש עיריית סאן פרנסיסקו, דיאן פיינשטיין הגיעה אתמול לישראל בלוויית קבוצת אנשי עסקים המבקשים לבדוק אפשרויות השקעה בארץ. את הימים הראשונים של ביקורה, היא תבלה בחיפה, עיר־תאומה של סאן פרנסיסקו. לאחר־מכן תתקבל פיינשטיין, ממנהיגי המפלגה הדמוקרטית בארה"ב, על־ידי ראש הממשלה, שמעון פרס וממלא מקומו, יצחק שמיר.

משקיפים פוליטיים בארה"ב אומרים שיהדותה של פיינשטיין לא סייעה לה לקבל את המועמדות לסגנית־נשיא מול ג'רלדין פרארו.

א.לם

הפרובלמטיקה של הטייסים המנמנמים

המלצה של קבוצת חוקרים בין־לאומית, לאפשר לטייסים במטוסי נוסעים לנמנם בתורנות בתאם, במשך טיסות ארוכות־טווח ("הארץ", 2.3), מעוררת גם התנגדות.

יצחק בתן, יו"ר איגוד הטייסים בישראל, מעיד כי ההמלצה מתייחסת למטוסים המוטסים על־ידי צוותים בני שלושה טייסים, ואלה כבר נחשבים למיושנים־יחסית. מטוסים חדישים מוטסים על־ידי שני טייסים בלבד. במטוסים אלה, ציין בתן, אי־אפשר ליישם את ההמלצה. "אלא אם תתמנה דיילת לטייסים והיא תדאג שהטייס האמור להישאר ער, בעוד חברו מנמנם בתורה, אכן ישאר ער". אני, מכל מקום, הדגיש בתן, לא אסכים לטוס בתנאים החדשים המוצעים, ללא דיילת צמודה בתא הטייס.

ירון פל

ראמבו גובר על כולם לא רק על המסך

כוכב הקולנוע סילווסטר סטאלונה, השחקן הראשי בסרטי "ראמבו" האמריקאיים, מקבל תמורת השתתפותו בסרט אחד שכר גבוה יותר מכפי שמנהיג סין, דנג סיאו פינג, היה משתכר אילו עבד ששת אלפים שנה — מסר אתמול כתב־העת "פיפל".

כתב־העת מספר, כי תמורת השתתפות בסרט אחד מקבל סטאלונה 12 מיליון דולר, סכום העולה פי־6000 ויותר על המשכורת השנתית של מנהיג סין העממית.

כתב־העת משווה את משכורתו של סטאלונה גם עם שכרם של מנהיגים קומוניסטיים אחרים. כך, למשל, הוא מציין שמשכורתו השנתית של נשיא קובה, פידל קאסטרו, היא 9,600 דולר, ושל מנהיג בריה"מ, מיכאיל גורבאצ'וב — 18,700 דולר.

בהשוואה לאלה, משכורתו של הנשיא רונאלד רייגן גבוהה מאד: הוא משתכר 200 אלף דולר לשנה, אבל גם סכום זה עדיין קטן פי־שישים ממשכורתו של סטאלונה לסרט אחד ויחיד.

ניו־יורק

ע"ד

בעריכת עידית רוזנבלום

גורמים בעיריית ת"א מעריכים:

החייאת פרויקט התחנה המרכזית לא תוצא לפועל

לאחר שהקבלנים העלו שורת דרישות, שהמשמעות הכספית של מימוש חלק מהן עשויה להיות בין 20—30 מיליון דולר

מאת חיים הנדוורקר
כתב "הארץ" בתל־אביב

גורמים בעיריית ת"א ובענף הבנייה מעריכים כי התכנית להחיות את פרויקט התחנה המרכזית החדשה בת"א לא תתממש והקבלנים יונה מרדכי, מתי ליפשיץ והלמן מרגוליס, שלקחו על עצמם את ביצוע הפרויקט, עשויים לצאת ממנו.

נודע כי הקבלנים העלו שורה של דרישות בפני עיריית ת"א, אך לא נראה כי העירייה מתכוונת או יכולה לעמוד בדרישות. המשמעות הכספית של מימוש חלק מהדרישות עשוי לעלות לקופה הציבורית בין 20 ל־30 מיליון דולר ואולי אף יותר.

בין הדרישות שהעלו הקבלנים: אישור תוספת בנייה מפליגות לשטח המסחרי בתחנה, ביצוע עבודות התשתית הפיתוח סביב התחנה על ידי עיריית ת"א, התחייבות מצד העירייה ומשרד התחבורה כי הקואופרטיבים לתחבורה ישתמשו בתחנה החדשה, למרות שאינם מעוניינים בכך, ושהעירייה לא תאשר בנייה מסחרית ומשרדים בהיקפים גדולים בעתיד הקרוב באזורים אחרים של העיר, כדי לעודד רכישת שטחים מסחריים בפרויקט עצמו.

צבי פרידמן, דוברם של היזמים מסר בתגובה, כי היזמים רכשו את התחנה כדי להקים בה את הפרויקט התחבורתי־המסחרי המשולב וכי כוונתם למלא זאת. אנו מצפים להיפגש עם אנשי עיריית ת"א ולהציג בפניהם את התכניות ולוח הזמנים, אמר.

נשיא מצרים, חוסני מובארק, נועד אתמול עם שר ההגנה שלו אבו־גזאלה לדון במצב הביטחון הכללי. לאחר הפגישה אמר אבו גזאלה שהעוצר הלילי במצרים יוסר בעוד כמה ימים.
תצלום איפי

חשד בבון: הגרילה העירונית במערב־גרמניה רצחה את פלמה

בעקבות בדיקות מייחסים בשוודיה ובבון חשיבות מיוחדת להודעה הטלפונית של האלמוני שנטל האחריות לרצח בשם "סיעת הצבא האדום", שהתפתחה מקבוצת באדר־מיינהוף

מאת דניאל דגן ואליהו זהבי
כתבי "הארץ"
ומסוכנויות הידיעות

בון (מיוחד ל"הארץ"). בבון נבוכים חשדות כי הגרילה העירונית המערב־גרמנית נושאת באחריות לרצח ראש ממשלת שוודיה, אולוף פלמה. במטה המשטרה הפדראלית בוויסבאדן נעשים מבצעים שמטרתם לקבוע, אם תיאורו של הרוצח בשטוקהולם מתאים למישהו מחברי הארגון "סיעת הצבא האדום", שהוא ארגון המשך של קבוצת "באדר מיינהוף".

דובר ממשלת בון אמר אתמול, כי עד כה לא ביקשה ממשלת שוודיה סיוע רשמי באיתור הרוצח של פלמה. אך מקורות משטרתיים אישרו, כי שיתוף הפעולה בתחום החקירה הוחל למעשה שעות אחדות לאחר הרצח. בשגרירות שוודיה בבון התקבלה לאחר רצח פלמה שיחת טלפון מאדם דובר גרמנית, שאמר כי "סיעת הצבא האדום" הוציאה להורג את פלמה. נראה, שבעקבות בדיקות שנות מייחסים עתה בשוודיה ובבון חשיבות מגברת לאותה הודעה טלפונית.

בשוודיה נחקרו ארוכות חברי הארגון הקיצוני הכורדי פ.ק.ק. שהיה אחראי לשני מעשי רצח במדינה זו בשנתיים האחרונות. גם שמו של אבו־ניצאל נזכר בשוודיה כחשוד באחריות לרצח. החוקרים בודקים אפשרות שחברי ארגון קרואטי ימני קיצוני מעורבים בפרשה. אחד מחברי ארגון זה כלוא עדיין בשוודיה בעקבות רציחת שגריר יוגוסלוויה בשטוקהולם ב־1971.

חוקרי משטרת שוודיה מסתייעים במערכת עיבוד נתונים ממוחשבת, מן המשוכללות ביותר בעולם כולו לאיתור רוצחו של ראש הממשלה. מערכת זו מעמידה לרשות החוקרים אינפורמציה אישית מפורטת על כל אדם ואדם מ־8.3 מיליון תושבי שוודיה.

יורשו של פאלמה לראשות הממשלה, אינגוור קרלסון, הבהיר אתמול, כי הוא ימשיך במדיניות החוץ של קודמו.

קרלסון: אשלים עם שומרי ראש

קרלסון אמר אתמול שישלים לפי שעה עם הצמדת שומרי ראש, עד שתתבהר פרשת רצח קודמו. עם זאת הביע תקווה שיתאפשר לו "חיים פרטיים ללא שומרי ראש", כדוגמת קודמו אולוף פאלמה.

כ־60 אלף אזרחים עברו אתמול מבעד מחאה שקם בעיר המערבית גוטנבורג, במחאה על האלימות.

הדגל בארמון המלך לא הורד לחצי התורן

מלך שוודיה, קרל גוסטאב, עורר אתמול תרעומת בציבור: בעוד כל הדגלים בשוודיה מורדים לחצי התורן, התנופף הדגל בארמון בראש התורן. מהארמון בשטוקהולם נמסר, כי בהתאם לנוהגי הטכס מורד הדגל רק במקרה מוות במשפחת המלוכה. התרעומת בשוודיה אילצה את המלך להודיע כי הדגל יורד לחצי התורן ביום קבורת פלמה, 15 במארס.

קליע אמריקאי

הקליע שהביא למותו של ראש ממשלת שוודיה אולוף פלמה בשבת הוא כנראה מסוג מגנום 357. מתוצרת מפעל וינצ'סטר בארה"ב, שייצורו הופסק בראשית העשור הנוכחי. אך עדיין ניתן לרכשו בשוודיה, — כך אמרו מומחי נשק בשוודיה, לאחר שהמשטרה הודיעה שזיהתה את הקליע כמיועד לשימוש באקדחים מסוג מגנום 357.

שמיר: העבודה

(סוף מעמוד 1)

סביב המשבר המלאכותי שיצרה. יתברר כי בתנועה זו גבוה האינטרסים הכיתתיים־המפלגתיים הצרים על השיקול הלאומי. "אם אלו ינסו להפר את ההסכם ולשבור את השותפות, הרי הציבור בישראל ידע להעניש אותם ולגמול להם", ציין שמיר.

בהתייחסו לנושאים המדיניים אמר שמיר, כי האירועים האחרונים ביו"ש הוכיחו כי אין סיכוי לקולות במערך המצדדים באוטונומיה חד־צדדית. הוא הזהיר מכוונת המערך להוביל לוועידה בין־לאומית והביע חשש שארצות־הברית נסוגה במקצת מהעמדה החד־משמעית שהשמיעה בנושא זה בחודשים האחרונים.

לגבי ועידת חרות הנפתחת ביום ראשון אמר שמיר, כי הוא מקווה שעד יום ראשון תימצא נוסחה מוסכמת בין כל שרי התנועה. הוא תקף את פעילות המחנות בתנועה, ואמר כי אין כל סיבה למאבקי הכוח בין אישיות משום ששאלת המנהיג הבא של חרות אינה ריאלית כיום.

שמיר הוסיף כי יש גורמים במערך המנסים בכוח להביא לפירוק ממשלת האחדות ולהקדמת הבחירות, על־ידי יצירת משברים מלאכותיים.

בהופיעו בפני סיעת המערך בכנסת לאחר פגישתו עם שמיר, אמר פרס כי לא קיבל משמיר תשובות מספקות אך המגעים עם הליכוד יימשכו. הוא הוסיף כי אינו מציג לליכוד אולטימטום של 24 או 36 שעות, אך הזמן אוזל במהירות.

אמש בשעת ערב מאוחרת התכנס פורום "שרינר" של שרי המערך בבית ראש הממשלה, לדון בהמשך צעדי מפלגת העבודה לאור תשובות שמיר. נודע כי מגמת שרי המערך היא להימנע מלהוביל את מחלוקת הצמיחה למשבר, עד לאחר ועידת תנועת החרות.

סופר "הארץ" מציין, כי בדברי שמיר אמש בכנס צעירי חרות היתה ביקורת חריפה ביותר נגד ראש הממשלה וראשי מפלגת העבודה סביב המשבר בעניין הצמיחה. שמיר תקף את הדוברים במפלגת העבודה, שטענו באחרונה כי הוא והליכוד יהיו מוכנים לכל פשרה רק כדי להגיע לרוטציה בשלום. "מי שטוען כי לגבי הליכוד מטרה אחת בלבד היא הרוטציה, טועה טעות מרה", אמר שמיר. "הרוטציה היא חלק חשוב בהסכם, אך אם מישהו חושב שבעד הרוטציה נהיה חייבים משהו, הוא טועה".

"מחוללי הליכוד כאין וכאפס לעומת מחוללי המערך"

מ"מ ראש הממשלה תקף קשות את הדוברים במערך ופרס ביניהם, שחזרו והזכירו בשבועות האחרונים כי הליכוד הרס את המשק בשבע השנים האחרונות. שמיר טען כי הליכוד יכול להזכיר את כל הרעות שהיו במדינת ישראל מאז 1948, לעומת התקופה הגדולה שתרם הליכוד בעת שהיה בשלטון. שמיר הזכיר את כשלונות סולל בונה, קופת חולים, בנק הפועלים והתפקעות הכספים בתק"מ, וקבל על שראשי גופים אלו מעיזים להלעיז על הליכוד.

שמיר אמר עוד כי אם מפלגת העבודה תגרום לפירוק הממשלה

מובארק

(סוף מעמוד 1)

יחידות של "הביטחון המרכזי" על בית־החרושת לכלור רעיל בדרך המדברית שבין קהיר לאלכסנדריה. לדבריו שורר שקט בכל מחוזות מצרים והחיים חזרו סופית למסלולם התקין.

הצבא לכד המפגינים

עיתוני קהיר מסרו אתמול כי כוחות הצבא לכדו את שבעת המפגינים לפעולת החבלה באזור אל־הרם, כולל אורח עורך דין. הנאשמים צולמו בשעת מעשה במצלמת וידאו על־ידי אורחית המתגוררת באזור שמסרה את הסרט לשלטונות. שר המשפטים קרא אתמול לאסירים שברחו מכלא טורה לשוב לכלאם מבלי שיישפטו על עבירת הבריחה. בינתיים לכדו כוחות הביטחון שניים מהבורחים, אזרחים מסרי־לנקה השפוטים על עבירות סמים. השניים עמדו להימלט באנייה סרי־לנקית מנמל אלכסנדריה.

סולל בונה לא נערך

(סוף מעמוד 1)

האוצר יצחק מודעי אומרים להחליט על מתן הסיוע לחברת סולל בונה. בן רבינוביץ אמר אתמול כי הקונצרן אינו מבקש סיוע בכספי הממשלה.

בהתייחסו למצבו הכללי של הקונצרן אמר פוגל שמדובר בכך ששיקולים שאינם בהכרח עסקיים, מוכנסים למערכת הניהול והתפקוד של גוף כזה. כמו כן, הוסיף "קיימת מערכת בנקאית שמונעת את הדברים ולא תמיד תוך בקרה מספקת".

"ההמלצות נלקחו מתוכנית ההבראה"

הנהלת סולל בונה הביעה אתמול את הסתייגותה מחלק מהמלצות ועדת פוגל. לדעת הנהלת הקונצרן, אין בהמלצות הוועדה להבטיח את עתידו של הקונצרן ואין בדו"ח פתרון מעשי וקונקרטי לפריסת יתרת ההלוואות לזמן קצר, בהיקף 160 מיליון דולר, המעיקה על החברה. לדברי הנהלת הקונצרן, תוכנית ההבראה שהוועדה ממליצה מחייבת העמדת מקורות לטווח ארוך בהיקף זה. בהנהלת הקונצרן הביעו תקווה שבהמשך יימצא פתרון לבעיה זו, שהיתה מהגורמים העיקריים להקמת הוועדה.

הנהלת הקונצרן ציינה אתמול שהקונצרן לא ביקש הזרמה נטו כלשהי באמצעות התקציב, או באמצעות העמדת ערבויות, אלא רק אישור למערכת הבנקאית לגיוס מקורות הון לזמן ארוך לצורך המרת התחייבויות לזמן קצר בבית הדינים. לדעת ההנהלה, לא היה צורך להגדיל מספר המפוטרים מעבר ל־2,500, כאשר בשלב ראשון המליצה על פיטורי 2,200 עובדים ורק אחר כך הוגדל המספר ל־2,500, על־פי הדיונים שהתקיימו עם ועדת פוגל.

עם זאת, מציינת ההנהלה כי מסקנות הוועדה מאמצות למעשה את יסודות תוכנית ההבראה ומרכיבה, כפי שגובשו על־ידה. הוועדה קובעת, כפי שצויין בתוכנית ההבראה שהוגשה על־ידי סולל בונה, כי יישום הצעדים במלואם, כמקשה אחת תוך פרק זמן קצר, יאפשר לקונצרן לצאת ממשבר ולהמשיך לפעול ברווחיות. בהמשך לדיון שהתקיים אצל מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר עם ארגוני הפועלים וועדי העובדים בסולל בונה, נערך הקונצרן לדיונים עם כל הארגונים ליישום מהלכי ההתארגנות ופרישת העובדים. כמו כן, נערכות בדיקות ליישום התוכנית בתחום סגירת מפעלים לא־רווחיים ומימוש נכסים.

ח"כ מיכאל איתן (ליכוד) טען אתמול כי ועדת פוגל קיבלה את המלצות סולל בונה מבלי לבדוק את הנתונים שמסרה החברה.

במקביל לתוכנית הפיטורים בסולל בונה, מתכונן מזכ"ל ההסתדרות להנהיג שינויים בהנהלה הבכירה. כך רמז אתמול קיסר בפגישה עם נציגי הוועדים בקונצרן, שהתנהלה בצל פרסום דו"ח ועדת פוגל.

"חלילה לנו לעמוד במצב שהצעדים שיינקטו להבראה יהיו נחלת העובדים והפועלים בלבד, מבלי לפגוע כהוא זה בדרג הניהולי הבכיר. ההבראה תבוצע מלמעלה עד למטה", אמר קיסר. באותו מעמד הדגיש קיסר כי ההסתדרות דוחה את ההצעה לשלם את הפיצויים למפוטרים מהקונצרן באגרות חוב. המזכ"ל סבור שיש למצוא מקורות מתאימים לתשלום הפיצויים, כמקובל.

בפגישה עם ועדי העובדים נמסר כי צוות ההבראה יכלול גם את נציגיהם. קיסר הדגיש כי אין לקבל בשום פנים תכנית המבוססת רק על פיטורי עובדים, אלא יש למצות את הליכי ההבראה עם מיטב הגורמים המשקיים והאנטיים. קיסר הכחיש בתוקף ידיעות כאילו מתכוונים להפוך את סולל בונה לחברה קבלנית בלבד.

נציגי הוועדים בחברה, שמואל בדיחי ושמואל אידלשטיין, טענו כי העובדים התריעו כבר בעבר על מחדלים בניהול ועתה הם תובעים להחליף את ההנהלה הקודמת.

יחד עם המשפחה אבלים אנו
על מותו של
עו"ד **יעקב גלילי** ז"ל

עדה וישראל ברוך
וידה ברוך
שרה וניר ברוך
עדה וישראל ברוך

יקירנו
עו"ד ד"ר **יעקב גלילי** (ברצ'נקו)
בן גרשון ולאה
הלך לעולמו

אשתו: חנה גלילי
בנו וכלתו: יורם ואלה גלילי
והנכדים
משפחות גלילי ושאול

פרטים על מועד ההלוויה בטל': 03—263698

---

210 נשים וילדים התפנו מזרעית כשלב נוסף בהשבתת היישוב

מאת נחמיה בהנא
כתבת "הארץ"

ביישוב זרעית בגבול הצפון נותרו אתמול 45 גברים לאחר ש־210 נשים וילדים התפנו מהיישוב אל יעדים במרכז הארץ, כצעד נוסף בהשבתת היישוב במחאה על מצבו הכלכלי הקשה. "עצוב פה כאילו לקחו את החיים מזרעית", אמר יהודה ברסימן, מזכיר הוועד.

הבוקר תועלה בעיית זרעית בכנסת ביוזמת חמישה חברי כנסת נציגיהן של חמש מפלגות: מרדכי בראון מרצ, אמירה סרטני ממפ"ם, אפרים שלום מהמערך, עובדיה אלי מהליכוד וגרשון שפט מהתחיה.

תושב קריית מלאכי נדקר בעזה

מאת איתן רבין
כתב "הארץ"

תושב קריית מלאכי נדקר אתמול בבוקר בעזה. הוא נפצע פצעים קלים עד בינוניים, קיבל טיפול ושוחרר לביתו. התקיפה בוצעה כנראה על רקע כלכלי.

דוד חמיאס, בן 39, העוסק במסחר בירקות, הגיע לשוק בעזה, ותוך כדי ויכוח עם תושב עזה, כבן 18, הוציא הצעיר סכין, ודקר את דוד חמיאס שלוש פעמים: פעם בזרוע ופעמיים באזור הצוואר. הדוקר נמלט מהמקום.

הפצוע הועבר לבית־החולים שיפא בעזה על־ידי רופא צבאי שהיה במקום ובעזרת תושבים מקומיים. מבית־החולים הועבר חמיאס למרפאה צבאית, ומשם לבית־החולים ברזילי באשקלון לבדיקות.

מפקד משטרת נפת עזה ניצב משנה משה עזרי מסר אתמול, כי כוחות הביטחון סרקו מיד את האזור ואנשי המשטרה עצרו מספר אנשים, וכהם עד ראייה.

המקורות הצבאיים אמרו כי הוטל עוצר ללא הגבלה על אזור השוק, ונעצר מבצר אחד הדוקר.

סופר "הארץ" מציין כי זהו המקרה הראשון של דקירת אזרח ישראלי לאחר שני חודשי רגיעה ברצועת עזה.

ביקורת על רמה חובבנית של תכניות הלימודים הממוחשבות

השמיעו מומחים ביום עיון במוסד ואן־ליר

מאת צלי מנולד
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

כמעט כל תכניות הלימוד הממוחשבות שפותחו בארץ, הן ברמה חובבנית. רבות מהן נכתבו בידי מורים ותלמידים. למשרד החינוך אין תפיסה מרכזית, בנוגע למחשוב המערכת ואין מטה מרכזי לפיתוח לומדות.

אלו אחדות מהטענות שהועלו אתמול עם פתיחת שני ימי עיון, לצורך גיבוש מדיניות מחשוב מערכת החינוך. ימי העיון במוסד ואן־ליר בירושלים נערכים ביוזמת הוועדה למחשבים במזכירות הפדגוגית במשרד החינוך. משתתפים בהם פקידים בכירים במשרד ואנשי אקדמיה.

ד"ר אהוד בריאון מהטכניון אמר: "מעולם לא היו נתונים תלמידים רבים כל כך בידי מורים בעלי ידע מעט כל כך בנושא. מורים עוברים הכשרה קצרה מאד בתחום המחשב ומקבלים תלמידים וציוד יקר, כאשר יכולת הראיה שלהם את המטרות החשובות בתחום זה היא אפסית".

ד"ר בר־ציון ברשת, המפקח המרכזי על לימודי המחשבים בחינוך: "לא מספיק שהמורים למשרד ממוחשב ידעו להפעיל מחשב. הם צריכים לדעת יותר מזה, כדי שלא יעודו כשתלמיד שואל שאלות מעבר להפעלת התמליל".

דוברים רבים הדגישו את העובדה, שבחנות טובים בדחים מתחוזה בעל־יוצרים הדבר בולט, בין השאר, בתחום הוראת המחשב.

נידונה אפשרות לשלב ישראלים בסיורים של "פיטו" לבריה"מ

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

נציגי ישראל ובריה"מ נפגשו בשווייץ ודנו באפשרות המעשית לשלב ישראלים בסיורים בינלאומיים מאורגנים לבריה"מ, שעורכת הפדרציה הבינלאומית של ארגוני תיירות נוער (פיטו). לסופר "הארץ" נודע אתמול, כי הפגישה התקיימה בדאבוס, במסגרת הוועידה של הפדרציה הבינלאומית לתיירות סטודנטים (אי.סו.טי.סי.), שנערכה באמצע החודש שעבר (בין ה־9 ל־16 בפברואר).

נציג ישראל, מנכ"ל איסת"א — איגוד סטודנטים לתיור אקדמי, אריאל אלישיב, אף נפגש בוועידה עם נציגי מדינות קומוניסטיות אחרות, ביניהן צ'כיה ומזרח־גרמניה.

עלה שער הדולר

לונדון (איפי). שער הדולר עלה אתמול לעומת רוב המטבעות החשובים בעולם, ומחירי הזהב ירדו.

הליש"ט ירדה אתמול משיעור 1.44775 לשיעור 1.4405 דולר.

הדולר התחזק מ־2.22 מארקים גרמניים ל־2.2253 מ"ג. מ־1.8775 פר"ש ל־1.8822 פר"ש.

בטוקיו ירד שער הדולר 180.54 ל־180 יאן אך בלונדון התאושש, בסוף היום, לשיעור 180.15 יאן.

מחיר הזהב בלונדון ירד מ־337.5 ל־336 דולר לאונקיה.

שיחת היום / גדעון אלון

עם: פרופ' רענן וייץ, לשעבר ראש המחלקה להתיישבות
על: שביתת הישובים בגבול הצפון

עתה קוטפים את הפירות הבאושים

מעלות המחאה של תושבים בגבול הצפון מתרחבות. אתמול פינו הנשים והילדים את זרעית והחיים באלקוש, אבן־מנחם, שומרה ומעונה שותקו. מה הסיבה להדרדרות המצוקה שוללה במצבים בם הכלכלי?

כל מה שעושים תושבי זרעית אינו מפתיע אותי. במשך כל השנים הם היו ידועים בתיסכול ופריקה על גבולות רגישות, כדי שיוכלו לקבל יותר מישובים אחרים. אבל מעבר לזה אין ספק שחלק נכבד מהמשבר ביישובי הספר בצפון, נובע מכך שמערכת העדיפויות של הממשלה ביחס לאזורי התיישבות שונים, נשתבשה מיסודה, ועכשיו אנחנו קוטפים את הפירות הבאושים.

אתה רומז על כך שההשקעות הרבות ביו"ש נעשו על חשבון ישובי הגליל?

בוודאי. עוד לפני חמש שנים התריעתי בפני ראש הממשלה דאז מנחם בגין ושר החקלאות דאז אריאל שרון, שההשרפה בהשקעות ביו"ש באה על חשבון ביסוסם המשקי האמיתי של הישובים בארץ, והזהרתי אותם שאנו עלולים להגיע להתמוטטות נוראה. אבל אז אף אחד לא שם לב לאזהרות. כולם היו טרודים בהילולה הגדולה סביב עגל הזהב של יו"ש. הדבר דומה לאדם שהולך להקים קומה שלישית מפוארת בבניין שהקומה השלישית שלו רעועה ורקובה.

משרד החקלאות טוען שגם על המתיישבים מוטל חלק מן האשמה.

ללא ספק, הם עשו דברים שלא היתה להם כל הצדקה כלכלית באמצעות השקעות לא־נבונות. הם נבלו לרעה כספים ציבוריים לצורכי הפרט ולהעלאת רמת החיים, על־ידי בניית בתים גדולים ורכישת מכוניות. עד שהוכית התרופה.

אבל המתיישבים מרגישים שנקלעו למצוקה קשה משום שאין להם אמצעי ייצור שיאפשרו להם קיום בכבוד.

כבר לפני 15 שנה היה ברור לנו שהמשאבים החקלאיים בגליל הם מצומצמים מאד ונוצלו עד תום, ולכן יש לעבור לאמצעי ייצור חדשים לייצוא או לתיעוש. אילו הממשלה היתה מקשיבה להצעותינו והוגנת לישובים, היא היתה מוצאת פתרון לכך, כפי שהקיבוצים בצפון פיתחו עצמם תרשיש, כמו למשל פטוריות הייצור שהשבו ללהיים.

במסגרת עתיד נטון בתחום ההתיישבות, אתה מכיר שהזרמת כמה מיליוני דולרים לישובים הללו תפתור את הבעיה?

סתם לתת להם כספי כלי חשבון לא יועיל. אני ממליץ לבוא לעזרתם, אבל רק אחרי שיעשה אתם חשבון מדוקדק ויחויבו אותם להחזיר את כל הכספים שקבלו לקידום המשק ושהוציאו לצרכים פרטיים ולשיפור רמת החיים. במקביל, יש להוציא מידי המתיישבים הלא־חקלאיים את אמצעי הייצור החקלאיים, לדרוש מהם לחפש להם פרנסה אחרת ולהעביר את אמצעי הייצור לידי אלה המוכשרים לעסוק בחקלאות. אבל את כל הצעדים הדרסטיים האלה אי אפשר יהיה לבצע כל עוד הממשלה לא תבחן מחדש את סדרי העדיפויות ותמשיך את הזרמת הכספים ליו"ש.

נמשכים החיפושים

(סוף מעמוד 1)

רס"ר משמר הגבול ג'מיל פארס לפני כחודשיים במרכז שכם. במהומות במחנה הפליטים בלאטה ליד שכם, נורה למוות אדם בן 57 שניסה לחלץ את בנו מהמתקוטטים.

אתמול באו לשכם רבבות מתושבי השטחים, ללוויתו של ראש העירייה זאפר אל־מצרי במסגד הקבור על־שם דודו חאג' מעזוז. מסע הלוויה הפך במהרה להפגנת תמיכה באש"ף. דגלי פלסטין הונפו באוויר, שעה שמאות צעירים קראו סיסמאות קצובות בגנות המלך חוסיין ונגד הכיבוש. בסיום הלוויה הוטל עוצר על מרכז שכם.

שעה קלה לפני הלוויה נורה למוות במחנה הפליטים בלאטה שליד שכם אב שניסה לחלץ את בנו מקטטה בין קבוצת צעירים לבין כוח צה"ל. קבוצת צעירים רגמה באבנים מכונית של קצין ממשל שבא למחנה בלוויית כמה חיילים. הקצין הזעיק עזרה. כאשר הגיע כוח הסיוע תקפו עשרות צעירים את אחד מחיילי הכוח, וניסו לחטוף אותו. החיילים פתחו באש, תחילה באוויר, ואחר־כך לעבר המתקוטטים. מהיריות נפגע בבטנו מחמוד אבו דראע, בן 57, שביקש להוציא את בנו מחמור מהמתקוטטים. הוא הובהל לבית חולים בשכם ושם נקבע מותו. על המחנה הוטל עוצר.

מועמדים מבטלים מועמדותם

בעקבות רצח אל־מצרי, הודיעו שני מועמדים לראשות עיריות בגדה על ביטול מועמדותם. ג'ים אל מרשאללה מיהר לצאת לירדן שלשום, והשאיר הודעה בעיתונות כי לא התכוון כלל למלא את התפקיד. באל־בירה המועמד הודיע אתמול ואליך תמר, כי לאור ההתפתחויות האחרונות החליט לפרוש מפעילות ציבורית. מתחרהו של תמר, ג'מיל טריפי, אמר אתמול כי יחליט על המשך דרכו לאחר שתתברר התמונה: "המצב השתנה בעקבות הרצח, אך אין לקבל החלטות נמהרות", אמר.

שביעות רצון במנהל האזרחי ממינוי החדש

סופר "הארץ" עקיבא אלדר מוסר: במנהל האזרחי הביעו אתמול שביעות רצון מהחלטת מועצת העירייה למנות את סגן ראש־העיר, האמן טוקאן, במקומו של זאפר אל־מצרי, להמשיך לנהל את ענייני העיר. ראש המנהל האזרחי הבריגדיר־ את הדרך העצמאית שבה התקבלה החלטת המועצה למנות את טוקאן.

צבי בראל שליח "הארץ" בארה"ב מוסר: אתמול הספיד דובר מחלקת המדינה בארה"ב את זאפר אלמצרי בהודעה שתיארה אותו כ"מנהיג ישר בעל שיעור קומה. אשר הקדיש עצמו למען עתיד טוב יותר לתושבי שכם והמבקש רחב יותר — עבור העם הפלשתינאי". הדובר גינה את הרצח ותיאר את מבצעיו כאויבי השלום.

במשרד החוץ הביעו אתמול פקידים את דאגתם מכך שעתה, עם מותו של אל־מצרי, יהיה זה בלתי אפשרי למצוא כל נציגות פלשתינאית שתוכל להשתלב בשיחות שלום, אם וכאשר יתקיימו.

לונדון (ע"ד). בעקבות רצח אל־מצרי הודיעה בריטניה אתמול בפני סוריה, על תמיכתה במנהיגי הפלגים אבו־ניזאל, שארגונו נטל אחריות על הרצח. שר החוץ הבריטי סיר ג'פרי האו אמר לשר החוץ הסורי פארוק אל שראע המבקר בלונדון, כי הידיעות שאבו ניזאל מחזיק משרד בדמשק פגעו בשמה של סוריה במערב. בשיחה של שעה ומחצה, הביע שר החוץ הבריטי זעזוע מהרצח הברוטלי של ראש עיריית שכם ואמר כי רצח זה "פגע בכל אלה הפועלים למען שלום צודק ובר קיימא במזרח התיכון".

אלפי חיילי מילואים מעל 50 ישוחררו מצה"ל השנה

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

אלפי חיילי מילואים מעל גיל 50, שאינם חיוניים לצה"ל, ישוחררו מהשירות בו במהלך 1986. על כך הודיע משרד הביטחון לח"כ יצחק ארצי, ממפלגת העבודה. זאת בתגובה להצעתו לחוקק חוק בדבר ביטול הקריאה לשירות מילואים לבני 49 ומעלה.

החלטת משרד הביטחון נעשתה לאחר דיונים ובדיקות שנערכו באגף כוח אדם במטכ"ל. הקריטריונים לפטור יהיו אי־התאמה או אי־חיוניות של חיילי המילואים האלה. בכל מקרה הפטור יוסדר בדרג גבוה. כן יוקטן בצורה משמעותית זימון קטגוריה זו של חיילים לשירות מילואים שנתי פעיל. גם תקופת שירות המילואים תוקטן.

משרד הביטחון ביקש מח"כ ארצי, בעקבות ההחלטה שנתקבלה, להסיר את הצעת החוק שיזם. צויין שישנם מקצועות מסויימים בהם משרתים בני 50 ומעלה ואשר אין להם תחליף בקרב חיילי המילואים הצעירים יותר. גם השירות בהג"א נשען במידה רבה על גילאים אלה ובמצב כללי יוכל לפגוע קשות בכושרו של הג"א. ח"כ ארצי הודיע, לאחר שקיבל את התשובה ממשרד הבטחון, כי הוא מקבל את נימוקי המשרד ולא יגיש את הצעת החוק לכנסת.

מדור חדש
תוכנה
ראה עמ' 4

פקיד הבחירות לוועדה החקלאית שליד המועצה המקומית עתלית

הודעה מס' 5

בדבר הבחירה על נציגי החקלאים בוועדה החקלאית שליד המועצה המקומית עתלית בהתאם לסעיף 46 לתוספת השניה לצו המועצות המקומיות (א), תשי"א–1950, נמסרת בזה הודעה כי בתוקף הבחירה ביום ט"ו באדר א' התשמ"ו (25.2.86) לפי סעיף 46 (ג) לתוספת האמורה, אישרתי כנציגי החקלאים בוועדה החקלאית שליד המועצה המקומית עתלית את האנשים המפורטים להלן:

מס' סד'	שם המשפחה	השם הפרטי	שנת הלידה	המען
1.	דורסקו	משה	1911	רח' הבריגיסים עתלית
2.	הבר	שלמה	1915	נוה כנה 9 – עתלית

עתלית, כ"ג באדר א' התשמ"ו (4.3.86)

עובדיה לוי, פקיד הבחירות לוועדה החקלאית שליד המועצה המקומית עתלית

למוסד ממלכתי
דרושים בשכירות
בתים פרטיים בני 3—2 חדרים + טלפון בק"ש וסביבותיה
ללא דמי תווך
בהצעות נא לפנות למספרי
הטלפונים: 03—205504, 03—205344

למוסד ממלכתי
דרושות בשכירות בירושלים
דירות בנות 3—2 חדרים + טלפון
(ריהוט חלקי)
ללא דמי תווך
בהצעות נא לפנות למספרי הטלפונים:
03־205344 03־205504

המעלות של אל על

	מעלות מינימום	מעלות מכסימום		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	-5	-2	בהיר	-8	2
אתונה	13	18	גשם	9	15
בוקרשט	8	2	שלג		
באזל	-4	2	מ"ח	-6	3
וינה	-3	1	שלג	-5	-2
ז'נבה	-2	3	מ"ח	-5	6
לונדון	2	6	מעונן	-3	6
ליסבון	9	12	גשם	7	15
מדריד	4	14	מ"ח	8	12
ניו־יורק	1	6	מ"ח	-5	5
פאריס	-3	3	מ"ח	-4	3
פרנקפורט	-7	1	מ"ח	-4	0
ציריך	-3	2	מ"ח		
קהיר	12	28	מ"ח	10	23
קופנהאגן	-8	2	בהיר	-11	4
רומא	8	12	גשם	12	15
שטוקהולם	-2	3	מ"ח	-2	4

הנוסע המאושר
אל על

בכנסת

נהיה עירנים לאיומי סוריה אך לא נגיב בדרך זו, אמר פרס

בוועדות ובסיעות
/ דן מרגלית

משבר כלכלי פוקד את סוריה ויש בו סכנה וסיכוי לישראל. הצבא הסורי הגביר את כוחו, ועל ישראל לגלות עירנות, אך לאו דווקא להגיב באיום כל פעם שהצבא אל־אסד עושה כן. הנשיא הסורי מכבד עדיין את ההסכמים שחתם. דברים אלה אמר אתמול ראש הממשלה שמעון פרס בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת.

ראש הממשלה מסר כי גם לאחר רצח זאפר אל־מצרי וכשלון שיחות ירדן־אש"ף, לא תירתע ישראל מכוונתה להניח לתושבי השטחים המתונים לנהל את ענייניהם.

בדיון העיר אליהו בן אלישר (ליכוד) כי ההוקעה הדתית במצרים מדאיגה. אין סימנים לקידום השלום, ויש לחזור להתנגלות. ח"כ מיכה חריש (מערך) דיבר נגד מהלכים ישראליים שיעודדו את ירדן להתקרב לסוריה. ח"כ יוסי שריד (ר"צ) הציע ליזום בחירות למועצה המנהלית הפלשתינית בשטחים. לדבריו, ללא בחירות, הקריאה לתושבים לקחת את גורלם ביד תיפול על אוזניים אטומות. גם ח"כ אליעזר גרנות (מפ"ם) הציע זאת.

ח"כ דן מרידור (ליכוד) התרשם כי משהו חמור מתרחש בגבול עם סוריה, והביע התנגדותו לערוך בחירות בשטחים. ח"כ שבח וייס (מערך) אמר כי "כשנגיע לצעדים המעשיים של השלום, יורידו הפרחה". לדעת ח"כ מנחם הכהן (מערך), מי שמעוניין בתהליך המדיני לא יראה ברצח אל־מצרי אירוע שישכשע לגמרי, וגם בחירות לראשי הערים הן צעד חיובי קדימה. לעומתם סבורה ח"כ שרה דורון (ליכוד) כי הטיפול ביהודה ושומרון הוא "משחק שמשם עם עצמנו", ועיקר תשומת הלב צריכה להיות מופנית לסוריה ולמצרים.

ראש הממשלה אמר כי הבחירות לראשי הערים ב־1976 היו מוצלחות, אך אין זה העיתוי הנכון לחזור עליהן. בהתייחסו לאוטונומיה אמר פרס כי במצב סבר כי יש להוליך קדימה על עטה, והכל שהדבר לא נעשה. הוא הסתייג מההשקעות הגדולות שנעשו ביהודה ובשומרון.

נדונו פגמים בחוק הביטוח, הסיעודי

יושב־ראש ועדת העבודה והרווחה אורה נמיר (מערך) הודיעה אתמול, כי "יש להבטיח שקשישים בבתי אבות, המועברים למחלקת תשושים או למחלקה סיעודית, לא יפסידו זכאותם על־פי החוק. לא יתכן שמי שמבוטח ושילם, לא יהיה זכאי ליהנות מהחוק", אמרה נמיר. ח"כ אליעזר שוסטק (ליכוד) אמר כי "הצעת חוק ביטוח סיעודי מוציאה בביטחונו הטבעי את הנשמה מהחוק שאושר ב־1980, כי היא מבטלת את הסעיף ההצהרתי שלפיו כל המבוטח בביטוח זקנה ושארים מבוטח גם בביטוח סיעודי".

יוסרו הצעות כהן, שריד

ממלא־מקום ראש הממשלה יצחק שמיר הסביר אתמול ליובל נאמן וגאולה כהן (התחיה), כי הליכוד מחוייב להסכם הקואליציוני ולא יוכל להצביע עתה בעד החלת החוק הישראלי על יהודה ושומרון ועזה, למרות שזו כוונתו. ברוח זו הסבירה אתמול הנהלת הליכוד את החלטתה להצביע נגד הצעת התחיה, לאחר שדנה בנושא לפי יוזמת ח"כ דן מרידור.

בסיעת המערך הוחלט להסיר את הצעת ח"כ יוסי שריד הקובעת כי חלוקת ארץ־ישראל היא המסד לכל הסדר שלום במזרח התיכון.

המפד"ל גינתה את אורי פורת

סיעת המפד"ל גינתה אתמול את "הניסיון המתוך לראות בהתנגדות לנישואי תערובת מהלך גזעני". היא גם מתחה ביקורת על מנכ"ל רשות השידור אורי פורת, שמנע הקרנת תוכנית על התבוללות. ח"כ זבולון המר העלה הצעה לסדר היום בנושא זה. גם ח"כ חיים דרוקמן (מורשה) הביע מחאתו ותבע שהתוכנית נגד נישואי תערובת תשודר לאלתר. הח"כים ייפגשו עם המנכ"ל פורת.

דרעי שוב אינו משרת בצה"ל

מזכ"ל ש"ס ומנהל לשכת שר הפנים, אריה דרעי, דוחה את שירותו בצה"ל שעמד להתחיל אתמול. לפני כשנה עמד דרעי, שהוגדר כתלמיד ישיבה, להתגייס לצה"ל עם הפסקת לימודיו. אז אמר ל"הארץ" כי דוחה את שירותו לצורכי התארגנות במשרד הפנים, אך התחייב כי לא יבקש עוד דחייה. השבוע עמד דרעי להתגייס וגם אמר בתשובה לשאלות כי אכן יעמוד בדיבורו, אולם בתחילת השבוע הסדיר לעצמו דחייה נוספת. הוא אמר כי הסיבות לדחייה הן עניין שבין צה"ל לבינו, ומי שמבקש לדעת את הסיבות צריך לפנות אל דובר צה"ל.

ברוב של שני קולות נדחתה ההצעה לחוק שכר מינימום

השר קצב דיבר בעד חוק כזה וביקש להצביע נגדו ★ 12 מסיעות הקואליציה נמנעו מהצבעה ★ ועדת שרים תדון בנושא

באולם המליאה
/ עמוס ברדוד

שר העבודה והרווחה משה קצב דיבר אתמול באופן משכנע בעד חקיקת חוק שכר מינימום, ובסוף נאומו ביקש מן הח"כים להצביע דווקא נגד ההצעה לחוקק חוק שכר מינימום. הגיונו, יחד עם הטלת משמעת קואליציונית על בסיס החלטת הממשלה שלשום, גברה על המציעים — 62 ח"כים — ולמרות עזיבה של 12 משורות הקואליציה, נדחתה הצעת החוק, ביתרון של שני קולות.

השר משה קצב

קצב אמר שאין הממשלה מתנגדת לשכר מינימום, אך היא מינתה לעניין ועדת שרים, שבה ישתתפו גם ארבעה ח"כים. בתוך חודש אפשר יהיה לראות "ביטוי פעולה" בוועדה, והיא תגיש לכנסת דיווח מתוחי בתוך שלושה עד ארבעה חודשים. בין נימוקיה האחרים של הממשלה שהביא קצב היה, ששינוי שכר נוגד את התוכנית הכלכלית, ולכן יש להמתין. הישיבה התנהלה תוך מתח רב והתייעצויות בלתי פוסקות, כל זה בתוך דבריהם של רן כהן (רצ) ויאיר צבן (מפ"ם) אשר הגישו שתי הצעות חוק נפרדות. בהצעה הראשונה נאמר שיש להעמיד את שכר המינימום על חמישים אחוז מן השכר הממוצע במשק. בהצעה השנייה שאותה משכה מפ"ם בחזרה בדיוק לפני ההצבעה נאמר שיש להעמיד את שכר המינימום על שישים אחוזים מן השכר הממוצע במשק. ההצעה הראשונה, זכה 62 התימכות, הוגשה על ידי ח"כים מכל הסיעות.

המורדים נגד החלטת הממשלה והקואליציה נאוה ארד, בנימין בן אליעזר, אורה נמיר, יצחק פרץ וישראל קיסר (העבודה), יעקב שמאי ואליעזר שוסטק (ליכוד), אבנר שאקי והדר דנינו (מפד"ל), מרדכי וירשובסקי (שינוי), מנחם פרוש (אגודת ישראל), ושמעון בן שלמה (ש"ס). ח"כים ספורים מבין "השדולה החברתית" של מפלגת העבודה העדיפו להיעדר ולא להיכנס לאולם.

הספירה הסופית הייתה 34 נגד הצעת החוק, 31 בעד ו־2 נמנעים.

קצב אישר את הנתונים העיקריים שהשמיעו מגישי הצעות החוק: בדצמבר 1980 היה שכר המינימום 52.2 אחוז מן השכר הממוצע במשק (למשרת שכיר אחת), ואילו באוקטובר 1985 היה 29 אחוז בלבד מן השכר הממוצע במשק. במספרים מוחלטים, שכר המינימום יעמוד בינואר על 280 ש"ח, כולל כל התוספות. אם תתקבל ההצעה, ושכר המינימום יהיה 40 אחוז מן השכר הממוצע, תתבקש העלאת שכר של כ־15 אחוז לגבי 12 אחוזים מן השכירים.

קצב הוסיף ואמר כי שכר מינימום קיים בעיקר במדינות מערביות. השכר בארה"ב מעוגן בחוק הפדרלי, והוא 3.35 דולר לשעה. "חייב להיות מחיר לעבודה, כמו שיש מחיר להון. אפשר יהיה לוותר על תשלומי השלמת הכנסה למשתכרים משכורות מינימום, הזוכה כיום להשלמה". עם זאת הכיר קצב לכנסת, כי בוועדת השרים לענייני חקיקה עדיין מונחת הצעת חוק שלו, שבה נקבע ששרי האוצר והעבודה והרווחה יקבעו ביחד בתקנות את שכר המינימום, והוא יהיה בין 45 ל־50 אחוזים מהשכר הממוצע. הממשלה שואפת להגיע לשכר מינימום מוסכם, אחרי התייעצות עם ההסתדרות ועם המעסיקים, ולכן החליטה לבקש מן הכנסת שתדחה את הצעות החוק האלה, אמר קצב.

רן כהן הציג את שכר המינימום, כתור אמצעי מיגון של החברות קפיטליסטיות. "אין זה נכון שהוא יוצר אבטלה אלא להיפך". יאיר צבן אמר, ששכר המינימום כיום נמוך ב־21 אחוזים מהשכר המינימלי בשנים 1980/81, במונחים ריאליים. התייעצויות השיחות נמשכו. מדי פעם יצאו מן האולם קבוצות ח"כים — רצ ואנשי מפלגת העבודה, אחר־כך מפ"ם וד"צ. יו"ר הקואליציה חיים קופמן (ליכוד—תחיה) ישב בספסלי המערך. ח"כים התגודדו סביב ח"כ קיסר, מזכ"ל ההסתדרות. בשלב אחר נעדרה כל סיעת המערך מן האולם, פרט לח"כ שבח וייס שנשאר כנראה לשמור על המתרחש ולהזעיק את חבריו במקרה הצורך.

כאמור בסופו של דבר ניצחה המשמעת הקואליציונית.

התנגדויות לתוכניות בנייה — רק עם תצהיר

בעתיד אפשר יהיה להגיש התנגדויות לתוכנית בנייה במקום כלשהו רק יחד עם תצהיר בכתב — כמו לבית המשפט הגבוה לצדק — שבו מתחייב המצהיר שהדברים הם אמת, ומגיש את פירוט הנתונים. חוק הקובע זאת נתקבל אתמול בקריאה הסופית. החוק נובע מהצעת חוק פרטית של אריאל וינשטיין (ליכוד—ליברלים). המצב החוקי היום הוא, שכל תוכנית בנייה של רשות מקומית או רשות תכנון אחרת טעונה הפקדה. בזמן ההפקדה יכול כל המעוניין (שכן, או נפגע אחר) להגיש התנגדות לאישור התוכנית, וזכותו להישמע ברשות המאשרת בטרם תקבע את דעתה סופית.

המערך לא יצביע בעד חוק ההסדרים עד שיובטח כי לא ייפגעו הגימלאים

מאת סופר הפרלמנטרי של "הארץ"

סיעת מפלגת העבודה קיבלה אתמול את הצעת ח"כ שבח וייס שלא להצביע בעד הצעת חוק ההסדרים בכנסת, עד שלא יובטח כי לא ייפגע ציבור הגימלאים. כתוצאה מההצעה, עמדה אמש לדון בנושא זה ועדה מיוחדת שקיבלה הוראה לבוא במגע עם ראש הממשלה ושר האוצר. אם לא יסתיימו בירורים אלה עד הבוקר, לא תצביע היום סיעת המערך בעד הצעת החוק, או שהיא לא תובא להצבעה.

איפול כבד הוטל על חקירתו של דמיאניוק

"כדי לא לפגוע בעקרון הסוביודיצה"

מאת ראובן שפירא
כתב "הארץ"

תחת מעטה איפול כבד של כל הגורמים הקשורים בחקירה, נחקר אתמול הפושע הנאצי איוואן דמיאניוק במשך כארבע שעות בכלא איילון, בקשר לעבירות המיוחסות לו במחנה ההשמדה טרבלינקה.

אף שהאשמות נגד דמיאניוק פורטו על־ידי נציג המשטרה של שום כשהוגשה הארכת המעצר, ואף שבמשך השנים פורסמו בספרים, בסרטים שונים ובכלי־התקשורת עדויות ומיסמכים מפלילים בקשר לפשעיו במלחמת העולם השנייה, החליטו המשטרה, משרד המשפטים ושירות בתי־הסוהר לשמור על איפול כבד "כדי שלא לפגוע בעקרון הסוביודיצה", כפי שהסביר גורם משטרתי בכיר. גורמי אכיפת החוק בישראל מנסים, כפי שהתברר אתמול, להתייחס לחקירתו ולהעמדתו לדין של דמיאניוק כאל הליך פלילי רגיל, ולכן אינם מוכנים לפרסם שום פרט בקשר לחקירה. ועם זאת, ממשיכים גורמים בכירים ורשמיים במשטרה, בפרקליטות המדינה ובשירות בתי־הסוהר להתייחס לדמיאניוק במלים: "הפושע הנאצי", בעוד לפי הכללים הנהוגים בהליכים פליליים רגילים, דמיאניוק עדיין בגדר "חשוד" בלבד.

"אין לי קשר"

עם זאת נודע כי דמיאניוק המשיך במהלך חקירתו אתמול לדבוק בגירסה שמסר בעת הארכת מעצרו, כי לא היה בטרבלינקה בזמן מלחמת העולם, לא עבר בשירות הנאצים ואין לו כל קשר למעשי הזוועה המיוחסים לו. לפני הנחקר הוצגו כבר אתמול עדויות ומיסמכים הקושרים אותו למעשי רצח המונים במחנה ההשמדה והוא התבקש להתייחס אליהם. דמיאניוק ניסה לשמור בזמן החקירה על ארשת מתוחה ודיווח לכאורה מהחשדות שיוחסו לו, אך ניכר היה עליו כי הוא מתוח ונרגש מאוד. לפי ההערכה תימשך חקירתו של דמיאניוק ברציפות בחודשים לכל היותר, ואז יוכן כתב האישום בפרקליטות המדינה. המגמה היא להגיש את כתב האישום מהר ככל האפשר. אנשי המשטרה הזהירו בימים האחרונים עדים האמורים להעיד במשפטו של הפושע הנאצי שלא לשוחח עם עיתונאים כדי לא לפגוע בחקירה.

כפי שנודע, דמיאניוק כתב ביום ראשון בפעם הראשונה מישראל מכתב ראשון לבני משפחתו. בשעות שאינו נחקר הוא ישן הרבה ומנהל שיחות קצרות עם השומרים. בימים הקרובים הוא אמור לעבור סידרת בדיקות רפואיות. עד כה, לא ביקש דמיאניוק ספרים או עיתונים.

נסים: נתבע להסגיר לנו נאצים רק כשיהיו לנו ראיות מוצקות

מאת גדעון אלון
כתב "הארץ"

שר המשפטים משה נסים אמר אמש, כי ישראל תתבע את הסגרתם של פושעים נאצים נוספים רק כאשר יהיו בידינו ראיות מוצקות לצורך העמדתם לדין פלילי על־פי החוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם. הוא הדגיש, כי במשרד המשפטים נעשה עתה מאמץ לרכז את כל המידע האפשרי על פושעים נאצים נוספים השוהים בארה"ב, אולם בשלב זה לא ביקשנו את הסגרתם לידינו משום שאין מספיק חומר לגביהם ואין שום ראיות שאם יוסגרו לישראל ניתן יהיה להרשיעם בדין.

השר נסים גילה, כי הוחלט שלא לדרוש את הסגרתו לישראל של הפושע הנאצי־רומני האלריאן טריפה, משום שבעת ביצוע המעשים המיוחסים לו, לא היתה המדינה "ארץ עויינת".

צו זמני מחייב את האחיות לחזור מיד לעבודה תקינה

שופט בית הדין לעבודה לנציגי האחיות: אל תחשבו שביה"ד מטומטם — לא תנהלו את המאבק שלכם על גב החולים

מאת יפעת נבו
כתבת "הארץ"

שופט בית־הדין לעבודה בירושלים הורה אתמול בצו זמני לבקשת משרד הבריאות, לכל האחיות והאחים בשירותי הבריאות הממשלתיים לשוב מיד לעבודה תקינה ולהימנע מכל שביתה או הפרעה מאורגנת אחרת. הצו יהיה בתוקף עד ל־12 במארס, יום מתן פסק הדין הסופי.

השופט, י. גינגבורן מתח ביקורת נוקבת על האחיות השובתות, והתריס כנגד שלושת מארגני ההשבתה שהיו באולם כי תפקידם לטפל בחולים ולא בהשבתות, ומוטב היה להם להיות בבתי החולים במקום בבית הדין.

אתמול בקשו משרד הבריאות, קופת־חולים והדסה מבית־הדין לעבודה, להוציא צווי מניעה נגד כלל האחיות, נגד שלושת ראשי ועדי האחיות שאירגנו את ההשבתה וכן נגד מזכ"ל הסתדרות האחיות והנגד יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות. בית־הדין הורה לכל הגורמים הללו להימנע מכל השבתה או הפרעה לעבודה, למרות שהיה ברור כי ראשי האירגון בהסתדרות אינם שותפים להשבתה האחרונה והם גם לא הופיעו לבית־הדין. לעומת זאת היו באולם שלושת ראשי הוועדים שאירגנו את ההשבתה, מיוצגים על־ידי עורכי־דין.

עורכי הדין טענו כי גם אם יוצאו צווי מניעה נגד שלושת המארגנים, לא יעזור הדבר כיוון שבמקומם יקומו אחרים שינהיגו את המאבק ויתנו הוראות השבתה. "האם בית־הדין ידרוש כל שני חמישי להוציא צו הרשע?" שאלו נציגי המשביתים.

השופט הגיב על כך בחריפות ואמר, כי אם ישבתו האחיות לשבות בניגוד להוראות בית הדין, הוא יתחיל לחייב אותן בהוצאות. "אני רוצה לדעת מה יקרה אז. אל תחשבו שבית הדין כל כך מטומטם. לא תנהלו את המאבק שלכם על גב החולים" אמר השופט.

ניתוחים נדחו

השיבושים בבתי החולים שעבדו אתמול במתכונת שבת התבטאו באי־ביצועם של ניתוחים מתוכננים ובסגירה של מרפאות החוץ. במחלקות התנהלה העבודה כסדרה וכך גם בחדרי המיון ובמכונים השונים. עם קבלת צו בית הדין לעבודה חזרו האחיות לעבודה תקינה בעוד בשעות הצהריים. עם זאת נודע כי הוועדים המשביתים הוליכו לכנס פורום רחב של תומכיהם, כדי לדון בהמשך צעדיהם עקב החלטת בית הדין לעבודה.

מצוד ברפיח אחר אדם שניסה לרצוח את ראש מח' הבריאות שם

ייתכן שהרקע הוא קשריו עם ישראל

מאת איתן רבין
כתב "הארץ"

זרועות הביטחון ומשטרת נפת עזה עורכים מצוד אחר האלמוני שניסה אתמול להתנקש בחייו של פאיד עלי חסן אבו־עלי, ראש מחלקת הבריאות בעיריית רפיח, שגורמים קיצוניים רואים במקורב לשלטונות הישראליים. עד כה עצרו מספר חשודים.

פאיד אבו־עלי חיכה אתמול בבוקר עם פקיד נוסף לפתיחת סניף בנק הפועלים בעיר. כאשר לפתע הרגיש שמישהו מצמיד אקדח לרקתו. הוא שמע שתי נקישות וראה כי בחור רעול פנים לבוש כפיה שחורה נמלט מהמקום. פאיד החל לרדוף אחר האלמוני אשר החזיק עדיין באקדח, אך לא הצליח לתופסו.

בעבר היו מספר איומים על חייו של פאיד אבו־עלי שהורה לסגור עסקים ברפיח אשר נמצאו בהם ליקויים בריאותיים.

מקורות צבאיים אמרו אתמול כי בשלב החקירה ראשוני עולה, כי נסיון הרצח בוצע על ידי אלמוני אחד, ללא שיתוף פעולה. הם ציינו כי נבדקות האפשרויות שנסיון הרצח בוצע על רקע פוליטי, או על רקע עיסוקו של הפקיד.

11 דרוזים נעצרו אתמול ברמת הגולן

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

אתמול נעצרו עוד 11 תושבים דרוזים ממג'דל שאמס שברמת הגולן. הם חשודים בהתפרעויות בשעת ביקורו של ראש הממשלה, שמעון פרס, בכפר. מספר העצורים עד עתה מקרב הדרוזים מגיע ל־47, חלקם קטינים.

הדרוזים ברמת הגולן, הידועים כפרו־סורים, פרסמו אתמול גילוי דעת באמצעות ועדה יהודית ערבית שביקרה בגולן מטעם חד"ש לפיה "המורד" כבריהם בגולן יימשך כל עוד תעשה ישראל מאמצים כדי לספח את הגולן לישראל. עוזי בורשטיין מחד"ש אמר, כי מפלגתו תעשה הכל, כדי למנות עורכי דין ולסייע לדרוזים העצורים.

נציגי הנכים חשו מושפלים

באו לדיון בוועדת הכספים ומצאו רק ח"כ אחד

מאת יהושע מאירי
סופר "הארץ" לענייני בלבלה

משלחת של נציגי הנכים, שהגיעה ביום ראשון לישיבת ועדת הכספים שדנה בענייניהם, נתקבלה על־ידי חבר־כנסת אחד מתוך 24 הח"כים החברים בוועדה.

הוועדה הייתה אמורה לדון באותו יום בתקנות שונות הנוגעות לתשלומים לנכים. אירגוני הנכים שיגרו את נציגיהם בתיאום עם ועדת הכספים, אך משהגיעו הנציגים התברר להם כי רק חבר־כנסת אחד, אריאל וינשטיין, היה במקום. וינשטיין "ישב־ראש" באותה ישיבה, עד שהצטרף היו"ר הקבוע, ח"כ אברהם שפירא, מאוחר יותר.

הצטרפותו של שפירא לא שיפרה את מצב רוחם של נציגי הנכים. אלה טענו כי הרגישו מושפלים ומבוזים. הם באו להציג את עמדתם לגבי תקנות שונות שיפגעו בתשלומים הקיצבאות שמקבלים הנכים.

עורך את העמוד:
אריאל ריינגולד

מורה הדרך של חוליית המחבלים היה איש צד"ל

מקורות צבאיים: המחבלים יצאו מדמשק

מאת ראובן פדהצור
מסתר הצבאי של "הארץ"

את חוליית המחבלים, אשר שניים מחבריה נהרגו בשבת לפנות בוקר בדרום לבנון, הוביל לאיזור העיירה בגבול הצפון מורה־דרך מקומי ונמנה על אנשי צד"ל. כך מסרו אתמול מקורות צבאיים. מורה־הדרך הצליח להימלט מאיזור ההיתקלות ולא נפגע.

עוד מסרו המקורות הצבאיים, כי נראה שחברי החוליה יצאו את דמשק בדרכם ללבנון, כשמונה ימים לפני צאתם לפעולת הפיגוע. הם שהו בצפון לבנון, שם התאמנו לקראת ביצוע פיגוע המיקוח. עובדה זו מדגישה, לדברי המקורות, את מעורבותה של סוריה בפעילות הטרוריסטית של ארגון החזית הדמוקראטית של נאיף חוואתמה. חוליה נוספת מארגון זה שנתפסה ליד גבול הצפון לפני כחודשיים וחצי, יצאה גם היא מדמשק.

מהתחקירים שנערכו לאחר ההיתקלות בשבת לפנות בוקר, עולה כי רובה הגליל תוצרת ישראל אשר נמצא בידי חברי החוליה, אבד בימי מלחמת לבנון, ואינו רובה שנגנב מצה"ל.

טעות שלנו

בכותרת הידיעה על כוונת היהלומנים לוותר על ביטוח השער בבין הצבא, נפלה טעות. האגודה לקידום הענף, ונשיא האגודה, יוסף פיליוק, תומכים בתוכנית ואף היו מיוזמיה הסקרים, ולא כפי שנכתב בטעות.

קטלוג שירותים וציוד לתעשייה

בימים אלו מופק קטלוג שעוסק בציוד ושירותים לתעשייה.

בקטלוג יופיעו יצרנים, ספקים ויבואנים של ציוד לתעשייה.

הקטלוג יופץ בכל המפעלים בארץ. אם הנך מעוניין שמוצריך יחשפו לכל המנהלים והקניינים בתעשייה הישראלית מקומך בקטלוג זה.

לתיאום פגישה בלתי מחייבת ולהצגת דוגמת הקטלוג נא לפנות לטל. 04-227788 לחוה.

הויכוחים על הצמיחה לא יצמיחו דבר!
המרכז הליברלי

אשף של הילטון זכה...

King Solomon Grill
נתחי דג דקר ואילתית מעודנים
מוגשים עם קוואר והתמטן בוליקום
◆
חזה ברווז
מוגש עם אגס ופלפל חריף
◆
אומצת מותן בקר
ממולאת במוח עגל
מוגש ברוטב וורמוט וזר ירקות
◆
פלחי פרי הדר במקצף יין

והתענג כולו שלך
המחיר 32 ש"ח (כולל הכל)

זו השנה השנית ברציפות בה זוכה אשף המטבח של "הילטון" בתואר הכסף "אשף המטבח הצעיר" מבין כל המשתתפים בתחרות היוקרתית של אגודת אשפי המטבח בישראל.

בוא ליהנות מתפריט הנצחון, שזיכה את קרן מילר ממלון "הילטון" בפרס החשוב, במסעדת שלמה המלך.

בימי שישי אנחנו ממליצים על תפריט ערב שבת מסורתי.

הילטון תל־אביב
להזמנות: טל' 244222

מלון "מצפה הימים"
דיאטות יופי והרזיה
התאריך הקרוב 20.3.86 — 16.3.86
בפיקוח רפואי צמוד
קוסמטיקה אמבטיות צמחים, מסג', רפלקסולוגיה, ג'קוזי, סאונה, פדיקור, מניקור
התעמלות, חדר כושר
פרטים: טלפון: 4—37013—069
מלון "מצפה־הימים" בכביש ראש־פינה צפת

אנשים עם ראש טוב מזמינים מקום טוב מראש.

החלה ההרשמה לחופשות מאי־יוני בקלאב־אין אילת!

בואו לאבד את הראש בעונה הכי יפה של השנה, במקום הכי יפה בארץ, עם אפשרויות הבילוי המגוונות ביותר ו...בלי לשלם מע"מ!

וילה ב־94* ש"ח ללילה — למזמינים שהייה בין הימים א'־ה' בחודשים מאי־יוני (מינימום שני לילות, עד 4 אנשים בוילה).

כל אדם נוסף בוילה — רק עוד 7* ש"ח!

* המחירים הינם ללינה בלבד והם כפופים לשינויים בשער המטבע.

הגרלה בין הנרשמים והמשלמים בחודש מרץ: 6 כרטיסי טיסה ללונדון + לינה לשבוע

לא כולל מיסים. למעט חגים.

CLUB IN אילת
לאבד את הראש...

הזמנות:
ת"א: דיזנגוף סנטר 428/50, טל' 203393, 03-285616;
אילת: חוף אלמוג, טל' 72212-4, 059-75122-3; ובכל משרדי הנסיעות.

הקדימו הזמנותיכם לחופשת קיץ בקלאב־אין.

נאות הככר טיולי פסח־אביב 1986

נפאל — הרי ההימלאיה 28 יום — 2.4
דרום אמריקה 18 יום — 13.4
קניה 9 ימים — 17.4
ספרד ופורטוגל 15 יום — 7.4, 21.4, 12.5
אוסטריה והונגריה 15 יום, 9 ימים — 24.4, 17.4, 8.5
יוגוסלביה 16 יום — 18.4
מצרים 6 ימים, 8 ימים — 27.4, 22.4, 26.4, 25.4, 23.4
יוון 16 יום — 14.4
טורקיה 18 יום, 8 — 25.4

לקבלת חוברת מפורטת, פרטים נוספים והרשמה:
ירושלים, רח' קרן היסוד 36 טל. 02-699385, 636484
תל־אביב, רח' הירקון 252, טל. 03-463111-6

לגלות עולם נסתר

صكنا من الاهل

הארגונים הכלכליים מבטלים את הוראות הקבע לתשלומי ארנונות

הנהלת הקואליציה מגבשת איסור על הרשויות להעלות מיסוי עירוני

מאת אברים צהר ואריה לביא, סופרי "הארץ" לענייני כלכלה

ועדת הפעולה של הארגונים הכלכליים החליטה להורות לכל הנוגעים והמוסדות העסקיים במשק לבטל את הוראות הקבע שנתנו לתשלומי ארנונה לעיריות. החלטה זו נתקבלה כמחאה על העלאה דרסטית של שיעור הארנונה לשנת 1985–86 בעיריות שונות.

לדברי יו"ר ועד הפעולה, דני גילרמן, צעד זה הוא צעד ראשון בלבד בשורת צעדים בהם ינקוט ועד הפעולה, אם לא ימצא פתרון מידי לבעיית ההעלאה של שיעור הארנונה. לדבריו, הצעדים הנוספים האפשריים הם עיכוב בהעברת תשלומים לעיריות והשבתה של רשויות מקומיות שונות במשק. הארגונים הכלכליים תובעים, כי הארנונה לשנת הכספים הקרובה תועלה בממוצע של כ־50 אחוז בלבד בהשוואה לשנה הקודמת, במקום שיעור של כ־170 אחוז.

לטענת גילרמן, מדד המחירים לצרכן עלה מאז ראשית יולי אשתקד (ראשית התכנית הכלכלית והקפאת המחירים במשק) בשיעור של כ־50 אחוז בלבד. לפיכך אין כל הצדקה, לטענת גילרמן, להעלות את שיעור הארנונה מעבר לשיעור זה.

יוזמת הקואליציה — לדיון היום

הנהלת הקואליציה מגבשת תיקון לחוק ההסדרים לשנת הרום, לפיו ייאסר על הרשויות המקומיות להעלות את המיסוי העירוני, אלא אם כן תאושר ההעלאה בידי שרי הפנים והאוצר ותובא על ידם לאישור ועדת הכספים של הכנסת.

ח"כ חיים רמון מן המערך ויגאל כהן מהליכוד מגבשים את נוסח ההחלטה, שתובא לאישורה של הנהלת הקואליציה.

מודעי ופרץ בהנהלת הקואליציה

היום תתכנס הנהלת הקואליציה להכריע בנושא. יופיעו לפניה גם השרים יצחק מודעי ויצחק פרץ. לפני הפגישה עם הנהלת הקואליציה ייפגש עם שר הפנים נשיא איגוד לשכות המסחר דני גילרמן, המשמש גם כיו"ר ועד הפעולה בעניין זה, ויביא בפניו עמדת הארגונים הכלכליים.

הראשון במאזני הבנקים ל־'85 התפרסם:

בנק מירב הפסיד 449 אלף ש"ח לעומת רווח של 2.4 מיליון ש"ח ב־'84

מאת אריה לביא, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק מירב למשכנתאות מקבוצת הבנק הבינלאומי הראשון הפסיד ב־1985 — לאחר התאמה לאינפלציה — 449 אלף ש"ח לעומת רווח של 2.4 מיליון ש"ח בשנה הקודמת — כך קובעים הדו"חות הכספיים של הבנק. בנק מירב הוא הראשון מבין הבנקים, המפרסם מאזן לשנה הקודמת.

מנכ"ל הבנק, אלחנן שגן, מסביר את הפער בהוראות המפקחת על הבנקים, לפיהן נעשה התיאום לפי מדד, שנרשם בגין חודש המאזן ולא על בסיס המדד הידוע, כפי שהיה ב־1984. מאחר שכל העסקות של הבנקים למשכנתאות מבוצעות לפי מדד ידוע ולא לפי מדד, שנרשם בגין המאזן, יש בכך פגיעה משמעותית בהשוואה בין שנה לשנה. דבר זה בולט לגבי 1984, בה היה הפרש ניכר בין המדד הידוע (486 אחוז) לבין המדד בגין (445 אחוז). הפרש זה גרם לכך, שהרווח הנקי המותאם של 1984 נרשם כ־2.4 מיליון ש"ח במקום 392 אלף ש"ח, כפי שנרשם בשנה הקודמת. מנכ"ל מירב הביע תקווה כי בנק ישראל יתן את דעתו על מנת לאפשר לבנקים למשכנתאות לערוך את הדו"חות הכספיים לפי מדד ידוע.

המאזן של הבנק הגיע ל־607 מיליון ש"ח, ירידה של 0.7 אחוז. הקיטון נבע מפרעון איגרות חוב, שהונפקו בעבר ותמורתן הופקדה באוצר. ללא סעיף זה היה המאזן גדל ב־1.4 אחוז. תיק ההלוואות גדל ב־4 אחוז ל־473 מיליון ש"ח. ההון העצמי ירד ב־1.3 אחוז והגיע ל־32.9 מיליון ש"ח.

זאב אלמוג ישוב לנהל את מספנות ישראל

מאת צורית כהנא

אלוף (מיל.) זאב אלמוג ישוב למספנות ישראל, לאחר שוועד העובדים — בהתערבותה של מועצת פועלי חיפה — התחייב להבטיח את הסדר. סוכם גם, כי תקבע התגבלות על פיצוץ הישיבה עם ביום שישי. אלמוג מונה באותו ישום כמנהל המספנות באישור בית־המשפט המחוזי בירושלים ולפי הסכמת שרי האוצר והתחבורה ומנכ"ל רשות החברות הממשלתיות.

"הסכמתי לקבל על עצמי את התפקיד, לאחר שסירבתי בתחילה, מכיוון שהשתכנעתי שיש כוונה כנה מצד מערכת הביטחון לממש את תכניות הבנייה — כולל בניית צוללות במספנות. עד לתקופה, בה תתחיל בנייה זו, תהיה תקופת ביניים, שבה על המספנות להתייעל מבחינת כוח האדם ומבחינת סדרי עבודה. לדבריו יש לכל העובדים עבודה עד יולי, ויש כוונה בעתיד לצמצם את כוח־האדם ב־200 עובדים.

בקריית־גת — 700 דורשי עבודה ו־150 מקבלים דמי אבטלה

(ע). בקריית־גת רשומים כ־700 דורשי עבודה וכ־150 מקבלי דמי אבטלה. המצב בעיר מחמיר ומקורות העבודה הנוספים מעטים ואינם תואמים ליכולתם של דורשי העבודה בעיר — דברים אלה מסר אתמול המזכיר החדש של מועצת הפועלים בקריית־גת, משה אלמוליגו, במסיבת עיתונאים, שנערכה לרגל כניסתו לתפקיד.

יצויין, כי המזכיר החדש נכנס לתפקידו תשעה חודשים לאחר הבחירות בשל עירעורים מטעם הליכוד לבית־המשפט בנושא ספירת הקולות. במועצת הפועלים 10 אנשי מערך, בראשותו של אלמוליגו, ותשעה אנשי ליכוד. המזכיר החדש, בן 42, היה בעבר מזכיר ארצי של המשמרת הצעירה במפלגת העבודה, סגן ראש עיריית קריית־גת וחבר במזכירות מפלגת העבודה.

יו"ר מטה התעסוקה בהסתדרות:

נתוני שירות התעסוקה מורים על החמרה באבטלה בינואר ובפברואר

בחודש הראשון של השנה היו 26,950 מובטלים לעומת 23,830 מובטלים בדצמבר '86

(ע). נתוני שירות התעסוקה מצביעים על החמרה במצב האבטלה בינואר ובפברואר 1986, בעוד אחד הכלים לבדיקת האבטלה, ההכשרה המקצועית, אינו מקבל גיבוי מתאים מהממשלה — כך אמרה אתמול יו"ר מטה התעסוקה בהסתדרות, עליזה תמיר, במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב.

תמיר התריעה, כי מספר המובטלים בינואר הגיע ל־26,950 לעומת 23,850 בדצמבר. לכך יש להוסיף את הודעותיהם של מפעלים רבים, המתכוננים לפטר בימים הקרובים אלפי עובדים — המשמעות הודיעו על 1000 עובדים הצפויים לפיטורים, בסולל־בונה צפויים 2000 עובדים להיות מפוטרים, ותעשיית הפרמצבטיקה תוציא בשלב הראשון לחופשה מאולצת יותר מ־1000 עובדים.

נוסף לכך, ציינה תמיר, כי קיים פער של 50 אחוז בין נתוני שירות התעסוקה לבין האבטלה הממשית בשטח, משום שאלפי מובטלים ומובטלות אינם נרשמים כלל בלשכות העבודה מסיבות שונות.

תמיר עמדה גם על תופעה מדאיגה, שלפיה המעסיקים משלמים לעובדים שכר מינימום ושולחים אותם לקבל השלמת הכנסה בביטוח־הלאומי, ומעמיסים כך נטל כבד ביותר על הקופה הציבורית בלא כל הצדקה. נוסף על האבטלה, שנוצרה כתוצאה מן ההקפאה במשק, נוספה אבטלה קשה כתוצאה מהכנסת ציוד מודרני למפעלים, החוסך כוח אדם, מבלי שייעשה דבר לשם הסבה המקצועית של המובטלים.

כלכלני נשונל קונסלטנס, במסגרת הצעה לרפורמה בשוק ההון:

ממליצים לחייב את קופות הגמל להשקיע כ־200 מיליון ד' במניות

עוד מוצע לצמצם המעורבות הממשלתית בשוק ולהגביר ההגנה על משקיעים חיצוניים מקרב הציבור

מאת יהודה שרוני

יש לחייב את קופות הגמל והפנסיה להשקיע לפחות 200 מיליון דולר במניות, או 2 אחוזים מעודף הנכסים הכולל שלהן, על מנת לעודד מעבר להשקעה בסקטור הפרטי — כך סבורים כלכלני החברה בת של בנק לאומי "נשונל קונסלטנס" במסגרת הצעה לרפורמה בשוק ההון.

לדברי כלכלני החברה, המפתח לשיפור תפקודו של שוק ההון, והפיכת הבורסה הישראלית לדינאמית, כרוך בהכנסת השינויים הבאים:

* צמצום המעורבות הממשלתית בשוק;
* הגדלת ההשתתפות של המשקיעים המוסדיים בבורסה;
* הגברת ההגנה על משקיעים חיצוניים מקרב הציבור;
* שינוי הליכי המסחר בבורסה;

נשונל קונסלטנס מציעה להגביל את הנפקת איגרות החוב הממשלתיות, להיקף הדרוש למימון החוב הקיים, ולא כדי לממן הוצאות נוספות. לדברי כלכלני החברה, "עושק המיעוט" בחלק מהחברות הציבוריות בישראל מנע הודתו של ציבור המשקיעים לבורסה.

על מנת למנוע מצב זה, מוצע להגדיל את האמצעים המשפטיים השונים, העומדים לרשות המשקיעים, ואת אמצעי האכיפה של הרשויות השלטוניות. נוסף לכך, מוצע לבחור דירקטורים בפירמות על פי אחוז המניות היחסי שבידי הציבור, לבטל את זכויות ההצבעה העדיפות בחברות ולשפר את שיטות הדיווח לבורסה.

על מנת להגדיל את מחזורי המסחר בבורסה מציעים כלכלני נשונל קונסלטנס לפשט את הליכי המסחר על ידי שינוי שיטת המסחר הדו־צדדית לשיטת המסחר המאפשרת מפגש ישיר בין קונים למוכרים, לאפשר "מכירות בחסר", לאפשר למשקיעים לקנות בחשבון אשראי, להפריד בין השירותים שנותנים הבנקים והברוקרים ללקוחותיהם לבין ניהול מכשירי השקעה מוסדיים ולעודד הכנסת מכשירי השקעה חדשים לשוק, כגון אפשרויות הרישום.

"מלונות דן" תרכוש את אסטוריה: תמורת 9.7 מיליון דולר

מאת סופר "הארץ"

9.7 מיליון דולר, זה הסכום הנזכר במו"מ לרכישת המלון אסטוריה בידי רשת מלונות דן — כך עולה מתשקיף ההנפקה לגיוס 5 מיליון דולר שהרשת פרסמה בימים אלה. אסטוריה כולל 500 חדרים, והרכישה מותנית בהסכמתם של גורמים מספר ובכללם מנהל מקרקעי ישראל, החשב הכללי, ובנק הפועלים.

ערך את העמוד: יצחק לאור

מנכ"ל הביטוח הלאומי:

138 אלף עצמאים ייהנו מהפחתה של עד 28.2% בתשלומים לביטוח

לגבי 21 אלף עצמאים יוכבד הנטל

מאת יהודה שרוני, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

המוסד לביטוח לאומי מתכנן רפורמה בתשלומי דמי הביטוח, שבה יוקטנו ב־2% ההפרשות [illegible]. כך מסר אתמול מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי, ניסים ברוך, בפגישה עם כתבים כלכליים.

ברפורמה זו יועלה שיעור ההפרשות, בבין ביטוח זיקנה, נכות ושארים, אך האחדת ההפרשות לדמי פגיעה תביא לחיסכון של 20 מיליון דולר למפעלי התעשייה השונים.

המוסד לביטוח לאומי מתכוון להגמיש את השימוש בהפרשות לביטוח אבטלה, ולהשתמש בחלק מהרזרבות לצורך הבטחת מקומות עבודה לטווח הקצר. אין כוונה לשנות את שיעור ההפרשות למילואים.

מנכ"ל הביטוח הלאומי הוסיף, כי 138 אלף עצמאים ייהנו באפריל מהפחתה של דמי הביטוח הלאומי בשיעורים שבין 3.6 לבין 28.2 אחוזים לעומת התשלומים כיום. לגבי 15 אחוז מציבור העצמאים שהם כ־21 אלף איש, יוכבד הנטל והגביה מהם תגדל ב־13 מיליון דולר. מהנהלת ארגוני העצמאים נמסר כי הם דוחים את נתוני הביטוח הלאומי בהקשר זה.

מנכ"ל הביטוח הלאומי גילה כי המוסד מתכוון להתקין את השיקה שהיתה עד כה בתשלום לחיילים עבור שירות המילואים. כן קיימת כוונה להשוות את מעמד העצמאי לזה של השכיר. מבוטלת הסבת המס עבור ההפרשות לביטוח הלאומי.

ברוך מסר על עליה תלולה במספר מקבלי דמי האבטלה, מ־17 אלף בשנת 1984 ל־25 אלף כיום. מעריכים כי בשנה הבאה יקבלו 37 אלף אזרחים תשלום דמי אבטלה.

התאחדות הסוחרים: אם יופעל ערוץ שני יושבת כל המסחר הפרטי

מביעה חשש מהשתלטות הרשתות הגדולות על שוקי הארץ

מאת אברים צהר, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

התאחדות הסוחרים מתנגדת בתוקף לכוונות להפעיל ערוץ שני בטלוויזיה. אם יופעל ערוץ שני, ישביתו הסוחרים את המסחר הפרטי בארץ כולו — כך אומר נשיא התאחדות הסוחרים, יהושע נהרי, במכתב ששיגר אתמול (יום ב') לשר החינוך והתרבות יצחק נבון.

לטענת הסוחרים, אם יופעל ערוץ שני, שפעולתו תמומן משידורי פרסומת, ישתלטו רשתות המסחר הגדולות וכן היצרנים הגדולים על כל השווקים בארץ, תוך דחיקת רגליהם של הסוחרים הפרטיים.

יו"ר בתי הכלבו ורשתות השיווק בלשכות המסחר, בני גאון, אמר לא מכבר, כי רשתות השיווק לא רק תומכות בהפעלת הערוץ השני, אלא אף דורשות לשתף אותן בהקמתו.

המראות ונחיתות

(ע). להלן ההמראות והנחיתות בנמל תעופה בן־גוריון היום:

המראות

ב־0645 טי.וו.א. (803) לפריס ניו־יורק וסן־פרנציסקו. ב־0645 טי.וו.א. (825) לפריס ובוסטון. ב־0715 טאואר אייר (031) לבריסל וניו־יורק. ב־0740 אל־על (541) לאתונה. ב־0750 סוויס אייר (333) לציריך. ב־0800 אל־על (323) לפריס. ב־0805 אייר פרנס (139) לפריס. ב־0810 ק.ל.מ. (526) לאמסטרדאם. ב־0830 אל־על (035) לאמסטרדאם וניו־יורק. ב־0900 אל־על (385) לרומא. ב־0915 אל־על (345) לג'נבה. ב־0930 אל־על (347) לציריך. ב־1000 אל־על (357) לפרנקפורט. ב־1025 אל־על (315) ללונדון. ב־1045 אל־על (377) לקופנהגן. ב־1400 אל־על (581) לאיסטנבול. ב־1415 פין אייר (3156) להלסינקי. ב־1425 אוסטריין איירליינס (712) לווינה. ב־1525 מרסק אייר (552) לשטוטגארט. ב־1630 לופטהנזה (605) לפרנקפורט. ב־1645 סאוט אפריקן איירווייס (265) ליוהנסבורג. ב־1650 שטרלינג (696) לקופנהגן. ב־1725 סבנה (204) לבריסל. ב־1825 אליטליה (747) לרומא. ב־1905 סייפרוס איירווייס (429) ללרנקה. ב־1925 דן אייר (1891) ללונדון. ב־2025 אל־על (443) לקהיר. ב־2335 אל־על (005) לאמסטרדאם שיקגו ולוס אנג'לס.

נחיתות

ב־1235 אל־על (542) מאתונה. ב־1315 פין אייר (3155) מהלסינקי. ב־1330 אוסטריין איירליינס (711) מווינה. ב־1355 אל־על (036) מניו־יורק ואמסטרדאם. ב־1420 מרסק אייר (551) משטוטגארט. ב־1445 סאוט אפריקן איירווייס (264) מיוהנסבורג. ב־1515 לופטהנזה (604) מפרנקפורט. ב־1525 טי.וו.א. (800) מסן־פרנציסקו ניו־יורק ופריס. ב־1525 טי.וו.א. (812) מבוסטון ופריס. ב־1545 שטרלינג (695) מקופנהגן. ב־1555 אל־על (010) מניו־יורק ומונטריאול. ב־1555 אל־על (218) ממיאמי ומונטריאול. ב־1615 סבנה (203) מבריסל. ב־1710 אליטליה (746) מרומא. ב־1725 ק.ל.מ. (525) מאמסטרדאם. ב־1730 אל־על (386) מרומא. ב־1810 נתיבי אוויר סקנדינביים (773) מקופנהגן. ב־1820 סייפרוס איירווייס (428) מלרנקה. ב־1825 דן אייר (1890) מלונדון. ב־1845 אל־על (324) מפריס. ב־1855 אל־על (582) מאיסטנבול. ב־1900 אל־על (346) מג'נבה. ב־1905 סוויס אייר (332) מציריך. ב־1910 אל־על (348) מציריך. ב־2000 אל־על (358) מפרנקפורט. ב־2010 אולימפיק (301) מאתונה. ב־2030 בריטיש איירווייס (576) מלונדון. ב־2155 אל־על (316) מלונדון. ב־2230 טארום (245) מבריסל. ב־2340 אל־על (444) מקהיר.

כל ההמראות והנחיתות זמן אינו סופי. את המועד המדויק יש לוודא כשעתיים לפני המועד המצוין לעיל.

מיחשוב בתעשיה

INFORMATION SYSTEMS LTD. — PLANNING DEVELOPMENT APPLICATION

רח' קהילת סלוניקי 9, נאות אפקה, תל אביב. טל: 471122, 03־471109

ענת — התוכנה לניהול הייצור | שחק — התוכנה לניהול השיווק | מנוף — התוכנה לניהול פיננסי

ת.פ.י מערכות מידע — עשרות התקנות הפועלות בהצלחה מלאה בישראל על מחשבי יבמ S/36 S/38 DESKTOP/36

ת.פ.י מערכות מידע — בית התוכנה שלאחרונה נבחר למחשב את מפעלי כור!

הנה"ח ל־I.B.M P.C

בספית — והנהלת החשבונות עומדת

תוכנת הנהלת החשבונות הדינמית והנוחה ביותר הקיימת כיום בשוק IBM PC. ניתן להפעלה ללא הדרכה! בספית מאפשרת:
* הנה"ח דו־צדדית עד רמת מאזן בוחן. * חישוב מע"מ אוטומטי, כולל הפקת דו"חות.
* רב־משתמשים/ארגונית ורב־מטבעית. * הפקת גיליונות עבודה לרוא"ח.

המחיר — 525 ש"ח בלבד!! (לפני מע"מ).

אלדטה מחשבים — מומחים ל־IBM PC

אלדטה בע"מ, בית אמפיסל, רחד אפעל 3, ק. אריה, טל. 9234062, 03־9230019

סניף הקניון אלדטה/ BROTHER, קניון איילון, רמת גן, טל. 03־793695

מאגרי מידע ל־I.B.M P.C

'מאגרית' – מאגר המידע הפרטי שלך

אם ברצונך ליהנות ממאגר מידע פרטי משלך בו תוכל לאחסן אלפי פריטי מידע בצורה מסודרת ושיטתית, לעדכנם – ולשלוף אותם בקלות בעת הצורך – 'מאגרית' היא הפתרון האידיאלי עבורך.
ל'מאגרית' שימושים רבים ומגוונים: ארכיונים, יחידות מו"פ, מנהלי שיווק ונציגי מכירות, עורכי דין (ניתן לאחסן גם תקצירי מאמרים ופסקי דין), רוא"ח, מרצים – ובעצם, מי לא?

והמחיר — 525 ש"ח בלבד!! (לפני מע"מ).

אלדטה מחשבים — מומחים ל־IBM PC

אלדטה בע"מ, בית אמפיסל, רחד אפעל 3, ק. אריה, טל. 9234062, 03־9230019

סניף הקניון אלדטה/ BROTHER, קניון איילון, רמת גן, טל. 03־793695

כ"א – שכר

הפתרון המוכח לאיסוף שעות והכנה לשכר ע"ג IBM PCXT/AT

● ניתוח שעות עבודה
● הקצאת שעות ליעדים
● מעקב ייצור וחישוב פרמיות
● קלס ספסים לשכר

* מעל 100 התקנות בארץ ובחו"ל
* 3 שנות נסיון ביישום מערכות איסוף נתונים.

לביא מחשבים בע"מ — LAVIE COMPUTERS LTD.

רח' הרצל 67, רמת־גן 52443, טל. — 727128, 03־727161

איסוף נתונים

צ.ע. מחשבים

פינסקר 7 ת"א 202841־2, 03־289265

איסוף נתונים

לצרכי:

* הכנה לשכר * נורמות פרמיות ותמחיר * בח־אדם

התוכנה הגמישה והפרמטרית ביותר בשוק המותקנת בהצלחה מלאה

על מחשבי I.B.M PC s/36 s/38 ונוספים.

עיבוד תמלילים

בא עם IBM PC וורדמיל...

מהדורה חדשה...! מהדורה חדשה...! מהדורה חדשה...!

WORDMILL 4.18

לפרטים נוספים: אינטרסופט הפצת תוכנה בע"מ 699311, 02־667304

מדור זה יופיע בקביעות

לפרטים נא לפנות לטלפון 824261

קו פנימי — 313 — אילן שמיר

315, 309 — אמיר אדיב

מדור תוכנה

מ י מ ד

בית התוכנה שנותן לך יד

מימד מציעה מאגר נרחב של תוכנות ליישומים שונים, אחדות מהן לצרכים מקובלים ואחדות מיוחדות במינם. בינהן תמצא:

☐ כיסופית להנה"ח
☐ כיסופית להתאמת בנק
☐ כיסופית למלאי
☐ כיסופית לשיווק

☐ כיסופית למערכות תפוצה
☐ כיסופית למשרד הממוחשב
☐ כיסופית לתעשייה
☐ כיסופית לניהול ייצור

☐ כיסופית לתקבולים ותשלומים
☐ כיסופית לפרסום
☐ כיסופית לניהול עסק
☐ כיסופית לניהול הזמנות

מאגר התוכנות של מימד נותן לך יד

משרד ראשי: רחוב רש"י 62 ת"א טל – 03־201549 לייעוץ אישי ללא התחייבות פנה אל מרכז השיווק טל: 03־283963

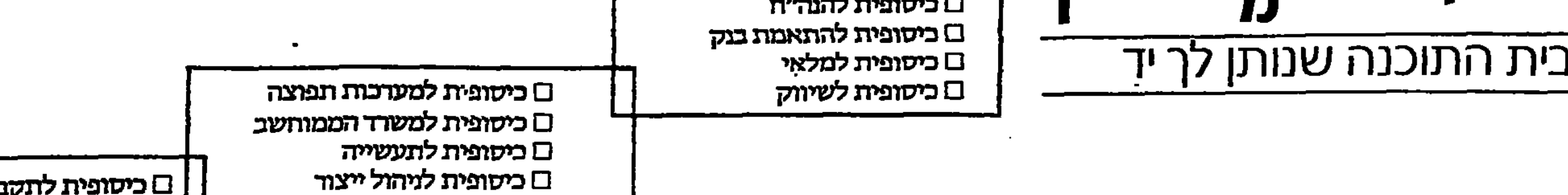

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

סווירי: נעלה בקשת ישראל בליסבון — כי אין לנו מה להפסיד

לא נרפה מהמאמצים להצטרף לאירופה ★ יוצע טורניר לנבחרות או קבוצות־צמרת

כדורגל

מאת משה הרינגעש
סופר "ספורט הארץ"

"ישראל לא תרפה אפילו יום אחד ממאמציה להצטרף לאירופה — גם אם תידחה הבקשה לקבלה לאיגוד האירופי בקונגרס אופ"א, שיהיה בחודש הבא בליסבון — אמר שאול סווירי, יו"ר הנהלת ההתאחדות, בשיחה מיוחדת ל"ספורט הארץ".

שאול סווירי

הוא הגיב כזה על החלטת הוועד הפועל של אופ"א, בסוף השבוע שעבר ברומא, שלא להמליץ על קבלת ישראל מטעמים גיאוגרפיים כי לא ליגור תקיים. "נמשיך להתדפק על דלתות אירופה, ולא נרפה מהמאמצים אפילו ליום אחד", אמר סווירי. "ישראל תבקש ממדינות ידידותיות להעלות בקונגרס את ההצעה לצרפנו לאירופה, כי אין לנו מה להפסיד". בהתייחסו לרוב הגדול (75 אחוז), הדרוש להעברת ההצעה, הסביר סווירי: "אי אפשר לעשות חלוקה פשוטה של הקולות, כי מדובר במערכת יחסים מורכבת, מסובכת ועדינה בין הגושים השונים. אחרי כל המאמצים, אין טעם לוותר ולא להגיש את ההצעה".

סווירי, המודע למצבו של הכדורגל הישראלי בזירה הבינלאומית, אומר: "ללא פעילות שוטפת בזירה זו, באופן קבוע, תמיד יפגר הכדורגל הישראלי אחרי הכדורגל העולמי. אם לא נתקבל לאירופה, תהיה לנו בעיה שנצטרך להתמודד עימה. איני רואה כל אלטרנטיבה, מלבד אירופה, ויהיה עלינו לטכס עצה כיצד לשפר את הכדורגל".

אחד הרעיונות הוא לקיים בארץ טורניר גדול לנבחרות לאומיות, כמו טורניר הגביע הבינלאומי לנוער המתקיים בישראל מדי שנה, או טורניר בינלאומי לקבוצות צמרת מאירופה. "הכדורגל הישראלי פועל שנים רבות ללא איגוד קבוע", מדגיש סווירי, "כך שלמעשה, מבחינה זו, מאומה לא השתנה".

היו"ר סבור כי המישחק הבינארצי עם אנגליה בשבוע שעבר (2—1) הוכיח כי נבחרת ישראל עברה את נקודת השפל, לאחר הכישלון הצורב בתחרות האוקיאנית, בטורניר הקדם עולמי.

מירמוביץ': צריך להיות בשיא כדי להתמודד עם בראזיל

תגיע לאחר מישחקיה נגד גרמניה והונגריה

בין־ארצי

מאת סופר "ספורט הארץ"

"בראזיל היא נבחרת הכדורגל האטרקטיבית ביותר בעולם. נצטרך להיות בשיאנו כדי להתמודד עימה בצורה מכובדת" — אמר אמש יוסף מירמוביץ', מאמן נבחרת ישראל בכדורגל, בהתייחסו למישחק הבינארצי המוסכם בין בראזיל וישראל שיהיה ב־19 במארס באיצטדיון רמת־גן. את המישחק מארגן "ידיעות אחרונות".

הבראזילאים יגיעו לישראל לאחר מסע־מישחקים באירופה, כהכנה לטורניר־הגמר העולמי שיהיה בקיץ במכסיקו. ב־12 במארס תתמודד בראזיל עם נבחרת מערב גרמניה בפראנקפורט, וב־16 בחודש תשחק נגד נבחרת הונגריה בבודאפשט.

"פשוט לא ייאמן, לארח בתקופה קצרה את נבחרות אנגליה, בראזיל וארגנטינה, העומדת לבוא לישראל במאי", אמר המאמן מירמוביץ'. ההכנות יחלו בשבוע הבא.

מירמוביץ' יתבסס על הסגל ששיחק נגד אנגליה, אך הוא עשוי לזמן שחקנים נוספים, אם יהיו בסגל פצועים.

המנונים בלי הנבחרות — טעות אנוש

מאת סופר "ספורט הארץ"

נגינת ההמנונים הלאומיים של אנגליה וישראל בלא נוכחות שחקני שתי הנבחרות, במישחק הבינארצי שהיה בשבוע שעבר, נבעה מטעות אנוש של הכרוז דניאל פאר. למסקנה זו הגיעה אתמול הנהלת ההתאחדות לכדורגל. ייעשה מאמץ למנוע הישנות מיקרים כאלה.

בעניין דקת־הדומיה לזכרו של שוער מכבי יפו הרצל קביליו שמת בשבוע שעבר, נמסר כי ההתאחדות דוחה הצעה זו מאחר שקביליו לא הובא עדיין באותו מועד למנוחות. רק לאחר יוזמה מצד הקפטנים של שתי הנבחרות, אבי כהן ובריאן רובסון שפנו בעניין זה לשופט, היתה דקת דומיה — אך לקהל לא נמסר מאיזו סיבה. היועץ המשפטי התבקש לבדוק את הנושא.

מונדיאל '86

דרום קוריאה כפתה 2—2 על דנמרק

באנגקוק (ע"ר). נבחרת הכדורגל של דרום־קוריאה כפתה תיקו 2—2 על נבחרת דנמרק, בפתיחת הטורניר המסורתי על גביע המלך בבאנגקוק.

שתי הנבחרות הופיעו ללא הכוכבים, האמורים ליטול חלק במישחקי הגמר של הגביע העולמי במכסיקו.

איפסוויץ' ניצחה 1־0 בבגדאד

בגדאד (ע"צ). קבוצת הכדורגל האנגלית איפסוויץ' ניצחה כאן את נבחרת המשנה של עיראק 1—0. נבחרת זו תייצג את עיראק בטורניר של המפרץ, שיהיה החודש בבאחריין.

מישחק הגומלין בין איפסוויץ' לעיראק יהיה היום.

פינלנד־סעודיה 1—0

חובאר, סעודיה (ע"צ). נבחרת הכדורגל של פינלנד ניצחה כאן את נבחרת סעודיה 1—0. משער שהבקיע קארי וירטאנן בדקה ה־84 של המפגש הידידותי.

3611493 טוראי לאון מרסר

"אני מבולבל מאוד ונמצא. עדיין אינני מקבל את מה שקרה", אמר אתמול לאון מרסר, לאחר שהתגייס לצה"ל. מרסר התייצב בבסיס הקליטה והמיון בשעות הבוקר, וסיים את תהליך הקליטה בשעות אחר הצהריים. "אינני רוצה לשקר ולומר ששמחתי לעשות זאת (להתגייס). זה היה משהו שהייתי חייב לעשותו". למרסר, שנרשם בצה"ל תחת השם בירד קרטיס לאון, הוזמנו בגדים ונעליים מיוחדים למידותיו, ואת השבועות הקרובים יעבור בבסיס צה"ל, בו יעבור טירונות. אמש בשעות הערב התאמן עם קבוצתו. באימון השתתפו גם אריל וויליאמס, עופר יעקבי ועופר פליישר, לאחר שנקנסו ב־250 דולרים על תנאי על־ידי ועדת המשמעת של הקבוצה. בצילומים (של עוזי קרן): מרסר (מימין) מודד מדים ומחזיק רובה גליל.

ארואסטי פרש — לאחר 12 שנה:

לנבחרת יש רכזים טובים, הם יעשו את העבודה

"מוטי סימל את הכדורסלן האפור והלוחם, המבצע עבודה שאי אפשר להבחין בה בדפי הסטטיסטיקה. לגביו, אין מישחק אבוד או כדור אבוד. הוא מדליק תמיד את קבוצתו למישחק לחימה", אמר מאמן הנבחרת, צבי שרף. לדעתו, יחסר ארואסטי לנבחרת בטורנירים החשובים שיהיו הקיץ, אך הרכזים שימלאו את מקומו יוכלו להצליח במשימה. "אנחנו חייבים לחזור לדרג א' של אליפות אירופה. זו תעודת הייצוג החשובה ביותר שלנו. אליפות אירופה דרג ב' — זו המטרה הראשונה של נבחרת ישראל", הוסיף שרף.

כדורסל

מאת גיא צוקר,
סופר "ספורט הארץ"

הודעת הפרישה של מוטי ארואסטי, העיבה אתמול על המפגש החגיגי, שקיימו ראשי נבחרת הכדורסל ושותפיה, לציון העליה לשלב הגמר של אליפות העולם לאומות. ארואסטי הודיע כי החליט לפרוש מן הנבחרת באופן סופי. "רציתי לפרוש לאחר אליפות אירופה, אך דחיתי את ביצוע ההחלטה. התלבטתי בקשר לנסיעה לאליפות העולם אולם אני רוצה להחלים לחלוטין מן הפציעה. יש לנבחרת רכזים טובים והם יעשו את העבודה. כמעט בכיתי, כאשר אמרתי לשחקנים שאני פורש. ככלות הכל, מדובר בתקופה של 12 שנה", אמר אתמול ארואסטי. לדעתו היתה הזכייה בסגנות אליפות אירופה (טורינו 79), השיא־השיא בתקופתו בנבחרת.

שעבן יפו מובילה בליגה לנכים

קבוצת אילן־שעבן יפו ממשיכה להוביל בטבלת הליגה הלאומית בכדורסל לנכים, כשלזכותה 22 נקודות. בסוף השבוע גברה היפואים על בית הלוחם בתל־אביב 81—49. שנייה בדירוג אילן לוד, שגברה על אילן הרצליה 73—46.

תוצאות נוספות: אילן תל־אביב — אילן עפולה 64—28 (הצטיין וליסה שקלע 35 נקודות), אילן חיפה — אילן פתח־תקווה 56—54, אפקה — אילן רמת־גן 62—50.

כדוריד

ישראל מבקשת לארח אליפות העולם בדרגה ג'

מאת סופר "ספורט הארץ"

ישראל תציע את מועמדותה לאירוח אליפות העולם בכדוריד בדרגה ג' שתהיה ב־1988. אתמול אישרה נשיאות ההתאחדות לספורט את הגשת המועמדות.

איגוד הכדוריד שלנו כבר הציע, באופן בלתי רשמי, לארח את האליפות בכנס ההתאחדויות הכדוריד של מדינות מערב אירופה, שהיה בליסבון במקביל לאליפות העולם. ישראל מדורגת עתה בנבחרת צעירה לאליפות העולם בדרגה ג', והיא מקווה שיתרון הביתיות יסייע לה לחזור לאליפות העולם דרגה ב'.

נבחרת הנוער של מכבי לצרפת

נבחרת הנוער של מכבי בכדורגל הוזמנה לטורניר בינלאומי, שיהיה בצרפת בסוף מארס. בטורניר, שיהיה בסאן־מילו, ישתתפו שמונה נבחרות. ג'וני הדרי מונה למאמן נערי מכבי לטורניר.

"מר כדורסל" יהושע רוזין מנתח את הגמר־סל:

מכבי ת"א עדיין מספר אחד

יאבק על כתר האליפות עם חולון למרות שדווקא לאליצור נתניה החמישייה החזקה ביותר בליגה מבחינת היכולת האישית

מאת גיא צוקר

מחר ייפתח שלב חצי הגמר במישחקי הגמר־סל, כשהפועל חולון יארח את אליצור נתניה. ביום חמישי יהיה הדרבי הראשון, בין מכבי להפועל תל־אביב. יומיים לפני פתיחת שלב חצי הגמר נתבקש מאמן הכדורסל הוותיק, יהושע רוזין, לנתח את הרכבה של כל קבוצה ואת תיפקודה כיחידה אחת. רוזין סבור, בין היתר, שדווקא לאליצור נתניה החמישייה החזקה ביותר בליגה, מבחינת היכולת האישית של השחקנים המרכיבים אותה. לדעתו, אין למכבי תל־אביב מישחק קבוצתי כלל, אבל למרות זאת היא הקבוצה בעלת הסיכויים הטובים ביותר לזכות באליפות. לדעת רוזין, יאבק הפועל חולון עם מכבי תל־אביב על הזכייה בכתר. רוזין ניתח, כאמור, את ההרכב של כל קבוצה — והנה עיקר מסקנותיו:

מכבי תל־אביב: אין עבודת צוות

שני הרכזים, מוטי ארואסטי והן ליפין, אוהבים לרוץ. מוטי עוזר לשחקנים הגבוהים בהגנה ותופס כדורים. שניהם אינם קלעים טובים, אך הבעיה העיקרית שלהם היא ניהול המישחק, כשמכבי לא רץ. הם מחזיקים בכדור יותר מכפי שצריך, ומנהלים את המישחק על פי המצבים המתפתחים. אין במישחק של מכבי שיטה ותנועה קבוצתית. שני הקלעים, מיקי ברקוביץ' ודורון ג'מצ'י, הם הטובים ביותר בתחומם. עם זאת, מעדיף מיקי לרוץ להתקפות מתפרצות, או לקלוע מרחוק. לעומת ג'מצ'י הנדרש לעזור בקליטת כדורים חוזרים ומסוגל לחדור לתוך ההגנה, כשאין לו מצב קליעה טוב. שניהם לוקים בשמירתם — למרות שמיקי יודע לחטוף כדורים — ואינם מוסרים טובים.

שני שחקני הציר של מכבי, לי ג'ונסון וקווין מאגי, שונים זה מזה. מאגי הוא הקלע הטוב ביותר בארץ, הוא משיג את הנקודות שלו מתחת לסלים וגם מבחוץ. הוא גם ריבאונדר טוב בהתקפה, אך הבעיה העיקרית שלו נעוצה בשמירה הגרועה. ג'ונסון שומר טוב, והוא הקולט הטוב ביותר בקבוצתו של כדורים חוזרים בהגנה. הוא קלע די טוב, בעל ניתור מצוין, אך מסירותיו לקויות מאוד.

ספסל: המדי לאסוף זקוק לביטחון עצמי, כדי להצטיין. למכבי יש ספסל טוב, אתו ועם ליפין תלסון.

סיכום: לשחקני מכבי יש יכולת אישית מצוינת, אך המישחק הקבוצתי כלל לא קיים. זו קבוצה חלוקה בשמירתה, אך יכולה להפגין כמה דקות של הגנה חזקה, המעצמת העיקרית לאליפות.

הפועל חולון: שילוב פנים וחוץ

ישראל אלימלך הוא שחקן מהיר, בעל כושר טוב לסל. בהגנה הוא מגבה לחטוף ולהכשיל כדורים אבודים. ראיית המיגרש שלו לקויה, ולמרות ששיפר את קליעתו, עדיין אינו טוב. חיים זלוטיקמן הוא השחקן המבריק ביותר של חולון. הוא נותן הגנה, ניתן בקליעה די טובה, בעל גי־תור מצוין ויכול לסחוט עבירות רבות. הוא שומר אגרסיווי מאוד וצובר עבירות רבות. אינו אוהב

יהושע רוזין

למסור. דייוי בארמר משלם השנה את מחיר הכניסה למסגרת הקבוצתית. הוא בעל קליעה טובה, ריבאונדר טוב ומישחק הגנה די טוב. אינו בנוי למישחק מסירות ומתחמם במהירות. שני הגבוהים, ג'ו קופר וקליף פונדקסטר, משחקים בצורה שונה. קופר חוסם היטב וקולט כדורים חוזרים בהגנה. אינו מנצל את גובהו בהתקפה, חסר יכולת קליעה ואינו רואה מיגרש. פונדקסטר שיפר מאוד את קליעתו וניתן במיקום טוב מתחת לסלים, עוזר בריבאונד בהגנה ומשתלב במישחק קבוצתי. נראה כבד, אולי בגלל גילו.

ספסל: ג'ון וויליס הוא המוסר הטוב ביותר בארץ, מבין שחקני הפנים. ניב בוגין הוא כדורסלן שקט, בעל יכולת קליעה ומסירה כללית, נקודה חזקה.

סיכום: לחולון שילוב טוב של שחקני פנים וחוץ, אך הם מתקשים להתפקד יחדיו. היתרון הביתי עשוי להעניק לה את הניצחון על נתניה.

אליצור נתניה: חמישייה טובה

דני ברכה הוא הגורם המייצב והמאזן במישחק ההתקפה של הקבוצה. הוא שחקן הגנה טוב, אך אינו רואה תמיד את הנעשה סביבו ונמנע מקליעה. שני שחקני החוץ, ווילי סימס וקרל נורמן, הם בעלי היכולת האישית הטובה ביותר מבין שחקני החוץ בישראל. הם אתלטים מצוינים, בעלי קליעה טובה, אולם שניהם אקטיביים בהגנה, דבר הגורר צבירת עבירות רבות. שניהם עלולים לאבד את הריכוז במהירות. ג'ימי הל, השחקן הגבוה ביותר בקבוצה, הוא קלע כוחני דווקא מבחוץ. הוא גם ריבאונדר לא רע, שאינו מבריק בהגנה, אך משתלב במישחק הקבוצתי. טרי פייר, לעומתו, קולע היטב מתחת לסלים, קופץ בתוקף לריבאונד בהתקפה והוא אתלט מצוין.

ספסל: ג'ף פאל אינו נותן את התשובה למחליפי מכבי ת"א וחולון.

סיכום: החמישייה טובה מאוד. למעשה, הטובה ביותר. שמירת חוק מאוד, אך חסרות מחליפים טובים. הקבוצה תהיה תלויה בסובלנות שיגלו שופטים לגבי המישחק האגרסיווי שלה בהגנה.

הפועל תל־אביב: מעלות וליקויים

עמוס פרישמן הוא הקלע הטבעי היחיד מבין הרכזים שהוזכרו. עם זאת, עדיין אינו "בעל בית" אמתי. ניחן בכושר טוב לרחבה, אך חייב לשפר את מישחק ההגנה שלו. לג'ק ציגרמן יד טובה מאוד. הוא שומר די טוב ובעל אופי שקט ונוח. יש לו יכולת מסירה, אך הוא מתקשה ליצור לעצמו מצבי קליעה נוחים. מייק לארג'י הוא השחקן המושבע הטוב ביותר בישראל. בעל קליעה טובה, מסירה משובחת, כניסה לסל וראיית מישחק. בעל תבונות של מנהיג. המגרעות הבולטות שלו: תגובה איטית ברגליים ומישחק הגנה בינוני. לאון מרסר הוא המגן הטוב ביותר, מבין שחקני הציר, ביחד עם ג'ונסון. קולט מצוין של כדורים חוזרים בהגנה, אך מתקשה מאוד בריבאונד בהתקפה. יכול להשתלב במישחק קבוצתי ושיפר את יכולת הקליעה שלו. אריל וויליאמס מצטיין בקליטת כדורים חוזרים. זה כוחו העיקרי. בהתקפה הוא מתבסס על קליעת הצירים, אך אין לו קליעת ניתור טובה. מישחק ההגנה שלו גרוע ואינו יכול להשתלב במישחק קבוצתי. כושרו הגופני לקוי.

ספסל: עופר יעקבי הוא שחקן שקשה לצפות את מעשיו. יכול לקלוע היטב ולעזור לקבוצה, אך גם בלתי אחראי, לא יציב ואינו משתלב בעבודת צוות.

סיכום: החמישייה הראשונה טובה, אולם אינה יכולה להתמיד 40 דקות (ביחוד וויליאמס). חסרה את הכלים הדרושים להשגת סלים קלים במישחק מהיר. טובה במישחק סטאטי. תתקשה מאוד לנצח את מכבי.

טניס

ניסטרום ניצח את נואה בגמר

לה קינטה, קליפורניה (א"פ). יואכים ניסטרום משוודיה גילה עליונות מוחלטת, לעיני יותר מ־8,000 צופים, כאשר גבר כאן על הצרפתי יאניק נואה 6—1, 6—3, 6—2 בגמר הטורניר המקומי. הוא קיבל 55,250 אלף דולאר, ויריבו זכה במחצית הסכום. בחצי הגמר ניצח ניסטרום את ג'ימי קונורס.

בגמר טורניר הנשים באוקלנד, קליפורניה, בסדרת וירג'יניה סלימס, שמה כריס אוורט־לויד קץ לשרשרת ההפתעות של קאתי ג'ורדן, כאשר גברה עליה 6—2, 6—4. הניצחון הקנה לה 33 אלף דולאר.

צור וקוריאט בראש לאחר שני סיבובים

מנשה צור וליה קוריאט מובילים במקום הראשון בתום שני סיבובים בתחרויות הגביע של סבב סנוארטיסבה. לצור 20 נקודות, ואחריו רביב ויינדנפלד 17 ואורן מרטאוסל 13. לקוריאט 24 נקודות, לפני שרית שלו 16 ויעל ויסלה 8. מחר יוחל הסבב השלישי והאחרון, שלאחריו יתקיימו תחרויות הסיכום. הפרס למנצח: כרטיס טיסה לארה"ב.

הפגנה — להקמת איצטדיון בירושלים

מאת רוני ריאון
סופר "ספורט הארץ" בירושלים

כמאה אוהדי כדורגל ירושלמים הפגינו אתמול אחה"צ מול משרדי הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה בבירה, בקריאה דחופה לזרז את הליכי תבנית הקמתו של איצטדיון הכדורגל העירוני בשכונת מנחת. האוהדים נשאו שלטים רבים, שאחד מהם בלט במיוחד: "מגרש ימק"א — לעזים, ומנחת — לכדורגלנים".

בין הדוברים בהפגנה היה גם סגן ראש עיריית ירושלים, אברהם חכילה, שהזהיר את הציבור הדתי בבירה שלא להערים קשיים בדרך להקמתו של איצטדיון עירוני בירושלים. ההפגנה, שאורגנה ע"י הסיעה השלטת בעיר, "ירושלים אחת", בראשותו של ראש העיר טדי קולק, התפזרה בשקט וללא חיכוכים עם המשטרה, או עם המתנגדים הדתיים.

לבד משלושת שחקני בית"ר ירושלים — אלי אוחנה, חנן אזולאי ואהוד אשש, שאינם מתאמנים בגלל פציעות — וכן יו"ר הנהלת הקבוצה משה דרש, לא התייצב להפגנה איש מקרב שחקני ועסקני הפועל ובית"ר ירושלים.

כדורעף

בת"ים נגד ר"ג

מאת סופר "ספורט הארץ"

מוליך הליגה הלאומית בכדורעף, הפועל בת"ים, עדיין בלא הפסד, יארח הערב את הפועל רמת־גן במחזור ה־19. יתר המישחקים: הפועל העוגן—הפועל עין שמר/בירקאי, הפועל עין־המפרץ—הפועל שער העמקים, אליצור תל־אביב — הפועל שריד, הפועל כפר־סבא — הפועל המעפיל, הפועל אתא — הפועל הגיתה/מטה אשר. השעה הראשית 19.00.

● שחקן הכדורמים הישראלי המצטיין, טל סנונית, הבקיע 6 שערים במישחק קבוצתו האיטלקית, שניצחה 15—3. בתום הסיבוב הראשון, במישחק חסר, מדורגת הקבוצה במקום החמישי בליגה האיטלקית ואם תנצח תעלה למקום השלישי. סנונית הבקיע העונה במדי קבוצתו 25 שערים.

אן.בי.איי.

בוסטון הפסיקה הסדרה של דטרויט

ניו יורק (א"פ). בוסטון סלטיקס הפסיקה סדרה בת עשרה נצחונות רצופים של דטרויט, כאשר גברה עליה 129—109 בליגה המקצוענית. לארי בארד קלע 35 נקודות לבוסטון ואייזיה תומאס 25 לדטרויט.

מילווקי, שלא נוצחה בחמישה מישחקים רצופים בפברואר, גברה 125—104 לוואשינגטון. אינדיאנה ניצחה את לוס אנג'לס קליפרס 129—112.

רצים מרומניה, הונגריה וצרפת אישרו בואם למרתון

אתלטיקה

רצים מצטיינים מרומניה, מהונגריה ומצרפת אישרו את השתתפותם במרתון "תל־אביב" שייערך ב־23 במארס, זו השנה השישית ברציפות.

בין הבאים, הרץ הצרפתי לואי אלקאיד, שזמנו הטוב ביותר 2:17.47 שעות. בין הנשים — ההונגריה אריקה וסטאג, שזמנה 2:38.20 שעות.

בניגוד לשנים קודמות, יהיה הפעם המרתון יום אחד לפני חג הפורים, כדי לאפשר לתלמידי בתי הספר לבוא במאורגן למירוץ וכן למנוע עומס בכבישים בזמן החג.

בתכנית האירוע מרתון למרחק 42,195 מטר; חצי מרתון למרחק 21,100 מטר ומירוץ עממי ל־4,000 מטר. כל המירוצים יזונקו ליד בית הוועד־הפועל של ההסתדרות בתל־אביב, סיום שני המירוצים הראשונים יהיה ליד מקום הזינוק, ואילו הגמר של המירוץ העממי יהיה ליד הספורטק.

אלמוג ומול שלום ניצחו במירוץ אשקלון

אמיתי אלמוג מהפועל אשקלון ניצח אתמול במירוץ הרחובות באשקלון, כאשר עבר 10 ק"מ ב־32.18 דקות. בין הנשים ניצחה מול שלום מהפועל באר־שבע בזמן 36.55 דקות.

במירוץ העממי ל־3 ק"מ והתחרותי ל־10 ק"מ השתתפו יותר מ־1,500 רצים. הוא אורגן ע"י מרכז הפועל ועיריית אשקלון, ונערך לרגל הקמת מחלקת אתלטיקה של הפועל בעיר.

במירוץ לבני 40 ומעלה ניצח יורם קטעי מהפועל אשקלון — 33.24 דקות; במירוץ מעל גיל 50: בנימין גבאי מהפועל נס ציונה — 39.50 דקות; במירוץ הנוער: ראובן מושאילי מהפועל אשקלון — 36.26 דקות.

אליפות טניס השולחן: עוד נסיון לתקוע יתד באירופה

מאת יצחק לביא

שני מאפייניה הבולטים של האליפות הבין־לאומית השביעית של ישראל בטניס שולחן שהיתה במהלך השבוע שעבר, היו איכותה, ועלותה הגבוהה יחסית.

היתה זאת האליפות היקרה ביותר. היא אורגנה בקנה־מידה בינלאומי בהשוואה לקודמותיה, כאשר לראשונה אוכסנו האורחים בבית מלון שהסכים לתת חסותו לאירוע ורצאביה בהרצליה. באיגוד קיוו שההוצאה תגיע סביב 22־25 אלף דולאר, והמסכומים הראשונים מדברים כי לא היתה חריגה תקציבית.

מגמתה הראשית של האליפות היתה ניסיון אחרון ובמעט נואש להכנס לקהיליה האירופית. בכל מקרה, הגם שמדובר באליפות חריגה מבחינת גודלה, היה על האירוע להצטיין באירוח הנבחרות והקבוצות האורחות, כשהמטרה ברורה יותר מליצי יושר בקונגרס העולמי של איגוד טניס השולחן שיהיה באפריל.

האליפות היתה שונה מקודמותיה הן מבחינת האירגון והן מבחינת המשימות שהציבו ראשי הענף בארץ. עריכת אירוע ספורט זה במתכונת דומה לזו שבארצות אחרות (גם שם נעשה המימון על־ידי גורמים פרטיים), נועדה להוכיח כי ישראל מסוגלת להשתלב באירופה מבחינת הרמה ויכולת האירגון.

בוחנות משאבי האיגוד וההתאחדות לספורט שהושקעו בה, היתה תחרות זו הטובה והגדולה ביותר מכל האליפויות הקודמות. בכל זאת, אין להתעלם מכמה נקודות שליליות:

טכס הפתיחה היה צנוע ולא מרשים דיו, אולי משום שהכח האירגוני שעמד לרשות הוועדה המארגנת היה קטן. לאליפות הבאה צריך להביא ספורטאים רבים יותר (הפעם השתתפו 125), בעתיד רצוי לפזר את התחרויות על פני שלושה ימים, ולא יומיים, כדי להפחית מהלחץ העצום.

חדשות חוץ

מפלגת מרקוס הודיעה כי היא תומכת בנשיאה אקינו

התקפת גרילה והפגנות ראשונות נגד המשטר החדש

מאנילה (ע"ר וא"פ). נשיאת הפיליפינים קוראזון אקינו זכתה אתמול בתמיכת מפלגתו של הנשיא המודח מארקוס, והחלה לדון בהצעה לנסח בתוך 90 יום חוקה חדשה למדינה.

על ביצור שלטונה של הנשיאה החדשה איימה אתמול התקפה מהמארב של אנשי הגרילה הקומוניסטים בעיר לגספי שבמרכז הפיליפינים, ואשר בה נהרגו 16 בני אדם, מהם 13 שוטרים. ברחובי המדינה גוברות והולכות המחאות נגד החלפתם של פקידים מקומיים מתומכי מארקוס.

בראשונה מאז עלותה לשלטון לפני 6 ימים, הפגינו אתמול כמה מאות תושבים נגד מדיניותה של הנשיאה החדשה, במרכז העסקים של מאנילה הבירה. לעומת זאת הודיעה אתמול "תנועת החברה החדשה" של מארקוס על תמיכתה באקינו, ללא תנאי מוקדם. על החלטה זו נמסר בתום פגישה בהשתתפות 200 איש ממנהיגי המפלגה בבירה ובערי השדה מפי מזכיר התנועה, חוזה רונו. תנועתו של מארקוס חולשת על רוב מכריע באסיפה הלאומית בת 190 המושבים, אשר לה הסמכות על פי החוקה הקיימת לבחור בנשיא המדינה.

סגן נשיא הפיליפינים, סלווארור לורל, אמר כי ייתכן שהנשיא רייגן יבקר במאנילה בדרכו לוועידת שרי החוץ של ארצות דרום־מזרח אסיה, שתתכנס באינדונזיה.

נגיד הבנק המרכזי של הפיליפינים חוזה פרננדז, אמר אתמול שארצו תנקוט פעולה משפטית בחו"ל במטרה להחזיר כספי רב שהנשיא המודח לקח עמו בעת שנמלט מן הפיליפינים בשבוע שעבר. פרננדז הוסיף כי ייתכן שמדובר ביותר מ־5 מיליון דולר. "אנו רואים בכסף זה כרכושה של ממשלת הפיליפינים", אמר. הוא הוסיף, כי הפנייה המשפטית לחו"ל הוחלה ביום ו' שעבר, יום אחד לאחר שהכסף הגיע לשם. לדבריו כבר הפסיקו ממשלת הפיליפינים והבנק המרכזי להחזיר סכומים נכבדים שהוציא מארקוס בעת שנמלט מן המדינה.

גורל הבסיסים האמריקאיים

שר הביטחון של הפיליפינים, חואן פונסה אנרילה, אמר כי היחידה הצבאית המיוחדת שנועדה לשמור על נשיא הפיליפינים תצומצם והחיילים יישלחו להילחם במורדים הקומוניסטים.

מוואשינגטון נמסר, כי ממשלת ארה"ב מאמינה אמנם שממשלת הפיליפינים תסכים להאריך את חוזי החכירה של בסיסי האוויר והים האמריקאיים בתחומי ארצה. אך אף על פי כן היא שוקלת את האפשרות להעביר את הבסיסים לאיים גואם וטיניאן. הפנטגון הגיש ביום ב' דו"ח סודי לקונגרס, אשר בו נאמר, כי אם אמנם יוחלט שיש להעביר את הבסיסים למקום אחר, כי אז האתרים המתאימים ביותר יהיו האיים הללו.

הפנטגון מעריך כי הוצאות העתקתם של בסיסי האוויר והים של ארה"ב מהפיליפינים לאיים גואם וטיניאן יעלו כשמונה מיליארד דולר, והדבר אף ירחיק את הכוחות האמריקאיים מזירות קרב פוטנציאליות חשובות, כך מסתבר ממסמך של הפנטגון שהוגש לקונגרס.

תוקפי החוזים להחכרתם לארה"ב של בסיס האוויר קלארק ובסיס הצי במפרץ סוביק, יפוג בשנת 1991. הנשיאה קוראזון אקינו אמרה שהיא מוכנה לשקול אפשרות להסלים עם המשך החכרת הבסיסים לארה"ב.

שר ההגנה קספר וויינברגר אמר אתמול שארה"ב אופטימית לגבי עתידם של שני הבסיסים הללו לאחר 1991.

מוסקווה עדיין מעוניינת לקיים ועידת פסגה נוספת

מוסקווה (א"פי וע"ר). ברית המועצות עודנה מעוניינת בוועידת פסגה נוספת בין גורבאצ'וב לרייגן. — אמר אתמול פקיד סובייטי בכיר, לאחר שבשבוע שעבר התעוררו ספקות בעניין, הפקיד, גיאורגי ארבטוב, ראש המכון הסובייטי לענייני ארה"ב וקנדה, הוסיף כי כל צד מעוניין בפגישה שתביא אתה הסכמים ממשיים והביע תקווה שבזמן הקרוב תגלה ארה"ב גישה קונסטרוקטיבית יותר לרעיון הפסגה.

בפתיחת קונגרס המפלגה הקומוניסטית הסובייטית במוסקווה בשבוע שעבר, רמז גורבאצ'וב כי יתכן שלא יסכים לוועידת פיסגה נוספת אם לא תושג בינתיים התקדמות מניחה את הדעת במשא ומתן בנושא הפיקוח על החימוש.

הכוונה היא שוועידת הפיסגה המוצעת תתקיים בארה"ב בקיץ או בסתיו, במטרה להשלים את הדיונים שני המנהיגים בוועידתם הקודמת בז'נבה לפני ארבעה חודשים.

גורבאצ'וב הביע לא מכבר אכזבה מהתגובות הפושרות, כדבריו, של ארה"ב, לתוכניתו בדבר חיסול כל הנשק הגרעיני עד שנת 2000.

נאום ראש הממשלה

ראש הממשלה ניקולאי ריז'קוב שנאם אתמול בקונגרס, קרא להסרת המכשלות המונעות עדיין את אימוץ הטכנולוגיה בקנה מידה רחב בברית המועצות.

ריז'קוב שהתמנה לכהונה לפני חמישה חודשים, פתח את דיוני השבוע השני של הקונגרס בנאום על התוכנית הכלכלית החדשה, ששמה למטרה להפוך את ברית המועצות למעצמה המובילה בעולם בייצור ובפריון העבודה בעוד 15 שנה.

דף חדש בעולם הפרסום

صكرا من الاهل

صكذا من الاجل

כלכלה ועסקים

מעודדים את מי שנכשל

ביום ה' האחרון נפגשו ראש הממשלה ושר האוצר לשיחה בעניין מערכת היחסים שביניהם, במסגרת יישור ההדורים, אמר מר דעי לפרס שהוא עומד להיענות לבקשת מזכיר התק"ם אהרון ידלין לאפשר לתק"ם לגייס, עוד בשנת התקציב זו 15 מיליון דולר, על ידי הנפקת איגרות חוב בבורסה.

יומן כלכלי

נחמיה שטרסלר

אישור זה נותן את הגושפנקה הסופית לאמיתה שהתבררה יותר ויותר בכל שחלפו הימים: כאשר מדברים על "צמיחה" מתכוונים בעצם ל"הצלה", וכמעט כל 450 מיליון הדולר שמדובר בהם כבר הוקדשו למעשה ל"הצלה".

- ★ 130 — לסולל בונה
- ★ 50 — לאלסינט
- ★ 30 — לקיבוצים, בעיקר לכותנה
- ★ 40 — לקבלנים פרטיים
- ★ 50 — למבוטי בית־שמש
- ★ 150 — הלוואות למפעלים מאושרים

רק ב־150 מיליון הדולר האחרונים הנ־מצאים בהצעת תקציב 1986, ניתן לראות כספי צמיחה אמיתיים. השאר אינם משרתים את הצמיחה, ואולי משרתים את ההיפך מכך.

באחרונה דובר גם על הפניית פירמות לשוק איגרות החוב. לשם השגת מימון לטווח ארוך בכוחות עצמן. כלומר, שלכוחות השוק יהיה מה לומר בתהליך. ירצה הציבור, יקנה את האג"ח ויציל את הפירמה; לא ירצה, לא יקנה. אך גם צעד זה נגוז. כל הכספים יחולקו על בסיס מפעלי; ככל שתהיה כושל יותר כך תקבל יותר.

לתעשייה הפרטית לא נשאר אלא לחרוק שיניים. לרוע מזלם, הם לא הגיעו כדי פשיטת רגל, ולכן גם לא יקבלו מאומה. הם ימשיכו לשלם את הריבית הגבוהה על האשראי לטווח הקצר, בעוד חבריהם שנכשלו ייהנו מרוחב ליבה של הממשלה, בצורת אשראי במחיר סביר לטווח ארוך. צדק כלכלי נוסח ישראל.

משרד התעשייה עומד להעניק רשיונות ליבוא בשר קפוא

מאת יונתן שרמן

במשרד התעשייה מתכוונים להת־חיל במתן רשיונות ליבוא פרטי של בשר קפוא בתוך פרק זמן קצר של חודשים אחדים, לכל היותר. הליבר־ליזציה של יבוא הבשר הקפוא אמורה להיות השלב הראשון בהע־ברת רכישת סחורות מידי מינהל הסחר הממשלתי לידיים פרטיות, ולאחר שמשרד התעשייה החל במתן רשיונות פרטיים ליבוא בשר עגל, מושלמת כעת ההכנות להע־ברת כלל יבוא הבשר הקפוא לידיים פרטיות.

במשרד התעשייה השלמו מרבית ההכנות לקראת העברת היבוא לי־דיים פרטיות. אך לפני שיוחל במתן רשיונות יבוא אלה, עדיין יש צורך באישורים סופיים של משרד האוצר, אשר בדק את הנושא במסגרת אגף התקציבים. אגף זה המליץ להימנע ממצב, שרשיונות היבוא יורכזו בידי מספר מצומצם של יבואנים ובכך תיחסם אפשרות של תחרות חופשית בענף זה.

ל"הארץ" נודע, כי יבואני הבשר כבר מתארגנים בקבוצות לקראת מתן רשיונות היבוא, שכן משרד התעשייה המסחר מתכוון לקבוע, שיבואן בשר יהיה חייב ליבא כמות מינימאלית גדולה יחסית של בשר, ומכאן, שיבואני הבשר יצטרכו להיעזר בקבוצות גדולות יחסית, בעוד שעד כה כל יבואן ייבא בעצמו כמות בשר קטנה.

החברה לביטוח סחר־חוץ בודקת את מצבן של ניגריה, מקסיקו, ונצואלה ואקוודור

מאת יונתן שרמן

החברה לביטוח סיכוני סחר־חוץ בודקת בימים אלה את מצבת החובות של ניגריה, מקסיקו, ונצ־ואלה ואקוודור. הבדיקה נועדה להערכה מחודשת של אפשרויות פרעון־החובות של מדינות אלה, לנוכח הירידה התלולה בהכנסותיהן עקב הירידה במחירי הנפט.

עמיאור קמיר מנכ"ל החברה לבי־טוח סיכוני סחר־חוץ מסר ל"הארץ", כי מבחינת ישראל, הבעיה מתמקדת בעיקר ביכולתה של ניגריה לפרוע את חובותיה לישראל — חובות המסתכמים בסכום של 50 מיליון דולר לערך. קמיר ציין, כי לגבי מקסיקו, ונצואלה ואקוודור, שמהן רכשה ישראל נפט בהתחייבויות שונות, הבעיה אינה כה חמורה, מכיוון שחובותיהן לישראל קטנים יחסית ומסתכמים רק בשליש מזה ובה של ניגריה.

רפורמה בקרנות הנאמנות (ב)

לקרנות פיא תהיה בעיה

מאת יהודה שרוני

אחד הנושאים המרכזיים שאליהם התייחסה "ועדת שילוני" בעבודתה היה מדיניות ההשקעות של קרנות הנאמנות. המלצות הוועדה בנדון הינן מחמירות בהרבה לעומת המצב כיום.

מנהל קבוצת קרנות נאמנות לא יוכל להיות בעל עניין בתאגיד; כלומר, ייאסר עליו להשקיע יותר מ־10 אחוזים מהון המניות של תאגיד אחד. זאת ועוד, לקרן נאמנות יחידה אסור יהיה להשקיע יותר מ־5 אחוזים מהון המניות של תאגיד יחיד.

מגבלות אלה עלולות לפגוע בעיקר בקרנות הנ־אמנות של בנק לאומי, שהיקף נכסיהן נאמד ב־500 מיליון דולר. קרנות פיא הן בעלות עניין בניירות הערך של 19 תאגידים (בהתבסס על הנ־תונים לדצמבר 85'). החזקתן בחלק מניירות הערך הינה משמעותית ביותר. כך למשל, הן מחזיקות ב־21 אחוז ממניות שופרסל, ב־25.4 אחוז ממניות דובק, ב־25.1 אחוז ממניות פולימן, ב־26 אחוז ממניות מפעלי המתכת שלדות, וב־20 אחוז מהון המניות של חברות דשנים וסנו. כדי להגיע לפיז־פורציות ההשקעה המתאימות יהיה על מנהלי פיא למכור מניות במיליוני דולר, ובתמורה להפש אפיקי השקעה חדשים.

כאן תתעורר בעיה נוספת. שווי השוק של המניות החופשיות הינו 3.2 מיליארדי דולר, וכ־80% מהן מוחזקות על ידי בעלי עניין. חלק משמעותי מיתרת 640 מיליוני הדולר מוחזק על גופים מוסדיים שונים, בעיקר קרנות נאמנות. ההערכה היא, שהכמות הזמינה הממשית של מניות "חופשיות באמת" היא כ־300 מיליון דולר בלבד — מבחר קטן מדי לפיא.

"ועדת שילוני" ממליצה גם להגביל החזקותיהם של גופים עסקיים בקרנות הנאמנות ל־3 אחוזים. מגבלה זו תהווה בעיה לגופים המשקיעים בקרנות הנאמנות המיועדות לתאגידים, המוחזקות על ידי גופים אלה בפרופורציות השקעה גבוהות בהרבה. קרן לקס של לאומי פיא או קרן יערה של בנק אמריקאי־ישראלי ייקלעו לקשיים בשל מגבלה זו.

הוועדה ממליצה לחייב קרנות המתמחות במניות להשקיע לפחות 20 אחוז מנכסיהן בנכסים נזילים. מגבלה זו נועדה, לדברי חברי הוועדה, למנוע היווצרות בעיית מימון בקרנות כששש פדיונות גדולים. ואולם תקנת הנזילות עלולה להחריף את הבעיה, משום שבכי שהקרנות ישמרו על פרופורציות הנזילות בעת ירידות שערים בבורסה, יהיה עליהן למכור מהחזקותיהן, וכך הן יחריפו את מגמת ירידות השערים.

ברשות לניירות ערך אומרים, כי ההנחיות ליתר פיזור בהשקעות בקרנות הנאמנות, נועדו להקטין את הסיכון. הוראות הנזילות נועדו לא רק כדי לאפשר למנהלי הקרנות לפדות תעודות השתת־פות כשיש פדיונות גדולים, אלא גם להבטיח פרו־פורציות השקעה סבירות. "אין אנו רואים בהנחיות אלה התערבות בשיקולים העסקיים של מנהלי הקרנות", אומר אליעזר שילוני יו"ר הרשות לניירות ערך.

תחזית קודרת ב"תדיראן" ל־1986

הפתרון היחיד הנראה לראשי החברה לשיפור המצב הוא ביצוע פיתוח

מאת יונתן שרמן

ב"תדיראן" צופים כי שנת 86' תהיה שנה קשה עבור הקונצרן, אם הממשלה לא תנקוט צעדים דרס־טיים. דברים ברוח זו אמרו ראשי החברה לראש הממשלה, אשר עמו נפגשו לאחרונה. הם ציינו בפניו, כי שערו של השקל ביחס לדולר גבוה מדי.

ב"תדיראן" מציינים, כי מצב החברה מדאיג מאוד כיום. כיוון שחלק ניכר מסל התשומות של החברה הוא במטבעות אירופיים ואילו רוב המוצרים המוגמרים נמכרים בדולרים. מכאן, שהתחזקות המטבעות האירופיים בחודשים ה־אחרונים מקשה על החברה מבחינת רווחיות.

"תדיראן" גם נאבקת בבעיה של התייקרות התשומות המקומיות, ובעיקר שכר העבודה אשר מהווה מרכיב עיקרי בהוצאות החברה, בעת שמחירי המוצרים בשוק המקומי מוקפאים.

בחברה עצמה מעדיפים שלא להתבטא בנושא תוכנית עבודה השנתית של "תדיראן", אבל ל"הארץ" נודע, כי לבד מפיטורי מאות עובדים בכל חטיבות החברה. "תדיראן" אינה סבורה כי היא תוכל להגדיל את מכירותיה השנה לבד־מגידול של אחוזים בודדים, וייתכן שיהיה עשויה לרדת אף מעבר לרמה הנמוכה שהייתה ב־85'.

כמו כן, ריווחיות "תדיראן" נפגעה בשנה האחרונה בצורה ניכרת בגלל הוצאות המימון הגבוהות והקפאת מחירי מוצרים בשוק המקומי. בהנהלת "תדיראן" ציינו, כי בממוצע יקד פתח הרווחים של החברה משיעור של כ־10 אחוזים לשיעור של 5 עד 6 אחוזים.

100 איש הוצאו לחופשה במפעל היציקות של אורדן

מנכ"ל המפעל: "משקיעים היום הכל במטוס שטרם הוכיח את עצמו, בעוד טנק המרכבה כבר הוכח כטנק מוצלח"

מאת נחמיה שטרסלר

100 איש הוצאו אתמול לחופשה של חצי חודש, עד 15 במרס, במפעל ליציקות פלדה של תשלובת אורדן בנתניה. במפעל עובדים 375 איש ביציקה, והתשלובת כולה מעסיקה 1650 עובדים ב־15 מפע־לים והברות־בנות בארץ ובארה"ב.

הרקע ליציאה לחופשה: ההזמנות ההולכות ויורדות ממשרד הביטחון לטנק המרכבה. אורדן מייצרת כיום יציקות בשיעור כ־50% מטנק המרכבה, ולמפעל תשתית לבניית יותר מ־100 טנקים לשנה, אך משרד הביטחון הוריד את קצב ההזמנות ומכאן הבעיה.

מנכ"ל המפעל מיכאל תמרי תולה את האשמה העיקרית במטוס ה־לביא: "משקיעים היום הכל במטוס שטרם הוכיח את עצמו, בעוד המרכבה כבר הוכיחה את עצמה. בהד־בנה בליסטית ובעבירות, הטנק הוא הטוב בעולם. קשה לעשות פיתוח לדבר שהולך וגווע, כך שלבסוף יי־אלצו ליבא טנקים מארה"ב. 5000 איש מועסקים בפרויקט, חלקם באזורי הפיתוח, אך זה לא מעניין אף אחד. אנו עומדים לאבד כאן ידע בתעשיית המתכת, המיחשוב וה־אלקטרו־אופטיקה".

את התהליך הזה צפו באורדן לפני כמה שנים, ואז פנו לכיוון היצוא כשוק תחליפי למשרד הביטחון. השנה עומדת תחזית היצוא לארה"ב על 46 מיליון דולר, 61% מנפח המכירות הצפוי. זה גידול של פי 4.5 משנת 1983. לדברי אנשי אורדן, כרוך המעבר הזה ליצוא בגי־דול במלאי ובהוצאות שיווק בחו"ל. ולשם כך נדרש הרבה יותר הון חוזר וקרנות היצוא הקיימות אינן מס־פיקות לעניין זה. התוצאה היא, שהמפעל נאלץ להשתמש באשראי שקלי יקר ממקורות בנקאיים למי־מון הגידול ביצוא, מה שמעמיד בס־כנה את קיומו. אנשי אורדן הי רוצים לקבל אשראי גדול יותר מקרנות היצוא במחיר שמשלמים מתחריהם: יורו + 1%.

	1983	1984	1985	1986 תחזית
שוק אזרחי מקומי	7.8	9.7	10.0	10.1
משרד הביטחון	31.0	26.3	21.0	20.1
יצוא	9.7	16.5	31.0	46.4
סה"כ	48.5	52.5	61.0	76.6

התפתחות המכירות 1983־1986 (במיליוני דולרים)

משרד התעשייה מסרב לחשוף מפעלים שקיבלו סיוע מקרן המצוקה

מאת יונתן שרמן

משרד התעשייה מסרב לחשוף את שמות המפעלים שקיבלו סיוע מקרן המצוקה המיוחדת המופעלת על ידי המשרד. עד עתה קיבלו שני מפעלים סיוע מקרן זו ועוד שישה נבדקים כעת, כדי לזהות את זכאותם לסיוע.

כל אחד מהמפעלים הללו יקבל סיוע שבין 1 מיליון דולר ל־3 מיליונים, בתנאים מועדפים, מתוך קרן של 100 מיליון דולר העומדת לרשות משרד התעשייה לצורך זה.

משרד התעשייה מסרב לחשוף את שמות המפעלים, בטענה כי חשיפת השמות רק תחריף את קשייהם ותביא להפעלת לחצים על אותם מפעלים מצד הבנקים ונושים אחרים.

גורמים כלכליים טוענים, לעומת זאת, שהואיל והכסף שבו מדובר הוא כסף ציבורי, בסכום לא מבוטל, זכותו של הציבור לדעת מהם השימושים הנעשים בכסף שנגבה ממנו באמצעות מסים.

במשרד התעשייה נתלים גם בטענה, כי יש ביקורת על הוצאת הכספים. אבל הם אינם מכחישים כי ביקורת זו נעשית בדיעבד ואינה יכולה לתקן עיוותים, אלא רק להתריע עליהם לאחר שכבר נעשו.

אנשים ועסקים / אריה לביא

נייגר — יועץ מס בקונצרן כ"ל

דב נייגר, נציב מס ההכנסה עד לפני מחצית השנה, ישמש יועץ מס בקונצרן כימיקלים לישראל תמורת 1000 דולר לחודש. חוזה העסקתו של נייגר הוא לתקופה של 12 חודש. בתשובה לשאלה, אם אין טעם לפגם בהעסקתו כיועץ מס בחברה ממשלתית שהיתה נתונה למרותו כנציב מס עד לפני מחצית השנה, אמר נייגר, כי העסקתו אינה סותרת את חוק הצינון לעובדי ציבור שפרשו מהשירות. לדבריו, הוא פועל בהתאם להוזר נציבות מס ה־הכנסה שהתקבל עוד בתקופת כהונתו בנציב מס.

(יהודה שרוני)

דב נייגר

מושביץ שוב מחייך

מארק מושביץ, יו"ר מועצת המנהלים של חברת עלית ומי שעמד בראש חברת דנות בטרם מתו לה מפרקים, שוב מחייך. כיום, כאשר מתבררים ההפסדים במשק, בעיית דנות שהסעירה את המדינה לפני כמה חודשים מצטיירת באור חדש. ברנות איש לא ביקש את עזרת הממשלה; רק ביקש למכור את הנכס העיקרי, הבנק הבינלאומי, לבנק לאומי אך בנק ישראל התנגד. בדנות הפסידו כסף פרטי, בסולל בונה הפסידו כסף ציבורי, נזכר בימים אלה מר שביץ.

יש מי שדואגים לבכירים

בתום מאבק ממושך בין הממונה על הכנסות המדינה לבין ועדת הכספים, ניצח המ־מונה. הבכירים ישלמו פחות על רכב צמוד שברשותם.

כיום יש כ־56 אלף איש בעלי רכב צמוד, חלקם בסקטור הציבורי ורובם בפרטי. הערכון הנמוך ביותר היה לגבי רכב בנפח של 1600—1800 סמ"ק — הרכב הפופולרי ביותר אצל הב־כירים.

בוועדת הכספים התפלגו הקו־לות: אנשי הליכוד עם שפירא נגד אנשי המערך. הליכוד ניצח, לאחר ששר האוצר הטריח עצמו לבוא לוועדה כדי להטיל את מלוא כובד משקלו בנושא.

שר האוצר, היודע לעמוד על קוצו של יוד כאשר מדובר בקצבאות זיקנה או בקצבאות נכות, ויתר הפעם על 15 מיליון דולר בשנה.

(נחמיה שטרסלר)

בנק ישראל נלחם באינפלציה באמצעים חשבונאיים

בנק ישראל פירסם בשבוע שעבר את מאזנו השנתי. מאזן הבנק המרכזי היה ערוך שלא בהתאם להמלצות גילוי־דעת 36 של לשכת רואי החשבון, דהיינו הוא לא היה מתואם לאינפלציה. נגיד בנק ישראל הד"ר משה מנדלבום גילה את הסיבה לכך בהופעה שנערכה בשבוע שעבר באונ' ת"א לכבוד נגיד הבנק המרכזי של מערב גרמניה הד"ר קארל אוטו פֶל. לדבריו, הוא התנגד לפרסם את מאזן הבנק כשהוא מתואם לאינפלציה, מ־שום שהתאמה היא אחד האמ־צעים המרגילים את הציבור לחיות עם האינפלציה.

(יהודה שרוני)

הנהלת "כור": לא לדבר עם עיתונאים

הנהלת כור נקטה צעד יוצא דופן והנחתה את כל מנהלי המפעלים ויתר מנהלי האגפים ב"כור" שלא להשיב לשאלות עיתונאים, אלא להפנותם לדו־ברת החברה או לראשי הקבוצות בקונצרן.

צעד זה, שהוחלט עליו לפני כשבועיים, הוא תולדה של החלטת מנכ"ל "כור" ישעיהו גביש, המנסה להחזיר את המגע עם העיתונות בידי קבוצה מצו־מצמת של עובדים בכירים ובכך למנוע ככל האפשר פרסומים בלתי אהודים על הקונצרן.

(יונתן שרמן)

מינויים

★ בנעז ליננברג (39) מונה למנכ"ל חברת מאסטרו, שהיא חברת המחשבים של חברת הבי־טוח מגדל.

בנעז ליננברג

★ יקי גנני (37) מונה למנכ"ל יישום תקשורת. גנני עבד בחברת התקשורת מגוף.

יקי גנני

★ אודי צבר (30) מונה למנהל חברת המחשבים ברידג' ישראל, שהחלה לפעול בארץ. לפני כן עבד כיועץ בחברת נובאי לתכנון ועסק בייעוץ למערכות תקשורת אסטרטגיות לצבאות זרים.

אודי צבר

★ יצחק רוטמן יהיה מועמד הוועד המרכזי של לשכת רואי החשבון לתפקיד נשיא הלשכה, באסיפה שתיערך ב־9 באפריל. בהמלצתו של רוטמן הוצעה עד ידי ישראל שמראוס, נשיאה הנוכחי של הלשכה.

★ עוזי ברלינסקי (42) מונה למפקח הכללי במשרד הכלכלה והתכנון. לפני כן עבד בנציבות שירות המדינה וברשות השידור, ובאחרונה כמנכ"ל מנהלת גילה.

עוזי ברלינסקי

★ עודד דרורי (35) מונה למנהל הנציגות הישראלית של חברת לין קלייטון, המתמחה בתחום ייצור ועיצוב אופנה. עד כה נמנה עם עובדי תשלובת פולגת.

ובר מרחיב עסקיו בישראל

איש העסקים ממקסיקו שמו־אל ובר מבקש להרחיב את עסקיו בישראל. אומר נציגו בישראל עוה"ד רמי דיניר. לאחר שהגדיל חלקו בבנק למסחר ל־27 אחוז, קנה ובר 15 אחוז מההנפקה של חברת ה־הפקות קסטל, שבה השקיע כ־200 אלף דולר.

העורך: נחמיה שטרסלר

שערי מטבע חוץ

3.3.86

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.44	1.50	1.4654	1.4836	1.44	1.50	1.4659	1.4843	1.44	1.51	1.4681	1.4865	1.4760	−0.0006
1 לישייט	2.06	2.15	2.1014	2.1275	2.07	2.17	2.1083	2.1348	2.07	2.17	2.1046	2.1308	2.1181	−0.0464
1 מארק גרמני	0.65	0.68	0.6602	0.6684	0.64	0.68	0.6604	0.6687	0.65	0.68	0.6616	0.6698	0.6649	0.0001
1 פרנק צרפתי	0.21	0.22	0.2145	0.2172	0.21	0.22	0.2146	0.2173	0.21	0.22	0.2151	0.2178	0.2161	0.0000
1 גולדן הולנדי	0.57	0.60	0.5842	0.5914	0.57	0.60	0.5840	0.5913	0.57	0.60	0.5853	0.5926	0.5886	0.0001
1 פרנק שווייצרי	0.77	0.80	0.7811	0.7908	0.76	0.80	0.7817	0.7916	0.77	0.81	0.7825	0.7922	0.7872	0.0001
1 כתר שוודי	0.20	0.21	0.2041	0.2067	0.20	0.21	0.2041	0.2067	0.20	0.21	0.2046	0.2072	0.2055	−0.0006
1 כתר נורבגי	0.21	0.22	0.2093	0.2119	0.20	0.22	0.2094	0.2121	0.21	0.22	0.2097	0.2123	0.2108	−0.0009
1 כתר דני	0.18	0.19	0.1786	0.1808	0.17	0.18	0.1787	0.1810	0.17	0.18	0.1790	0.1812	0.1800	0.0001
1 מרק פיני	0.28	0.29	0.2882	0.2918	0.28	0.30	0.2884	0.2920	0.28	0.30	0.2887	0.2923	0.2903	−0.0009
1 דולר קנדי	1.01	1.05	1.0244	1.0371	1.00	1.05	1.0239	1.0368	1.01	1.06	1.0252	1.0380	1.0314	−0.0034
1 דולר אוסטרלי	0.95	1.05	1.0148	1.0274	0.99	1.06	1.0173	1.0300	0.98	1.06	1.0184	1.0311	1.0240	−0.0070
1 ראנד דרא"פ	0.69	0.76	0.7400	0.7492	0.63	0.74	0.7409	0.7503	0.63	0.75	0.7385	0.7477	0.7440	0.0001
10 פרנק בלגיים	–	–	0.3224	0.3264	–	–	0.3225	0.3266	–	–	0.3231	0.3271	0.3248	0.0002
10 שילינג אוסטריים	0.92	0.96	0.9394	0.9510	0.92	0.97	0.9426	0.9545	0.92	0.97	0.9415	0.9532	0.9465	0.0005
1000 לירות איטלקיות	0.95	1.00	0.9695	0.9815	0.95	1.01	0.9707	0.9829	0.95	1.01	0.9707	0.9829	0.9768	0.0012
100 ינים יפניים	0.80	0.83	0.8148	0.8249	0.80	0.83	0.8157	0.8259	0.80	0.84	·0.8175	0.8276	0.8209	0.0022

חינם בקופל־ראם

חברת קופל־ראם מציעה בחודש מרס 86'
הרצה מדגמית
ללא תשלום וללא התחייבות!
בנושאים הבאים:
★ משכורות ★ הנהלת חשבונות
תמחיר ★ מלאי ★ מערכות תוכנה לסו־
כני גז — לעיבוד עצמאי או בחברתנו
★ מערכת מיסוי עירונית ★ מערכות
תקשורת (ON LINE)
כל שנותר לך לעשות הוא לחייג:
03—339911
ונציגנו יבקר אצלך
קופל ראם בע"מ
תעשיית תוכנה ועיבוד נתונים במחשבים
תל־אביב 61090, דרך פתח־תקוה 90, טל. 03-339911
20 שנות נסיון מוכח!
20 שנות ניסיון מוכח!

פקיד הבחירות לועדה החקלאית שליד המועצה המקומית כפר יונה

הכרזה

לפי סעיף 46 (ב') לתוספת השניה לצו המועצות המקומיות (א) תשי"א — 1950 ביום 25 בפברואר 1986, המועד שנקבע על ידי, הוגשה ואושרה רשימת מועמדים אחת בלבד לבחירת 8 נציגים של חקלאים בועדה החקלאית שליד המועצה המקומית כפר יונה, כלהלן:

רשימה שסימנה כפר יונה ושמה חקלאי כפר יונה.

המועמדים:

משפחה	שם פרטי	ת. לידה	כתובת
1. מרקו	ליבה	1926	שד' מורים פישר כפר יונה
2. קרני	משה	1960	שד' הדקלים כפר יונה
3. גרידיש	רחמים	1938	רח' הל"ה כפר יונה
4. גלברט	ארנון	1943	רח' המייסדים כפר יונה
5. פישר	משה	1924	רח' המייסדים כפר יונה
6. גרינברג	אריה	1927	רח' ויצמן כפר יונה
7. גרינברג	יגאל	1954	רח' סוקולוב כפר יונה
8. פרידלר	יעקב	1913	רח' המייסדים כפר יונה
9. קרני	יוסף	1921	שד' הדקלים כפר יונה

הואיל והוגשה רשימת מועמדים אחת בלבד ומספר המועמדים בה שווה למספר הנציגים העומדים לבחירה, מכריז אני בתוקף סמכותי לפי סעיף 46 (ב') לתוספת השניה לצו המועצות המקומיות (א), תשי"א 1950 על מספר המועמדים מתוך הרשימה הנ"ל השווה למספר הנציגים העומדים לבחירה לפי סידורם ברשימה כעל האישים שנבחרו.

הלוה שמות הנבחרים:

1. מרקו ליבה
2. קרני משה
3. גרידיש רחמים
4. גלברט ארנון
5. פישר משה
6. גרינברג אריה
7. גרינברג יגאל
8. פרידלר יעקב
9. קרני יוסף

ניתן ביום ט"ז אדר א' תשמ"ו בנוכחותו של מזכיר המועצה המקו־מית.

עובדיה יוסף
פקיד הבחירות לועדה החקלאית
שליד המועצה המקומית כפר יונה

4 במרץ 1986

פקיד הבחירות לבחירות ועדה חקלאית
שליד המועצה המקומית יבנאל
הודעה על תוצאות הבחירות
לפי סעיף 66 לתוספת השניה

ביום ז' אדר א' תשמ"ו (16 לפברואר 1986), במועד שנקבע על ידי לכך הוגשה הצעת מועמדים לבחירת 8 נציגים של החקלאים בועדה החקלאית שליד המועצה המקומית יבנאל.

בהתאם להודעתי מספר 4 מיום 18 בפברואר 1986 אושרו על ידי מועמדים אלה:

1. קרצר נועם 2. פיים דב 3. ליפשיץ יובל 4. בירן יהודה 5. מוקרי עמיר 6. קרצר דן 7. חיון מאיר 8. אברמסון דוד.

הואיל ומספר המועמדים שאושרו שווה למספר הנציגים העומדים לבחירה, הכרזתי ביום 25 בפברואר 1986 בתוקף סמכותי לפי תקנה 46 (4) לתוספת השניה הנ"ל, על המועמדים המפורטים לעיל כעל האישים שנבחרו כנציגי החקלאים בועדה החקלאית שליד המועצה המקומית יבנאל.

פרידה המר
פקיד בחירות לועדה החקלאית
שליד המועצה המקומית
יבנאל

קיבוץ
מעוניין לרכוש:
★ מפעל יצוא
20־30 עובדים
★ טכנולוגיות
נא לפנות בפרטים מלאים לת.ד. 866, תל־אביב 61008
עבור מס. 444
סודיות מוחלטת מובטחת

הודעה
על חלוקת יחידות הטבה
לבעלי יחידות בקרנות הנאמנות שבניהול
להק — ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

חלוקת יחידות ההטבה תבוצע בתעודות השתתפות רשומות על־שם ותמורת הערך הנקוב של היחידות כמפורט להלן:

שם הקרן:	אחוז ההטבה
דוכיפת	550
זמיר	450
סנונית	600
עפרוני	100
צופית	150

יום האקס: 9.3.86
יום החלוקה: 11.3.86

חלוקת יחידות ההטבה תבוצע באמצעות בנק הפועלים בע"מ.

מנהל הקרנות — להק־ניהול קרנות נאמנות של אמריקאי ישראלי בע"מ

אדקום גאה להכריז
AD-2002A
חייגן סורק, 20 מינויים
החדש והטוב ביותר!

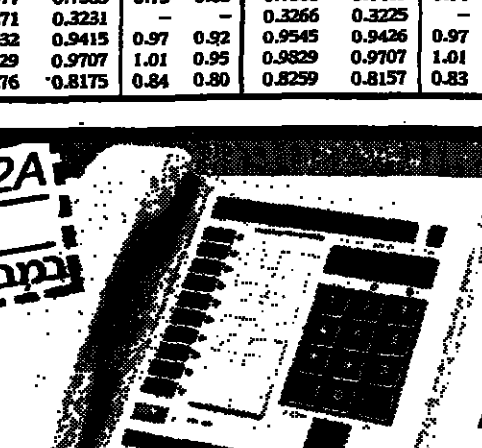

AD-2002A עכשיו במבצע הכרות

אדקום החברה הגדולה בישראל של חייגים אוטומטיים מכריזה על החייגן "הקטן־גדול" AD-2002A חייגן סורק אוטומטי ל־20 מינויים, המיועד למשרדים קטנים ולשולחנות מנהלים.

AD-2002A כל התכונות של חייגן סורק אוטומטי גדול בתוך חייגן בעל הקיבולת האופטימלית של 20 מינויים בלבד!

AD-2002A דגם חדיש המצטרף לעשרת הדגמים האחרים של חייגני אדקום הפועלים באלפיהם בכל מגזרי המשק העסקי והמוסדי בישראל.

מבצע הכרות: 50 החייגנים הראשונים AD-2002A ימכרו ב־580 ש"ח בלבד (+מ.ע.מ) *במזומן, בקניה ישירה במפעל.

אדקום
"החייגן העסקי!!!"
אדקום מחשבים ותקשורת בע"מ
כנרת 15 בני־ברק 51201
טלפון: (03) 707126-7-8
ייצור: י.ד. תעשיות חייגנים בע"מ

שערי המניות 3.3.86

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אגוד ש	13080	תב	39	−1000	−7.1	−28
הסנות 0.1	986		7091			−2168
הסנות א 0.5	565	תב	10373	+51	+10	+6672
הסנות אפ 2	640	תב	3297	+40	+6.7	+4271
כללי לא בהסדר	33600		180	−1100	−3.2	−117
בנק מזאקי 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
בנק מזאקי 5.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
בנק צאקי אפ	—		—	הפסקת	מסחר	—
רמת א 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
רמת 5.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
רמת שה 2	—		—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	3400		2552	−150	−4.2	−4434
טרבה 0.5	3290		2727			−1180

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אידיב רג 100.0	76280		167	+600	+0.8	+133
אידיב ב 100.0	77650		2	−50	−0.1	−8
אידיב בכ א	462100	שב				−1
אגוד 0.1	56650		60	−270	−0.5	−71
דיסקונט ב	97090		5	−400	−0.4	−10
דיסקונט א	96000		96			+5
דיסקונט שה ב	11400		16			−22
המזרחי ש	31020		753			−275
המזרחי מ	31000		77			−72
המזרחי שה 9	14030		35	−20	−0.1	−18
הפועלים מבכ	126000	שב	1.9			−5.5
הפועלים ש	51130		1153			+28
הפועלים מ	51100		445			−80
כללי א 1.0	152000		10	−580	−0.4	−11
כללי אפ 9	125190		6			−2
כללי שה 5	100500		1			−1
כללי שה 7	6455		97			+97
כלל 0.1	32580		1728	−250	−0.8	−2001
כלל שה 9	44700		54	−80	−0.2	−34
כלל שה 11	12370		36			−13
מימון ומסחר 1.0	44600	שב		−450	−1	−1
מימון ומסחר 5.0	22725	שב				

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אדנים 0.1	7518	תב	34	+981	+15	+295
לאומישכן ש	4120		464	−50	−1.2	−317
לאומישכן מ	4150		314	−20	−0.5	−314
כרמל ש	3256	תב	108	+296	+10	+334
כרמל שה 1	2530	תב	50	−180	−6.6	−265
בנין ב' 5.0	3550	בז	41.1	+180	+2.9	+29.1
פת משכ ש	930		1040	−36	−3.7	−1411
משכן ב ש	1820	תב	282	−150	−7.6	−267
עצמאות 0.1	—		—	הפסקת	מסחר	—
טפחות מבכ ש	12980		18	−100	−0.8	−42
טפחות רג ש	10800		45	+306	+2.9	+224
טפחות שה 1	7130	שב				−35
טפחות שה 2	3430		85	+100	+3	+333
יעמד 1.0	706	תב	425	−79	−10.1	−397
יעמד 5.0	389		678	−2	−0.5	−509
בית"ב 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—

מוסדות מימון

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
שלמון אס	374	תב	15400	−26	−6.5	−12808
הלוואות מבכ א	31800	תב	5.5	−2250	−6.8	−7
הלוואות מבכ 3	159980	לג				
לאומי תעש א ש	4470		831	+50	+1.1	+1038
פתוח תעש מבכ	51499	לג				
פת תעש בכ ג	345630	לג				
פת תעש בכ גג	207000	לג				
פת תעש בכ גג2	208278	לג				
פת תעש בכ ד	208580	לג				
פת תעש בכ דד	64047	לג				
מרכז קבלנות 5.0	570		1440	−5	−0.9	−1128
תיירות בכ	166000	לג				
כלל ליסינג אג	6208		101	−165	−2.6	−96
כלל ליסינג בג	2427		38	+24	+1	+3
כלל ליסינג אפ	10350		7	−130	−1.2	−136
אדנים 0.1	3700	תב	330	+300	+8.8	+713
אדנים א 0.5	2365		1073			+16
בטוח משנה 0.1	679		458			−255
בטוח משנה 0.5	264		919			+949
הדר 1.0	1349		321	−61	−4.3	−397
הדר 5.0	730		1973	+13	+1.8	+997
הסנה ש	2617		4074	−8	−0.3	−5642
הפניקס 0.1	1290		1236	−10	−0.8	−389
הפניקס 0.5	760		877	+30	+4.1	+603
המסנה-הראל 1.0	6100	תב	122	−350	−5.4	−201
המסנה-הראל 5.0	2330	תב	549	−171	−6.8	−1285
ירדניה 0.1	—		—	הפסקת	מסחר	—
ירדניה 0.5	—		—	הפסקת	מסחר	—
מנורה 1.0	6500		69	−250	−3.7	−87
מנורה 5.0	2483		158			−12
סהר 3 4.0	3056	תב	101	−220	−6.1	−102
סקורטס 0.1	6930		563			−27
צור ש	1400		487	−20	−1.4	−112
ציון השקעות 1.0	11305		50			−25
ציון השקעות 5.0	2764		129	−120	−4.2	−129

מסחר

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אינטר גאבא 1 ש	3040		164	+140	+4.8	+174
אינטר גאבא 5 ש	861		318	+27	+3.2	+257
אינטר גאב אפ 1	420		150			−108
כאור צרא 1.0	4087	תב	546	+533	+15	+810
כאור צרא אפ 1	4008	תב	279	+500	+14.3	+329
כתה 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
כתה 5.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
כלל סחר	3150		1744	−100	−3.1	−1352
קריסטל 1.0	3671		72	+30	+0.8	+21
רפק 0.1	31500	תב	14	+2350	+8.1	+3.4
רפק 0.5	6190	תב	215	+373	+6.4	+199
שופרסל א 2.0	4440		680			−140
שופרסל ב 10.0	2530		1263	+15	+0.6	+751

שירותים

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דלק נ ש	4195		2974			−256
הראל 1.0	2219	בז	7	−117	−5	−84
הראל 5.0	1130	שב		−60	−5	−422
ספנות הספקה 0.1	9600		218	+450	+4.9	+271
ספנות הספקה 0.5	3500	תב	216	+413	+13.4	+919
קרור 0.1	934	תב	1321.2	+85	+10	+4503.1
קרור 1.0	242	קב		+12	+5.2	+70145
חברת החשמל 0.1	—		—	הפסקת	מסחר	—
כתר ערוצה 0.1	2736	תב	297	+357	+15	+458
כתר ערוצה 0.5	843	קב		+40	+5	+7841
קנסורטיום 0.1	1450	תב	1067	+88	+6.5	+328
קנסורטיום 0.5	681	בז	1186	+32	+4.9	+677

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
קופל 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
קופל אפ 1	—		—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 1.0	9200	שב	20.4	−200	−2.1	−5.1
גלי זהר 5.0	3500		18	−100	−2.8	−45
מלונות דן 1.0	3701		299	−9	−0.2	−443
מלונות דן 5.0	2600		55	+30	+1.2	+382
חוף האלמוג 1.0	2800	תב	279	+200	+7.7	+241
כנס מר 1 ש	1990	תב	77	−122	−5.8	−138.3
מלונות הירדן	2181	תב	72	+130	+6.3	+187
מלונות יהלום 1	—		—	הפסקת	מסחר	—

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
רשת מימון 1.0	2204	תב	429	+200	+10	+583
ת.י.ל.ג. 1.0	10637	תב	63	+967	+10	+58
יענא 1.0	2750	תב	100	−160	−5.5	−55
יענא אפ א	2258	תב	108	−150	−6.2	−108
כלל מחשבים 1.0	3410		204	−160	−4.5	−347
מ.ל.ל. 1.0	5450		55	+200	+3.8	+48
מ.ל.ל. 5.0	2710		30			−6
משוב מחשבים 1.0	1895	מק		+90	+5	+455
ניקוב מחשבים 1	4610	תב	227	+419	+10	+181
ניקוב מחש 5	2192		166	+40	+1.9	+52
תים מחשבים 1.0	1620		547			−48
תים מחש אפ	15900		17	−300	−1.9	−26

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אברום בינוי ו'ש	632	קב		+30	+5	+4568
אברום בינוי 5ש	473	קב		+25	+5.1	+2975
אזורן 1.0	620		568	+28	+4.7	+1318
אזורן 5.0	250		4007	+4	+1.6	+359
אזורים 1.0	3890		1973	+100	+2.6	+3538
אילון 1.0	1100		1450	−17	−1.5	−2887
אילון אפ 1	990		948			+567
אל-רוב 1.0	2240		64			−68
אל-רוב 5.0	2284	קב		+109	+5	+69
אבנים 1.0	1700	מב		−90	−5	−429
אבנים אפ 1	1680	בז	99	−20	−1.2	−38
אפריקה 0.1	37600		85			−122
אפריקה 1.0	27300		266	−400	−1.4	−376
אריים	1230		897	+46	+3.9	+257
אירלון 0.1	14410	תב	1577	+1310	+10	+1666
אירלון 0.5	9020	תב	1301	+820	+10	+1238
בן-יקר גת 1.0	2830		135	−60	−2.1	−491
בונבין 1.0	2730		1051	+126	+4.8	+900
בונבין 5.0	1584	תב	3040	+144	+10	+3084
דנקנר 1.0	3100		600	−150	−4.6	−757
דרוקר 1.0	585	תב	1989	+53	+10	+2174
דרוקר 5.0	336		2402			−1404
דרוקר אפ 1	236	קב		+26	+12.4	+4263
דודנר 0.1	4266	קב		+203	+5	+370
דודנר 0.5	2372	תב	632	+309	+15	+1097

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
תלב 0.1	—		—	הפסקת	מסחר	—
תלב 0.5	—		—	הפסקת	מסחר	—
נכסים ובנין	2570		2065			−677
גבים 0.1	4050	תב	63	+305	+8.1	+53
גבים 0.5	2537		576			+17
הכשרת הישוב ש	35800		377	−200	−0.6	−510
ישפרו 0.1	2035		2695	−65	−3.1	−2435
ישראלום 1.0	5300		102	−190	−3.5	−68
ישרס 10.0	7300		181	+300	+4.3	+245
כנף פיתוח 1.0	8545		137	+405	+5	+59
כלל בנל !	341		38574	+6	+1.8	+19168
לוטר 1.0	1759	קב		+84	+5	+906
לוטר 5.0	1089	תב	785	+99	+10	+791
מ.תג. 1.0	1710		581	+60	+3.6	+509
מגורי בית 1.0	588	תב	6539	+35	+9.9	+11178
מגורי בית אפ1	250		8307			−1414
מודל בטון	2100	תב	729	+319	+17.9	+351
מיבסאל 5.0	480		3787	+8	+1.7	+4140
מג"ב 5.0	457		2773			−179
מי-לן 1.0	351		3428			−1378
מי-לן אפ 1	3000		41			−31
ליבנשטין 1.0	8804		99			−17
ליבנשטין 5.0	1292	קב		+62	+5	+2981
ליפשיץ 1.0	1025		2707	+35	+3.5	+2588
ליפשיץ 5.0	430		4995			+1091
נאות אביב 0.5	18750		22			−4
נכסי אחרים	4810		511	−190	−3.8	−754
סחר החקות 1.0	8080		114	−50	−0.6	−46
סחר החקות 5.0	5850		318	+50	+0.9	+263
סלל.בנה מבכ א	—		—	הפסקת	מסחר	—
סוף 1.0	1850		510	−50	−2.6	−110
סוף 5.0	1130	תב	328	−60	−5	−483
עמר וסלע מר 1 ש	7450		835	−35	−4.5	−525
קנריה 0.1	1649	תב	548	+149	+9.9	+612
קנריה 0.5	708		552			−3
רובינשטיין 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
רובינשטיין 5.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
רוגובין 1.0	1760		294	+60	+3.5	+161
רוגובין 5.0	1125		280	+20	+1.8	+200
רסקו מבכ	3988		306			−88
רסקו רג	3890		448	+141	+3.8	+89

חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מטעי הדר 0.1	3170		284	−30	−0.9	−168
מטעי הדר 0.5	1270		1402	−12	−0.9	−429
מהדרין 0.1	11200		190	−350	−3	−314
נכסי הדרים 1.0	1100		2954	+52	+5	+7243
פרי אור 0.5	5210		97	−220	−4.1	−162
שגיגור 5.0	7280		425			−238

פק"מ נייד
השקעה בדאית לטווח קצר בריבית משתנה
בנק לאומי

מזון וטבק

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אסמא	1273	קב		+60	+5	+869
אסלנטיק 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
בלפרוסט 1.0	1490		217	−55	−3.6	−299
בלפרוסט 5.0	545	תב	2152	−61	−10.1	−2501
בלפרוסט אפ 1	508	קב		+30	+6.4	+4592
דובק מב ש	2870		1094			+3
דובק מב מ	2810		899	−50	−1.8	−568
זגלגל 1.0	917		880	−1	−0.1	−570
זגלגל 5.0	515	תב	1150	+35	+7.3	+1195
פרי-הו 1.0	3569	בז		−188	−5	−7567
פרי-הו 5.0	2788	בז		−142	−5	−3674
טמפו בירה 1.0	10300	תב	59	−550	−5.1	−22
טמפו בירה 5.0	6690		45	−350	−5	−55
יצהר 1.0	1485		1475	−20	−1.3	−598
יצהר 5.0 א	795		2400	−2	−0.3	−1666
מן 1.0	10000		32	−450	−4.3	−28
מן 5.0	5568		45			−45
מגדסטו 1.0	5180		100	−10	−0.2	−149
עלית	14310	תב	822	+1100	+8.3	+1129
עסיס ב 0.5	32371		123	+100	+0.3	+40
אבגל שקל 1	1830		30	+10	+0.6	+5
שמן מבכ א	5110	תב	184	+465	+10	+1126.2

טכסטיל והלבשה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אתא מר 1 ש	575	תב	9203	+50	+9.5	+8167
אופים 1.0	1706		200	+81	+5	+119
אופנת ברוך 1.0	1730	תב	200	−100	−5.5	−1056
אופנת ברוך 5.0	880		275	−40	−4.4	−858
אפתן 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
אפתן אפ 1	—		—	הפסקת	מסחר	—
ארגמן רג ש	6700		420	−120	−1.8	−623
דלתא-גליל 1.0	4270		1060	+50	+1.2	+464
דלתא-גליל א 5.0	3085		208	−15	−0.5	−198
מטויות מאוחד 1	1662	תב	100	+151	+10	+226.1
מטויות מאוחד 5	642	תב	487	+58	+9.9	+2021.2
מטויות מאו אפ1	441	שב	896.6	+21	+5	+624.5
ויסלס 1.0	3360		533	+120	+3.7	+178
ויסלס 5.0	2836	תב	370	+258	+10	+343
הדרימן 1.0	3620		57	+15	+0.4	+37
זיקית 1.0	5182	בז	204	+247	+5	+188
זיקית 5.0	3100		368	+100	+3.3	+539
טיב-טכס 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
טיב-טכס אפ 1	—		—	הפסקת	מסחר	—
יומאר 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
לודזיה 0.1	1634	תב	316.6	−181	−10	−555
לודזיה 0.4	680		2359			+828
ליגת 1.0	825	תב	2433	+75	+10	+3868
מים גליקו	580	תב	955	−65	−10.1	−1564
מקס 0.1	19845	קב		+945	+5	+61
מקס 0.5	6670	תב	447	+350	+5.5	+648
עים 1.0	11830		199			−101
עים 5.0	5700		192	+100	+1.8	+189
עמק מרמה 1 ש	1900	תב	290	+150	+8.6	+650.6
פולגת א 0.1	8590		479	+80	+0.9	+81
פולגת ב 0.4	5830		1925	+100	+1.8	+1811
פולימן א 0.5	4000		90			−6
פרעוד	1299		1241	+54	+4.3	+1131
שלגינה 1.0	12950		263	−200	−1.5	−267
תעש רוגוזין 1.0	2850		685	−50	−1.7	−887

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אוקמגן 5.0	1478		195	+13	+0.9	+46
אורדן 0.1	13000		367			−94
אורדן 0.5	10750		100	+100	+0.9	+172
כבלים ש	13970	תב	12	+1270	+10	+10
התגוף 1.0	9465		65			−3
התגוף 5.0	5350		167	−140	−2.6	−246
קומבאות פח 1.0	976		6515	−12	−1.2	−7950
קומבאות פח 5.0	685		1488	−10	−1.4	−1609
מרכן 1.0	566		1529	+24	+4.4	+245
מרכן אפ א	500		415	+19	+4	+185
מתכת מרום 1.0	2150		164	+10	+0.5	+15
מתכת מרום אפ 1	1320		615	−103	−7.2	−445
כבלי ציון 1.0	2390	תב	1299	+200	+9.1	+2418
כבלי ציון 5.0	850		3614	+22	+2.7	+1081
כבלי ציון אפ	830		2477	−60	−6.7	−5245
קרנבי 1.0	743	תב	2586	+49	+7.1	+2096
קרנבי 5.0	402	תב	2051	+22	+5.8	+4168
פורמן 0.1	15400	תב	152	+1400	+10	+58
פורמן 0.5	4650		137			−25
עיד 3.0	1175	תב	568	−70	−5.6	−667
פקר פלדה 1.0	4590		70			
קינג 1.0	1199		1203	−11	−0.9	−1288
קינג 5.0	684		2640	−1	−0.2	−456
קליל 1.0	2870	תב	287	+170	+6.3	+215
קליל 5.0	1380	תב	270	−80	−5.5	−344
שלדות 5.0	2800		467	+40	+2	+185
תעשיות לכיש 1.0	1110		678	+20	+1.8	+209
תעשיות לכיש 5.0	535		850	−25	−4.5	−600

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אלביט 3.0	390000		18			−3
אלקו 0.1	3747		152			−14
אלקו 0.25 ש	2670		728	−8	−0.5	−725
אלקו 0.25 מ	2646		500	−1		−101
אלקטרה 0.1	12560		50	+60	+0.5	+11
אלקטרה א 0.5	6630		81	+30	+0.5	+21
אלרון 3.0	328000		11	−4151	−1.3	−10
אריות 1.0	31000		174	+931	+3.1	+256
כלל תעש אלק	2895		2721			−612
ספקטרוניקס 1.0	1700	תב	1625	−107	−5.9	−1667
ספקטרוניקס 5.0	1155		1403	−45	−3.8	−1459
פיטנגור 1.0	1840		761	−40	−2.1	−212
פיטנגור 5.0	887		1686	+25	+2.9	+2472
ציקלון 1.0	4939	תב	735	+449	+10	+995
ציקלון 5.0	3000	תב	1340	+200	+7.1	+1255
קבוצטין אלד 1.	3070	תב		−180	−5.5	−153
קבוצטין אלד 5.	1755	תב	270	+85	+5.1	+270
ת.א.ת. 1.0	3630	תב	296	−197	−5.2	−486
ת.א.ת. 5.0	1455		3015			+688
ת.א.ת. אפ 1	12000		46			−20
תדיראן	5000		272			+121

מוצרי בניה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
א.ס. תעשיות 1.	4880		804			+138
אלקול 5.0	6261	בז	101	+200	+3.3	+166
אקרשטיין 1.0	1345		774	+30	+2.3	+393
אקרשטיין 5.0	1028		1194			−516
בטון הדיר 1.0	9581	קב		+456	+5	+701.3
בטון הדיר 5.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
בר-סן 1.0	2650		17	+19	+0.7	+17
בר-סן 5.0	740		560	+17	+2.4	+125
המכלול 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
המכלול 5.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
כרומאגנום 1.0	6700	שב	49.2			−24.1
כרומאגנום 5.0	1986		202	+66	+3.4	+76
מ.ל.ב. 1.0	875		110	+2	+0.2	+27
מ.ל.ב. 5.0	439			+21	+5	+120
מודל השק בתעש	2528		208			+135
מוסיקה ולסמן 1	9671	לג				
מוסיקה ולסמן 5	5723	לג				

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אגן 5.0	16810		30			−11
אליאנס ב	1027	תב	390	+48	+4.9	+425
גל תעשיות 1.0	6350		339			−253
גל תעשיות 5.0	3445		80			+105
דקסטר 1.0	3361	תב	464	−374	−10	−431
דשנים 0.1	10530	תב	95	+503	+5	+86
דשנים 0.5	3720		314	−30	−0.8	−146
חיפה כמי 10.0	870		2485	−37	−4.1	−8703
טבע ש	50650		217			−193
טבע אפ 4	46700		9			−8
ליפסקי 1.0	1050		267	+38	+3.8	+248
ים המלח	13700		812	−156	−1.1	−2119
פטרוכימים 10.0	368		17481	−11	−2.9	−22745
מקסימה 1.0	4700		304	+200	+4.4	+323
מקסימה 5.0	1750		408	+35	+1.9	+60
מקס כימיקל 1.0	3550	תב	147	+320	+9.9	+166
סנו 1.0	7750		59			−27
סנו 5.0	5180		255	+100	+2	+90
קים כימיקל 1.0	4534	תב	250	+412	+10	+461
ת.ג.ל. 1.0	1683		120	+80	+5	+160
ת.ג.ל. 5.0	820		77			+73
תיא 5.0	4640		201	+220	+5	+201
פרוטארום 10.0	8015		58	−45	−0.6	−19
תרז א 5.0	3099		337	+100	+3.3	+182

עץ, נייר ודפוס

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דפרון 1.0	4200		76	−101	−2.4	−47
דפרון 5.0	1940		185	−100	−4.9	−130
תבגן 1.0	3060		439	+90	+3	+143
תבגן אפ 1	2680		330	+50	+1.9	+274
יאה 1.0	4310	שב				
לבידי אשקלון 1	439		3201	+11	+2.6	+1665
לבידי אשקלון אפ1	706	תב	1115	+86	+13.9	+1562
מולס ב 0.5	25499		31	−1		−15
מפעלי נייר 10.0	167680	תב	77	+9100	+5.7	+118
סקנדיה 1.0	1674	תב	250	−120	−6.7	−395
רים 0.1	3426		194	+160	+4.9	+104
רים 0.4	1800		842			−585
תעל ב 0.2	11700	תב	169	−700	−5.7	−180

תעשיות שונות

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אלמות 1.0	3750		159			+74
אלמות 5.0	2240	תב	570	+190	+9.5	+620
אבדין 1.0	2424	תב	281	−269	−10	−305
אבדין 5.0	1300		419			−205
אבדין אפ א	856		333			+91
המישה יוד	8650		82	−400	−4.4	−98
ויקה 1.0	5860	תב	183.5	+525	+9.8	+113.4
ויקה 5.0	2651	תב	241.1	+241	+10	+651.9
הנבפלק 1.0	8260	תב	230	+700	+9.3	+298
הנבפלק 5.0	4257		705			−323

השקעות בתעשיה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מרכזת ב 0.1	6190	תב	782	−330	−5.1	−853
כור בכ ש	5400000	שב	.9	+50000	+0.9	.1
כלל תעש 1.0	1425		11700			+2570
מאגר טכנולוגיה	475		3901	+9	+1.9	+712
מאגר טכנ אפ1	370		2482			−852

חברות השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אמפק ש	4770		212	+120	+2.6	+110
אידיב פתוח 2.0	3365		6468			−4432
אינקוה 0.1	1450		496	−50	−3.3	−515
אינקוה 0.5	748	תב	1826	+42	+6	+1402
אלגר ש	3960		369			−28
אלגר מ	4075		226	+52	+1.3	+379
אלון ש	2310		1952	+70	+3.1	+808
אלון מ	2310		290			+330
אמיסר בכ	28081	תב	14	+2553	+10	+34
אפיק 1.0	610		7482	+10	+1.7	+8407
אפיק 5.0	435		3699	+15	+3.6	+2649
גולות 1.0	1230	תב	191	−110	−8.2	−154
חברה לישראל 1.0	7237		418	+200	+2.8	+243
חברה לישראל 5.0	3676		394			−127
חלפמן 0.1	66000	תב	5	+4500	+7.3	+5.5
חלפמן 1.0 ש	16800		28	−500	−2.9	−48
אמאט א 0.5	9100		136	−163	−1.7	−84
פעלים השק ש	4415		1002			−352
כלל השק	5348		1294			−490
דיסקונט השק ש	2165		9506	−40	−1.8	−17031
מודר השק ש	9216		120			−24
מר השקאנטו 124	10130	שב				
הדרן 1.0	2156	תב	167	−180	−7.7	−266
הדרן 5.0	516		4728	+5	+1	+2625
ינואר ש	7440		128	−10	−0.1	−40
ירדן 0.1 א	2343	תב	910	+213	+10	+676
כלל 10.0	2440		1227	−77	−3.1	−2665
כלל 50.0	1690	תב	1365	+90	+5.6	+1666
לנדק 0.1	6890		14			−1
לנדק 0.1	1800		30			−248
מגור 0.1	6300	תב	245	−500	−7.4	−277
מגור א 0.5	3900	תב	110	−250	−6	−93
עין השק ב 0.1	2175	קב		+103	+5	+316
עין השק ב 0.5	892	תב	407	+45	+5.3	+986
פז השק ש	18290		257	−700	−3.7	−275
פטה א 0.1	7460		404	+10	+0.1	+33
פטה 0.5	4180		477	+120	+3	+548
פריון ב 2.5	2380		1354			−883

ביטוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אריה 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
אריה אפ ב	—		—	הפסקת	מסחר	—
אריה שה 1	—		—	הפסקת	מסחר	—

מחקר ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אבצעים מתוחכ	1733		142	+5	+0.2	+3
גליל טכנולוגיות	525		5011	+4	+0.8	+5281

חיפושי נפט

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דלק חיפושים 1.0	2500	תב	692	+152	+6.5	+1103
דלק חיפושים 5.0	1175		891	+50	+4.4	+472
דלק חיפ אפ 2	576		1032	+6	+1.1	+490
פז חיפושי נפט	10980		47			−19
מראויל 1.0	1680		80	−20	−1.2	−108
מראויל 5.0	691		424			−208
יגואל 5.0	1170		942			+346
מ.נ.ג. 1.0	1750	תב	187	−99	−5.4	−855
מ.נ.ג. 5.0	792		2028	−10	−1.3	−1860
סיסמיקה 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
סיסמיקה 5.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
סיסמיקה אפ 1	—		—	הפסקת	מסחר	—
מראויל ב 0.5	2820		106	+130	+4.8	+106
צנאואויגנס 1.0	222		1691	+7	+3.5	+3020
צנאואויגנס 5.0	161		3919			−2882
צנאואויגנס אפ 2	434		424	+19	+4.6	+224
נפטא ש	1010000	שב		+10000	+1	+2

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב-%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בית מ		שב	233			−200

שערים בינבנקאיים

אתמול בצהריים, 3.3.1986 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

ל"ו שטרלינג	$ ארצות הברית	1.4373/1.4383
ל"ו ארה"ב	מרקים גרמניים	2.2195/2.2205
"	פלורינים הולנדיים	2.5080/2.5100
"	פרנקים שוויצריים	1.8750/1.8760
"	פרנקים בלגיים	45.44/45.46
"	פרנקים צרפתיים	6.8280/6.8310
"	לירטות איטלקיות	1510.00/1511.00
"	יינים יפאניים	179.70/179.85
ל"ס.ד.ר.	$ ארצות הברית	1.1469/.1474

שער הזהב $ 339.45 ארה"ב אונקיה לזהרן פיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוארד)

	ל"ש/$	פר"ש/$	מ"ג/$
1 ח'	1.4311/1.4323	1.8679/1.8694	2.2128/2.2143
3 ח'	1.4209/1.4222	1.8561/1.8576	2.2009/2.2024
6 ח'	1.4073/1.4088	1.8378/1.8398	2.1825/2.1845

הנתונים נמסרו על-ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

הכבדות יורדות, עליות תלולות בספקולטיביות

שערי המניות הכבדות נטו אתמול לרדת, וזאת לאחר מספר שבועות שבהם נסחרו ללא שינוי שער. לעומת זאת, במניות הספקולטיביות דלות-הסחורות נרשמו גם אתמול עליות שערים תלולות. מחזור המסחר במניות והאופציות היה נמוך במקצת לעומת הימים האחרונים, והסתכם ב-4.7 מיליון דולר.

מדד		שינוי יומי ב-%
מדד מניות כללי	105.43	−0.10
כללי ללא בנקים	119.58	+0.08
מדד אג"ח כללי	98.22	+0.39
אג"ח צמוד מדד	98.57	+0.47
אג"ח צמוד מט"ח	95.98	+0.13

מקורב במניות ההסדר

נדנדת השערים במניות ההסדר נמשכת. בעוד שמניית הסטוק של בלל ירדה, מניית אי.די.בי. עלתה. מחזור המסחר הסתכם ב-1.3 מיליון דולר.

בנק	תשואה שנתית דולרית באחוזים
בל"ל 0.1	13.94
הפועלים ש	14.05
אי.די.בי. רג	13.52
דיסקונט א	14.08
המזרחי ש	13.98

קרנות הנאמנות צבריות מיליוני דולרים

גם אתמול נמשכה צבירת הכספים בקרנות הנאמנות. כספים אלה שימשו בחלקם לקליטת ההיצעים שהופיעו לחלק ממניות הכבדות. אתמול, לראשונה זה שבועות מספר, ירדו שערי המניות הכבדות. מניית הבנק הבינלאומי ירדה בשיעור גבה-יחסית של 4.2 אחוזים. אתמול פורסמו המאזנים של חברות-הבת של הבינלאומי, מירב ועצמאות. מירב סיימה את 1985 בהפסד מתואם של 449 אלף שקל, לעומת רווח של 2,490 אלפי שקלים תקופה מקבילה אשתקד. עצמאות הרוויחה 400 אלף שקל. ירידות שערים נרשמו גם במניות הגנה, ים המלח, פטרוכימים, ואחרות.

הספקולטיביות ממשיכות להגב

בניירות-הערך בעלי רמת הסחירות הנמוכה, נמשכה גם אתמול הפעילות הספקולטיבית. הבולט בחלק גדול מהן נרשם קונים בלבד. מניית מאיר צורא, ספנות האספקה ומחסני ערובה עלו ב-15 אחוז. עליות שערים תלולות היו במניות הבשנים. במניות אברהם בינוי נרשם קונים בלבד. לעומת זאת, במניות פריי-זה וחברת אמוננים נרשם מוכרים בלבד.

פעולות בהיקף של 3.2 מיליון דולר במק"מ

הסידרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
326	8	99.60	1.54
336	15	99.20	1.64
346	22	98.80	1.68
416	29	98.50	1.60
426	36	98.05	1.68
436	43	97.55	1.77
446	50	97.15	1.77
516	58	96.80	1.72
526	64	96.25	1.83
536	לא	הוגשו	פקד'
546	78	95.45	1.83

שערי איגרות החוב צמודות המדד הארוכות הטווח המשיכו אתמול לעלות. מחזור המסחר באיגרות הסתכם ב-3.2 מיליון דולר.

הודעות בורסה

* דלתא גליל אישרה ידיעה ב"מבט", ולפיה הסתכם מחזור המכירות שלה ב-1985 ב-51 מיליון דולר לעומת 48 מיליון דולר בשנת 1984.

* אופנת ברוך מסרה כי צפוי גידול של 40 אחוז בכמות התולצות היוצאות, והייצוא צפוי לגדול מ-1.5 מיליון דולר ל-2.25 מיליון דולר.

* בנק כללי הודיע כי קרן דותן תפסיק להנפיק יחידות חדשות עד לפירסום תשקיף חדש.

* מועד המימוש האחרון של אופציות קיטל נהיגה עצמאית יהיה 1.4.86. מועד זה לא יוארך.

* המועד האחרון למימוש כתבי האופציה של חברת סיסמיקה יהיה 31.3.86. מועד זה לא יוארך.

אילת אוברסיז בע"מ
אילת חיסכון
שיטות מטענים
בהובלת בינלאומיים
אילת אוברסיז
אילת אוברסיז בע"מ
רח' ביאליק 131, רמת גן 52523
טל' 7619161-3, 7510810,
טלקס 341793

אינטר ישראל
להשכרה או למכירה
משרדים
בבנייני משרדים ובמקומות מרכזיים. כניסה מיידית!
03-294141

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	היומי אחוזים
אב	3611.35	3561.05	−1.46	−0.04
אבוקה	23789.75	23557.97	127.20	0.54
אביב	27222.69	26954.77	75.38	0.28
אגוד	1106.19	1084.44	2.82	0.26
אדיר	1191.05	1167.48	0.73	0.06
אודם	1470.53	1442.39	0.15	0.01
אופיר	1414.97	1386.74	3.68	0.26
אור	397.18	388.85	−0.23	−0.06
אוריון	310.66	304.27	0.11	0.04
אורלי	18699.53	18473.32	10.19	0.06
אורן	8663.01	8492.89	42.59	0.50
אייל	2728.06	2674.96	3.41	0.13
איילת	3597.78	3518.53	−6.18	−0.18
איריס	3754.19	3670.00	0.67	0.02
איתן	528.78	517.83	1.12	0.22
אלון	7498.68	7340.17	7.33	0.10
אלמנת	547.21	536.50	1.89	0.35
ארז	590.51	579.15	−0.60	−0.10
אש	108.05	105.68	−0.17	−0.16
אשל	475.32	466.13	0.75	0.16
אתרית	1064.10	1053.58	−3.06	−0.29
בדולח	1526.21	1497.24	−0.71	−0.05
ברוש	5385.73	5359.46	−5.86	−0.11
ברק	5521.50	5490.52	1.47	0.03
בוקית	713.66	699.61	−0.96	−0.14
גביש	1040.05	1019.41	−0.46	−0.05
גבע	766.90	755.46	1.20	0.16
גדין	524.34	513.93	1.23	0.24
גיא	6975.40	6872.08	2.30	0.03
גיל	2030.71	1992.09	−6.46	−0.33
גלית	469.58	463.83	1.09	0.23
דוכבן	1508.32	1493.72	−0.67	−0.04
דוכיפת	3232.90	3169.96	0.68	0.02
דולב	1098.14	1074.46	−0.42	−0.04
דורון	1153.90	1131.61	12.91	1.13
דותן	206.89	202.86	0.20	0.10
דליה	359.64	352.57	−0.67	−0.19
דן	3703.52	3648.45	−67.06	−1.87
דנית	1016.74	1007.47	−0.30	−0.03

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	היומי אחוזים
דרור	3129.12	3070.29	−5.92	−0.19
דקל	3823.86	3750.35	2.65	0.07
הדס	25669.41	25436.68	48.20	0.19
הוד	372.27	364.95	0.00	0.00
הגבית	2340.73	2284.85	6.11	0.27
זוהר	14501.87	14286.72	10.22	0.07
זיו	13770.76	13566.44	0.87	0.01
זמיר	3210.34	3147.93	−5.65	−0.18
חוחית	124.31	121.59	0.05	0.04
חליפין	101.72	101.15	0.20	0.20
חלמיש	527.13	516.69	1.33	0.26
טופז	1109.71	1083.53	−0.32	−0.03
טל	3724.28	3675.41	15.77	0.43
יובל	584.23	572.88	0.87	0.15
יהלום	1397.66	1370.72	−3.00	−0.22
ימחרות	29765.44	29509.76	243.87	0.82
יערה	508.25	497.02	1.16	0.23
כוכב	671.19	658.47	−0.15	−0.02
כחל	115.53	113.27	−0.14	−0.12
כלנית	394.87	387.09	−0.71	−0.18
כספית	584.44	578.56	−1.14	−0.20
כרמל	109.82	107.57	−0.01	−0.01
כתר	829.53	813.12	2.28	0.28
להב	3146.18	3085.95	−3.67	−0.12
למשקיע	89567.00	87761.80	143.30	0.16
לפיד	8263.34	8101.69	51.15	0.63
לטם	1355.39	1327.64	2.45	0.18
לשם	718.26	704.08	2.28	0.32
מאור	31773.12	31589.53	101.59	0.32
מבחר	879.90	862.36	0.76	0.09
מבטח	2502.90	2479.00	5.00	0.20
מגן	186.86	184.15	0.08	0.04
מגוון	2363.80	2353.70	−3.00	−0.13
מגל	561.21	550.41	0.83	0.15
מור	1057.40	1053.30	2.20	0.21
מורן	578.30	572.73	1.30	0.23
מסה	22501.75	21912.22	−7.70	−0.04
מיטב	672.76	669.33	0.72	0.11
משוש	2725.60	2673.40	4.30	0.16
מעיין	621.10	609.03	0.86	0.14
מקשה	746.58	731.94	2.23	0.30
מרגלית	899.08	881.80	−2.82	−0.32
מרום	867.08	850.39	1.25	0.15

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	היומי אחוזים
נגה	18949.62	18668.45	17.45	0.09
נטיף	548.82	538.04	−0.81	−0.15
נטע	335.54	328.83	1.01	0.31
נילי	3384.46	3334.95	−1.54	−0.05
סביון	383.61	378.87	0.08	0.02
סגולה	111.24	109.01	0.35	0.32
סלע	741.41	726.74	2.74	0.38
סנונית	3604.22	3533.36	7.16	0.20
סער	572.40	562.13	0.54	0.10
ספיר	508.89	506.36	−0.32	−0.06
עפיף	593.16	582.19	−0.15	−0.03
עדית	1509.75	1479.88	−2.08	−0.14
עידן	5251.46	5176.49	8.46	0.16
עינבר	1135.79	1109.99	0.53	0.08
ענת	1939.14	1922.93	−4.21	−0.22
ערמוני	993.66	971.82	1.22	0.13
ערמון	293.23	287.53	0.15	0.05
פיא	1120.68	1098.73	−0.37	−0.03
צבר	515.08	504.82	−0.68	−0.13
צופית	1202.70	1179.05	1.43	0.12
צמיר	774.14	757.33	1.23	0.16
צמחיה	5708.80	5630.45	−3.98	−0.07
צוקית	1394.68	1367.59	−0.84	−0.06
קלע	1547.37	1539.61	−0.84	−0.05
רוזית	15243.24	15117.62	−15.27	−0.10
רקפת	440.67	432.00	0.55	0.13
רשף	614.86	601.61	0.12	0.02
שביט	583.90	572.52	0.83	0.14
שחם	779.37	762.90	−0.70	−0.09
שירה	28492.01	27940.46	9.72	0.03
שמיר	62482.39	61243.57	53.39	0.09
שנהב	491.63	484.42	0.75	0.15
שקד	15565.75	15184.23	54.32	0.36
שגיר	623.40	610.90	0.40	0.07
תאנה	1681.37	1673.47	−3.12	−0.19
תבור	705.43	695.25	1.50	0.22
תדהר	5241.18	5215.03	7.40	0.14
תהילה	96.87	94.82	−0.01	−0.01
תירוש	371.70	367.16	1.00	0.27
תמר	1011.26	991.48	2.37	0.24
תפוח	981.59	974.26	1.94	0.20
תרשיש	1178.82	1154.86	2.16	0.19
תשרי	349.53	344.53	0.34	0.10

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	30327	+24
3602	27908	+23
3603	26040	+21
3604	23541	+169
3605	21323	+8
3606	20088	+7
3607	18661	+6
3608	17659	+6
3609	16681	−41
3610	15038	−39
3611	14819	−37
3612	14382	−37
3613	13540	+176
3614	12989	+171
3615	11990	+160
3616	10972	+149
3617	10141	+97
3618	9617	+94
3619	8840	+88
3620	8325	+97
3621	7903	+93
3622	7122	+84
3623	6972	+110
3624	6564	+105
3625	5826	+21
3626	5385	+20
3627	4991	+19
3628	4577	+71
3629	4285	+67
3630	4048	+64
3631	3674	+57
3632	3458	+55
3633	3264	+52
3634	2897	+21
3635	2796	+20
3636	2691	+19
3637	2488	+30
3638	2314	+28
3639	2116	+25
3640	1758	+33
3641	1522	+50
3642	1356	+1
3643	1176	+1
3644	1068	−31
3645	962.2	−28.1

4.25% מלווה מדינה

סדרה	שער	שינוי
3701	782.8	+23.2
3702	621.6	+18.5
3703	527.8	+15.4
3704	451.6	+13.3
3751	232.9	+3.6
3752	92.2	−2.6
3753	88.2	−2.5
3901	87.1	+0.8
3902	82.9	+0.8
3903	82.2	+0.8
3904	80.8	+0.8

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי
4101	260.5	+0.2
4102	103.1	+0.1
4103	98.8	+0.1
4104	95.5	+0.1
4301	95.9	+0.4
4302	91.2	+0.4
4303	90.4	+0.3
4304	88.8	+0.3

4% מלווה פיתוח (הצמדה 90%)

סדרה	שער	שינוי
3105	244500	— —
3106	237500	— —
3107	234000	— —
3108	222500	— —
3109	222000	+2000
3110	221500	+1600
3111	216700	+2000
3112	215700	+2000
3113	214700	+2000
3114	207000	+50
3115	204500	— —
3116	196650	— —
3117	205650	— —
3118	198200	— —

7% ,6% ,4% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3201	168550	+50
3202	168800	−800
3203	167600	−800
3204	165503	+2
3205	163400	— —
3206	160000	−1000
3210	161310	— —
3211	157200	+1200
3212	153000	+1000
3213	145000	— —

סדרה	שער	שינוי
3501	135400	+1000
3502	136200	+500
3503	123800	— —
3504	120000	— —
3505	116300	+800
3521	117721	+426
3524	111069	+417
3522	113049	+370
3523	106664	+347
3525	108988	+537
3526	108770	+553
3527	106572	+543
3528	103631	+545
3529	103433	+628
3530	101013	+614
3531	100655	+631
3532	97706	+613
3533	97512	+628
3534	91855	+595
3535	91900	+608
3539	86595	+586
3536	91734	+564
3537	91589	+564
3538	86205	+532
3540	85962	+544
3541	83041	+526
3542	82873	+539
3543	78773	+514
3544	78945	+422
3546	76966	+421
3547	76724	+421
3548	76603	+420
3550	72629	+397
3551	72230	+397
3545	76698	+534
3549	72376	+516
3552	66353	+477
3554	69172	+499
3555	69172	+499
3553	68374	+58
3571	59060	+51
3556	65927	+531
3558	65796	+543
3559	63437	+524
3560	60004	+507
3561	59769	+508
3557	66374	+449
3572	60165	+427
3573	59711	+445
3574	55045	+411
3577	54975	+419
3578	50739	+389
3575	54835	+568
3576	54620	+560
3579	50348	+529
3580	46948	+441
3581	42659	+410
3582	39290	+386
3583	36473	+366
3584	34915	+636
3585	33061	+611
3586	29917	+564
3588	31207	+580
3587	31000	−173
3591	28215	−162
3592	28171	−161
3593	28104	−162
3589	28354	+437
3594	27004	+425
3590	28117	+305
3595	26756	+297

5% מלווה פיתוח (בריה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	114431	−201
2002	113978	−203
2003	110425	+508
2004	110593	−239
2005	105826	+75
2006	107063	+91
2007	104954	+88
2008	103843	+88
2012	101554	+86
2015	98803	+84
2009	105313	+67
2010	104356	+89
2011	102327	+87
2013	102187	+87
2014	99487	+85
2016	100292	+85
2018	97575	+83
2021	94283	+80
2017	97023	+83
2019	96665	+82
2020	93632	+80
2022	90448	+1795
2023	88698	−570
2024	83068	−52
2027	80017	−54
2031	73881	−58
2025	83772	+71
2026	83377	+71
2028	80259	+68
2030	76242	+64
2029	75942	+64
2033	69755	+59
2035	63949	+46
2032	74714	+63
2034	70508	+51
2036	66815	+57
2037	66262	+1831
2052	55683	+1660
2038	63205	+54
2040	60762	+51
2051	57422	+48
2039	60824	+51
2041	57541	+49
2053	54931	+45
2054	53916	+40
2056	49959	+38
2058	45516	+35
2060	43994	+31
2055	52081	+42
2057	48205	+38
2059	43837	+34
2061	34343	−608
2062	32295	+23
2063	29665	−839

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	226.1	+1.6
7002	220.9	+1.3
7003	205.9	−0.1
7004	191.4	— —
7005	178.5	−0.1
7006	167.3	— —
7007	158	+3
7008	155.3	+2.8
7009	150.4	+0.9
7010	140.6	— —
7011	132.6	— —
7012	127.9	— —
7013	121.1	— —
7014	105.2	— —
7015	86.7	— —
7016	88.8	— —
7017	88	— —
7018	87.8	— —
7019	88.1	−0.1
7020	88	— —
7021	87.1	— —
7201	86.1	−1

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	12084	+67
6102	7274	+36
6103	6671	+104
6104	6027	+3
6105	5701	— —
6106	5493	+1
6107	5290	— —
6108	3770	— —
6109	3588	+1
6110	3527	— —
6111	2972	+1
6112	2882	+1
6113	1955	— —
6151	746.2	+0.2
6152	715	+0.1
6153	620.1	+0.1
6154	609	+0.2
6155	398.5	−19.3
6156	325.7	+4.5
6157	242.8	+1.2
6158	230	+1.2
6159	190.4	— —
6160	180.1	— —
6161	174.3	+0.1
6162	157.5	+0.7
6163	146	— —
6164	140.4	— —
6165	132.9	−3.6
6166	125.9	— —
6167	123.1	— —
6168	121.2	+0.1
6169	113.7	+0.1
6170	107.9	+0.4
6171	77.1	+0.5
6172	76	+0.5
6801	82.3	+0.6

ארמון

סדרה	שער	שינוי
2501	153.6	+0.2
2502	151	+0.2
2503	146.1	+0.2
2504	145.4	+0.1
2505	139.8	+0.1
2506	135.2	+0.1
2507	130.4	— —
2508	97.8	+0.1

אחרים

סדרה	שער	שינוי
אלסינט	59.4	— —
תדיראן	109.4	−0.1
הכ הי"ם	195	+4.1
דיק הים	184.8	−0.2
כור תב	159.7	−0.1
כלל תב	452.6	— —
כצפ ד	295	— —
כצפ מ	383.7	— —
כצפ י	434.5	−0.5
סול בת	195.4	−2.8
תיעים	169.6	+3.6

אישי מקצועי מיוחד
זה היחוד של בנק אגוד. יחס אישי, ידע מקצועי ושרות מיוחד. הנך מוזמן להכנס אל כל אחד מסניפי הבנק. להתראות!
union bank בנק אגוד
ורשבסקי פרילינג זוהר

صكنا من الاصل

صكنا من الاهل

על רקע סכסוך בין שתי החברות:

מחסור חמור במוצרי חלב של 'תנובה' ברשת קו־אופ בת"א, דן ובשרון

מזכיר הקו־אופ: תנובה חדרה לתחום השיווק, תחום לא לה

מאת לאה פורת
סופרת "הארץ"

מחסור חמור במוצרי חלב מתוצ־רת "תנובה" הורגש באחרונה בחנו־יות ברשת הקו־אופ בתל־אביב, בגוש דן ובשרון, על רקע סכסוך בין שני הגופים. על תלונות הצרכנים משיבים מנהלי החנויות כי אפשר לקנות תוצרת של מחלבות אחרות, כמו "טרה", ו"שטראוס".

מזכיר הקו־אופ, יהודה צדר, אישר בתגובה כי אכן יש מחסור במוצרי תנובה ברשת. הוא הסביר זאת בסכ־סוך המתמשך בין הרשת בין תנובה, ופירט כי "תנובה" מצמצמת את האספקה וכי הקו־אופ קונה פחות מתוצרת תנובה. לדבריו, "תנובה חדרה לתחום השיווק שהוא תחום לא לה, ואנחנו נוכיח לתנובה שאפשר להסתדר בלעדיה". עוד אמר כי לדעתו הצרכן אינו מקופח, משום שמוצעת לו תוצרת דומה המיוצרת בידי חברות אחרות. בעיר כי מתלונות שהגיעו למערכת, עלה שיש צרכנים הדורשים דווקא תוצרת "תנובה".

דובר "תנובה", מרדכי המפשטר, אמר בתגובה כי הקו־אופ אכן קונה פחות מתנובה, אך אין זה נכון ש"תנובה" צמצמה את האספקה. "אדרבא", אמר, "לתנובה יש עודף בחלב ובמוצריו והיא מעוניינת למכור כמה שיותר". בעניין הסכסוך בין שני הגופים אמר הדובר, התקנון של תנובה קובע שהיא יכולה לעסוק בקמעונאות וכבר לפני קום המדינה הקימה תנובה מסעדות. "לקו־אופ אין שום סיבה לבעוט על תנובה", אמר.

מנהלת המכון למיקרוביולוגיה של המזון:

משרד הבריאות נתבע לאסור שימוש בירק ופרי מעלי עובש לשימורים

מאת יהודית מל
סופר "הארץ" לענייני מדע

מנהלת המכון למיקרוביולוגיה של המזון בטירת הכרמל, ד"ר שושנה וייסמן, תובעת ממשרד הבריאות וממשרד התעשייה והמס־חר לאסור על שימוש בירקות ובפירות מעלי עובש בתהליך ייצור שימורים ותרכיזים למיניהם — לאחר שהתגלה כי סוגי עובש (פטריות) מסוימים מפרישים מיקו־טוקסינים, רעלים העלולים לגרום לסרטן. ביוזמת ד"ר וייסמן עומדת לקום בקרוב ועדה מקצועית, משות־פת לשני המשרדים הממשלתיים, לבחינת הנושא ולקביעת תקני ייצור מחייבים של שימורי מזון.

יצוין, כי איסור על שימוש בתוצרת מעלת עובש וחובת בדיקה בנושא זה קיימים כיום בארץ רק לגבי מזון האבסה לבעלי חיים.

באחרונה גילתה ד"ר וייסמן בשני מוצרים של רכז תפוחי־עץ, המיוצ־רים על־ידי יצרן מסוים, את החומר הרעיל הגורם לסרטן, שמקורו בעובש. התברר כי היצרן השתמש בתפוחים מעלי עובש. על־פי דרי־שת ד"ר וייסמן הופסק ייצורו של המוצר במפעל המסוים. כתב "הא־רץ" מציין, כי קביעת ד"ר וייסמן מתייחסת לשני המוצרים שייצורם הופסק, ולכן אין להסיק מכך שגם היצרנים האחרים עושים שימוש בפירות או בירקות מעלי עובש בתהליך ייצור שימורים או תרכיזים.

ד"ר וייסמן ציינה גם כי על עקרות הבית להימנע משימוש בפירות וירקות מעלי עובש בבישו־לים שונים. עקרות־בית נוהגות לעתים לבשל פירות רקובים או מעלי־עובש ולהכין מהם דברי מתק, מתוך הנחה שהאפקט של הרקב העובש ייעלם בתהליך הבישול. אך יש לדעת כי אין בטמפרטורות הבישול לחסל את החומרים הרעי־לים, שהצטברותם בגוף עלולה לגרום לסרטן, על־פי מחקרים באוה"ב.

לאה (9) ויהודה (11) פחדו מרופא השיניים וברחו מאמם מן המרפאה

ב־1 אחר חצות נמצאה הילדה ע"י כוחות משטרה והוליכה את השוטרים אל אחיה שישן בבית נטוש

(ע). אימתו של רופא שיניים, שנפלה על שני ילדים אשר החליטו כי מוטב להם להסתכן ולברוח מהבית, מאשר "להתיי־שב על כורסת העינויים" של הרופא, העמידה שלשום בלילה את משטרת נהריה על רגליה.

לאה בת תשע ויהודה בן 11, אח ואחות, הלכו בשעות אחר הצהריים עם אמם לרופא השינ־יים לקבל טיפול שגרתי. כל נסיונותיהם לדחות את רוע הגזרה עלו בתוהו ואז החליטו לברוח. האם נסתה לעצור בעדם, אך לא הצליחה. היא חזרה הביתה והודיעה על כך לבעלה ולסבא הגדול. השלושה יצאו לחפש אחר הבורחים. במהלך החיפושים שנמשכו כמה שעות, הבחינו בהם ההורים כמה פע־מים, אך השניים הצליחו להימ־לט.

בלית ברירה הופיעו הסב והאם המבוהלים בתחנת משטרת נהריה, ספרו על הפרשה וביקשו את עזרת השוטרים. מיד התאר־גן כוח גדול של אנשי משטרה, אנשי המשמר האזרחי ומשמר הגבול, שהתפרשו בכלבי גי־שוש. החל מחיפושים שבמהל־כם קרא שוטר לילדים ברמקול לחזור הביתה, בהבטיחו שלא יאונה להם כל רע. סמוך לשעה 1 אחר חצות נראתה הילדה ונתפסה בידי השוטרים. הילדה הובילה את השוטרים למרפסת במבנה נטוש, שם ישן האח.

ביום שני אמורים הילדים לשוב ולבקר אצל רופא השינ־יים. הובטח להם שהוא לא יכאיב להם.

ממעטפה, דוגמת מוצר ועד ביתן בתערוכה-בחו"ל תוך יממה!
• שרות בלדרות אויר יום־יומיים — מדלת לדלת בכל קצוי תבל.
• שרות סופר מהיר — רק הרם טלפון והמשלוח שלך יוצא לדרך!
• תכנון, ייעוץ ותמחיר ללא התחייבות.
טל: 03-203724/5 פקסימיליה: 03-288957
יעד בנמבם ת"א־גרסנית 520 בכבד בדוק והשוות
מ.ש.ב. אקספרס
MASHAV EXPRESS
העולם הוא סיבוב השליחויות שלנו.

אנשי האגודה הישראלית נגד ניסויים אכזריים בבעלי־חיים הפגינו אתמול ליד בית־סוקולוב בתל־אביב. המפגינים מוחים על עריכת הניסויים ללא הגבלות חוקיות וללא פיקוח ציבורי. (צילום: שאול רוזמין י.פ.פ.א)

הזוג מערב שיבלי יקבל מקלט בשוודיה כנרדף על רקע רומנטי

מאת עמאללה מנצור
סופר "הארץ" בגליל

עאידה ועאיד שיבלי, זוג הנ־אהבים מערב אל־שיבלי שלמרגלות התבור, יקבלו מקלט מדיני בשוו־דיה, כנרדפים על רקע רומנטי. בני הזוג הצעיר מסתתרים מזעם הוריהם מזה שנה וחצי. הם התחתנו ללא הסכמת הוריהם וברחו לשוודיה כתיירים, שם ניסו להשתקע. הם גורשו משוודיה לפני כחודש וחצי ומאז הם מסתתרים בארץ. הם מסתתרים מזה חודש וחצי במקלט של נעמ"ת באיזור תל־אביב.

נראה כי הפרסומים אודות הזוג, והמסע לטובתם שניהל עיתון הערב "אקספרסן" מהעיר מלמה, הניבו פירות. ועדה של שלטונות ההגירה חזרה ודנה בבקשתם למקלט מדיני כנרד־פים על רקע רומנטי, כהצעתם של עורכי העיתון, ואשרה אתמול לזוג לחזור ולהתגורר בשוודיה.

ערך את העמוד: יצחק לאור

ויכוח על אלי גבע בבי"ס לקצינים

בנוכחות 400 בני התק"ם

מאת מרדכי ארציאלי
סופר "הארץ"

שאלת החזרתו לצה"ל של אלוף משנה (מיל') אלי גבע, גרמה אתמול למחלוקת בבית־הספר לקצינים של צה"ל במצפה־רמון. המחלוקת איר־עה בנוכחות 400 בני־נוער, תלמידי כיתות י"ב של קיבוצי התק"ם, שה־גיעו למקום במסגרת הכנתם לשי־רות צבאי ועידודם ללכת לתפקידי קצונה.

כמה מבני הקיבוצים אמרו כי גבע הוא מפקד מוסרי, שיש להחזירו לצה"ל. בעמדה זו צידדו גם שר הקליטה יעקב צור ואל"מ (מיל') דב הלמן, שישב על במת הנשיאות. מפקד בית־הספר לקצינים אמר כי אילו היה אלי גבע צעיר והיה נוהג כפי שנהג, לא היה מאפשר לו לסיים את קורס הקצינים.

"הו כלכותא" תוצג בארץ אחרי שינויים קלים שהבטיח המפיק

נורמן קין מקווה כי כמו בבריטניה תבוטל הצנזורה גם בישראל בעקבות הצגת המחזמר

מאת סופר "הארץ"
לענייני תרבות

מחזמר העירום "הו כלכותא" אושר להצגה בישראל, תוך הגבלה לצופים מגיל 18 ועם שינויים שהוצעו על ידי המפיק האמריקאי נורמן קין. השינויים הם מזעריים וכוללים הוצאת שני קטעים קצרים, שהמפיק סבר כי יתכן "שלא יובנו בישראל", כיבוי אור מהיר יותר אחרי באלט העירום הידוע ותיקון קל של תפאורה ותנועה באחת הסצינות הקומיות, כדי שלא יווצר רושם כאילו מוצגים יחסי מין על הבמה.

ההצגה תועלה בארץ החל מה־29 במרץ ותוצג במשך חמישה שבועות בתל אביב, חיפה, באר שבע, ירושלים ואולי גם באילת. ההצגות בישראל הן תחילתו של מסע הופעות, שיימשך שנתיים ויכלול שמונה מדינות באירופה. במסע ישתתפו שחקנים שהו־פיעו במשך השנים בהפקה המקורית. המשוקת עדיין בתי־אטרון "אדיסון" בניו יורק. הגבלת ההצגות מגיל 18 נהוגה גם בניו יורק ובכל מקום בעולם בו מועלית ההצגה.

נורמן קין אמר, שההצגה תועלה בשלמותה ולא הוכנסו בה שום שינויים הנוגעים לעי־קרון. הוא הביע את שביעות רצונו מההחלטה ואת התקווה שההיסטוריה תחזור על עצמה והצגת "הו כלכותא" תביא לבי־טול הצנזורה בישראל, כפי שקרה לגבי הצנזורה על מחזות בבריטניה, שבוטלה זמן קצר אחרי שאסרה את הצגת המחזמר בלונדון בסוף שנות הששים.

בישיבת מליאת המועצה לבי־קורת סרטים ומחזות, שאישרה את ההצגה בישראל בכפוף לשינויים, עלתה שוב הצעה לאסור את ההצגה כליל, אך ההצבעה הסופית היתה 10 קו־לות למען אישור בכפוף לשינו־יים ו־5 שדרשו שלא לתת להצגה היתר כליל.

מינויים חדשים בצנזורה

לפני הממשלה מונחת בימים אלה רשימה של חברי מועצה חדשים, שהוצעה על ידי שר הפנים, ועל פי חוק, אם לא תהיה הסתייגות מהרשימה מצד השרים במשך שבועיים, תאושר הרשימה, בה הוחלפו כמחצית מחברי המועצה.

חבר נוסף שעשוי להתוסף ברשימה הוא עו"ד צבי טרלו, שנבחר על ידה לייצג אותה בבג"ץ בפרשת "אפרים חוזר לצבא" שנפסל. לאחר שהיועץ המשפטי לממשלה יצחק זמיר סירב לייצגה, ואף הדגיש ביישיו הכות, שנתן לטרלו, כי טיעוניו אינם טיעוני זמיר.

בג"ץ: חבר ממועצת עיריה העובד בשכר בעיריה אחרת — פסול לכהונה

בעתירת ראש עיריית הרצליה נתבקש ביהמ"ש העליון להפסיק את חברותו בעיריה של אשר שולמן

מאת נורית אמיתי

אתמול פסק בית־הדין הגבוה לצדק, כי תופסק חברותו של אשר שולמן במועצת העיריה של הרצ־ליה, כבקשתו של ראש העיריה, אלי לנדאו, בעתירה שהגיש לפני יותר מחצי שנה.

בעתירה טען לנדאו, כי שולמן מכהן כמנהל אגף רישוי ופיקוח על הבנייה בעיריית תל־אביב במקביל לחברותו במועצת העיריה של הרצ־ליה, וכי קיים ניגוד אינטרסים בין שני התפקידים. הטענה הובעה בהתאם לפקודת העיריות, הגורסת, כי חבר במועצת עיריה, העובד במשרה בשכר בעיריה אחרת — פסול מלכהן כחבר במועצת העיריה.

את עבודתו בעיריית תל־אביב החל שולמן באחד בספטמבר. בעק־בות זאת הגיש לנדאו את העתירה לבג"ץ. שולמן עצמו עתר בתגובה ובעקבות צעדו זה הוצא צו על־תנאי שאיפשר לו להישאר בתפקידו במועצת העיריה עד שהעניין יוכרע בבג"ץ.

במהלך הדיונים מאז ספטמבר הוגש תצהיר תשובה מטעם לנדאו בידי עו"ד יהודה מוריץ, בו הובאו דוגמאות לחילוקי דעות בין שתי העיריות — זו של תל־אביב וזו של הרצליה — שבגינן אמור היה להיות ברור, שכפל התפקידים של שולמן גורר גם ניגוד אינטרסים. בין השאר הועלתה בתצהיר גם נושא החוף המשותף של שתי העיריות, סוגיית תכנון התחבורה לחוף הים ונקודות חיכוך נוספות, הקשורות לגבול המשותף של תחומי העיריות.

גם לוי הוצא

עוד התברר במהלך הדיונים בהר עמתיהם של עורכי הדין מטעם שולמן — בנימין דרדש ולאונרד קיבריק — כי אדם נוסף, שמואל לוי, מכהן גם הוא בשני תפקידים — בעיריית תל־אביב ובמועצת העיריה של הרצליה. בעקבות זאת הוציא לנדאו צו שהפסיק את חברותו של לוי במועצה.

אתמול, כאמור, קיבל בג"ץ את עמדתו של לנדאו גם לגבי שולמן ונאמר, כי אילו הגיש שולמן לבית־המשפט את המכתב, עליפיו התקבל לתפקיד, או הגדיר את תפקידו כפי שהוגדר במכתב, אף לא היו נמנעים פיטוריו בצו על־תנאי, כפי שנקבע בתחילת הדיונים בבג"ץ.

בתגובה אמר שולמן, כי הוא מקבל את ההחלטה וכי אינו מערער על החלטת בג"ץ.

קולנוע היכל בפ"ת ייפתח בעוד כשבועיים

מאת נורית אמיתי

קולנוע היכל אמור להיפתח בעוד כשבועיים וככל הנראה יקיים מופע ראשון גם בליל שבת. בחוגים הדתיים כבר "משחיזים סכינים" ועושות תכניות, בחוגי הדתיים, כיצד להביא לביטול מופעי לילות שבת, ועל דרכי מאבק נגד מקבלי ההחלטות בנושא.

בינתיים הוכנה רחבת הקולנוע וכעת עוסקים בהתקנת כורסאות באולם ובשיפוצים אחרונים.

דב תבורי, ראש עיריית פתח תקווה, חזר והדגיש בהופעותיו הפומביות בנושא, כי לא ישנה את עמדתו ביחס להחלטה להמשיך ולי־קיים מופעים בלילות שבת בבית הקולנוע.

אדמות בעמק החולה שוקעות בקצב ממוצע של כ־8 ס"מ לשנה

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ"
לאיכות הסביבה

אלפי דונמים מאדמות עמק החולה שייבושן הסתיים ב־1957 שוקעים בקצב ממוצע של שבעה עד שמונה ס"מ בשנה. מאז סיום הייבוש ירדו פני השטח ביותר משני מטר, וההע־רכה היא שתוך כעשור שנים יגיעו פני הקרקע השוקעת למפלס מי־התהום באזור השטח המיובש ישוב להיות ביצתי.

דברים אלה נמסרו בכנס בנושא עיבוד אדמות החולה והשפעתן האפשרית על הכנרת, שנערך בצמח ביוזמת מינהלת הכנרת ו"ועדת החולה", המלווה את המחקרים והעיבוד החקלאי של אדמות החולה המיובשות. בכנס, שבו השתתפו מדענים, חקלאים וחוקרים של אגן ההיקוות של הכנרת, צוין כי יש לעשות את הכל להאטת קצב ירידת פני הקרקע, כדי לאפשר המשך העיבוד החקלאי של השטח וכדי למנוע "תרומת" מזהמים מהחולה לאגם הכנרת. ניתן לעשות זאת על־ידי בחירת גידולים חקלאים מתאימים, שב־בית השורשים שלהם נמצאים מעט תנקות, המכסים את השטח כל השנה בצימחה ירוק, המונע שחיקת פני השטח על־ידי הרו־חות. צוין גם, כי יש לבדוק את האפשרות לגידול גידולי מים דוגמת אורז.

הנאשם ברצח ענת היסטר ניהל יומן בריחה ואישר את פרטיו

(ע). הנאשם ברצח החיילת ענת היסטר ז"ל ערך בימי מנוסתו מידי המשטרה תצפיות לעבר בית משפ־חת היסטר בקריית טבעון. בעת התצפיות נשא עמו רובה "גליל". עובדות אלה רשם הנאשם, מוריס מלכה, (25) ב"יומן בריחה" שניהל ואישר את הפרטים אתמול בבית־המשפט המחוזי בחיפה.

הנאשם חזר במהלך עדותו על גרסתו, כי בשעת המעשה, בבוקר 30 בינואר אשתקד, לקה בערפול חושים כשפגש בידידתו ענת בתח־נת ההיסעים במרכז טבעון. "ראיתי את נתי משוחחת בטלפון בתוך קיוסק סמוך לתחנת ההיסעים. הלכ־תי להביא את נתי שלי ואינני זוכר שום דבר ממה שמאשימים אותי", גרס.

בציגות התביעה, סגן בכיר ראשון לפרקליט מחוז חיפה עורכת־הדין סילביה פריימן והמתמחה רלי קדיסון, חזרו וביקשו בחקירה הנג־דית לרענן את זיכרונו של הנאשם ולהזכיר לו את הנסיבות שבהן "ריסס את המנוחה ברובה הגליל שהיה בידו". הנאשם הסביר כי היה מעורפל ואטום והתעורר מערפול החושים ליד המחוגה.

ב"יומן הבריחה", שנמצא אצל הנאשם בעת מעצרו, כחודש לאחר הרצח, רשם הנאשם, כי "זה היה מצ־חיק" לצפות בכוחות המשטרה ובבני המשפחה בעת מנוסתו.

התובעת ציטטה דברים ממכתב ששיגר הנאשם לידידתו כמה ימים לפני הרצח, ובו כתב: "אני מתכוון פשוט להתאבד. אבל לפני כן להרוג את נתי איתי, כי היא הגורם העיקרי למצב בו אני שרוי".

המלחים הטורקים שנעצרו על ספינתם ליד עזה — שוחררו

מאת איתן רבין

משטרת מרחב לכיש שחררה בשבוע שעבר את המלחים הטור־קים, שנעצרו לפני שבועיים וחצי על הספינה הטורקית שנלכדה בידי כוחות הביטחון מול חופי רצועת עזה. מקורות משטרתיים מסרו אמש, כי המלחים הטורקים שהיו עצורים בתחנת המשטרה במרחב לכיש, שוחררו ביום שני בשבוע שעבר והוטסו במטוס אל־על לטורק־יה. עוד נמסר, כי גופתו של רב־החובל אשר נמצא הרוג על הספינה, הוטסה אף היא לטורקיה.

המשביר המרכזי
אגודה שיתופית לאספקה בע"מ

הודעה לציבור לקוחותינו וספקינו
החל מיום א' 2.3.86 יהיו כל משרדינו ומחסנינו
סגורים
בימי ו' בשבוע
בימים א'—ה' ישארו שעות העבודה וקבלת הקהל במקודם
משעה 7.30 ועד לשעה 16.00
סניף אילת יפעל גם בימי ו'
הנהלת המשביר המרכזי

רובינשטיין ושות' חברה קבלנית בע"מ

הודעה על כנוס אסיפה שלא מן המנין של בעלי המניות של החברה

ניתנת בזה הודעה על כנוס אסיפה שלא מן המנין של בעלי המניות של החברה שתתקיים ביום רביעי ה־26.3.86 בשעה 12.00 בצהריים במשרדה הרשום של החברה ברח' מקווה ישראל 8 תל־אביב.

לאסיפה יוצע לאשר בהחלטות מיוחדות את ההסדר בין החברה לבין מרכית חבריה על פי חוזה להסדר פשרה מיום ה־22.2.86 וכן הפחתת הון מכוחו (ככל שקיימת). ההסדר האמור הוגש לבית־המשפט המחוזי בת"א (ת.א. 988/85; 23/85 המר' 2738/86) לשם מתן צו לאישור הסדר פשרה בין החברה לחבריה, לאשור הפחתת הון החברה (אם וככל שהדבר דרוש), ולאישור מכירת מניות על ידי קטינים. ביום ה־2.3.86 הורה ביהמ"ש המחוזי בת"א במסגרת המר' 2738/86 הנ"ל על כינוס האסיפה.

ניתן לעיין בעותק של החוזה הנ"ל ובבקשה לביהמ"ש במשרדה הרשום של החברה בשעות העבודה.

בעל מניות רשאי למנות בכתב שליח שיצביע באסיפה בשמו ובמקומו, ובלבד שכתב המנוי ימסר לחברה במשרדה הרשום לפחות 48 שעות לפני המועד הקבוע לאסיפה.

בשם הדירקטוריון
ישעיהו הופמן
מזכיר

חברת החשמל לישראל בע"מ
אגף האספקה והאחסנה — מנהל חקר שווקים ומכרזים
ת.ד. 10 חיפה — 31000

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור/אספקת שרות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא
13219	התקשרות שנתית לאספקת צנרות פלסטיים, מצמדים וקשתות
13230	התקשרות שנתית לאפקת שרותי נקיון במתקני ובמשרדי תחה"כ "מאור דוד" בחדרה
13268	שלטי סימון מצופים אמאיל
13269	שלטי אזהרה מצופים אמאיל
13275	מבטיחי קרניים על מכסה הטרנספורמטור
13280	תילי נחושת שזורה
13281	תילי נחושת לקשירה
13285	ברזל תעלה במוטות
13287	כבל אלומיניום משוריין
13290	כבלי נחושת מ.ג. עם בידוד ומעטה N.Y.Y .P.V.C

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל הינו: 20.03.86

לקבלת טפסי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעות 09.00—13.00 למנהל חקר שווקים ומכרזים בתחנת הכח חיפה, או בכתב לפי המען הרשום לעיל.
להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות מפקיד השומה או מרואה חשבון וכן אישור שנתי לעוסק מאגף המכס. — הצעה ללא אישורים ברי תוקף — לא תובא לדיון
על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצוינים לעיל, שעה 13.30 למשרדנו בחיפה.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

תן למקצוענים להוביל.

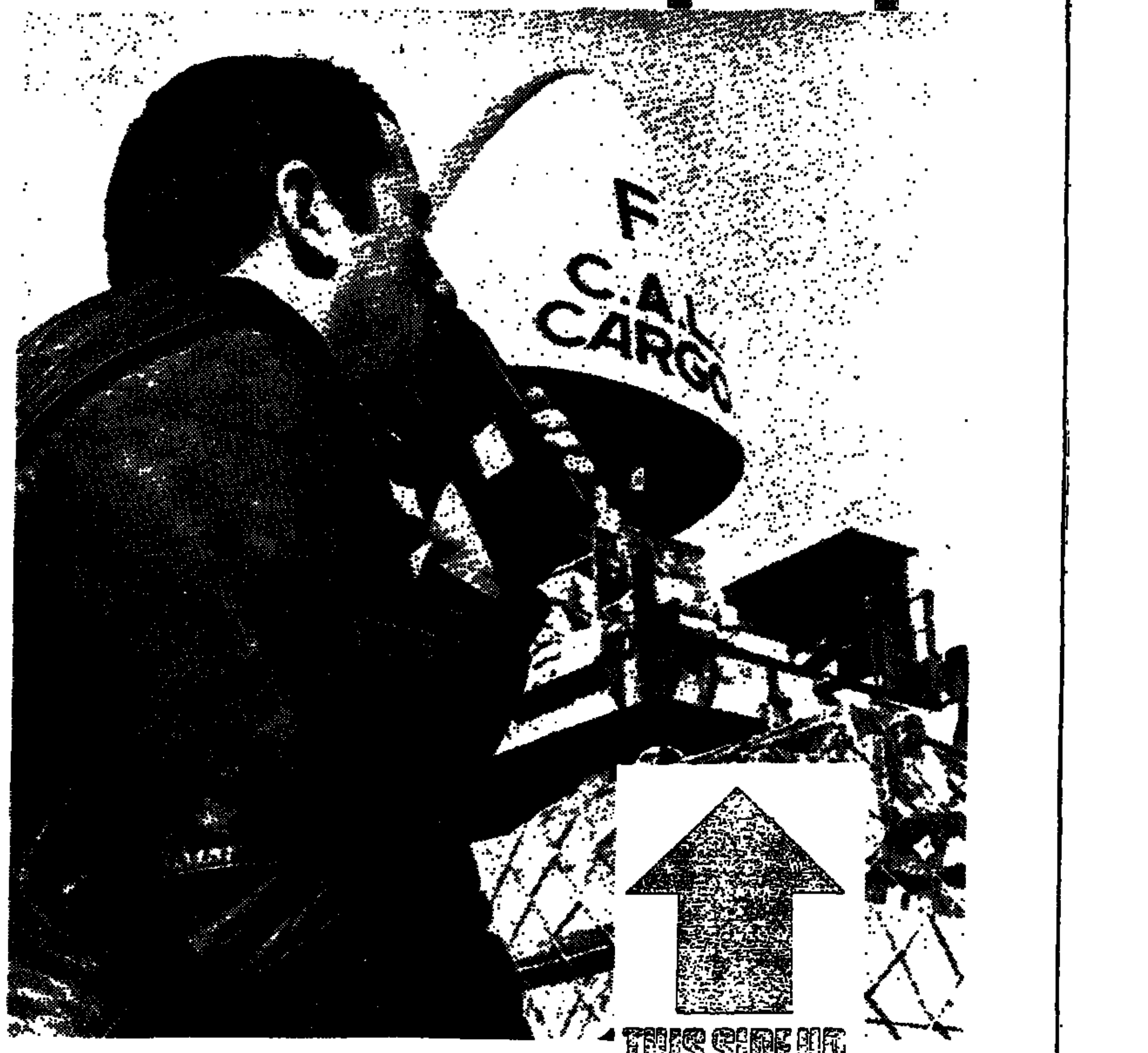

...וזה
דני שפירא
המקצוען שלנו
בנמל בן־גוריון

דני מכיר כל סוג של מטוס מטען. כולל את אלה של מתחרינו. לכן יוכל ה"מקצוען" שלנו להשוות באוזניך את נפח ההטענה הרב של ק.א.ל לעומת כל חברת תובלה אחרת. דני יסביר לך, כי רק חברה שמטוסיה יוצאים בתדירות גבוהה כשל ק.א.ל (אחת ליום - יום יום!) מבטיחה הבאת כל מטען, בכל עת ומהירות רצויה.
התוצאה? גמישות מוחלטת בתכנון לוח הזמנים שלך.
המסקנה? הסיסמה שלנו מבטאת זאת טוב יותר מכל הסבר.
ק.א.ל.
תן למקצוענים להוביל.

משרד ראשי
בן יהודה 14 ת"א
טל: 03-299621
טלקס: 341437

ק.א.ל.
קווי אויר למטען
טלפון: 03-299621

graphicdesign

הארץ

יום ג', כ"ג באדר א', תשמ"ו
4 במרס 1986

ירושלים: רח' ההבצלה 2 טל' 224245-6. ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661166-8. ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל-אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21. טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל-אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מוזי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 824261

ביזיון החוק, ביזיון הבנק

חוק בנק ישראל קובע: "הממשלה תמנה ועדה מייעצת (לבנק)" (סעיף 20 (א)), וכן — "הממשלה תמנה מועצה מייעצת" (סעיף 23 (א)). החוק גם קובע תכיפות התכנסות מינימאלית של שני הגופים: הוועדה תתכנס פעם בחודש לפחות, והמועצה תתכנס פעם בחדשים לפחות. בניגוד לאמור בסעיפי חוק אלה, הממשלה לא מינתה ועדה מייעצת ומועצה מייעצת לבנק. ליתר דיוק: תקופת כהונתן של הוועדה והמועצה, שמונו באחרונה על-ידי הממשלה, נסתיימה באפריל 1985, כלומר, לפני קרוב לשנה, ומאז הממשלה לא פעלה על-פי הוראת החוק ולא מינתה ועדה ומועצה.

החוק לא הורה על הקמת הוועדה והמועצה לתפארת המליצה הארגונית, אלא העניק להן תפקידים חשובים, ועיקרם — פיקוח ציבורי על פעולותיו של בנק ישראל. בהיעדר שני גופים אלה, בנק ישראל אינו פועל במתכונת שקבע המחוקק. יתר על כן: פעולות מסוימות אין ביכולתו לבצע כלל, בהיותן טעונות התייעצות חובה במועצה המייעצת או בוועדה המייעצת.

כדי להתגבר על קושי זה, התנכבה הממשלה ומינתה את עצמה על-פי הוראת-שעה לוועדה המייעצת ולמועצה המייעצת של הבנק. הנגיד יכול להתפלא, שהמשפטנים אישרו התחכמות זו: בחוק נאמר, לא פעם ולא פעמיים, כי נגיד הבנק יפעל "לאחר התייעצות עם הוועדה (או המועצה) ובאישור הממשלה". משמע, ההתייעצות עם הגוף המייעץ היא עניין אחד, ואישור הממשלה הוא עניין אחר. אך הממשלה עשתה פלסתר כוונה זו של המחוקק, בכך שנטלה עליה גם את סמכות הייעוץ.

להתחכמות חוקתית מפוקפקת זו היה יתרון אחר: היא מנעה שיתוק פעולות חשובות של הבנק, שלא ניתן לבצען ללא התייעצות עם הגופים המייעצים. כך למשל רשאי הנגיד לקבוע את שיעורי הנזילות במוסדות הבנקאיים, להגביל את סך האשראי שלהם, לקבוע את שיעורי הריבית המרביים וכן הרכבם וצורתם של שטרי הבנק — אך ורק לאחר התייעצות בוועדה או במועצה. לאחר שהממשלה נטלה לעצמה את סמכויות הייעוץ, בהוראת חוק זמנית, נתאפשר לבנק ישראל להמשיך ולתפקד. אלא שהוראת חוק זו פקעה ב-31 בדצמבר, והוראת החוק הזמנית החדשה, האמורה לעמוד בתוקף עד 31 במארס השנה, עדיין לא אושרה בכנסת. לפיכך אין לבנק לא ועדה מייעצת ולא מועצה מייעצת וגם הממשלה אינה מוסמכת לייעץ לבנק כתחליף.

אין המדובר בליקוי משפטי או טכני גרידא. פעולתו היום-יומית השוטפת של בנק ישראל אינה תקינה מפני שאין ביכולתו לבצע פעולות שהוא חייב לבצען במסגרת תפקידיו. נגיד בנק ישראל אמר בשבוע שעבר כי עקב כך נגרמים למדינה נזקים של עשרות מיליוני דולרים.

מה הסיבה למכשלה חוקית וענייניות זו? חשבונות קואליציוניים, מפלגתיים ואישיים. חבר-הכנסת אברהם שפירא, שאולץ להיפרד מתפקיד יו"ר הוועדה המייעצת מחמת ניגוד עניינים לתפקידו כיו"ר ועדת הכספים, עומד על כך שאיש מפלגתו ימונה במקומו; עם זאת יש אומרים, כי לא כל עסקן אגודת ישראל נראה מתאים וכשר בעיניו (עליו להיות שייך לחצר הנכונה). גם גורמים אחרים בוחשים בקדירה, וחשבונותיהם עמם.

עם זאת, ולמען האמת, אין איש מתרגש במיוחד. למה להתרגש? בסך הכל מדובר בביזיון החוק, בביזיון הבנק הממלכתי, בשיבוש המדיניות המוניטרית ובנזקים בכספים בעשרות מיליוני דולרים למשק המדינה.

לקראת בחירות בצרפת

צרפת נכנסה לסיבוב האחרון של הבחירות הפרלמנטריות. הנשיא פרנסואה מיטראן, מנהיג המפלגה הסוציאליסטית, השמיע שלשום את טיעוני המסכם לקראת ההצבעה שתהיה בעוד כשבועיים, ודבריו שיקפו את הנימה המתונה יותר הנשמעת באחרונה מצד כל המפלגות.

לפי החוקה הצרפתית, נבחר הנשיא לשבע שנים והפרלמנט נבחר לחמש שנים. מיטראן יוכל איפוא להמשיך בנשיאות עוד שנתיים גם אם בפרלמנט יהיה רוב ימני; כלומר, הפרלמנט יהיה למעשה באופוזיציה לשלטון. שכן בצרפת סמכויות הנשיא אינן מוגבלות לתפקידים ייצוגיים בלבד, אלא יש לו סמכויות פוליטיות ממשיות, למשל, במינוי ראש הממשלה. מיטראן הודיע שאם בבחירות ב-16 במרס יהיה רוב לימין, הוא אכן ימנה ראש ממשלה משורותיהם: הוא לא יתפטר ולא יסרב לשתף פעולה עם הממשלה.

כעת יש בפרלמנט רוב סוציאליסטי. סקרי דעת-הקהל מתנבאים על ניצחון הימין — למרות שיפור ניכר שחל במעמדם של הסוציאליסטים בשבועיים האחרונים.

בעניין שיתוף-הפעולה בין נשיא ממפלגה אחת לממשלה ממפלגה נגדית — שהצרפתים נתנו לו שם "קוהביטציה" — התפתח ויכוח קונסטיטוציוני עד כל המפלגות ניסו תחילה להפחיד את הבוחרים בטענות קודרות שמא הרוב בפרלמנט יהיה שונה ממפלגתו של הנשיא. הסוציאליסטים ביקשו בכך להציל את מעמדם בעוד הימין, הבטוח בניצחונו, כבר ביקש להכשיר את הקרקע לדרישות להתפטרותו של הנשיא. אך בשבועיים האחרונים חלה תפנית: הסוציאליסטים אומרים שפיצול השלטון אמנם מאוד לא רצוי, אך אפשרי; גם הנשיא-לשעבר ז'יסקר ד'אסטן, ראש רשימת "האיחוד למען הרפובליקה", וגם ראש עיריית פאריס ז'אק שיראק, מנהיג הגוליסטים, גילו אף הם שיהיו מוכנים להתחלק בשלטון עם מיטראן בשנתיים הקרובות.

סוד המתינות החדשה מצוי כנראה במשאלי דעת-הקהל. אלה הראו שהבוחר הצרפתי אמנם רוצה שינויים במפה הפוליטית אך אינו מעוניין במהפיכות. לכן יעדיפו, כנראה, כל המפלגות להקדיש את 24 חודשי ה"קוהביטציה" להכנות למירוץ לנשיאות בשנת 1988.

עזה תחילה

אחרי רצח אל-מצרי כדאי לשקול שוב את סדר העדיפויות בשטחים ★ יש לדחות את מינוי ראשי הערים לשלב האחרון, לאחר שרוב סמכויות המינהל הועברו לתושבים

מאת עקיבא אלדר

זאפר אל-מצרי הוכיח בדמו כי קשה, אולי בלתי-אפשרי, לדלג על פני 19 שנות כיבוש אל נורמליזציה דה-פקטו נוסח שכם של טרם הרצח. אחרי ראש עיריית שכם ממתינים (אולי כבר לא) מועמדים מקומיים להחליף את ראשי הערים ממני-צה"ל באל-בירה, רמאללה וחברון. ראש הממשלה שמעון פרס מאמין כי הפקדת השלטון המקומי בידי נציגי התושבים מסמל את תחילתו של הממשל העצמי; אם תרצו, את מימוש האוטונומיה התת-צרדית. דא עקא, התושבים אינם שותפים לתהליך בחירת ראשי הערים שלהם.

הממשל הישראלי חושש מבחירות חופשיות שיבטאו את תמיכת הציבור באש"ף. המלך חוסיין נתן אמנם את ברכתו למינויו של אל-מצרי ויאסר ערפאת הסכים בשתיקה. אולם הקרע בין המלך למנהיג אש"ף מצא את ראש עיריית שכם — חרף תגובותיו הזהירות לנאום המלך — בפלג החוסייני. קריאותיהם של חוסיין ושר הביטחון יצחק רבין לתושבי השטחים להתארגן סביב הנהגה מקומית חדשה הפכו באחת את אל-מצרי ודומיו לאויבי אש"ף. עתה קשה לדעת אם רוצחי אל-מצרי נשלחו על-ידי חזית הסירוב, או שמא היה זה ערפאת שביקש להרגיש מה צפוי למשתפי פעולה עם חוסיין ורעיון הממשל העצמי.

תחושות פלא כמו "האצלת סמכויות" ו"ממשל עצמי", יותר משהן יכולות לרפא את היחסים החולים בשטחים, הן עלולות להפיל שם חללים. מינון לארוחה שלהן לא יקצר את הדרך אל הבראה. ברכתו על "עזה תחילה", בראיון ל"ניו-יורק טיימס", מבין שמעון פרס את המגבלות בדרך למימוש רעיונותיו. עזה היתה פעם תקווה של רעיון הממשל העצמי, והמושל עד ראשית שנות השמונים, תא"ל יצחק שגב, היה מיילדו ואביו המאמץ. עוד בטרם עלו שיחות האוטונומיה עם מצרים על שרטון, שמע שגב מפי ראש עיריית עזה דאז ראשד א-שוואה את שאלת המפתח: "לאן צריכה האוטונומיה להוביל? אם לסיפוח, כפי שמבקש בגין, בבקשה, הכן את התושבים לסיפוח. אם להגדרה עצמית: בוא נדבר". משה דיין הציע לפסוח על שתי התשובות ולהשאיר את האוטונומיה מאחורי מסך עשן סמיך. בגין סירב, דיין התפטר ושגב נשאר עם אישאזה התושבי הרצועה.

ותיקי הממשל הצבאי בעזה זוכרים היטב את האחות כרמלה שהיתה יוצאת מדי בוקר בליווי זחל"ם לרפא את תושבי מחנה הפליטים ג'בליה. שגב הלך לבקר במרפאה ומצא שהאחות כרמלה הכשירה צוות מקומי מיומן. אחרי משא-ומתן ממושך עם נציגות שירות המדינה, קיבלה כרמלה וחבריה פיצויים הולמים והתושבים הסתדרו בלי היהודים והזחל"ם שלהם. העובדים הישראלים בשטחים נהנים לא רק מתנאי שכר מיוחדים. כל פקיד ישראלי זוטר במשרד ממשלתי באשקלון הופך לארון עתיר-שררה ברצועה. שגב נאלץ להתמקח ממושכות עם העובדים הישראלים עד שיום אחד ב-1980 ערך מסיבת פרידה ל-50 מהם. כעבור חודשים נפרדה עזה מעוד 60 ישראלים, ושגב נותר עם פחות מ-90 מבין 200 הישראלים ששימשו במשך שנים את תושבי הרצועה. רק אחרי שהכל נגמר ומנכ"לים ערביים ניהלו למעשה את רוב העניינים האזרחיים, נודע הדבר ברבים. מתאם הפעולות דאז דני מט טען כי שגב "מפקיד את השטחים בידי הערבים". רק מנחם בגין שיבח את היוזמה.

אילו הבריחה ממשלת בגין על אוטונומיה תת-צרדית בעזה, לא היתה נמצאת אפילו אחות ערבייה אחת לרפואה במחנה ג'בליה. שגב סרב להציג את הצמצום במצבת כוח האדם היהודי בצעור הנגור מקיצוצים בתקציב המדינה. התושבים אינם יכולים להרשות לעצמם להפקיד את ילדיהם ללא בתי-ספר ואת חוליהם ללא מערכת בריאות. כך זכה המינהל העצמי של שגב לברכתם של מנהיגי אש"ף ברצועה. כאשר השתחרר מתפקידו השאיר שגב מאחוריו ניירות המפרטים את הפונקציות שניתן להעביר למקומיים מבלי לעקוף את רוח קמפ דיוויד (כמעט הכל, לבד מהענקת תעודות זהות, ניהול נכסי האפוטרופס, מים ואיחוד משפחות). שגב טען אז כי ניתן לנהל עניינים אלה בעזרת פחות מעשרה ישראלים. עשרות המבנים שנותרו שם, בעיקר מטעמי נוחות, מסמלים בנוכחותם את הקולוניזציה של השטחים: הערבים עושים את העבודה והיהודים מחלקים הוראות, במקרה הטוב.

אפשר למנות שורה ארוכה של סיבות טובות להמשיך במה שהחל שגב ברצועה, בטרם ניגשים לטיפול דומה בגדה המערבית. בעזה אין מבצרים קודשים דוגמת מערת המכפלה ובית הדסה. היא רחוקה יותר מעיניהם ומלבם של אנשי הימין וקרובה למעשה לרעיון ההתיישבות המעשי שהוקם את ימית ובנותיה המוחזרות למצרים. בעיות כמו קרקעות, ומקורות מים מעיקות פחות על הקונפליקט היהודי-ערבי ברצועה, וניתן להתגבר עליהן בקלות רבה יותר מאשר בגדה. מנגד, ברצועת עזה טמון אבק שריפה כמעט כמו בהר הבית. תושבי המקום קלטו ב-1948 מספר עצום של פליטים תת-ריכל (כ-60 אחוז מהאוכלוסיה, לעומת 15 אחוז בגדה). 540 אלף תושבי הרצועה מפוזרים על פני שטח צר של 360 קמ"ר — צפיפות אוכלוסין מהגדולות בעולם. הריבוי הטבעי המגיע ל-3.8 אחוזים בשנה יביא אותה בסוף המאה ל-900 אלף תושבים. בהיעדר מקורות פרנסה והדרכון ירדני או מצרי המאפשר יציאה למדינות המפרץ, שולחות כל משפחה ברצועה מפרנס וחצי אל מעבר לקו הירוק. מאות אקדמאים מובטלים משוטטים בחוצות עזה ואליהם נוספים בימים אלה אלפי מפוטרים ממפעלים הנסגרים או מצטמצמים בישראל.

תכנית למינהל עצמי צריכה לכלול מקורות תעסוקה (הקלות בייצוא פרי הדר, אישור מפעל למיץ שהתעכב כבר שנים ארוכות) ושיפור איכות החיים (הוועדה המשותפת לאש"ף וירדן מסייעת יותר לגדה). יוזמתו של שגב השאירה ליורשיו יסודות מוכנים לבניית מינהל עצמי. אחרי רצח אל-מצרי, כדאי לשקול שוב את סדר העדיפויות בשטחים ולהשאיר את מינוי ראשי הערים לשלב יציקת הגג, שלב שיבוא לאחר העברת מירב הסמכויות לתושבים. חשוב לא פחות, הפסקת הסיפוח הזוחל. "עזה תחילה" יכולה לשמש לא רק תרופה זמנית לבעיית השטחים כולם. לפתרון בעיית הרצועה יש ערך חשוב בפני עצמו.

דו-קרב לאור המצב

הרוח הרעה

קשר של שתיקה והשלמה מונע דיון נוקב בהשפעותיה של השחיקה במערכת הנורמות המבצעיות של חיילי צה"ל.

מאת ראובן פדהצור

"משהו פגום ברמה המבצעית, ויותר מכך בנחישותם של החיילים. כיצד ייתכן שעולים על מארב, חייל נהרג, ארבעה אחרים נפצעים, ואילו למחבלים — אף לא שריטה. החוליה כולה מצליחה להתחמק ללא פגע, ולנו אין אפילו מושג מי היה. כן, אני מכיר היטב את הטיעון השחוק הנודע, כי מקרים כאלה הם בלתי נמנעים כאשר אנחנו מסתובבים בלבנון. ראשית, אפשר וצריך למנוע אותם גם בלבנון. ושנית, לצערי, התופעות התמוהות מתגלות גם בפעילות באזורים אחרים. בקעת הירדן וחברון אינן בתחום לבנון".

הדובר הוא קצין בכיר בעל ניסיון קרבי עשיר. הבעיה, לדעתו, אינה רמתם האישית של החיילים הצעירים, אלא הנורמות שהשתרשו בצה"ל בשנים האחרונות.

רמה מבצעית כזאת, אשר בעבר היתה גוררת בירורים נוקבים והדחת מפקדים, אינה מעוררת כיום התרגשות מיוחדת. בעוד שבעבר הועלתה על נס הנחישות בביצוע המשימה, בתקופה האחרונה גם מפקדים וחיילים שלא דבקו במשימתם זוכים לטפיחה על השכם.

ימים מספר לאחר חטיפת שני חיילנו בדרום לבנון נקלעתי לשיחה בין שניים מוותיקי הצנחנים. "אני לא מאמין שבזמננו היו נחטפים שניים מאתנו מתוך מכונית מבלי שבשטח היו נשארות כמה גוויות של הצד השני. ותראה מה קרה הפעם. לא ברור לי מה קורה לחיילים הצעירים היום".

נכון, תמיד דיברו לוחמים ותיקים על עברם ביותר משמץ של נוסטלגיה. אולם נראה כי מהשוואה לשיחתם של שני הצנחנים הוותיקים ניתן להניח את האצבע על מה שמדאיג כיום קצינים כה רבים בצה"ל. המחשבה הצבאית של הוותיקים הצבעים פשוט מעוגנת במערכת נורמות שונה. ומערכת נורמות זו, שהיתה נחלתם של חיילי צה"ל שנים רבות, נשחקה מאוד בשנים האחרונות. אין ספק כי השחיקה הואצה במידה רבה בתקופת שהייתו של צה"ל בלבנון. אך הבעיה האמיתית של הצבא עתה אינה איתור מקורותיה של השחיקה בנורמות הפעולה של חייליו, אלא התמודדות עמה.

רבים מהקצינים ששוחחתי אתם בנושא, הגדו כי תחושתם קשה. אחת הרעות החולות שעליה הם מצביעים היא הפגיעה האנושית בנורמה הבסיסית של שכר ועונש. הכל מתחיל באימונים, הם מספרים. ביצוע רשלני ואף כושל בתרגילים, ועבירות על נהלים ופקודות, אינם גוררים במקרים רבים בירורים נוקבים ברמת המפקדים. נראה לעתים כי קידומם של קצינים רבים אינו קשור כלל ביכולת המבצעית שהם מגלים בתפקידיהם. החומר מכל הוא "סגירת" עניינים בתוך הפיקוד הבכיר. לא פעם, כשתחקירים בביצוע בולטות מדי, או כאשר יש נפגעים בקרב חיילנו, מוצאים שעיר לעזאזל, שאותו שולפים מקרב הקצונה שאינה מן החוג הבכיר.

"אם נפגע חייל בתרגיל חסיבתי", אומר קצין בכיר, "לא ייתכן שמי שיעמוד לדין יהיה המג"ד, בעוד המח"ט, לא רק שלא יהיה מעורב בהליכים המשפטיים, אלא יקודם לתפקיד בכיר יותר". מקרים כאלה גורמים לשחיקה חמורה בתחום המופת האישי, שהוא מאבני היסוד של צבא תקין.

כך מתנכרים החיילים באווירה שבה במקרים רבים הרצון שלא "להסתבך" נעשה העיקר. לאווירה כזאת נודעת, כמובן, השפעה הרסנית על תפקידם של החייל והקצין בפעילות מבצעית. הדבקות במטרה והנחישות בביצוע נעשות ערך משני. היוזמה והמקוריות נדחקות לטובת הפעולה השגרתית, "המגדבעת", אשר לא תסבך בצרות את עושיה, ואשר לא תדרוש מאמץ יותר הסבירים. אין מנוס מהתחושה, כי במקום לדרוש מהצבא להתאמץ יותר על מנת לעבור מעל הרף, מעדיפים לא פעם להנמיך את הרף ולהשתבח בחיילים אשר עוברים מעליו.

מתיחקור האירוע שבמהלכו נחטפו שני החיילים בדרום לבנון מתברר אופי פעולתו של קצין צה"ל, שנסע במכונית אחרת בשיירה שהותקפה. כשהחלו היריות קפץ הקצין לתעלה סמוכה, כדי למצוא מחסה. כעבור כמה דקות נכנס תושב מקומי לתעלה, טפח על כתפו של הקצין הישראלי ואמר לו: "זהו חביבי, אתה יכול לצאת, היריות הסתיימו. אך שים לב, הם לקחו לך שניים מחייליך".

★ ★ ★

הסכנה הגלומה במצב ההולך ומידרדר מחורפת בשל קשר השתיקה. נראה שקצינים רבים מודעים להידרדרות ומודאגים בגינה. אך בצה"ל אין מעודדים דיונים בנושא: ההתלוננויות וההתבטאויות של קצינים וחיילים נעשות בדרך כלל בחדרי-חדרים. לכאורה, הכל בסדר. התקלות הן חלק מהשגרה ואין כל מקום לדאגה המחייבת שינויי גישה, או היערכות מיוחדות לבלימת ההידרדרות.

אך בצה"ל כמעט שאין סודות. כל מי שעיניו בראשו, והבקי מעט בנעשה ביחידות השונות, מבחין בהידרדרות ובסחף. כמעט כל קצין קרבי יודע על בוריים את פרטי האירועים דוגמת דקירת החיילים בקסבה של חברון, המארב בבקעת הירדן, חטיפת שני החיילים בדרום לבנון והמארב שבו נהרג רב"ט מלכה בשבוע שעבר. הם גם יודעים היטב, כי תגובות מערכת הפיקוד הבכירה אינן מצביעות על כך ש"שם למעלה אכן מעריכים שהמצב לא טוב".

כך מתפתחת בקרב קצינים גישה צינית שסכנה רבה בצדה. יותר ויותר שומעים דיבורים בנוסח: "אם זו דמות הצבא שהפיקוד הבכיר רוצה ליצור, אזי מי אנחנו שנעמוד בדרכו".

קצין בכיר במילואים שהתייחס לנושא, אמר השבוע כי צה"ל ידע בתולדותיו תקופות של עליות וירידות. מעין סינוסואידה. בתקופה הנוכחית, אמר, נמצא הצבא באחת מאותן ירידות. אך הפעם דומה שאנו נופלים לעומק כזה שקשה מאוד יהיה אחר כך לשוב ולטפס.

נימת ההכללה העולה מן הדברים שנכתבו למעלה, גורמת כמובן עוול ופוגעת בהרבה חיילים וקצינים הפועלים ללא דופי, והמגלמים באישיותם את ההיפך מכל האמור כאן. אך הכוונה היא להצביע על הרוח הרעה המנשבת בין השורות. זו הרוח אשר אם לא תיבלם בעוד מועד, עלולה לגרום למפולת: סיבה שאינה סוחפת עמה ביעף את המבנה כולו, אלא שוחקת בהדרגה את יסודותיו.

רק מעורבות אישית של הפיקוד הבכיר תוכל להביא לשינוי המתחייב. למעשה, מתחייבת בעניין זה יוזמה של הרמטכ"ל עצמו.

אחרי הוועידה במוסקווה (א')

ביצור השלטון

חילופי הגברי שביצע מיכאל גורבצ'וב לקראת ובמשך ועידת המפלגה ה-27 הם ללא תקדים בהיסטוריה הסובייטית

מאת אליהו סלפטר

הוועידה ה-27 של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית, שהתכנסה בשבוע שעבר במוסקווה, אישרה שני מסמכים עקרוניים: התוכנית הכלכלית לחומש הקרוב, ותיקונים בחוקת המפלגה. אלה הם המכשירים העיקריים בהם עושה הוועידה את תפקידה האמיתי הכפול — מתן גושפנקה פורמלית לשינויים הפרסונליים בצמרת השלטון וקידוש השינויים הכלכליים והארגוניים שעליהם החליטה הצמרת הבכירה. ויכוחים ממשיים לגופם של עניינים אלה לא התנהלו בוועידות המפלגה מאז 1924.

באמצעות הדברים שנאמרו בקונגרס, ואישור העלאות והורדות בדרגה, מבהירים שליטי בריה"מ ל-19 מיליון חברי המפלגה, ודרכם לעם הסובייטי, למה מצפים מהם ולמה הם יכולים לצפות מהשלטון בחמש השנים הבאות.

הקונגרס נדרש לאשר את מינוי גורבצ'וב כמזכ"ל המפלגה, את החילופים בפוליטביורו, בוועד המרכזי של המפלגה, במזכירויות הרפובליקות ובראשי המיניסטריונים והוועדות העליונות. הצלפת החוקיים בנאומי גורבצ'וב היתה בהיקף ללא-תקדים בתולדות הקרמלין. אפילו סטלין לא פעל בהיקף ובמהירות כזו כשתפס את השלטון. פוטרו שלושה חברי פוליטביורו: גריגורי רומנוב ("הבוס" של לנינגראד), ראש הממשלה לשעבר ניקולאי טיכונוב, ומזכיר המפלגה של מוסקווה לשעבר, ויקטור גרישין. במקומם מונו יגור ליגצ'ב, האידיאולוג הראשי ומספר שתיים במפלגה, ראש הממשלה ניקולאי ריז'קוב, מיניסטר החוץ אדוארד שוארנדזה, ניקולאי טליזין, ראש רשות התכנון הכלכלי, ובוריס ילצין, מזכיר המפלגה במוסקבה.

הוחלפו כמחצית מתוך 319 חברי הוועד המרכזי; כשליש מ-160 מזכירי המפלגה האזוריים; כ-30 מתוך כ-80 האישים בדרג מיניסטריאלי. היה זה טיהור יסודי של אישים שמונו והתבצרו בתקופת שלטונו הארוך של ברז'נייב.

כאשר האישים החדשים בראשי המערכות השונות יתפסו עתה את מקומותיהם, יהיה תפקידם הראשון להבטיח שנאמני הקו של גורבצ'וב יוכנסו לעמדות המפתח במפלגה בדרג האזורי, המחוזי, העירוני והכפרי.

המינויים לכל העמדות החשובות במפלגה, במינהל, בכלכלה, בחיי תרבות וכו' נעשים באמצעות שתי רשימות ה"נומנקלטורה": האחת לכ-600 אלף משרות מכל הדרגים, שלמפלגה שמורה הזכות למנות את נושאיהן; השנייה כבת מיליון שמות חברי המפלגה החשובים מועמדים אפשריים למשרות שבראשונה. כך מבטיחה המפלגה את שליטתה בכל תחומי החיים ברחבי בריה"מ. בתחום זה נעשים עתה השינויים היחידים הראשונים תחת סיסמאות ה"דמוקרטיזציה".

גורבצ'וב הכריז על הצורך במתן יותר משקל לעובדים בבחירות הנהלות המפעלים, אך אין הוא מוכן — או יכול — לבטל את שיטת הנומנקלטורה. שינוי השיטה הוא של-משרות בדרגות הנמוכות יותר. תיעשה הבחירה לא על-ידי הוועד המפלגתי "הגאוגרפי" אלא הוועד במקום העבודה. כך תהיה, לפחות לכאורה, יותר השפעה לעובדי המפעל ולא ייפגע העיקרון שהמפלגה היא זו שמוליכה ובוחרת.

עם ביצוע חילופי הגברי בדרגים השונים, יוחזר במערכת הסובייטית רוב לנאמני גורבצ'וב, הניכרים לא רק ברמת השכלה גבוהה יותר, אלא גם בגיל צעיר יותר — 56 ומטה. פירוש הדבר הוא שאם הכל יתנהל כשורה, תהיה זו הצמרת שתשלוט על כל מנופי הכוח וההשפעה בבריה"מ עד סוף המאה ה-20.

אחרי השינויים הגדולים, צריך גורבצ'וב להבטיח גם יציבות, בלי לחזור להסתירות העורקים שאפיינו את רוב שנות שלטונו של ברז'נייב. הוא חייב עתה למצוא דרך למיסוד התהליך השוטף של החילופים שיידרשו מסיבות ביולוגיות, ועם השינויים שיחייבו תהליכי המודרניזציה, מבלי להזדקק לגל חדש של "טיהורים". אחד הרעיונות שהועלה כבר לפני הוועידה הוא הגבלת כהונה בתפקיד מרכזי במפלגה ל-15 שנה, דבר שמתנגדים לו מאות אלפי "אפרטצ'יקים" בכל הדרגים.

הנושאים של ענייני חוץ הוגדרו, כמקובל, בנאום הפתיחה של המזכ"ל. לא היו כאן חידושים מרעישים. מצד אחד גורבצ'וב קיבל בברכה את "הדעות והתיות המרגיעות" במכתב ששלח לו ערב הוועידה הנשיא רייגן; מצד שני, הוא דוחה בכלים חריפות את התנאים שהוסיף נשיא ארה"ב לקבלת הצעות בריה"מ לפירוק הנשק הגרעיני באירופה. הוא, וקודמיו אחריו, אף רמז שבריה"מ לא רואה טעם לקבוע מועד לפסגה שנייה מבלי שתושג התקדמות ממשית לקראת הסכם על פירוק הנשק. סביר להניח שהיה כאן ביטוי לכך שהקרמלין לא ויתר על עמדותיו, כולל שלילה עקרונית של פיתוח "נשק החלל", למרות נסיגות משמעותיות בכמה מהעמדות המרכזיות.

אולי הדבר החשוב ביותר, מבחינת מדיניות החוץ הסובייטית, שמצא לו ביטוי בוועידת המפלגה, היתה עליית דור חדש ומשכיל יותר של מנהיגים במישורים השונים. בין האנשים הצעירים יותר ישנו שיעור גבוה של אלה שהיו בחו"ל, כולל במערב, והיודעים יותר על העולם החיצון מאשר הצמרת הסובייטית מאז מת או הוסל דור המנהיגות של מהפכת אוקטובר. אין פירוש הדבר שהדור החדש יהיה יותר "ליברלי" או "פרו-מערבי", אך יש סיכוי שיוכלו להבין טוב יותר מה פירוש צעדיו והצהרותיו של המערב, ויוכלו להתרחק לתעמולה הסובייטית.

משקיפים מערביים עקבו בדריכות אחר סימנים שיעידו על היחסים שבין גורבצ'וב לבין צמרת הצבא. הטיהורים שעשה המזכ"ל החדש בקרב נאמני ברז'נייב יצרו מצב מוכר של השליט החדש הזקוק לתמיכה מצד צמרת הצבא. אך מלבד דבריו התקיפים כלפי רייגן בדבר פירוק הנשק, לא היו מצד גורבצ'וב רמזים ל"חיזור" אחרי הצבא. מעמד הגנרלים אינו טוב ביותר: הם היו מעמודי התווך של משטר ברז'נייב, ובתור כאלה נוד שהיו שותפים לקיפאון שהשתרר בכל תחומי החיים.

האבן גורבצ'וב דאג לכך שמיניסטר ההגנה החדש יתחיל רק כ"מועמד" (כלומר בלי זכות הצבעה) בפוליטביורו. בדבריו הקצרים על הצבא בנאומו בוועידה, הסתפק המזכ"ל בקביעה שלכוחות המזוינים יש העוצמה הדרושה להגן על המולדת. קומפלימנט זה ניתן לפירוש המעשי שגורבצ'וב אומר לגנרלים כי תקציב הבטחון די גדול, ואין הוא מוכן להגדיל את ההוצאות הצבאיות על חשבון ההשקעות בתכנית הפיתוח הגדולות.

מבט אחר / הדה בושס

אנטולי שצ'רנסקי כסמל

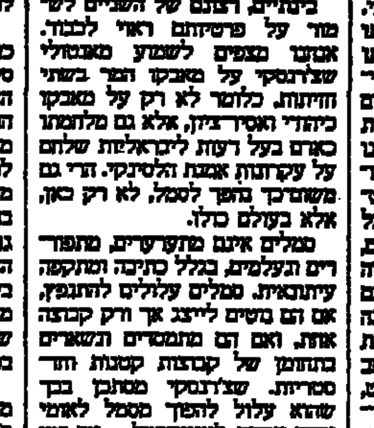

אביטל ואנטולי (נתן) שצ'רנסקי ירדו בינתיים מן הכותרות. אבן, אשה וגבר, שלא ראו זה את זה כשר לשתיים עשרה שנים ראויים לפרטיות כלשהי. אבל הדיו של פסטיבאל שצ'רנסקי — כוכבות של כמה מעמיתי, שהחגיגה הציבורית פגעה ברגישויות מסוימות שלהם — עדיין מעבירים את האווירה, אם כי התחזיות הקודרות לא התמלאו.

אני עוקבת אחר פרשה זו, לאו דווקא ככותבת, אלא גם כקוראה של עיתון "הארץ", המנסה להביא מגוון רחב ככל האפשר של דיעות והשקפות. במכתבים למערכת מצד קוראים רבים, המגיבים על מאמרו החריף של יואל מרקוס בדבר קבלת הפנים לשצ'רנסקי אני מגלה מעין הרהור של הקוראים ביחס לבין עצמם, ועדות להלכי-רוח, ההולכים ומקבלים תאוצה.

אילו אני במקום יואל מרקוס, או אילו הזדהיתי עם דיעותיו — אולי הייתי מנסחת את דברי הביקורת שלי בצורה שונה בנקודה (אם כי קשה מאוד להתאהרות בסגנונו). אבל אני יודעת שהסיבה לביקורת שלו נעוצה דווקא באותם פרטים צורמים בקבלת הפנים לשצ'רנסקי — כמו שרון הנרוק, כיפות רבות בקהל, חוזרים בתשובה, וכיוצא באלה, המעודדים כמו כמו באופן אוטומטי, רגישויות ואסוציאציות כאובות, שיש להן לצערנו על מה להתבסס.

ניפוץ המיתוסים כספורט לאומי

באותה עת, התגובות הביקורתיות ולא רק של מרקוס, מעידות גם על חוסר-הסובלנות שפשה בנו: אי-הסבלות וחוסר-הרצון להשלים עם דיעות אחרות מנוגדות. הפלורליזם המחשבתי-הרעיוני, שהוא ביסודה של כל חברה ליבראלית מתוקנת סופג מפעם לפעם מכות דווקא מידי אנשים בעלי השקפת עולם ליבראלית ומתקדמת, הנוהגים להגיב ברפלקס מותנה.

קשה מאוד להתעלם מן המכתבים למערכת "הארץ", המגיבים ברישנות רבה על הביקורת שנמתחה על קבלת הפנים לשצ'רנסקי. מכתבים אלה נותנים ביטוי כאוב להלכי-רוח, והכותבים מודים ומתקוממים לא רק בפרשה זו אלא על הנטייה הרווחת לנפץ מיתוסים. במחקרים היסטוריים יש תמיד תהליך של שבירת מיתוסים, תוך שהם משתקפים בפרספקטיבה של זמן. ואילו בתחום העיתונאות הנושפית-הביקורתית בכיבול, רווחת הנכסנות. ניפוץ המיתוסים נהפך לספורט, כעין תחביב לאומי. לא-כבר "התלבשו" בעיתונות על סיפור הגבורה של "כוח צביקה" ממלחמת יום הכיפורים, וניסו להוכיח שצביקה אינו ראוי לתארים ולשבחים, ויש אחרים הראויים לתהילה. אורי מילשטיין אף הוא בונה לו קו מנחה בחשיפות שלו, קו של שבירת מיתוסים — למשל שבירת מיתוס הגבורה של הל"ה במלחמת השחרור.

מתברר שהקהל הרחב קצה נפשו במעשים זה, והוא מבקש דווקא את הקונסנזוס הלאומי שנשחק ואבד. אנטולי שצ'רנסקי, כפי שאנו למדים לדעת, נתפס בעיני הרבים כסמל הקונסנזוס לאומי רחב. אם הקומם מישהו על הניסיון הציני של שרון לתפוס לעצמו מקום כבוד על הבימה לצדו של שצ'רנסקי — יזכור מישהו כנגד שרון עזר לאביטל שצ'רנסקי במאבקה, היתה זו פרצה לפניו. מיתוס יראה שהוחרות כאשר יד נעלמה מניחה כיפה על ראשו של שצ'רנסקי, ואילו קמו עליו חוקה, וגם אביטל שצ'רנסקי, כחוזרת בתשובה, מלווה בשומרי ראש מישיבת "אור שמח", עשויה לעורר השגות — ואולם אברכי ישיבת "אור שמח", הם שבאו לעזרתה וליוו אותה באמונות בשנים הקשות, כאשר אחרים נהגו באדישות.

המתקוממים על הביקורת אינם כולם אנשים דתיים או אנשים מחוגים לאומניים אלא יש בהם מחוגי האינטליגנציה, בעלי דיעות פוליטיות שונות ולא-אדוקות, ולא זו הסיבה שיצאו מגדרם.

לשרוד כסמל

בעיני אנשים אלה, ורבים אחרים שהם משמשים להם כפה, אנטולי שצ'רנסקי הוא בבחינת סמל לאומי. הוא סמל של אחדות לעם שאחדותו ממנו והלאה. הוא סמל שביכולתו לאחד את פרס ושמיר, דתיים וחילוניים, סמל המאחד אותנו לימים של כמיהה לציון, של מאבק בכוחות חזקים וגדולים מאתנו, למען קיומנו הלאומי, בשמם של אידיאלים לאומיים נשגבים. זה נשמע אולי "קיטשי" ובנאלי ומאוד לא מתוחכם, אבל רבים מאוסים כנראה בתחושת המביא לספקנות ולהתפוררות ובהלקאה העצמית על חטא. מה גם שבתגובות החריפות אני מבחינה סממנים מוכרים של רתיעה, הקיימת לאחרונה ביתר שאת בקהל הרחב בפני ביקורת עיתונאית, בפרט, וביקורת בכלל. לשיטתו מעין התמרדות נגד הביקורת המצטיירת בעיני רבים כהורסת כל חלקה טובה בחיינו.

עד כאן נקודת-המבט של המוחים. אבל הבעיה אינה פשוטה וחלקה. השאלה היא, אם ימשיך אנטולי שצ'רנסקי וישאר כסמל לאומי מאחד — והתשובה כולה בידיו. שצ'רנסקי הצטייר בעינינו חרף המהומה וההמולה הציבורית סביבו, כאדם תרבותי, משכיל, ואינטליגנטי מאד, איש בעל קסם אישי לא-מבוטל, כשאר אבונה חוש הומור, ומעל לכל, האיש הצעיר הסימפאטי הזה הוא איש חזק מאוד, היודע את רצונו, לוחם בחוש שאין להכניעו. בעל תכונות של מנהיג אם אינני טועה — העובדה שעד היום אין הוא חובש כיפה, מדברת בעד עצמה. דומה שיהיה קשה להפעיל עליו השפעה, אלא אם כן אשתו אביטל מסוגלת לכך.

בינתיים, רצונם של השניים לשמור על פרטיותם ראוי לכבוד. אבונו מצפים לשמוע מאנטולי שצ'רנסקי על מאבקו הגר בשתי חזיתות. כלומר לא רק על מאבקו כיהודי ואסיר-ציון, אלא גם מלחמתו כאדם בעל דעות ליבראליות שלחם על עקרונות אמנת הלסינקי. הרי גם משמעותו נהפך לסמל, לא רק כאן, אלא בעולם כולו.

סמלים אינם מתפרקים, מתפוררים ונעלמים, בגלל כתיבה ומתקפה עיתונאית. סמלים עלולים להתנפץ, אם הם בשיים לייצג אך ורק קבוצה אחת, ואם הם מתמסרים תשאירם בתחומן של קבוצות קטנות וזהסוריות. שצ'רנסקי מסתכן בכך שהוא עלול להפוך מסמל לאומי אחד מעניק, לאנטי-סמל — אם בתמידיו, יפגע בקונסנזוס הלאומי שהוא מייצג כיום בגאווה, ברצונו או שלא ברצונו. המשימה המוטלת עליו קשה וכבדה, אבל הוא הרי כבר מורגל בחייו להתמודד עם משימות קשות מרכבות, אפילו אלה משימות בלתי-אפשריות. למענו ולמעננו הרבים שהוא כיום בשבילם סמל, והם נאומים בו כבמקור תקווה — אני מקווה שלא יכזיב.

صكنا من الاجل

בימה חופשית

לאוזני מפלגת העבודה

יהא זה משגה לנתק המהלך הכלכלי להשגת רווחים מפלגתיים

מאת יורם בק

ממשלת האחדות הלאומית היא ניסיון מיוחד במינו בתולדות ממשלות ישראל. היא קמה מתוך כורח הנסיבות, וההסכם הקואליציוני של נותם מהווה תקדים שלטוני שגם בחו"ל מנסים לחקותו. הסדר הרוטציה הוא הרע במיעוטו ולא אידיאל שיש לשאוף אליו, ומשום כך לא מובנים האף מסובבים כל נסיונות המערך שלא למלא את חלקו בהסכם זה.

נקל לשער, שהמערך ראה בהסכם כלו טכסיס להחזר לשלטון לאחר שלא עלה בידו — הרף תעמולה שניתן לכנותה היסטורית — לזכות באמון יציב מצד הבוחר. למרות העובדה שהמערך הציג את הבחירות ב–1984 כהזדמנות היסטורית להציל את המדינה מציפורני הליכוד, וראה את עצמו על תקן של משיח שבא ליישר את מה שהליכוד עיקם והרס במשך שבע השנים הנוראות שלו, למרות זאת לא קיבל המערך מנדט של ממש לנהל את עניני האומה. מה שלא עלה בידו באמצעות הבחירות, ניסה לעשות בעזרת הסכם קואליציוני יחיד במינו, ואשר, כך מתברר הולך, לא חשב לקיימו אפילו לרגע אחד.

התסריט היה, שבמשך שנתיים של שלטון תצליח מפלגת העבודה להתחבב על בוחרי ישראל, ואז יבוא הפיצוץ הפוליטי, משהו בנוסח התרגיל המבריק של רבין ערב הבחירות של 1977. ייערכו בחירות, והמערך יזכה הפעם בדי מנדטים כדי להקים מחדש את הקואליציה המיוחלת עם הדתיים + זנב ליברלי קטן — ושלום על ישראל. הליכוד ישוב למקומו הטבעי, לאופוזיציה, והמערך יהיה מופקד על העשייה, שהרי רק מפלגת העבודה יכולה להיות מופקדת עליה.

מצוקה נפשית אמיתית

זו היא הפסיכולוגיה של תנועת העבודה הישראלית, והיא לא השתנתה מימיו של כ"ל ועד היום. הישיבה בשלטון בצוותא עם הליכוד היא רע הכרחי, אך להיות בממשלה שבראשה יעמוד איש הליכוד, זה דבר שרעתם אינה סובלת. העכבות שיש למערך מפני הרוטציה אינן רק פוליטיות, הן גם פסיכולוגיות, הנובעות מאותו עיוות פסיכולוגי שהוא במידת־מה אבי אבות השודתה השלטונית בישראל.

משום כך יש לראות בפלמוס הצמיחה לא רק טכסיס פוליטי, אלא ביטוי למצוקה נפשית של ממש. דומה שככל שמתקרב היום הנורא אוחזת באנשי המערך הלחלה, שבראשות הממשלה יעמוד מישהו שאינו בשר מבשרם התנועתי, שאותו "ראשון בין שווים" יהיה חבר המחנה האחר, נציג המודרשים, שום עליפי הנומנקלטורה התנועתית המודרשים והמודרים, הטיפרא אוד רא.

וכאילו לא די בכך, באו זעקות השבר חרישות לבקרים מטעם אינטלקטואלים ועיתונאים שקראו "למען השם, הצילונו מן הרוטאציה". הכל, רק לא רוטציה. וכאן מופיעים תיאורים מסמרי־שיער מה יעשה הצמד שמיר—מודעי לישראל אחרי יום הרוטציה. וקשה להבחין אם תיאורים אלה הם ביטוי לעורמה מדינית (כמו תעמולת המערך לפני הבחירות ב–1977, תעמולה שציירה את עליית הליכוד לשלטון כחזון אפוקליפטי) שמא ביטוי כן למהלך־נפש אמתית.

במקרה הראשון ראויים הם לבוז ולגינוי, אך במקרה השני לרחמים, שכן אם ניקח ברצינות את הפחדים הללו, לפנינו תסמינים מדאיגים לשירוף מערכות. זה מדאיג אפילו יותר מבמצא, שהרי לפי כללי הפאראנויה הזאת, מדינת ישראל צריכה בעצם להיות מדינת תנועת העבודה, נשלטת על־ידיה בכל תחומי החיים, לרבות התרבותיים. מין דגם אידיאלי של המדינה האפלטונית, שבה לכל תנועה ותם פוליטי תפקיד קבוע בחברה: מפא"י בשלטון, וחרות באופוזיציה.

אלא שמשהו השתבש בתסריט המקורי הזה. הרף העובדה שהשנתיים האחרונות מוצגות כשורה של הישגים, בזוקפם אישיים של ראש הממשלה, וכאן כדאי לציין, שמעולם לא היה לנו ראש ממשלה כל־כך מודע לתדמיתו הציבורית, ורבים לפיכך ההישגים שהם תקשורתיים יותר משהם ממשיים, ואולם בעצם הרגה לא השתנה לטובה, פרט לאווירה הכללית. אמת, השינוי באווירה הוא חשוב. אבל אווירה היא מטבע הדברים אוורירית, והמצב יכול להשתנות מהר מאוד. והרי השינויים המדיניים שהביא הליכוד בתקופת "שבע השנים הנוראות" הם מהפכניים לעומת מה שהושיג פרס. אבל יועצי התקשורת של ראש הממשלה (כל שורת יועציו הם במידה זו או אחרת יועצים לתקשורת) יגמדו את מה שעשה בגין, ויציגו את מפלגיו של מר פרס כהישגים קולוסאליים, כדוגמה למנהיגות עם חזון.

ראשיתה של תמורה

בסופו של דבר, אנו עומדים בראשיתה של תמורה סטרוקטוראלית, שתכליתה ליישר את העיוותים ההיסטוריים במשק הישראלי, שמקורם במבנה התולני שהקימה תנועת העבודה בכל המערכת הכלכלית, ולא ב"שבע השנים הנוראות" של הליכוד. אמת, הליכוד חטא בזה שלא ביצע מהפכה כלכלית ב–1977, ולא תיקן את מה שהיה צריך לתקן אז. אך אם יש סיכוי להבראה של ממש, היא יכולה להתבצע רק בממשלת אחדות לאומית, והיא צריכה לפגוע בחלק מן הפרות הקדושות של האידיאולוגיה הסוציאליסטית, יסוד מוסד בדרכה של תנועת העבודה. הוא הדין במהלך המדיני המוצג לעינינו כאתחלתא דגאולה. ההסדר המדיני עם ירדן והפלשתינים לא יושג לפני הרוטציה, ומי שחושב שאפשר לעשות זאת בצורת "זובג וגמרנו" (זה מתאים לרמתו המדינית של עזר ויצמן) — טועה. משום כך אין סיבה לבוא ליום הרוטציה עם הסכם שלום עם ירדן והפלשתינים, ומכללא אין טעם לנסות להאיץ בתהליך שמטבעו הוא מכאיב, קשה וממושך.

האם בשתי המשימות הללו, הכלכלית והמדינית, אין פתרונות קסם הפרים, הרי שאין מקום לכל המהלך הפוליטי לפוצץ את הרוטציה על בסיסם של הישגים מהירים. צריך לומר את האמת: כשני התחומים הללו הממשלה הנוכחית במהלך גדול של הבראה, שתכליתו לאומית ולא תנועתית. מהלך זה סותר לעתים אמונות הבחות־יסוד של מתנה זה או אחר. יהא זה משגה היסטורי לנתק את המהלך הזה לשם השגת רווחים פרטיקולאריים, ומגיים, להפר הסכם קואליציוני ובכך ליצור תקדים מסוכן לשיטת ההסכמים הקואליציוניים ולשיטה הדמוקרטית בישראל.

אי־אפשר לשוב אל "ימי מפא"י העליזים" של שנות החמישים והשישים. אנו חיים בעידן דמוקרטי אחר, מתקדם יותר, וכדאי שראשי מפלגת העבודה ותומכיהם בציבור יבינו זאת.

ישראל ושכניה: חינוך למורכבות

לא הכללת כל הערבים תחת כותרת אחת, לא היצמדות לדפוס־יחסים אחד

מאת אלוף הראבן

בעולם הולך וקטן, אנו חיים בשכנה שבה כל שכנינו ערבים. כיצד נחנך את הדור הבא ליחסים בין ישראל ושכניה? יש שתי דרכים קלות — ושגויות. הדרך שלישית מציאותית וקשה.

הדרך הראשונה היא ללמד הכל תחת הכותרת האחת והיחידה של סכסוך: שכל הערבים שונאינו ואויבינו, שמשאת נפשם היחידה היא חורבן המדינה, ושנגזר עלינו להיות עוד דורות במצב מלחמה. דרך שניה — היא ללמד מה שמכבים במקומות שונים בעולם בשם "לימודי שלום", והיינו שאם שני העמים "רק יבינו" אלה את אלה, בכך יבואו בעיותינו הקשות על פתרונן. גם הדרך הזאת וגם השניה מקבלות על גורמים בשולי הקשת הפוליטית.

הדרך השלישית היא ללמד מציאות מורכבת: מורכבת היום יותר מכפי שהיתה לפני עשרים שנה, באמצע שנות השישים אבן והיינו ביחסים שעיקרם סכסוך וקיטוב במעט מלא בין הערבים לבין ישראל. כיום — עיקרו של חינוך בתחום זה הוא ללמוד הבדלה ומורכבות. יחסינו עם מצרים אינם כיחסינו עם ירדן ומרוקו; יחסינו עם שתיים אלה אינם כיחסים בין יהודים וערבים אזרחי המדינה, וגם הללו שונים מהיחסים עם הערבים תושבי השטחים; וכל אלה אינם כיחסי הסכסוך הקשה שיש לנו עם סוריה, לוב, עיראק, אש"ף ועוד.

כל אחד מגורמים אלה איננו פועל מכוח רגשות בלבד, וגם לא מכוח אידאולוגיה בלבד, אלא מכוחן של מערכות מורכבות, שבמרכזן יחסי כוחות ואינטרסים. השונים מגורם לגורם. מצרים דבקה בשלום עם ישראל, ובקיומו בפרופיל נמוך, מכוח מערכות שיקולים המיוחדים לה. ירדן דבקה במצב ביניים שאיננו לא שלום ולא מלחמה, גם היא מכוח מערכת־שיקולים המיוחדת לה. אש"ף מתמיד באסטרטגיה שאימץ לעצמו — בין אם שלבית ובין אם לאו — מכוח מערכת הגורמים הפועלים בתוכו ומסביב לו. וכן הלאה.

בין כל גורמים אלה, על מערכות השיקולים והאילוצים המניעים אותם, פועלת גם ישראל, על שיקוליה היא ואילוציה. המצב הקשה ביותר לישראל הוא קואליציה מלחמתית ערבית המתלכדת נגדה. המצב הנוח ביותר — קשירת קשרים של שלום. או לפחות הבנה בדבר אינטרסים משותפים, עם אחדות משכנותיה; קשרים המונעים או מצמצמים את הסיכון שתקום קואליציה כזו.

אלה, בקוים כלליים מאוד, יסודות המציאות שאותם עלינו להנחיל לדור הבא. לא פשטנות — אלא מורכבות. לא הכללת כל הערבים באשר הם תחת כותרת אחת — אלא הבדלה והבנה בשונות. לא היצמדות לדפוס־יחסים אחד — אלא הבנה שיש גם דינמיקה של תמורה אפשרית: גם לעבר מלחמה, וגם לעבר הסדרים.

כיצד משיגים כל זאת במסגרת תוכנית לימודים של בערך שלושים שעות? כיצד ללמד על יחסינו עם מצרים, ירדן, הפלשתינאים, סוריה, לבנון, מקומן של המעצמות ביחסים אלה, שיקולים אסטרטגיים, אידאולוגיים, מדיניים וכלכליים? נדרש כאן מעשה מרכבה קשה ביותר, שכן אין אנו מרכיבים אנציקלופדיה אלא עוסקים בסוגיה: מה הכרחי לדור הצעיר ללמוד על מנת שידע להתמודד עם מציאות קשה ומורכבת זו?

אחת השאלות הקשות בסוגיה זו עניינה המימד ההיסטורי ושיעורו לעומת מימד ההווה. בוודאי שצריך ללמד את העבר: ללמד שהיחסים בין יהודים וערבים עברו שלבים שונים, שאמנם יש בהם רציפות, אך אין שלב אחד כקודמו — היחסים בשנים 1882–1917 אינם כאלה שבתקופה 1917–47; ואלה שמ–1947 ועד 1974 אינם כיחסים שמאותה שנה ועד היום. שום פרק בעבר איננו יכול לשמש מפתח בלעדי להבנת ההווה. הדילמה הכרוכה בתוכנית חינוך שממדיה מוגבלים היא, שככל שנעמיק את לימוד העבר כך נצמצם את המרחב הנותר ללימוד מרכיבי המציאות העכשווית. במתח שדילמה זו משוררת מתנהל הדיון על מרכיביה של התוכנית.

למתח מתלוות חרדות של אחרים מאתנו. שמא הנוער איננו חזק דיו באמונתו בצדקת העניין הציוני, הבר כותנו לארץ. משיחות עם אלפי בני נוער לא התרשמתי שאצל רובם המכריע יש ספקות בתחומים אלה. אך שדווקא אלה התחומים הטעונים חיזוק. גם לא התרשמתי שחסרה בקרב הנוער תודעה מפותחת של הערבים כאויבים והסכנה למדינה. לעומת זאת, התרשמתי שרווחות ביניהם תפיסות פשטניות, מכלילות, נטולות כל כושר הבדלה וחסרות בסיס של ידע.

על כך נטוש הויכוח החינוכי, והוא ודאי יימשך, וטוב שיימשך — במלוא היקפו שהוא ראוי לו.

הפרט החסר ב"צמיחה"

מאת זלמן שובל

חומה שהשל הקרב הגדול בין המפלגות על "כתר" הצמיחה" מי יזכה בו, ומי ייעשה המאמץ לדיבין הפעילות הכלכלית — לפני הרוטציה או אחריה? כאחרים, התגרות הזאת בין המערך לליכוד צריכה להדאיגנו, האיל תשקפת סכנה שההחלטות שיתקבלו ישקפו יותר משיקולים פוליטיים מאשר משיקולים כלכליים ענייניים.

אך לא נעסוק היום בפוליטיקה, אלא בהיבטים הכלכליים. ראשית, נקבע כי כשאנחנו מדברים על "צמיחה" כוונתנו לגידול התוצר הלאומי לנפש — אשר בשנים האחרונות כמעט שקפא על שמריו. (בשנות השישים ותחילת השבעים עלה התוצר העסקי כדי 10% בממוצע מדי שנה).

באופן כללי, יש שלושה גורמים שבכוחם להביא לגידול בתוצר, כלומר לחידוש הצמיחה: עליה בפריון העבודה; השקעות הון; העברת כוח־אדם ממגזרים יצרניים לענפים המייצרים מוצרים ושירותים בעלי ערך מוסף דולרי גבוה. בכל שלושת התחומים הללו טרם ניכרה התפתחות חיובית של ממש — למרות התוכנית הכלכלית של הממשלה. אדרבה, הפריון נמצא בירידה זה שנים אחדות (כ־0.8% בממוצע מאז 1982), לא היה מעבר משמעותי של עובדי שירותים בכלל והסקטור הציבורי בפרט — לעבר ענפים המייצרים נכסים כלכליים אמיתיים, וכמלאי ההון הולך אמנם עליה מתונה אך לאו דווקא בענפי־היצור שמהם צריך המשק "לצמוח" לכיוון הרצויים.

נדרש שינוי במבנה המשק

מתקבל הרושם שהשרים המדברים היום על חידוש הצמיחה מתכוונים להשיג זאת בעיקר על ידי עידוד השקעות הון — מן הארץ ומחו"ל. אך ספק אם אפשר יהיה לדבר על צמיחה אמיתית (כלומר, על גידול אמיתי בתוצר הלאומי) בלא התקדמות של ממש גם בשני הסעיפים האחרים שהזכרנו. אפשר, כמובן, בקלות — על ידי פתיחת הברזים — לגרום לפעילות כלכלית מואצת במשק; אך פעילות מעין זו בלבד — גם אם תסב לאנשים "הרגשה טובה" (כפי שמעידות איחוד הסבה להם "הרגשה טובה" בזמנו) — לא זו בלבד שלא תחזק את התשתית הכלכלית שלנו, אלא תחזיר את האינפלציה, במאזן־התשלומים ובתחום האינפלציה (ויש לזכור שבליטת האינפלציה, לצרות המזל הבמוך, עדיין אינה מובטחת).

ומאין, בעצם, יבואו ההשקעות הגדולות שמדברים עליהן? אם בכספי תקציב מדובר, הרי שהשרים והציבור צריכים להיות מודעים לכך, שתוצייב קיצוץ הרבה יותר דראסטי בפעילות השוטפת של הממשלה, ברווחה, בנושאי חברה אחרים ואולי אף בביטחון. (האם השרים והציבור נכונים לכך?) ואם הכוונה לגיוס כספים. באמצעות שוק־ההון, הרי שהממשלה תצטרך לצמצם במידה ניכרת את פעילותה שלה בשוק זה, שכן שום גורם עסקי לא יוכל להתעורר, בתנאים שוק מציעה לחוסכים ולמשקיעים בער כספם.

נראה איפוא שהממשלה מבקשת לגייס כספים בעיקר מחו"ל, ואכן יש לכך סיכויים, אך גם לשם כך צריכים לקרות תחילה לפחות שני דברים: א) שתחוסל הבירוקרטיה הממשלתית ושהמשקיע מחו"ל לא ייתקל בישראל בקשיים אדמיניסטרטיביים שאינו מכירם בארצו; ב) שיגיע בדחיפות לשינוי מבנה המשק — שאם לא כן, אף השקעות־ההון הגדולות ביותר "יחלחלו" מבלי להשאיר עקבות חיוביים לטווח ארוך. אמנם היה לנו גם מזל: ירידת מחירי הנפט ואם נבלבל צריע נכונה, היא תוכל להוסיף 2–3 אחוזים לתוצר הכולל — תוספת משמעותית מאוד.

יש עוד פרט קטן, שמתעלמים ממנו בדרך כלל: צמיחה לא נעשית רק על ידי קונצרנים ענקיים וחברות־השקעה; דרושים לכך גם אותם מאות האלפים יצרנים וסוחרים קטנים, העובדים ב"עסק" שלהם. דואגים באופן אישי לקיומם ומוצאים בתנאים פרנסתם ממנו. אך האם, בתנאים הנוכחיים, רוצים אכן מסולים להוציא פרנסתם מעסקיהם המצומצמים, לצערי, שלילית. כשהמסים הם הגבוהים בעולם, כשהריבית השנתית מגיעה לעשרות אחוזים או יותר — אין תנאים אלמנטריים לצמיחה כלכלית.

האמת המצערת היא, שממשלות מסוגלות לעשות מעט מאוד כדי להביא לשגשוגו של "עסק" זה או אחר — אך יש איפוא דברים שהן יכולות לעשות (ועושות) כדי להפריע ...

היכן הכושר הגופני?

למרות כוונת הציונות להביא לתחיית הגוף היהודי, הישראלי הוא בלתי כשיר, שמן וצובר גורמי סיכון לבריאותו

מאת ד"ר הלל רסקין

הכותב הוא ראש המרכז לחינוך גופני באוניברסיטה העברית.

זה שנים שאנו עדים לירידה גוברת והולכת בכושרו הגופני של הישראלי המצוי. זאת בהסתמך על מחקרים שונים ובעשים מעת לעת. נתון זה מאפיין את רוב בני הנוער וגם את רוב אזרחי ישראל הבוגרים.

מומחים בתחום הרפואה, הפיסיולוגיה, החינוך הגופני ומדעים שונים אחרים מסכימים, כי כושר גופני סב־תורם לתיפקודו של האדם, להרגשתו הטובה ולבריאותו התקינה. עם זאת, אנו עדים להזנחה כללית בתחום זה בקרב האוכלוסיה בישראל. לכך כמה סיבות:

א. החיים בחברה מודרנית, המאופיינת על ידי תיעוש, אוטומציה ושימוש באמצעים חוסכי־אנרגיה.

ב. תפיסה הטבעית ל"שימור אנרגיה אנושית", הנעברת עם התקדמות בגיל.

ג. העדר מסורת של פעילות גופנית בעם היהודי, היוצרות נברים לפעילות כזאת בחלקים שונים בעם.

ד. חוסר האפשרות להיווצרות דפוסי פעילות חיוביים בחיק המשפחה, עקב דפוסי התנהגות שכבתיים של ההורים ודרישות החיים בחברה המודרנית.

ה. חוסר הכשרה מתאימה בתהליך החינוכי בבית־הספר. עקב העדר מערכת חינוך גופני בגיל הרך ובבתי־ספר ממלכתיים־דתיים, או עקב דלדול מערכת זו בשאר שכבות הגיל ובבית־הספר מבחינת שעות הוראה, מתקנים, ציוד.

ו. חוסר היצע קהילתי מתאים להפעלת הציבור, עקב חוסר מתקנים, תוכניות והזדמנויות זמינות לכל.

ז. ליקויי בריאות, עקב תזונה בלתי מאוזנת, עישון יתר, ליקויי יציבה, היוצרות גורמי סיכון למחלות־לב וכלי־דם בגיל צעיר. חוסר קואורדינציה גופנית, נערים הנמצאים במצבים אלה אינם נוטים לעסוק בפעילות גופנית. אולם הימנעותם מפעילות כזאת מהווה אחת הסיבות להיווצרותם של הליקויים. התוצאות ניכרות בכמה מישורים:

התמרת הבעיה של סיווג הצבה של בני נוער בעת התייצבותם לגיוס: תיפקוד גופני לקוי ונזקים גופניים הנגרמים מחמת כושר גופני לקוי במהלך השירות הצבאי; חוסר יכולת של אנשי מילואים לבצע בצורה נאותה מטלות צבאיות; היעדרויות מעבודה ובשירות מילואים ועלייה בהוצאות הציבוריות בשל הצורך בטיפול רפואי. ימי אשפוז ותחלה; עליה בתפוצת ה"עייפות הלאומית". בעיקר העייפות הנפשית, והתבטאות במצבי חרדה, מתח, מונוטוניות ושעמום. מצבים אלה ניתן היה למנוע על ידי פעילות גופנית נאותה.

הצברים הבוזים

לכאורה, כל אלה היו צריכים להשפיע על הישראלי המצוי לקיים אורח חיים שהפעילות הגופנית מהווה חלק חיוני בו. אולם המציאות עגומה ביותר. רק מעטים מקרב הישראלים המבוגרים עוסקים בפעילות גופנית נאותה — 10%–15% בלבד. ממוצע כושרו הגופני של המבוגר המצוי ירוד ביותר בהשוואה למבוגרים בני גילו בארצות מפותחות אחרות. ממוצע זה יורד במהירות לאחר גיל עשרים, וירוד במידה ניכרת גם בהשוואה לממוצע כושרם של גילאי 16–18.

עם תחילתה של התחייה הלאומית בארצנו, נראה היה כי התחלנו גם בהחייאת תרבות הגוף. מכס נורדאו, ממנהיגי הציונות, קרא בקונגרס הציוני בבאזל בתחילת המאה "ליצור שוב יהדות של שרירים". כי "זמן מרובה, מרובה מדי עסקנו בהמתת בשרנו". הרב קוק, ממנהיגיה הרוחניים של ארץ ישראל, קרא להגביר את הטיפוח הגוף. "גוף בריא אנו צריכים. התעסקנו הרבה בנפשיות, שכחנו את קדושת הגוף... שכחנו שיש לנו בשר קודש לא פחות ממה שיש לנו רוח קודש..."

אולם הצהרות אלה ואחרות שנוסחו באותה רוח, לא עשו נפשות לרעיון תרבות הגוף. עד קום המדינה התנה אמנם בסיס לשינוי הגישה בקרב הישוב היהודי, וזאת באמצעות ההכשרות הצבאיות של ה"הגנה", הפלמ"ח וארגוני המחתרת. את התקווה תלו בצבר. "ליד הארץ". אך המציאות טפחה על פנינו. גם צברינו הבוגרים והעוסקנים הלוד טו בהתנהגה על ידי האם היהודיה. הפעלת איברי הגוף לא קנתה לה אחיזה, משום שבסוג המשפחה לא ראגו ההורים לצאת עם ילדיהם לחיק הטבע, למשחק ולפעילות גופנית. בית־הספר אף הוא לא תרם תרומה חיובית. נושא החינוך הגופני היה תמיד אחרון בסדר העדיפות של העוסקים במערכת החינוכית. לשיעור לחינוך גופני הוקצו שתי שעות בשבוע בלבד, ובבתי־הספר הממלכתיים־דתיים נלקחו שעתיים או אחת מהן לשם הגברת לימודי הקודש.

בכל בתי־הספר, גם הממלכתיים־דתיים, היה תמיד נושא החינוך הגופני פחות חשוב, והשיעורים לחינוך גופני היו הראשונים בתור לביטול. מצב זה הולך ומחריף עם הקיצוצים במערכת החינוך, מצד אחד, והנהגת האוטונומיה במערכת זו, המאפשרת להנהלות בתי הספר לקצץ בנושאים אלה או אחרים כראות עיניהם, מצד שני.

בגיל רך, בכיתות א'–ג', החולם שהכשורה הכוללת היא המופקדת על נושא החינוך הגופני, כפי שהיא מופקדת על כל שאר נושאי ההוראה בגיל זה. הולכה זו גורמת לביטול כמעט מוחלט של החינוך הגופני בגיל המכריע לעיצוב דפוסי התנהגות של הילד, כי המורה הכוללת איננה מוכשרת, ולאחר גיל מסוים גם איננה מסוגלת, לעסוק בהוראת החינוך הגופני.

אידאולוגיה של עצלות

הוראת החינוך הגופני גם היא לא תרמה רבות ליצירת דפוסי התנהגות חדשים. היא עסקה במשך שנים בבניית גופו של הילד, באמצעות התעמלות בעיקר, והניחה כמעט להולכים את הכשרתו לחייו כמבוגר, באמצעות לימוד מיומנויות הכתאמות לפעילות עצמית בלתי פורמלית, בבית, בשכונה ובחיק הטבע. מצד שני — מערכת החינוך הגופני הרגישה את ההישגיות בספורט של המצטיינים המעטים, תוך הזנחת התלמידים הרגילים. המערכת החינוכית טיפחה, ולפחות בחלק ניכר מבתי־הספר עדיין ממשיכה לטפח, אנשים שהינם "אוהדי פעילות" בחלק מן המקרים ו"רוחזי פעילות" במקרים אחרים.

מבוגרים הרוצים להתכונן לחוג באורגן של פעילות גופנית יתקשו בכך, משום שאגודות הספורט הרשויות הפקוסמיות אינן מסוגלות לקולטם על פי רוב. אגודות הספורט, למרות התהודתן על "ספורט לאלפים" בבסיס לפעילותן, היו זה שנים למועדונים ל"אלופים". במידה רבה על חסכון אפשרות הפעלה העממית. מועדון המקיים קבוצות ליגה בענפי ספורט "ייצוגיים, מתקציב תפוסים על ידי מספר קטן של ספורטאים המתאמנים במשך שעות רבות בשבוע, והצביבו מוקצים לקיום פעילות יזקרה אשר חשיבותה בתנאים הקיימים מפוקפקת, משום שאיננה מאפשרת פעילות עממית רחבה.

מכון רב בוצא כדי טנה על מאות בודדות של ספורטאים "ייצוגים ומקצועיים, לרבות רכישות של שחקני חוץ, כשהכספים לפעילות עממית ניתן בדרך של מפעלי־ראווה המוניים — צעדות, מירוצים וכדחים, שאינם יכולים לבוא במקום פעילות עממית מתמדת.

התופעה התמוהה ביותר קשורה בילידי הארץ, שגדלו והיו למנהיגים פוליטיים, למפקדים בצה"ל, לבעלי עמדות מפתח בחיי החברה והכלכלה, או לסתם ראשי משפחה. אלה לא זו בלבד שלא שינו את דפוסי התנהגותם, אלא שמצבם החמיר. בכל שכני דור זה מתבגרים, כך עולים משקלם וכמות השומן בגופם, שריריהם מידלדלים, כרסיהם בולטות וגבם מתעוות. יותר מכך: רבים מבין ילידי הארץ מפתחים "אידאולוגיה של עצלות": "פעילות גופנית חשובה", יאמרו, "אך ברור של מוסכים ואוטומציה, מכוניות ומעליות — אין צורך בכך"...

פתרונות אפשריים

נראה שבמצב הכלכלי הקיים, הפתרונות האפשריים הם אלה שאינם כרוכים בהגדלת ההעסקה על התכרה. פתרונות אלה יכולים לכלול:

א. מתן תנופת רציני מצד המנהגות, הן בהתנהגות פעילה עצמית והן בפנייה לציבור להכיר בחשיבות הנושא.

ב. קביעת נושא החינוך הגופני בכל כיתות בתי־הספר כחובה בחוק־הלמד, בכל זרמי החינוך ומן בגיל הרך.

ג. הרחבת הפעילות הגופנית המוצעת במקומות עבודה, מפעלים והדי הרדעה, במדלים מוצלחים מסוג זה פתוח בארצות.

ד. הנהגת תוכניות הפעלתיות בטלוויזיה הכללית.

ה. פיתוח רציני יותר של האפשרות להפעלת הציבור הרחב במתקנים הקיימים הרבים המצויים — מתנ"סים, חופי רחצה, יערות וגנים לאומיים, בתקנים עירוניים; פתיחת עוד בתי־ספר לפעילות של הציבור הרחב.

ו. הרחבת היכרות בקופות החולים, במסגרת רפואה מונעת, באמצעות חינוך הולם לבריאות, ובכלל זה תוכניות חינוך לבריאות בבתי הספר.

כל אלה מצביעים על הצורך להעלות את איכות החיים — על גופו ובריאותו — במדלם הציונית הלאומי.

מלים ומו"לים / בעריכת מיכאל הנדלזלץ

עיין ערך: שצ'רנסקי

הסיפור המו"לי החם ביותר. מי יגיע ראשון, וכמה זה יעלה לו? המירוץ כבר בעיצומו

כ–20 מו"לים מחו"ל פנו להוצאת "דומינו", מתוך תקוה שזו יצליחו להשיג להם את זכויות הפרסום של הספר מאת אנטולי שצ'רנסקי. אם וכאשר יכתוב אותו. מדובר בבתי הוצאה מהשורה הראשונה: סיימון ושוסטר, באנטאם ביקס (הסבורים ש"זה יהיה הספר של המאה"), ראנדום האוס, מקמילן, הארפר והאו ואחרים. מדובר בסכומים של שבע ספרות. רעי הלב כבר עשו חשבון שהמדובר בכמאה אלפי דולרים תמורת כל שנה בכלא הרוסי.

הכסף הגדול במקרה הזה יבוא מההוצאות הגדולות בחו"ל, כי קשה להניח שלהוצאות בארץ יש מיליוני דולר כמקדמה. אבל אין פירוש הדבר שההוצאות בארץ אינן מנסות את מזלן. הסיפור של המרדף המו"לי אחר שצ'רנסקי היה לידיעה בעמוד הראשון של "מעריב". בסופו של דבר הספר, הזה יימכר גם בארץ. שמואל שניצר ראיין את שצ'רנסקי למעריב, וכשהגיעה השיחה לעניין הפניות, אמר שניצר, ככל הנראה, שאם וכאשר יכתוב שצ'רנסקי, "מעריב" יהיה מעוניין. פנייה מפורשת לא היתה. הוצאת "עידנים" של "ידיעות אחרונות" פנתה לשצ'רנסקי, והיה לה ייחוס וניסיון מן העבר: ספרה של אביטל שצ'רנסקי יצא ב"עידנים" אבל לא היה הצלחה גדולה, לא בארץ ולא בחו"ל.

קשה לדעת כמה שווה כתב־היד של שצ'רנסקי שעוד לא נהגה, לא רק לא נכתב. הסיפור הוא בעל משיכה ועניין רבים, אבל כוחו של סיפור הוא לא בכמה, אלא גם באיך. התשובות שהתקבלו עד עכשיו משצ'רנסקי, בדרכים עקיפות, — ולכל פונה אישי־הקשר שלו — עיקרן בכך שהוא רוצה. עוד לא את ההצעות, אלא את התשובה. לפי שעה אינו מסוגל לשקול את ההצעות.

גם אם יסכים, יחתום ויתחיל לכתוב עכשיו, הספר יוכל להיות מוכן תוך חצי שנה לפחות, אם המו"לים יתייחסו לעניין ברצינות מינימלית.

עדי סטימצקי מספר שאביו אמר פעם לעזר וייצמן, שאם לא יכתוב ויפרסם עכשיו, יותר מאוחר לא יתעניינו בו. אז חשב סטימצקי־הבן שזו גישה ברוטאלית. היום זה רוח המסר שהעביר לשצ'רנסקי מטעם בית ההוצאה שלו, שהוציא לאור ספריהם של מנהיגים ישראליים רבים באנגליה. פירושו של דבר, שהעורך אמנם יישאר, אבל המחיר עלול לרדת.

עם הספרים לייצוא

האתגר של דבורה האריס הוא לא לתרגם לעברית אלא לתרגם מעברית

דבורה האריס היא אחת ממנהלות הוצאת "דומינו" (האחרות הן דליה דבית ובס אילון, שעברה ל"דומינו" מ"כתר"). בשנים האחרונות רשמה לעצמה האריס הישגים נכבדים בייצוא הספר העברי לשפות זרות ולארצות־זרות. האריס היא עולה חדשה־ייחסית מארה"ב, המתעסקת לדבר עברית כשהיא מספרת על הישגי הוצאת "דומינו" במכירת סופרים ישראליים לחו"ל.

האמת היא שההישגים מדברים בעד עצמם. "מלחמת שולל" של זאב שיף ואהוד יערי יצא בארץ ב"שוקן" והאריס מכרה אותו למען שיף ויערי ל"סיימון ושוסטר". הגרסה האנגלית היתה שבועות אחדים ברשימת רבי־המכר בארצות־הברית, ונמכרה ביותר מ–20 אלף עותקים בכריכה קשה. בינתיים הספר נמכר גם לצרפת ולגרמניה. ספרו של תום שגב "1949 — הישראלים הראשונים" נמכר ל"פרי פרס" בארצות־הברית והמבקר אלפרד ג'קסון כתב עליו באחרונה ב"ניו־יורק טיימס" שזו צריכה להיות ספרות חובה. הפרק האחרון, המסכם את קשיי הקליטה והתנערות של יוצאי קהילות שונות בארץ עושה שירות חשוב לציבור הבין־לאומי. המהדורה הראשונה היא של 10 אלפים. עדיין מוקדם מדי לדבר על כמות המכירה. אך הספר עצמו, שראה אור בעברית ב"דומינו" (שש מהדורות, כעשרת אלפים עותקים שנמכרו) נמכר גם להוצאת "מקמילן" באנגליה.

האריס סבורה שהשוק בארץ הוא "סופי". יש כמות מוגבלת של עותקים שאפשר למכור מספר בעברית, וכמות זו תלויה בכמות הקוראים והרוכשים של הספרים מתוך ארבעה מיליוני התושבים.

לעומת זאת, בשפות אחרות השמיים הם הגבול. כרגע מורד את גבולות שוק המו"לות הללו ספרו של דויד גרוסמן "עיין ערך: אהבה" (כבר קיווינו שאוכל לעבור מדור אחד בלי להזכיר את גרוסמן. לא הולך). האריס מכרה את הספר על־פי סינופסיס ל"ראנדום האוס" בארצות הברית, ל"ג'ונתן קייפ" באנגליה, ל"מונדאדורי" באיטליה, ל"קאהל האגמנר" בגרמניה, ל"סוי" בצרפת ולבית־הוצאה בסקנדינוויה. רוברט אלטר שקרא את הטקסט העברי למען הוצאת "ראנדום האוס" הוא שהשווה את גרוסמן עם מארקס וגראס, ואף חתם על כך. הקשר של האריס במקרה הזה הוא עם גרוסמן ישירות, כי הוא השאיר את הזכויות לחו"ל בידיו. "הזמן הצהוב" נמכר לגרמניה. הספר החדש נמצא בתרגום לאנגלית, ויראה אור בשנת 1987 אם לא ב–1986.

יש הוצאות בעלות קשרים ישירים להוצאות בחו"ל. יש סופרים שאינם זקוקים לעזרה. עמוס עוז, א. ב. יהושע או יהודה עמיחי קשורים ישירות לחו"ל על־ידי סוכן אישי או הוצאה בחו"ל. האריס רואה את תפקידה במכירתו של הסופר שעדיין אינו מצוי מבוקש.

20 אחוז מהמכירה הולכים להוצאת "דומינו". הסופר מקבל מקדמה כבר תמלוגים שהם בדרך כלל בגובה עשרה אחוזים במקרה של סופר "מתחיל". יש הוצאות ספרים שהתרשמו מהצלחותיה: "כתר" ו"עם עובד" ביקשו ממנה לייצגם לפני מו"לים זרים.

להאריס אין ספק בשאלה — מה מעניין מו"לים זרים בספרים מישראל? פוליטיקה. אבל זה אינו מונע ממנה לייצר ולשווק מחו"ל ספרים כמו "מבט אוהד על ארץ הקודש" — תצלומים של ריצ'ארד נוזיץ עם טקסטים של עמוס אילון, שנמכר ל"האריי אברהמס"; או "עולם בתי הכנסת" המופק בשיתוף עם בית התפוצות, שנמכר כבר ל"וידנפלד וניקולסון" באנגליה ו"הארפר־ראו" בארה"ב; ספרו של הרב עדין שטיינזלץ נמכר ל"פרי פרס"; ועתה האריס עוסקת במכירת "תנ"ך עכשיו" של מאיר שלו, "כפפות" של דן צלקה והטרילוגיה של משה שמיר.

פנייתה לחו"ל וקשריה הטובים עם הוצאות שם (היא למדה מו"לות בעבודה ב"וייקינג") עושה אותה כתובת התייחסות להם בארץ. 20 הוצאות ספרים מחו"ל כבר פנו אליה בעניין הזכויות לפרסום ספרו של שצ'רנסקי, אבל בעניין הזה, עיין ערך: שצ'רנסקי.

על ברכה פלאי ז"ל

מאת רחלי אידלמן

הכותבת היא יו"ר התאחדות הוצאות הספרים בישראל ומנהלת הוצאת שוקן

כאשר הקימה ברכה פלאי את הוצאת הספרים "מסדה", השכילה להבין בכוחות הניסיון שהיה לה בהפצה ומכירה של ספרים, כי השוק הגדול ביותר הוא זה של ספרי־עזר וספרי־לימוד, ובעיקר אנציקלופדיות שהן מעין של ספר ראשוני, שגם אדם שאינו נוהג לקנות ספרים ולקוראם מעוניין שתהיה בביתו לפחות אנציקלופדיה, ולא לילדים. האנציקלופדיה הכללית, אנציקלופדיית "נעורים", וכן תנ"ך בפירוש גורדון היו הבסיס לתחילת פעולתה המו"לית.

האנציקלופדיה העברית, שכה כנתה ההוצאה לאור הולדה עם בעלה ובנה לפני כארבעים שנה היא ללא ספק המפעל המו"לי הגדול ביותר שהיה בארץ בשנים אלה. במשך שנים היו לקוחות לא מעטים שתהלונו כי "מסדה", איננה עומדת בקצב הטובבה של אספקת הכרכים, ואולי היה הצדק עמם. עם זאת, הקמת מפעל כזה במדינה קטנה, שהיקף השוק שלה מוגבל, דרש משאבים גדולים, ידע מקצועי, כושר ארגוני ובעיקר, התמדה במשך שנים ארוכות.

התמדה ניכרת לא רק בעצם השלמת המפעל, אלא גם בצורתו החיצונית שלא השתנתה במשך כל השנים הללו, למרות השינויים הטכנולוגיים השונים, שהתחוללו במשך הזמן. למרות כל זאת, אין האנציקלופדיה נראית מיושנת גם בכריכה ובתוכנה. פלאי עצמה ניצחה על מפעל זה ללא לאות, ופירושו של "ניצוח" זה היה גם השגת המשאבים לקיומו. אם בהקמת מפעל התתמה, שהורים הן זהר, ואם בהשגת פטור ממס הכנסה לאנציקלופדיה, שהוכרה כמפעל תרבותי יהודי".

מפעלה הגדול לא פחות היה הקמת מפעלי דפוס פלאי, יחד עם חתנה יצחק ברש. זה אחד משני בתי־הדפוס המשוכללים בארץ, ובו צוות מיומן ומסור המסוגל להפיק ספר מן הסוג ועד הכריכה, באיכות ובמהימנות בין־לאומיים. כושר הייצור של הדפוס עולה על כמות הספרים היוצאים לאור ב"מסדה" ומפעלי דפוס פלאי מדפיסים גם בשביל מו"לים אחרים בארץ. במשך השנים הצליחו להשיג עבודות הדפסה לייצוא בקנה־מידה גדול.

תמורות המודעים בעולם ושוקי הדפסה עולים במזרח הרחוק, ביוגוסלוויה ובספרד הם מתחרים רציניים למפעל זה ולממשיכי דרכה של פלאי יצטרכו לעמול קשה כדי לשמור על כוחו של הנכס הגדול שהשאירה בידם.

פלאי ידעה שבעסקי מו"לות שקיעה על השמרים פירושה נסיגה. עם השלמת כתיבת האנציקלופדיה, התחילה לפני כחמש שנים, והיא בת 89, בהקמת "יד לתלמוד". מטרת המפעל לרכז את החומר שנאגר בתלמוד לפי נושאים, בשפה שתהיה מובנת לקהל הרחב. הכרך הראשון של המפעל, "ההלכה" מאת פרופ' אפרים אורבך, הופיע לפני כשנתיים.

בשנותיה הארוכות בהוצאת "מסדה" הוציאה ברכה פלאי כאלפים ספרים, מרביתם ספרי ילדים, ספרי עזר ולימוד לבתי־ספר וכן ספרי עיון כלליים לקהל הרחב. היו שחלקו על כך שהצלחה העסקית של כל אחת מפעולותיה היתה חשובה בעיניה מעל לכל. בספרה "חיים של ברכה" היא כותבת על כך בגלוי וניכר כי כל אלה היו טפלים בעיניה להצלחת מפעלה.

ספרים — מוכרים בלבד (א')

מבצעי מכירה בחנויות: הקונה בוודאי מרוויח

בין חנויות הספרים שורדים יזיסים "עיניים". סטימצקי הוא גורם דומיננטי בשוק המכירה, המכריח לפעמים חנויות או הוצאות ללכת בעקבותיו. הוא לא המציא את המבצעים. "ליריק" מועדים שהם היו הראשונים בקיום מבצעים, אבל לא זה העניין. אחרי שנים ארוכות שבהם מבצעים נעשו בספרים בנושאים מסוימים, החידוש הוא בכך שזה כמה חודשים סטימצקי מוכר במבצעים דווקא רבי־מכר.

אפילו הוא אומר: "אולי השתוללנו בהנחות", ומודה שהוא מכר במחירי הפסד; כי בעיניו מחירי עלות הם מחירי הפסד. את "דבר אחר" של הוצאת זב"ם, שנמכר בחנויות ב–28 שקל הוא הציע ב–14. התוצאה היתה שהמלאי שלו אזל מהר, ואנשים נכנסו לחנות למצוא את המציאה המשגעת ולא מצאו אותה.

עובדה זו הורידה את סטימצקי במידה מוגבלת. מי שכבר נכנס לחנות קנה בוודאי ספר או שניים שלא תיכנן לקנות, כשלא מצא את הספר שבמבצע. הספרים אולי, לטענתו, בשל הצלחת המבצע שאותה לא שיער. גם המו"ל נדהם מן המחיר, ועמד במצב לא־נעים כלפי מוכרים אחרים. בשלב מסוים, אזל המלאי שלו, זב"ם היו מוכנים לקנות את העותקים מחנויות הספרים כדי לעמוד בדרישה של סטימצקי. לחנויות אחרות, שאין להן הגב של סטימצקי לא היתה לפעמים ברירה אלא למכור במחיר שלו. ואם הוא יכול להרשות לעצמו את ההפסד, הן לא. מכאן הכעס עליו הטענה שהתחרות איננה הוגנת. המו"לים לא יכלו להגיד לא למוכר ספרים הרוצה לקנות כמויות כאלה.

הלקח של סטימצקי הוא לתכנן את המבצע החודשי הבא שלו בקפידה יתרה. הריווח הממוחשב שלו מראה מה נמכר ביותר בחודש מסוים. ברור שאלה רבי המכר שהציע במבצע באותו חודש. במבצע של החודש הבא נמכר ספרים שהיו גבוהים ברשימה בחודש הקודם, אך לא בראשה ממש. כך בחודש פרס יוצעו "האג" של ליאון יוריס (שוב זב"ם), "ציפור הנפש" של מיכל סנונית ו"אלף מילים" בחמישים אחוז הנחה. אבל הפעם אגב סטימצקי מלאי מספיק, הוא בטוח שהפעם לא ישאר בלי ספרים.

ספרים — מוכרים בלבד (ב')

שיטת המכירה של "הספריה" מעוררת תרעומת והתחכמויות. סטימצקי הוא אוביקט אחד של טרוניות המו"סים. מנחם פרי ו"הספריה" אובייקט שני

אנשים נכנסים לחנויות, שואלים על הספר החדש של גרוסמן "שכולם מדברים עליו" ומקבלים תשובה שרק מי שחותם על "הספריה" יוכל לקבל אותו עכשיו. בני תמותה רגילים — רק ב–15 במרס, כשיגיע הספר לחנויות; אם כי יש שמועה שגרוסמן קיבל תוספת תמורת התנהגות טובה, וישתחרר לחנויות שבוע קודם־לכן.

זה הימור שאינו מסכן את הצלחתו של גרוסמן. יש להניח שיקנו אותו בכל מקרה, ואפילו בכל מחיר (המחיר אמור להיות מעל ל–20 שקל). אבל הכעס על הספריה ועל דרך האילוץ הזאת לקנות את כל החבילה, מתגבר גם אצל מתוסכלי גרוסמן שלא רוצים את כל החבילה, וגם אצל מוכרי הספרים המתקלים בלקוחות מאוכזבים ואפילו זועמים.

בינתיים ראה אור "לוליטה" בתרגומה של דבורה, שטיינהרט ("לוליטה, הילת ימי, להט לילותי, חטאי, חיי, לו־ליטה: ביל הלשון מטייל לו טיול של שתי טפיפות על תיקרת הפה ונוקש, בשלישית, בשיניים. לו. לי. טה."). גם ספר זה שיש בו שתי

לוליטה של נאבוקוב: למנויים עכשיו ובחנויות בעוד חודשיים. יש מי שהצליחו להתחכם

אחריות־דבר מאלפות, של המתרגמת ושל פרי צריך היה להגיע למנויים עכשיו, ולחנויות בעוד חודשיים, אבל ראה זה פלא: ראיתי אותו מונח למכירה בחנות בתל־אביב.

הסבר: יש חנויות שהולכות להתחכם, ובעליהן או העובדים בהן חותמו מנוי על "הספריה". כך נמצאים לפחות כמה עותקים בחנות. הפיתוח של השיטה הוא השגת עותק אחד, על־ידי מנוי, בשביל חלון הראווה. למתעניינים בחנות מבטיח המוכר להשיג את הספר בהקדם, רושם את השם ולוכד עוד קורא בעבותות האהבה לספר.

ידברו עליהם

שני ספרים חדשים האמורים לעורר פולמוס בשל תכנם

תקוותו של ספר ומו"ל שהספר שיצא תחת ידם יעורר עניין. יש עניין הטבוע מאיכות ספרותית נגה, ויש עניין — חשוב לא פחות — הטבוע מתוכנם של הדברים האמורים. שני ספרים הראים אור עתה אמורים לעורר עניין כזה.

האחד בהוצאת "שוקן" נושא בכותרתו שאלה שהיתה כמעט לסמל לשאלת פולמוס ללא תשובה: "למה פירקו את הפלמ"ח?" מחברו הוא הד"ר יואב גלבר. התשובה שלו, ככל שאפשר לסכמה במספר שורות היא שאת הפלמ"ח לא פירקו. הוא איבד את ייחודו מבחינה צבאית ואילו מן הבחינה החברתית־האנושית פירקו אותו משום ש"לא היו חלקי הילוך". אם יש בשאלה זו יסוד פולמוסי, הרי הפולמוס של גלבר הוא עם המבוא של הפרופ' אניטה שפירא לספר "מפיטורי הרמ"א עד פירוק הפלמ"ח", שראה אור לא־כבר בהוצאת "הקיבוץ המאוחד".

לדעת גלבר, שאלת פירוק הפלמ"ח היתה עניין פוליטי־ציבורי ולא ערכי. ברור לו שלא ישכנע נאמני פלמ"ח רבים. לדידו זו שאלה היסטורית, לא אקטואלית. אילו היה חבר בוועדת חקירה לשאלה "למה פירקו את הפלמ"ח" היה מתפטר ממנה כל עוד לא היו מקימים ועדה לחקירת אירועי סברה ושתילה, כפי שעשה כשהתפטר מחברותו בוועדת החקירה בעניין רצח ארלוזורוב.

הספר השני נמצא בכריכייה בהוצאת "עם עובד", וזה ספרו של הפרופ' יהושפט הרכבי "הכרעות גורליות". לדבריה, זה ספר עוסק בשאלות והכרעות גורליות ברמה מטהדעיונית וב–550 עמודיו הוא עוסק בחשיבה לאומית דרך בחינת בעיות הסכסוך הישראלי־ערבי ומנסה לאבחן טיפולוגיה של חשיבה לאומית. הוא מייחד גם פרק נרחב לוויכוח עם הציונות שעליהן כתבא מבסס את תורתו, כדי להאיר סוגיות של חשיבה לאומית יהודית. הרכבי משוכנע שהפולמוס שיתלווה לספר זה יהיה חריף לאין־שיעור מזה שגלווה למחקרו שעירער על המשמעות הלאומית של מרד בר כוכבא.

סולל בונה: הענק שקרס

מאת אריה לביא

הקמתה של ועדת פוגל נדרשה משום שראשי הקונצרן לא קראו נכונה את המפה: כוח־אדם מופרז ויקר, העדפת חברות הבנייה הפרטיות ע"י ההתיישבות העובדת, התפשטות יתר והשקעות תמוהות

הממונה על התקציבים באוצר, אהרן פוגל, הגיש אתמול את דו"ח סולל בונה לראש הממשלה שמעון פרס. דו"ח אשר במידה רבה יקבע את עתידו של הקונצרן. סביר להניח שהדו"ח יורע מחלוקת לא מעטה והכל ינסו להטיל את כובד משקלם כדי להכניס בו שינויים: הליכוד יראה בהמלצות הדו"ח סיוע לחברת העובדים ההסתדרותית; העובדים ישענו שהם נושאים על גבם את הבראת סולל בונה, וכי מספר המפוטרים במסגרת תהליך ההבראה מגוזם. גם לא מן הנמנע שהנהלת הקונצרן תטען, כי הוועדה אילצה את סולל בונה להתפרק מנכסיו, כפי שכבר נטען, אם אמנם לא תסתפק הוועדה בתוכנית ההבראה של הקונצרן.

כבר עתה התגלעו חילוקי דעות לגבי הערך שבו ימומש סולל בונה חלק ניכר מנכסיו. הנהלת סולל בונה תובעת לממש את הנכסים על בסיס ערכם בספרים. בעוד שבוועדת פוגל ובמשרד האוצר סבורים שיש לממשם על בסיס שוויים הנוכחי. גורמים ממשלתיים בכירים ביותר לא הסתירו את דעתם, שהנהלת הקונצרן רואה גם עכשיו את מצבו של הקונצרן בצבעים ורודים מדי. אין לחשוד בגורמים אלה שהם עוינים דווקא את משק חברת העובדים, ולפיכך נשקפת סכנה, ששוב לא יוסקו המסקנות המתבקשות ממצבו החמור של הקונצרן.

תמונה חלקית בלבד

המכירים את מצבו של סולל בונה, על חובותיו בסך 500 מיליון דולר, מעלים חשש, כי למרות ני־סיונו של המנכ"ל החדש של הקונצרן, אהוד שילה, להציג באופן פתוח וכן את הקשיים, זוהי בגדר תמונה חלקית בלבד. רמז לכך פקיד בכיר בסולל בונה כאשר אמר לי, שאם היה מאמין שיש בגילוי כל העובדות על הקונצרן כדי לסייע לסולל בונה, היה שמח למסור על כך. למרות הסיכון שהיה נוטל. במצב הנוכחי אולי עדיף, לדבריו, לפעול בדרך שהלכה בה הנהלת קונצרן סולל בונה.

מה היו הגורמים להסתבכותו הקשה של קונצרן הבנייה ההסת־דרותי? הירידה בהיקף הבנייה במשק היא מהסיבות העיקריות להידרדרותו של הענק. מבנייה של 6.3 מיליוני מ"ר ב־1975 ל־3.4 מי־ליוני מ"ר ב־1985, ירידה של 46 אחוז. בבנייה למגורים המצב היה חמור יותר: ב־1975 נבנו 52 אלף דירות, בעוד שב־1985 נבנו רק 19 אלף, ירידה של 64 אחוז.

סולל בונה חדל בשנים האחרונות להיות הבונה הבלעדי של הת־יישבות העובדת. קיבוצים, מושבים וגורמים אחרים באו לידי מסקנה שניתן לבנות גם באמצעות חברות בנייה פרטיות.

חברת דרוקר שנרכשה לפני שנים אחדות על ידי הקבלן זכריה דרוקר, נגסה לא מעט מתחום הפעי־לות של סולל בונה בקיבוצים, שהיה כשנים עבור בלעדי לקונצרן. אך חברת דרוקר לא היתה היחידה. רכזי הבנייה בקיבוצים נוכחו לדעת, שהרבה יותר נוח לעבוד עם קבלן פרטי. המוטיווציה שלו להצליח גדולה יותר. אפשר להסדיר דברים ולעקוף מכשולים בלא ההליכים הביורוקרטיים המורכבים הנדרשים בקונצרן ההסתדרותי. אחד הפאר־דוקסים הוא, שהקיבוצים קנו בסופו של דבר את מעונם בתל־אביב, מאחורי בית־ציוני־אמריקה, מידי חברת הבנייה הפרטית רסקו. (הם לא עקרו אליה, מאחר שהוחלט כי השעה אינה יפה לכך שמשרדי התנועות הקיבוציות ישתכנו באחד הבניינים המפוארים בתל־אביב).

דוגמה נוספת, מהימים האחרונים: בקיבוץ צובה ביקשו לבנות עשר יחידות דיור, מבנה קטן, בסך הכל 280 אלף דולר. היתה פנייה לחברת בנייה פרטית ולסולל בונה. רכז הבנייה בקיבוץ לא הסתיר את דעתו משלמה לחור, מנהל חברת הבנייה הפרטית, כי היה מעדיף את החברה הפרטית. אך התנאים שהציע סולל בונה קסמו יותר — אשראי לחמש שנים. סולל בונה זכה במכרז. וזה הגורם השני לקריסת הקונצרן ההס־תדרותי, קבלת עבודות בהפסד.

מכרזים במחירי הפסד

הקונצרן שנוכח שהוא חדל לקבל עבודות בגלל מחיריו הגבוהים, החל מפחית ממחיריו, עד להשתתפות במכרזים במחירי הפסד. המחשבה היתה, שחשוב לספק עבודה ל־14 אלף העובדים (בעבר היה מספרם גדול יותר). וכך התרחשו הקשיים. אם חשבו בהנהלת הקונצרן שרי־בגלגול כספים על מנת להוסיף ולהתקיים, התברר. המנכ"ל הקודם של החברה, שרגא רוזמן, טען אמנם שהקונצרן מעולם לא ניגש למכרז מתוך ידיעה ברורה שיפסיד. היה רק ניסיון לקבל עבודות כדי לשמור על רמת תעסוקה מלאה, אך מאוחר יותר התברר שהיו עבודות שגרמו להפסד, דברי רוזמן.

אך דו"ח פנימי שנערך בחברת העובדים, על ידי ועדה בראשותו של משה אולניק, מנכ"ל משותף בבנק הפועלים, ואין לחשוד בו שהוא בין המעלילים על סולל בונה — קבע מפורשות, שסולל בונה הפסיד מיליוני דולר מעבודותיו בשביל החברה־האחות שיכון עוב־דים. ועדת אולניק מתחה ביקורת על השיטה הזאת, והמליצה לב־דוק את האפשרות לאיחוד בין סולל בונה לבין שיכון עובדים. היה זה כאשר סכנה, שווי התרופה הנאותה לתחלואי סולל בונה.

אם הפסיד סולל בונה מיליוני דולר מהעבודות בעבור שיכון עוב־דים, כמה הפסיד הקונצרן מעבודות בעבור גורמי בנייה פרטיים?

דוגמה שולית אך אופיינית לסיר־בול פעילותו של הקונצרן ההסת־דרותי היא דווקא חברת הגדת, חבר־ה־בת מוצלחת יחסית של סולל בונה. החברה עשתה בזמנו עבודות אינסטלציה בבית דירות בתל־אביב, והיא התבקשה באחרונה, לרגל שי־פוצים שנערכו באחת הדירות הללו, לקצר צינור הסקה־מרכזית שהפריע לפעולות השיפוצים. פעולה טכנית פשוטה לכל הדעות, שיכול לבצעה בעל מלאכה תוך שעה קלה. לא כך כאשר עובדים עם הקונצרן ההסת־דרותי. ביום המוסכם הגיעו לבית ארבעה פועלים בשני כלי רכב, מלווים במנהל עבודה, שנתן הוראות. הללו עבדו במשך יום שלם על "הפעולה המורכבת" של קיצור צינור הסקה־המרכזית. כל מחיר שהיו קובעים לביצוע העבודה, לא היה נושא בהוצאות בעבור חמישה עובדים ושני כלי רכב, במשך יום שלם. בסולל בונה אומרים על זה: כך פועל המשק הציבורי. האם די בתשובה זו?

ספק אם פרקינסון חזה

סולל בונה היא חברת הבנייה המסורבלת ביותר בענף הבנייה. יש בה דרגי ניהול שנים שתפחו למימדים שספק אם אף הפרופ' פרקינסון מסוגל היה לחזות. סניפים, חטיבות, מחוזות, חברות־בנות וחב־רות־נכדות. לכל אלה מנהלים, משרדים, מנהלי חשבונות, מזכירות, על כל המשתמע מכך. כוח־האדם בקונצרן הבנייה ההסתדרותי הוא היקר ביותר בענף. המדובר בעובדים יהודים, רובם בעלי וותק רב, לעתים של עשרות שנים. עובדים אלה התוגבו על פי העיקרון, שעבודה בסולל בונה היא פוליסת ביטוח לכל החיים. אין בכך לדרבן למיצוי הפו־טנציאל — בלשון המעטה. בסולל בונה מצביעים על כוח־אדם זה ואומרים שהוא היחיד המסוגל לבצע עבודה של עבודות ביטחוניות בב־סיסי צה"ל, שלא ניתן למסרן לעוב־דים זרים מהשטחים. הטיעון נכון, אך האם לצורך זה נחוצים גדודים כה רבים של פועלי בנייה?

ההילה בחו"ל פגה

סולל בונה ניסה להתמודד עם מציאות זו על ידי פעילות בחו"ל, בעיקר באפריקה ובאמריקה הל־טינית. באחרונה אף החלו לפעול בשוליים בארה"ב. תחילה היו ידוע הקונצרן הצלחות ורכש שם מרשים בארצות המתפתחות. אך ההוד פג כאשר חברות קבלניות אחרות מחו"ל גילו ארצות אלה. יתרה מזו, בשנים האחרונות קבלת עבודות בחו"ל אינה כה פשוטה. לא רק משום התחרות העזה, מצד חברות שאינן נופלות מסולל בונה ואולי אף עולות ממנו, אלא מפני שהתקציבים הניתנים לארצות אפריקה על ידי הבנק העולמי וגורמים אחרים, הצטמקו. נכון להיום, גורמים בחו"ל חייבים לסולל בונה כ־100 מיליון דולר, רובם חובותיה של ניגריה. חברה שיש לה הוצאות מימון אדירות על חובות מעל 500 מיליון דולר, מתקשה להתמודד עם חוב פתוח בסדר־גודל כזה.

המידע על פעולותיה של סולל בונה ארצות חוץ, משם בא המנכ"ל החדש של הקונצרן, שילה, מועט. קל לזכות בכותרות נאות כאשר בונים בחוף־השנהב את הקתדרלה הגדולה ביותר באפריקה, שהאפי־פיור בא לחנוכתה. אך לא ידוע מה היה הרווח מעבודה גדולה זו.

המנכ"ל הקודם של הקונצרן, שה־תבקש להתייחס לנושא, טען שלפע־מים סולל בונה ארצות חוץ סיבסדה את סולל בונה ישראל, ולפעמים קרה ההיפך. מה המצב כעת?

קשה להניח שבסולל בונה לא הבחינו במציאות המשתנה: הרי פעי־לות ענף הבנייה לא קטנה בשנה אחת בעשרות אחוזים; היה זה תהליך הדרגתי. גם הקושי לקבל עבודות במגורים שבעבר היו מובט־חים לסולל בונה, לא נוצר פתאום. הדברים קרו בהדרגה. אם לבורסה הקפיד הקונצרן להגיש דו"חות מקוצרים, על פי הנדרש בתקנות, הרי שבפני מנהלי הקונצרן היו נתונים מלאים על המתרחש בביתם. הם יכלו לאתר מיד את נקודות התורפה, אך לא השכילו לתפוס את מלוא ממדיו של האסון, ואפשר שהעדיפו להעלים עין ולהטיל יהבם על המזל הטוב.

הם נמנעו מפעולות מהותיות שנדרשו כדי לפתח את הפעילות הרווחית ולצמצם או להפסיק פעי־לות שגרמה להפסד. האם לא ידעו? סביר להניח שכלכלני הקונצרן ניתחו את ההתרחשויות ואת פעילות החברה והגישו את המסקנות המת־בקשות להנהלה בראשות רוזמן ול־מועצת המנהלים בראשות דני רוזו־ליו. מה עשו השניים? מה עשו יתר חברי הדירקטוריון? אם בכלל עשו משהו, הרי שלא היה די בכך; וחלק ממה שעשו רק הוסיף את הקשיים.

אחת הפעולות שננקטה, וכבר ברור שהיתה שגויה, היא רכישת 65 אחוז מחברת דרוקר תמורת 14 מי־ליון דולר. בסולל בונה רצו לחסל מתחרה ועשו שירות לכלל ענף הקבלנות. מה התועלת–נסו לסולל בונה מחיסול המתחרה? כמה עבודות יצטרך הקונצרן לבצע כדי להרוויח את 14 מיליוני דולר ששילם בעבור המציאה?

אך זו אינה השגיאה הגדולה בת־חום ההשקעות. היו מי שהוליכו, שאם אין מרוויחים בסולל בונה מבנייה, ניתן להרוויח מהשקעות וממסחר, ונכנסו לשדה של השק־עות, חלקן תמוהות ביותר. למשל, פעילות בחברת מושבים, בחברה לסחר בציוד רפואי, במלונות, בחב־רה המתמחה בהקמת מרכזי נופש, מגרשי גולף, טניס ובריכות שחיה, בשותפות בחיפושי נפט ובפרויקטים להקמת בתי־אבות. בסולל בונה אמנם טוענים שחלק ניכר מפעילות זו, בהיקף של עשרות מיליוני דולר, נועד לשמש מנוף לקבלת עבודות בנייה. אך בקונצרן מפסיד, חשוב יותר להרוויח.

בדין ובצדק / צבי הראל

מורת הרוח של שמגר

לפני כשבועיים דווח ב"הארץ" כי משה גלעד (49), מי שהיה סגן הממונה על מילוות המדינה בבנק ישראל, זכה לרחמי העומדים בראש מוסד החנינה: הנשיא חיים הרצוג ושר המשפטים משה נסים. תקופת מאסרו, שעמדה תחילה על ארבע שנים פחות נוכה שליש בגין התנה־גות טובה, קוצרה בשמונה חודשים. לפני שבועות מספר השתחרר מבלאו.

גלעד היה עובד ציבור במשרה בכירה מאוד, שבדרכי מרמה הוציא מאנשים סכומים בהיקף של כחצי מיליון דולר. איש לא חשד במעשיו, מפני שהראה לקורבנות טפסים רש־מיים של בנק ישראל. אותם אנשים השתכנעו כי הם רוכשים באמצעותו תעודות מילווה של המדינה בית וכדין ומקבלים ריבית טובה.

ההקלה בעונש באה כאשר האיש טרם החזיר את הכספים, אלא רק חלק מועט מהם. גם כאשר נכלא, זכה לתנאים טובים ביותר: הוא נשלח לרצות את עונש המאסר שלו בבית הספר לסוהרים ("מתקן איילי") ליד קיבוץ אייל, סמוך לכפר־סבא. במאי 1984 נידון גלעד לשנתיים מאסר בפועל על ידי שופט בית המשפט המחוזי בתל־אביב אברהם מלול. הוא הורשע, על פי הודאתו, במסגרת עסקת טיעון עם התביעה. להגנתו טען, כי היה נתון לסחיטה. פרקליטות המדינה עירערה על קולת העונש ובית המשפט העליון גזר עליו לפני כשנה מאסר שנתיים נוספות בפועל. בסך הכל ריצה גלעד כשנתיים מאסר: שליש נוכה לו על התנהגות טובה ושמונה חו־דשים קיצרה החנינה.

לפני כעשרה חודשים מתח נשיא בית המשפט העליון, מאיר שמגר, ביקורת חריפה על מוסד החנינה. כצעד מחאה הורה לעכב את הדיון בערעורים פליליים שמגישה פרק־ליטות המדינה לבית המשפט העלי־ון. הרקע למחאתו של שמגר היה הקלה בעונשו של סוחר הבשר המזרח־ירושלמי דאוד סניורה (60). ביקורתו של שמגר התמקדה בכך, שההקלה בעונש ניתנה 24 ימים לאחר שבית המשפט העליון החמיר בעונשו, ואילו מצבו של הנאשם לא השתנה. שר המשפטים משה נסים אמר, בעקבות מחאתו של שמגר, כי הנאשם הציג למחלקת החנינות תעודות רפואיות חדשות, שמהן עלה כי מצב בריאותו הורע.

שאלתי את דובר לשכת הנשיא, עמי גלוסקא, אילו נסיבות השתנו במצבו של גלעד ששיכנעו את הנשיא ואת שר המשפטים להקל בעונשו. גלוסקא השיב, כי מדובר באלמנט חסוי, שפירסומו עלול להזיק לגלעד. הצעתי שימסור לי מהו אותו אלמנט, כדי שאבדוק אם הוזכר בתיק בית המשפט. אם הוזכר, אפשר לפרסם, שהרי אז שוב אינו בחזקת חסוי. גלוסקא סירב. פניתי לגלעד והוא אמר לי, כי אכן היה אלמנט חסוי, שהשופטים בשתי הערכאות לא שמעו עליו, והוא ששיכנע את מוסד החנינה להקל בעונשו. עוד אמר, כי בעקבות הפרשה שועבדו כל זכויותיו הכס־פיות לבנק ישראל, שיפצה את הנפגעים.

לפרשה פן נוסף: פרקליטות המדינה כלל לא נשאלה לדעתה כאשר מוסד החנינה קיצר את עונשו של גלעד. הפרקליטות היא זו שביקשה — כמו במקרה של סניורה — להחמיר בעונשו. זאת ועוד: גורם משפטי אמר לי שיש הנחיה מפורשת במשרד המשפטים, כי במקרים כאלה, כאשר הפרקליטות היא המערערת על קולת העונש, יש לשאול לדעתה.

נאשם נוסף נהנה מסחבת בית המשפט

לפני שבועות אחדים הוזמנו שלושה חוקרים מהיחידה לחקירות הונאה כדי להעיד במשפטו של שאול להב (53), שהיה בעבר סגן הממונה על יחידת המכרזים במשרד הביטחון. שלושת החוקרים — רב פקד דליה זילברמן, רב פקד משה פרידמן ופקד משה פישמן — חקרו פרשה זו לפני למעלה משלוש שנים. התובע במשפט, עוה"ד אברהם טל, מסר לחוקרים את ההודעות שגבו בזמן החקירה, כדי לרענן את זיכרונם לפני עלותם לדוכן העדים.

בעוד החוקרים יושבים בפתח אולם בית המשפט, ניהל הסניגור עוה"ד אודי וגמן משא ומתן עם התובע בדבר עריכת עיסקת טיעון. אחד השיקולים של התובע להגיע לעיסקה עם הסניגור היה לחסוך זמן יקר של בית המשפט ושל התביעה: בהנחה ששלב ההוכחות היה מתנהל עד תומו, הוא היה מסתיים לקראת הפגרה הקרובה בקיץ. זאת, בגלל העומס המוטל על השופטים ועל העדים הרבים שהיו צריכים להעיד בתיק זה. שיקול נוסף שהאיץ בתביעה להגיע לעיסקת טיעון היה, שהנאשם המשיך לקבל במשך שנ־תיים וחצי משכורת ממשרד הבי־טחון, הואיל ומשפטו היה תלוי ועומד. להב הושעה מעבודתו בעת שהוגש נגדו כתב אישום (נובמבר 1983) ומאז הוא מקבל משכורת: חצי שנה ראשונה קיבל משכורת חלקית ובשנתיים האחרונות קיבל משכורת מלאה.

עיסקת הטיעון שסוכמה בין הצד־דים חסכה זמן יקר לבית המשפט, אולם היתה נדיבה כלפי הנאשם. בכתב האישום המקורי הועלו תשעה אישומים, רובם של לקיחת שוחד ואישום אחד של גניבה בידי עובד ציבור. התביעה טענה כי הנאשם קיבל טובות הנאה שונות ותמורתן מסר מידע למציעים, הנוגע למכר־זים של משרד הביטחון. בין אותם אנשים היו משה ויורם כדורי מרמת־גן, בעלי עסק למכירת חלפים בר־חוב המסגר 32 בתל־אביב.

כל האישומים של להב הומרו מפשע לעוון, והוא הורשע על פי הודאתו בעבירות של הפרת אמונים. שופט בית המשפט המחוזי בתל־אביב חיים אדר גזר עליו שלושה חודשי מאסר בפועל, תוך שהוא מביא בחשבון את מצב בריאותם של הנאשם ושל אישתו. במקרה של משה ויורם כדורי שהוזכרו באישום אחד בלבד, נערכה עיסקת טיעון (מפשע לעוון) ונגזרו עליהם חו־דשיים מאסר על תנאי. עיסקת טיעון נוספת היתה עם נאשם אחר בפרשה, משה צינס (38) מבת־ים, מהנדס במשרד התקשורת, שבכתב האישום המקורי הואשם בגניבה של שלושה מכשירי־קשר השייכים ל־משרד הביטחון. הוא נידון לחודש מאסר בפועל.

הלקח הנלמד מתיק זה ומתיקים רבים של נאשמים הוא, כי מהסחבת בבית המשפט נהנים הנאשמים.

השופט חריש: מה הטעם בבוררות אם אישור הפסק נמשך יותר משנתיים?

הדיון בתיק אזרחי בבית המשפט המחוזי בתל־אביב, למשל, עלול להימשך ארבע־חמש שנים. התורים הארוכים בבתי המשפט הניעו רבים לפנות לבוררות.

תיק שהועבר לבורר הוא תביעתו של "מלון הנסיכה" בנתניה נגד המלונאי חיים שיף. המלון הושכר לחיים שיף ולחברה שבבעלותו לאחר השלמת בנייתו ב־1979. קיום ל־80 ישיבות נשמעו בפני הבורר, השופט בדימוס מקס צ'רנובילסקי. הבורר קבע בדצמבר 1983, כי שיף ישלם למלון 900 אלף דולר. ימים מספר לאחר פסק הדין של הבורר הגיש המלון בקשה לאישור הפסק, ואילו שיף התנגד לאישורו. שאלת אישור הפסק הועברה להכרעתו של שופט בית המשפט המחוזי בתל־אביב יוסף חריש. במשך כשנתיים התקיימו כ־12 ישיבות בפני השופט חריש.

מן הראוי לשאול, מה הטעם ללכת לבוררות — אם אישור פסק הבורר נמשך יותר משנתיים? הצד־דים הגישו את סיכומיהם לפני כחו־דשיים וחצי. טרם ניתן מועד למתן החלטתו של השופט חריש. יש לקוות, כי החלטתו של השופט תינתן בהקדם האפשרי.

עד המדינה אחמד עודה היה גם שם

באחרונה הגישה פרקליטות מחוז הצפון כתב אישום לבית המשפט המחוזי בנצרת נגד שוטר המשרת במשטרת קלקיליה. שמו חמד ג'אמל (33), מהכפר הדרוזי בית ג'אן ליד הר מירון. כתב האישום עוסק בפרשת הקרקעות ביהודה ושומרון.

לגירסת התביעה, הנאשם בא אל בעל קרקעות בשומרון וביקש, בט־ענת מירמה, לערוך חיפוש בחשד להחזקת נשק. בסופו של דבר, טוענת התביעה, הצליח הנאשם להוציא מאותו איש חתימה על וי־תור על אדמותיו בשטח של 370 דונם. השופט מיכה לינדנשטראוס אימץ את טענת הסניגור עוה"ד אהרון שלנגר שאין לעצור את הנאשם עד לתום ההליכים.

אחד העדים שהוזכרו בכתב האישום הוא סוחר הקרקעות אחמד עודה (37), מהכפר חבלה ליד קלקי־ליה, המוכר מפרשיות אבי צור ואברהם גינדי. התביעה טוענת, כי עודה שילם לשוטר שוחד בסכום של כ־19 אלף דינר (כ־60 אלף דולר) כדי שיוציא מידי בעל הקרקעות את האדמות. עודה לא הועמד לדין מפני שגם בתיק זה קיבל חסינות.

להלכה, יכול עודה מחר להיות מעורב בתיקי קרקעות נוספים. מהמשטרה ומהתביעה אין לו מה לחשוש: החסינות שניתנה לו בת־מורה להפללת סוחרי קרקעות, יד־מים ומתווכים למיניהם, היא למספר תיקים בלתי מוגבל הנוגעים לפר־שת הקרקעות.

מבחני המישכל הקבוצתיים (ב')

הוראה במקום סלקציה

מאת גילי מגדל

פרופ' יהודה אמיר: המבחנים מאפשרים לאתר תלמידים טעוני־טיפוח, פוטנציאל גבוה ★ פרופ' עוזר שילה: המורה חייבת ללמד את כל הילדים ולהתמקד בחלשים

פרופ' יהודה אמיר: מה פסול מצאה הוועדה?

פרופ' עוזר שילה: גישה מרתקת

"מדובר על מין קטגוריה בבית־הספר. כאילו כולם יודעים שמבחן האינטליגנציה הוא את התלמיד. אבל לא שמעתי שבמערכת החינוך, מישהוא רץ אחרי מישהו וקורא לו 'מילוא שכמוך'".

"לו אני בוועדה שבודקת את השי־מוש במבחני המישכל, הייתי כופה מבחנים אלה, כדי שיהיה פיקוח על בתי־הספר, שלא יעשו כיתות הומו־גניות: כיתות־שמנת מצד אחד וכי־תות חלשות מצד שני".

"המבחנים הפסיכוטכניים האלה מצביעים על הפוטנציאל. אם מורה מגלה שילד מתפקד נמוך ויש לו פוטנציאל גבוה, הוא ישים לב אליו יותר טוב. ינסה להרים ולקדם אותו. הגבלת המבחנים, פירושה שהאינ־פורמציה הזו על פוטנציאל אפשרי של ילדים טעוני־טיפוח, תלך לאי־בוד. והרי כל המהומה סביב חטיבות־הביניים, היתה כדי לאתר את התלמידים החלשים ולקדם אותם. אם נתאר אותם רק לפי תיפ־קודם, לא נמצא את בעלי הפוטנצי־אל".

"מבחנים אלה הם כלי מבוסס. במקומות עבודה מכובדים משת־משים בהם. מה פסול מצאה בהם הוועדה? כולם טפשים? כולם לא מבינים? ואם הכלי הזה הוא טריפה, כל כך לא יעיל, מדוע הרשו להשתמש בו תקופה כל כך ארוכה במערכת החינוך?".

"אני גם עכשיו לא מבין ההבדל בין מבחן (המשכל) הקבוצתי ובין המבחן האינדיווידואלי, שאותו לא פסלו. אם הוא יכול לסייע, אז הוא יכול לסייע".

טענות אלו ואחרות, השמיע בשתי הזדמנויות שונות, פרופ' יהודה אמיר, ראש המכון לקידום האינטגרציה בחינוך, באוניברסיטת בר־אילן. אמיר הוא אחד המתנגדים החריפים להחלטת משרד החינוך להגביל את מבחני המשכל. במאבק בין המצדדים בשימוש במבחנים ובין הפוסלים אותו, מרתקת גישתו של פרופ' עוזר שילה, מהחוגים לפסיכולוגיה ולחינוך באוניברסיטת חיפה, לשעבר המדען הראשי של משרד החינוך. שילה, נמנה עם חברי הוועדה שהמליצה על הגבלת המב־חנים הקבוצתיים ועל הגברת השי־מוש במבחנים האינדיווידואליים.

הוא אינו טוען כלל כי המבחנים גרועים. נהפוך הוא. ככל שהם טובים יותר, כך השימוש בהם מרתיע אותו יותר. "בתי הספר לא צריכים להיות כבראנה של זיהוי ומיון, אלא של הוראה". הוא מעיד על עצמו שכאשר מביאים בפניו תכונות כדוגמת יכולת הניבוי של מב־חני המישכל (למשל, בנוגע להצל־חה בבחינות הבגרות), הוא מתחלחל.

"מערכת החינוך קיימת, כדי שכל ילד יממש את גורלו הבטוח או הצ־פוי. אם זו האידיאולוגיה שלך, אתה מתייחס לכל ילד בנפרד. לעומת זאת, אם אתה עוסק בזיהוי גורלו הצפוי ומכבים אותו, פורמאלית או לא פורמאלית, לקופסא המתאימה לו, אתה עוסק בסלקציה. ככל שהסלקציה במערכת היא מוקדמת יותר, יהיה מיתאם גבוה יותר בין הרקע של הילד והמעמד שהוא יגיע אליו. זה טוב מאוד לילד ממשפחה מבוססת, אבל זו לא מדיניות החינוך של ישראל".

"אני חושבתי שתפקידה של המורה, ללמד את כל הילדים ואם יש ילד עם הישגים נמוכים — בבקשה להתמקד עליו. אני לא רוצה לעצב את ציפיות המורה. שת־היה קצת פחות בטוחה ואני לא מוכן לתת לה את האפשרות לרציונאלי־זציה לגבי ילד זה או אחר. ככל שיש פחות דיפרנציאציה, כך טוב יותר. אני מעדיף גישה אחידה לכלל ילדי ישראל".

לפי תפישתו, אין מדובר כלל בסוגיה שהפסיכולוגים או ההורים צריכים להכריע בה. זו סוגיה חבר־תית־ציבורית שעיקרה, באיזו מער־כת חינוך המדינה מעוניינת ועל כן, יש לדבר על מדיניות חינוך. לכן הוא גם מחייב את השימוש במבחני המשכל הקבוצתיים, לצרכים ספצי־פיים, אם הפה נערכים באמת ובת־מים באופן אנונימי. זאת, למשל, לצורך קביעת אזורי רישום או לצורך השוואה בין ההישגים היוד־סיים של בית ספר אחד לשני, כדי לעמוד הבדלים בין שיטות הוראה.

לדבריו אין ספק שיש מקום במערכת החינוך לפסיכולוגים חינו־כיים. אבל זאת בתנאי שישי להם ההכשרה הנכונה. יש לו ביקורת על ההכשרה הניתנת לפסיכולוגים החי־נוכיים בחלק מהאוניברסיטאות בא־רץ, אולם הוא אינו מוכן לפרט באלו מהן. הוא היה רוצה לראותם עוסקים פחות בחישובי מנות־מישכל, בזיהוי, במיון ובהפנייה למסלולים ויותר — בשיפור האווירה והיחסים בתוך בית־הספר, בארגון מבנה המוסד ובייעוץ למנהלים ולמורים. (ביקורת דומה על הכשרת הפסיכולוגים יש גם למדען הראשי של משרד החינוך, פרופ' יוסף באשי: "במקום לפנות למבחני מישכל, טוב היה אם בתי־הספר לחינוך ובתי הספר לפסי־כולוגיה, ישנו במעט את דפוסי הכשרה הפסיכולוג החינוכי, כדי לתת יותר רגש לטיפול החינוכי. חלק מהפסיכולוגים מתקשה מאוד לעמוד בזה ולכן פונה למבחנים").

מבחני המישכל הקבוצתיים יגרמו עוד הרבה כאבי־ראש למשרד החינוך, שכן סוגיות עקרוניות לא מעטות נותרו פתוחות. המשרד לא המליץ, למשל, לבטל את המבחנים בכתות ט' לקראת המעבר לחטיבה העליונה בעל־יסודיים, זאת בין השאר משום שהעל־יסודיים אינם כפופים אליו, אלא לבעלויות אחרות (רשויות מקומיות או גופים ציבור־יים) והם אוטונומיים לבחור תלמי־דיהם. לפיכך, הסתפקו הוראות מנכ"ל משרד החינוך, בהמלצה להגביר את הפיקוח המקצועי של המשרד על העברת מבחנים אלה. המלצה הנראית, לפחות בשלב זה, סתמית. טרם נקבעו מי הקופים שיפקחו על שמירת התקנות החד־שות המקבילות את השימוש במב־חנים הקבוצתיים. לא ברור מה אורכה של תקופת המעבר הדרושה למשרד כדי להוציא את ההנחיות מן הכוח אל הפועל. לשאלת השאלות: האם יעמוד משרד החינוך בלחצים ויפעיל את הסייגים שקבע, או יחזור בו מהחלטותיו.

אחרי מרקוס

שירות Le Monde
מיוחד ל"הארץ"

הרכב ממשלת אקינו מעיד על הוויתורים שנעשו כדי להפיל את מרקוס. האם ישכיל הצוות המוביל לבצע את הרפורמות הדחופות הנדרשות?

אקינו: האם הכל הלך חלק מדי?

מאנילה

התגובה העממית לרגל נפילת משטרו של מרקוס הסתיימה. ב־27 בפברואר חזרו החיים במאנילה לשיגרה. הנשיאה החדשה קורזון אקינו הודיעה על כינון ממשלתה. ממשלה זו מעידה על השאיפה להמשכיות. מבחינה פוליטית, היא עומדת ימינה מהמרכז ומשקפת פתיחות לעולם הפוליטי המסורתי, אפילו למפלגתו של מרקוס, יותר מאשר כלפי השמאל. בממשלה החדשה יושבים זה בצד זה פו־ליטיקאים של האופוזיציה ה־מסורתית, אנשי עסקים שתמכו במסע הבחירות של אקינו, כמה עריקים מהמשטר הישן ודמויות חדשות בפוליטיקה. אקינו שנשאלה שאלה על אופיה האליטיסטי של ממשלתה והעדרם של נציגי ה־שמאל או העממות המקומיות, הבהירה כי שוחחה עם מגוון של אישים לפני שהקימה את ממשלתה, והעלתה כדוגמה את רובה, מא־קיה, כאלה שמוצאם אינו מהמעמ־דות הגבוהה.

הממשלה עומדת על שלושה עמודי תווך. הראשון, סגן הנשיא סלוואדור לוראל, המשמש גם ראש ממשלה ושר חוץ; מאחוריו עומדת המכונה הפוליטית של מפלגתו אוניד"ו. השני הוא פונס אנרילה, לשעבר שר ההגנה של מרקוס, שיחד עם הגנרל ראמוס הוביל את המרד בצבא ושמר על תפקידו בממ־שלה החדשה. אנרילה וראמוס, הרמטכ"ל החדש, מתכוונים לארגן מחדש את ההיררכיה הצבאית. המרכיב השלישי הגדול הוא עולם העסקים.

האישיות המרכזית המייצגת את האינטרסים שלו היא חיימה אונגפין, שר האוצר, נשיא חברת המיכרות רבת ההשפעה באצקואט. אונגפין היה אחד מיועציה הקרובים של קורי אקינו. יחד עם חוזה קונספ־ציון, שר המסחר החדש שעמד בראש נאמפרל, הארגון של אזרחים בלתי תלויים שמנו את הקולות בבחירות, היה אונגפין אחד ממעצבי התמיכה באופוזיציה מצד חוגים כלכליים ופיננסיים שקיננו את הבארונים של משטר מרקוס. בין אנשי המשטר הישן שמצאו את מקומם בממשלה החדשה יש להזכיר את המנטור מאנאסה (שר המשאבים הטבעיים), שהיה מזכירו הביצועי של מרקוס והצטרף לאופוזיציה לפני שלוש שנים, ואת פרננדז, נגיד הבנק המלכותי המוסיף לכהן בתפ־קיד זה. הוא נחשב טכנוקרט יותר מאשר אדם פוליטי.

היועצים הקרובים

בין מתנגדי־המשטר הוותיקים החברים בממשלה נמנה פימנטל (המחזיק בתיק השלטון המקומי), שנעצר כמה פעמים בתקופת ה־משטר הצבאי והיה ידיד ותיק של בינו אקינו. אופוזיציונר אחר הוא מיטרה, שר החקלאות, שמתפקידו יהיה ליישם רפורמה אגררית ש־נותרה כבחינת אות מתה בתקופת מרקוס. אך אומרים שיש לו קשרים הדוקים גם עם אדוארדו קוז'ואנגו, אחד הבארונים של משטר מרקוס, השולט על תעשיית הסוכר ועל רשת מסבאות סאן מיגואל. בממשלה חברים גם המזכיר הביצועי ארויו, עורך דין ידוע, מגינם של זכויות האדם ושל אסירים פוליטיים, וסו־אלונגה, אחד הפוליטיקאים המכוב־דים ביותר בפיליפינים בשל יושרו. סאלונגה שקיבל חינוך פרוטסטנטי, סנטור לשעבר, נפצע קשה ב־1971 בהתנקשות בכיכר מירנדה (שבי־משה אחת האמתלות להטלת ה־משטר הצבאי). הוא דיבר תמיד בז־כות רפורמות חברתיות וכלכליות, בזכות פתיחות לשמאל. בממשלת אקינו עומד סאלונגה בראש "ועדה של ממשל תקין", שמתפקידה יהיה גם לחשוף את האמת בפרשת רצח בינו אקינו ולשפוך אור על מקורות הונו של פרדיננד מרקוס.

חרף ההערכה המוסרית שמעניק אדם כסאלונגה בהשתתפותו בממ־שלה, הרכב ממשלת אקינו מעיד על הוויתורים שנעשו כדי להפיל את מרקוס. השאלה הגדולה כיום היא, מה מידת העצמאות שאקינו תיהנה ממנה, כדי לבצע רפורמות עמוקות יותר מאשר שיקום ממשל שהושחת כולו אף במידה העולה מזו של ממשלות אחרות באסיה. אקינו עלולה להיהפך בהדרגה לבת ערובה של חוגי העסקים ושל הצבא. עם זאת, אלה היודעים כי אקינו תנסה לקדם תוכנית רפורמות סוציאליות שלא תשרת בהכרח את האינטרסים של הבורגנות הגדולה, מעלים לכך שתי סיבות. האחת, נחישותה. ה־שניה, אישיותם של היועצים הקרובים לה ביותר, שרובם נשארו בצל.

אלה הם כמרים ישועים, או אנשים שהוכשרו על ידיהם, בעיקר באוניברסיטה הישועית אטניאו. אר־תם אנשים, שהעיתונים שבשליטת מרקוס כינו אותם "המאפיה של הישועים", מבדים בכך שרק רפור־מות חברתיות עמוקות יסלולו לב־לום את המרד של "צבא העם החדש". כך, למשל, חושב הכומר חואקין ברנאס, נשיא אוניברסיטת אטניאו. אומרים עליו כי לימד את המרקסיזם והוא הרוח החיה מאחורי כמה מנאומיה של אקינו.

"העריצות נשארה"

לפי שעה מצוי השמאל בעמדת ציפייה. "הם איחרו את הרכבת", אמר חבר אחד בממשלתה של אקינו. חבר בכיר ב"צבא העם החדש" אמר, כי המורדים ימשיכו במלחמתם לאחר הסתלקות מרקוס, הואיל והם מאמינים שהממשלה החדשה תמ־שיך במדיניות הדיכוי.

האיש, שהיה אחד ממייסדי "ה־מפלגה הקומוניסטית של הפיליפ־פינים" ב־1968, אמר: "ביסודו של דבר, אותן בעיות של דיקטטורה ארצות־הברית—מרקוס עדיין קיי־מות. מלבד העובדה שמרקוס איננו". האיש שהשתמש בשם קא ג'ויס או חובר ג'ויס, אמר כי הדעות הללו הן דעותיו הפרטיות ולא הצהרה רשמית של המפלגה. אך על ביקורתו חזר גם לין אלואנרנה, המזכיר הכללי של "באיאן", פדרציה שמאלית של איגודים מקצועיים, ארגוני סטוד־נטים ואיכרים, המונה, לדברי אנשיה, 2.3 מיליוני חברים. "מרקוס איננו, אבל העריצות נשארה". אמר. "הא־נשים הצביעו בעד קורי מכיוון שהם רוצים שינוי. אם לא יקבלו אותו, נצטרך לחזור להפגנות ה־מחאה שלנו". חבר אחר ב"באיאן" אמר, כי הארגון יתמוך בממשלת אקינו אך יפעל ככלב שמירה.

המשך המרד המזוין ופעולות מחאה מצד "באיאן", יהוו אתגר קשה לאקינו. "צבא העם החדש" הפעיל בעיקר באזורי הכפר, גדל בקצב של 20% לשנה מאז 1982. הארגון גם גיבש נוכחות עירונית נרחבת, באמצעות הארגון הבלתי לגאלי "החזית הלאומית הדמוקר־טית". קא ג'ויס אמר כי לדעתו, "אקינו תהיה ככל הנראה רק בובה". השלטון האמיתי, אמר, יהיה בידי אנרילה וראמוס. "השלטון הפוליטי אכן צומח מקנה הרובה", אמר קא ג'ויס בצטטו אימרה של מאו.

המפלגה הפיליפינית הקומוניס־טית נשענה במידה רבה על כתבי מאו. אך מעבר לכך התפתחותה היתה בלתי תלויה, כמעט ללא כל סיוע בנשק מסין או מברית המוע־צות. במסיבת עיתונאים בשבוע שעבר חזרה אקינו על התחייבותה מתקופת הבחירות להפסקת־אש בת שישה חודשים, בתקווה להגיע להסכם עם המורדים. היא גם אמרה בלא לפרט, כי שמעה משני מפקדים של "צבא העם החדש" מתכוונים להיכנע לה. סלוואדור לוראל חזה ש־90% מכוח הגרילה יי־כנעו בקרוב. פיליפינים רבים מתי־יחסים בספקנות להתבטאויות כאלה, מכיוון שמרקוס השמיע התבטאויות דומות, שתמיד התבדו.

ג'ויס הודה שהגנרל ראמוס ואנרי־לה ביצעו מהלך מוצלח מאוד כאשר ערקו ממשטרו של מרקוס ובהדרגה העבירו לצדם יותר ויותר חיילים, עד שהשליטו באלף לבחוות. "מה שאנרילה וראמוס עשו היה ניקוד־מרץ לצבא, בלילה הם נהפכו מנבל־לים לגיבורים, מפאשיסטים ל־משחררים". זה הרגיז אותו במיוחד, מכיוון שההדגש מעמיד בצל את תפקידה של המחתרת בלחצים שהפעילה על משטר מרקוס בעשור האחרון, כאשר פיליפינים מעטים אומרים קראו עליו תיגר בגלוי. קא ג'ויס אמר, כי אחת ההתנגדויות של ארגונו לאקינו היתה, שהממשלה החדשה לא תתמודד עם בעיות העוני המושרשות באזורי הכפר, הפערים בין עשירים לעניים ו־תופעת האיכרים מחוסרי הקרקע. "אנרילה, ראמוס וקורי בהחלט לא יעשו זאת", אמר. "יש להם אינטר־סים משלהם להגן עליהם".

בבעלות משפחתה של אקינו מטעי סוכר נרחבים, ואנרילה צבר הון תחת מרקוס בבנקאות ובעסקי הקוקוס. "צבא העם החדש" גם אומר, שסילוקו של מרקוס והעלאת אקינו תוכננו בקפדנות על ידי ארצות־הברית. "ידה של ארצות־הברית במעשה ברורה. הכל היה יותר מדי חלק ועל פי תסריט", אמר ג'ויס על האירועים מאז הבחירות לנשיאות. הוא אמר כי וושינגטון פעלה לסילוק מרקוס כדי לשמור על שני בסיסיה הצבאיים הגדולים בפיליפינים. "אנרילה, ראמוס ואקינו לא אמרו דבר על ביטול הסכמי הבסיסים" — אחת הדרישות העיקריות של המחתרת — אמר.

המרכז הישראלי לניהול

16 באפריל 1986, מלון הילטון, ת"א

הכנס הרביעי ליישום חידושים בניהול-

במה לחדשנות בתחומי הניהול

בכנס תוצגנה כ-16 עבודות בתחומים הבאים:

שינויים בתפיסה ארגונית • פיתוח הגורם האנושי • טכניקות בקרה לשיפור האפקטיביות • טכניקות כמותיות בניהול • אוטומציה בייצור ומערכות מידע •

הרצאות אורח:

פרופ' יצחק אדיג'ס (מכון אדיג'ס, ארה"ב): חדשנות בארגונים - הכיצד?

ד"ר ברוס א. פיליפס (ג'נרל מוטורס, ארה"ב): החדרת שינויי גישה בניהול פיתוח המוצר במפעלי תעשיה בארה"ב

פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול
טל. 03-257202; 02-234863; 04-640678

בחסות בנק לאומי ועיתון הארץ

صكنا من الأهل

הבוקר שאחרי ההתייקרות

אישור ההתייקרות של מחירי המכוניות החדשות, שפורסם אתמול בבו, פותח במידה רבה עידן חדש בשוק הרכב בישראל. קונה המכונית הישראלי הגיב תמיד במהירות על שינויים במחיר ויבואנים ידעו תקו־פות של "הסתערות לקנות", כאשר מחירי המכוניות ששיווקו ירדו, וה־קופות של שפל האלמי־תצונה ריקים כאשר מחירי המכוניות עלו. לבעלי רכב ישראלים מועטים יש סנטימנטים לתוצרת מסוימת — מה גם שנתח־השוק הגדול ביותר מוחזק על ידי מכוניות משפחתיות (שלושה תאים, ארבע דלתות) בנפח מנוע שעד 1,300 סמ"ק. זה תחום שבו מגוון המכוניות גדול, אך ההבדלים ביניהן — מבחינה טכנית, בנוחות ובביצועים — אינם גדולים.

הידרדרות הדולר בשוקי העולם, בעוד השקל החדש צמוד אליו במלוא ערכו, הביאה למעשה בעשר־רת החודשים האחרונים לפיחות השקל לעומת המטבעות האירופיים והיין היפני בשיעור שנע בין 20 ל־35 אחוזים. שמירת ההקפאה של מחירי המכוניות הביאה תחילה לשי־חיקת מתח השיווק של יבואני הרכב, ולאחר מכן, כאשר נמשכה התחוקות המארק הגרמני, הפרנק הצרפתי (והשוויצרי), היתה השחיקה להפסד של ממש על כל מכונית שנמכרה באלץ היבואן להוסיף כמה מאות שקלים חדשים של "מתח שיווק שלילי", או כדבריו של מנהל המכירות באחת החברות, "להביח כמה שטרות של עשנן מתוות לחישר".

יבואני הרכב נקטו שורה של אמצעים — החל מהפעלת שדולה באוצר ובמשרד התחבורה, המשך בפירסום מודעות בעיתונות שהתרי־עו על המצב, וכלה בשורה של תרגילים שנועדו לצמצם את ההפסד או אף ליצור רווח. כך אולצו קוני מכוניות לרכוש יחד עם המכונית אבזרים (רדיו או אף מזגן) מתוצרת ישראל — שהרווח עליהם כיסה את ההפסד עקב ההקפאה. מפורסמת יותר היא הדרך שבה התנהגה חברת ראס קאר, יבואנית ב. מ. וו. מפני הפסדי ההקפאה — בעקיפת המחיר ובגביית סכום הפקדה גבוה יותר מהנדרש. חברות אחרות פשוט הפסיקו את יבוא המכוניות החד־שות. הראשונה שנקטה צעד דרא־סטי זה היתה צ'מפיון מוטורס, יבואנית פולקסוואגן אודי. בעקבותיה הלכו יבואניות של רכב גרמני וצרפתי, שהמשיכו ליבא במעט רק רכב מתוצרת מפעלי הרכב בספרד.

לאחר כמה חודשים שבהם סירב שר האוצר יצחק מודעי לאשר שינוי כלשהו בתנאי ההקפאה, הסכים לב־סוף לאשר התייקרות מסוימת — בתנאי שיבואני הרכב יקבלו על עצמם שתי התחייבויות: הקפאה מרצון של מספר המכוניות שייובאו בשנת 1986 ל־45,000 והתחייבות לביצוע קניות־נגד (באק־טו־באק) של יצרני המכוניות בישראל בשיעור של 10 אחוזים בשנה הנוכחית ו־15 אחוז בשנה הבאה. הגורם על התחייבויות אלה ארך כחודש — ועוד חודש חלף עד שנבדקו כל הנתונים שהציגו היבואנים למשרד התחבורה.

בינתיים הוקפא כמעט כליל יבוא מכוניות אירופיות, פרט לפיאט וסיאט, ורוכשי המכוניות פנו בעיקר אל יבואני סובארו.

מכוניות סובארו מיובאות לישראל תמורת דולרים — קפאים — היבואן יכול היה להמשיך לקבל הזמנות ולמסור מכוניות חדשות. גם ההתייקרות שכפה היצרן היתה כואת, שאיפשרה עדיין מכירה, זה תור לקבלת סובארו הלך והתארך (לא מעטים ממתינים כבר ארבעה ואף חמישה חודשים לקבלת סובארו חדשה). רשימת המחירים החדשה אף תחמיר תופעה זו, שכן מחירי סובארו עלו רק ב־12 אחוזים — בעוד מחירי המכוניות האירופיות (למעט מכוניות מבריטניה) עלו ב־20 עד 35 אחוזים.

ההתייקרות של 12 האחוזים אינה נובעת משינוי בשער הדולר — זה נותר קפוא — אלא מהכרה בהת־ייקרות שהוכתבה על ידי היצרן.

משרד האוצר לא הסכים להכיר בהתייקרויות כאלה לגבי היצרנים האירופיים, מכיוון שרשימתי המכס שנבדקו לא כללו אותן.

ההתייקרויות לא התבטאו עד כה משום שהיצרנים נעתרו לבקשת יבואני הרכב ולא החילו התייקרויות אלה (בשיעור של כ־4 אחוזים) על מכוניות שנשלחו לישראל. אלא שהסדר זה היה זמני ויבואנים אחרים חוששים שהיצרנים לא ימשיכו לוותר על התייקרות. התוצאה הצ־פויה של המחיר המוקפא החדש — מכונית גרמנית שהתייקרה ב־35 אחוז עלולה עדיין לגרום להפסד ליבואן.

אבל גם אילו היה האוצר נענה לקריאת היבואנים להוציא כליל את ענף יבוא הרכב הפרטי מן ההקפאה (כפי שנעשה בענפים אחרים כגון רהיטים), נראה כי השוק עומד בפני שינוי כיוון, שעיקרו גידול ניכר של מכירת רכב המיובא תמורת דולרים: קרי, סובארו, פיאט ופורד אסקורט המיובא מברזיל. מכוניות אלה הן עתה זולות ביותר לא רק בקבוצת המכוניות המקבילות, אלא אף לעומת מחיריהן של מכוניות קטנות בהרבה מתוצרת אירופה. מחירה של סובארו 1,300 בעלת ארבע דלתות והילוכים רגילים הוא עתה 15,578 ש"ח (כל המחירים ללא מע"מ והפקדה); מחירה של פורד אסקורט 1,300 אל איקס ברזילאית הוא 14,401 ש"ח, ומחיר פיאט איביזה 1,200 הוא 11,304 ש"ח. לעומתן, מחירה של פולקסוגן פולו 1,050 סמ"ק הוא 15,919 ש"ח, מחירה של גולף 1,300 הוא 20,917 ש"ח, מחירה של רנו סופר 5 הוא 15,325 ש"ח ומחירה של פיזו 205 הוא 17,199 ש"ח.

לפני שנה, כאשר המארק הגרמני היה בשפל, נפתחה הסתערות קונים על אודי 80, שמחירה היה קרוב למחירה של סובארו — עתה מחירה של אודי 80 1,300 הוא 24 אלף שקל, בעוד הסובארו המקבילה נמכרת בכ־16 אלף שקל. הפרשי השער יוצרים עיוותים מוזרים גם כשמדובר במכוניות מתוצרת אותה חברה האסקורט הברזילאי מיובא תמורת דולרים ומחירו כאמור כ־14.5 אלף ש"ח. אך אותו יבואן יצטרך עתה לעמול קשות כדי לש־כנע לקוחות לרכוש את הפיאסטה 1,100 (המיובאת מספרד תמורת פזטות) — בעלת שתי דלתות בגוי־מר־גנוע בהרבה — במחיר של 13.8 אלף ש"ח, 700 ש"ח בלבד פחות ממחיר האסקורט.

אין ספק ששוק המכוניות עומד להשתנות. ראשית, צפויה האטה ניכרת, כמעט בלימה, ברכישת רכב חדש — לאחר שרבים מאלה שקנו מכוניות בששת החודשים האחרונים היו למעשה לקוחות שהקדימו את הקנייה, מתוך ציפייה להתייקרות. שנית, ההפרשים שנוצרו בין מחירי מכוניות שונות בגין התנודות בשע־רי המטבעות בשוק העולמי, יביאו להיעלמות כמעט מוחלטת של כמה דגמי מכוניות מהשוק: אלה פשוט יהיו יקרים מדי לעומת מה שהם מציעים ברגמים אחרים. היבואנים יידרשו למאמצי שיווק ניכרים כדי לשכנע את הלקוחות, שיש הצדקה להפרש המחיר בינם לבין המתחרות הזולות באלפי שקלים חדשים.

להתייקרות המכוניות החדשות תהיה השפעה גם על מחירי המכוניות המשומשות, או נכון יותר היתה השפעה, שכן מחירי המשו־משות — שצנחו בעשרות אחוזים מאז ההקפאה — שבו ועלו בחו־דשיים האחרונים ונראה שהתאימו את עצמם למחיר הצפוי. עם זאת, ייתכן שמחירי המכוניות המשו־משות מדגמי 1985 ו־1986 יעלו בשיעור גדול יותר, כדי להתאימן למחירי המכוניות החדשות. מכל מקום, מי שברשותו מכונית משנת ייצור אלה מן הראוי שיפנה לסוכן הביטוח שלו, כדי שלא ימצא את עצמו במצב של תת־ביטוח, מצב שעלול לגלותו עכשיו ולתקנו מאשר להיות מופתע בעת הגשת תביעה לחברת הביטוח.

השילוט מעיד כי האוטובוס נמצא בקו הונג־קונג — פקינג. האו־טובוס הוא אחד מבין אוטובוסים דו־קומתיים משומשים שמכרה חברת סיניבאס מהונג־קונג לסין העממית. בתמונה מוקי מפקח אוטובוסים סיני את הענק שגובהו 4.5 מטרים, שהגיע לנסיעת מבחן בפקינג. כיום, עוד בטרם מומשה הרכישה במלואה ברור כבר כי לאוטובוסים אלה יהיו קשיים לנוע בבמה מרחובות פקינג, בגלל קווי חשמל נמוכים ועצים. (צילום איפי)

קורפו: אין מקום לאיחוד "אגד" ו"דן"

בדיקות שערך משרד התחבורה קבעו, כי אין באיחוד "אגד" ו"דן" משום תרומה לקידום מערכת התחבורה הציבורית ושירותיה — זאת אמר בשבוע שעבר בכנסת שר התחבורה מר חיים קורפו בדיון על תקציב משרדו ופעולותיו. מר קורפו קבע כי גודלו של "אגד" כיום עבר את המידה האופטימלית לתפקוד תקין, ולכן אין מקום לאיחוד בינו ובין "דן". סיבה נוספת נגד איחוד זה היא שמספר מפעילים מהווה ערובה נגד השבתה כללית ובעד שקט תעשייתי. מר קורפו אמר זאת בתשובה להצעתו של ח"כ שלמה עמר לאיחוד "אגד" ו"דן".

באשר להגדלת מהירות הנסיעה, אמר שר התחבורה כי כל עוד לא יהיו כבישים מהירים שלמים עם גדר הפרדה, ולא קטעי־כביש, לא ישקול הגדלת המהירות. שר התחבורה חזר ותבע האחדת הטיפול בכלל מערכת הכבישים במסגרת תכנונית אחת. "הפיצול הנוכחי בסמכויות ובאחריות לתכנון מערכת הכבישים בארץ בין גופים שונים, פוגם בתכנון הכולל ובקביעת קדי־מויות הפיתוח ומותיר נושאים כגון הכבישים המטרופוליים ללא טיפול כללי".

על החלטת האוצר להעלות את מחירי התחבורה הציבורית אמר מר קורפו, כי מהלך זה — כאשר בו בזמן מורידים את מחירי הבנזין — הוא מהלך שגוי, הנוגד את מדיניות משרד התחבורה, הנובעת משיקולים תחבורתיים וחברתיים. אם רוצים תחבורה ציבורית ברמה ולהבטיח קשר טוב לכל יושבי הארץ, אנו זקוקים לסיבסוד, כמו בחו"ל, של 40—50 אחוז, אמר. מר קורפו חזר ותבע כי חלק ממיסוי הדלק והרכב יופנה לפיתוח כבישים ולאחזקתם — כמקובל בארצות שונות בעולם.

הכנסות אלה היו בשנת 1983/84 1,450 מיליון ש"ח, ואילו ההשקעות בכלל מערכת הכבישים בשנה זו הסתכמו ב־52.5 מיליון שקל חדש, הרגיש השר קורפו.

בעניין חגירת חגורת בטיחות בעיר אמר השר, כי נעשה זאת רק אם נשתכנע כי בציבור יש נכונות לעמוד בכך, הואיל ואין גוזרים תקנה שהציבור אינו יכול לעמוד בה. קודם כל נצטרך לנסות הסברה ולהנהגה, אמר.

תחנת תדלוק חדשה בקריית־ארבע

בכניסה לקריית־ארבע נפתחה לציבור בימים אלה תחנת התדלוק ה־192 של חברת "פז", המשרתת את תושבי קריית־ארבע, את המועצה האזורית הר־חברון ואת תושבי הכפרים בסביבה. התחנה החדשה מנוהלת על ידי "החברה לפיתוח קריית־ארבע" באמצעות החברה הבת שלה "אש יקוד דלקים — קריית־ארבע". מפעילים אותה עוב־די החברה לפיתוח.

בתחנה ארבע משאבות בנזין, שתי משאבות סולר, משאבת נפט ושי־רותי אויר.

לדברי אהרון סמיר, מנהל "החב־רה לפיתוח קריית־ארבע", הוכשר שטח של שלושה דונמים מסביב לתחנה, ועליו יוקמו בעתיד מוסך, תחנת סיכה ומזנון שיספקו שירות מקיף לתושבים בסביבה.

תחנת "פז" פתוחה כל יום משעה 7 בבוקר עד 9 בערב, חוץ מבשב־תות. היא נפתחת במוצ"ש לשעתיים (מצאת השבת ועד לשעה 9).

מכתבים

שמשות תקניות

בכתבה "שמשות ודרות" שהת־פרסמה במדור תחבורה מיום 4.2.86 מתייחס מ. גרטי בספקנות לגבי הצורך לחייב שמשות כהות ברכב הזל מ־1987. במאמרו כותב גרטי: "ולמי ששכח, ב־1978 יצא אותו משרד תחבורה למלחמת חורמה בשמשות הכהות. הטענה היתה כי שמשות אלה אינן מאפשרות לנה־גים ולהולכי רגל לראות את הנוהג ברכב ומקשות על התקשורת ההכ־רחית לבטיחות בכביש".

מה שמר גרטי לא טרח לבדוק היא העובדה, כי השמשות הכהות של 1978 הושגו בעזרת אמצעים חיצוניים מיוחדים — פוליות פלס־טיות או תרסיסים מיוחדים, אשר התגלו כבלתי אמינים. הציפוי התקלף והבועות שנוצרו תרמו לירידה בשקיפות השמשה בשעות היום ובעיקר בלילה. לעומת זאת, הדרישה לשנת 1987 מתייחסת לשי־משות כהות, המיוצרות כחלק אינטגרלי של הזכוכית בתהליך הייצור ועונות לכל דרישות התקן. ההחלטה לחייב שמשות כהות תקניות התקבלה על סמך מחקר, הניסיון החיובי של הנהגת שמשות כהות, שיש בהן כדי לתרום לשיפור הנהיגה ובטיחותה עקב הורדת הטמפרטורות בתוך הרכב בימי הקיץ הלוהטים.

תמר מילוא

לשכת הדובר, משרד התחבורה ירושלים

בכל זאת, סע באוטובוס

במדור "זמן תנועה" ("הארץ" 4.2.86) כותב מיכאל גרטי בלגלוג רב על משרד השירות המוקרן בטר־לוויזיה והקורא להעדפת התחבורה הציבורית: מרבית ניכר בעליל, כי מר גרטי לא עבר את סיומו של אוטובוס זה זמן רב ביותר. האוטובו־סים הנוחים והמרווחים המוצגים במשרד הם הרכב התקני שמופעל ברוב המכריע של קווי השירות הארוכים (למשל, קו תל־אביב — אילת; תל־אביב — חיפה; תל־אביב — ירושלים; ירושלים — חיפה; תל־אביב — באר־שבע, ועוד ועוד). מי שנוסע באוטובוסים הללו יודע שה־משרד מציג מציאות ולא אוטופיה, עובדות ולא חלומות.

דומני שאין צורך להתווכח עם מיעוט של גרטי בדבר כדאיות ההשקעה בתחבורה הציבורית. הנתון שהביא, המשווה בין עלות (נטו) של אוטובוס לבין עלות (נטו) של מכונית פרטית, הוא חלק קטן ובלתי חשוב מהתמונה הכוללת. התשתית התחבורתית בישראל אינה מסוגלת לקלוט תוספת של עשרים וחמישה כלי רכב פרטיים במקום כל אוטובוס (המיותר, לדעת גרטי), אם יתוספו מכוניות פרטיות במספר כזה, תצטרך המדינה להשקיע בתש־תית סכומי עתק שאינם עומדים בשום השוואה ויחס לנתון שהביא גרטי. או איפה הכדאיות, מר גרטי?

גם בעניין הסובסידיה לא דייק הכותב. יעילות התחבורה הציבורית בישראל היא מן הגבוהות בעולם — כשעושים חשבון של עלות מול תפוקה. מחירי הנסיעה שלנו (עם הסובסידיות) הם זולים ביותר. האם ניתן לנסוע בעוד ארץ מפותחת שהוא מרחק של 100 קילומטרים בשני דולר ומשהו? ואסור לשכוח, שגם מחיר זול זה מסבסד נסיעות עירוניות, שעלותן קטנה במקרה הטוב פי שניים וחצי מעלות הנסיעה העירונית המקבילה בעולם המערבי. זאת ועוד — שירותי התחבורה הציבורית הם מערכת כוללת, המת־פרסת על כל הארץ ובכל שעות היום. אנו נותנים שירות גם כאשר מספר הנוסעים מועט ביותר, וגם כאשר לקו מסוים אין כדאיות כלכלית. דברים אלה יודע מר גרטי היטב, אך מתעלם מהם. ייתכן שבי־תשדיר הפרסומת הדברים נראים תיאטרליים במקצת. שהרי זה רק תשדיר. אבל הם בהחלט מציירים תמונה אמיתית, שנוסעינו בקווים הנ"ל יכולים לאשר אותה.

שלמור גרעון,
דובר "אגד"

תובעים שינוי תקנות לבדיקת כושר ראייה של נהגים

כעשרים אופטומטריסטים מור־שים יזמו שינוי תקנות בכל הנוגע לליקויי ראייה. בפנייה אל מנהל אגף הרישוי במשרד התחבורה טוע־נים האופטומטריסטים המאגדים בחברת אורית, כי חלק ניכר מתאונות הדרכים בארץ הן תוצאה של ראייה לקויה של הנהגים. לדבריהם, בדיקת הראייה לגבי נהג חדש נערכת בגיל צעיר ואילו הב־דיקה הבאה המתחייבת היא לאחר שלנהג מלאו 50. כך הנהג נוהג לעתים כשלושים שנה בלא ביקורת רפואית או בדיקת כושר ראייה.

בעיה נוספת, לדבריהם, היא שעל פי הדרישות המינימליות של משרד התחבורה כיום, די שאדם יראה 6/12 בכל עין — אפילו יוכל להגיע לראייה של 6/6 בעזרת תיקון קל. לפיכך הם מציעים לחייב כל נהג שחדות ראייתו משתפרת בעז־רת משקפיים או עדשות מגע, לנהוג עם התקן־הראייה כדי להקטין את מספר תאונות הדרכים.

"מאחר שמשקפיים או עדשות מגע אינם מכבידים על הנהג, אין סיבה שבעולם שלא לחייבו לראות טוב יותר כדי לשמור על חיי הנה־גים והולכי רגל", טוענים האופ־טומטריסטים. הרוחים מראש טענות אפשריות, כאילו דרישתם נועדה להעניק להם תעסוקה נוספת ולהע־לות את רווחיהם. בה במידה ניתן לומר שהקריאה לנהוג עם צמיגים תקינים מיועדת את עבודת המוס־כים, הם מציינים.

אחת התביעות המועלות על ידם היא לקבוע בתקנות, כי נהיגה תיעשה רק במשקפיים בעלי עד־שות פלסטיק ולא זכוכית, כנהוג בארצות־הברית. בשעת תאונה עלו־לות העיניים להיפגע משברי זכוכית ואילו עדשת פלסטיק היא בטוחה ואינה נשברת, ובכך מגינה על עיני הנהג.

לנסוע או לטוס

מאת א. קרן

בעוד שבארץ הרכבת נחשבת ל"כבשה השחורה" בין אמצעי התחבורה ולא נעשה דבר לפיתוח רשת הרכבות והרחבת השימוש בהן, הולכת וגוברת בעולם מגמה חדשה. במקביל לפיתוח התעבורה האווירית והזולת התעריפים בה, תופסת הרכבת מחדש מקום חשוב בין אמצעי התעבורה, בהשלימה לעתים את התעבורה האווירית.

בין אמצעי התעבורה הרכבתית, התפרסמו בשנים האחרונות ה"בולט טריין" היפנית והטי־ג'י־וי הצרפתית — רכבות הנעות במהירות של מאות קילומטרים לשעה (הן מסוגלות לפתח מהירות המתקרבת ל־400 קמ"ש), אשר במהירותן ובנוחות השירות שהן מעניקות מתחרות במ־טוסים. חברות התעופה גילו את אמצעי התעבורה של הרכבת המהי־רה והן משתמשות בו יותר ויותר. חברת התעופה הגרמנית "לופט־הנזה" מקיימת כבר שנים מספר את ה"איירפורט אקספרס", רכבת עם שירות של מחלקה־ראשונה־במטוס, המקיימת קשר סדיר בין נמלי התעופה ובין מרכזי הערים של פרנקפורט — קלן — בון ודיסלדורף.

עתה נכנסה "לופטהנזה" כשותפה לפרויקט של רשת רכבות מהירות, אשר תשתלב ברשת הרכבות האירו־פית ותהווה חוליית השלמה לרשת המטוסים. הרשת המכונה "טרנס־ראפיד" מבוססת על כמה עובדות יסוד: הנוסע אינו רוצה לבזבז זמן; הנוסע אינו רוצה לשלם את מחיר הנסיעה רצוי בנוחות: המפעיל רוצה ביעול ובחיסכון; החברה אינה רוצה לבזבז משאבים.

רשת ה"טרנסראפיד" אמורה להי־שיב על בעיות אלה, בהנחה שכל אמצעי תחבורה ניתן לשפוט רק בהשוואה לאמצעי התחבורה האח־רים. עובדה היא שאמצעי התחבורה החדישים ממשיכים להיות מהירים יותר ויותר במקביל להרחבה מתמ־דת של השימוש בהם — כיום אנשים נוסעים רחוק יותר ובתכיפות רבה יותר מאשר בעבר; אולם המהירות כשלעצמה אינה המטרה העיקרית. מהירות בוכות עצמה פירושה הוצאה גדולה יותר, רמת רעש גבוהה יותר וצריכת אנרגיה רבה יותר. משום כך חלק מאמצעי התחבורה איטיים יותר, אפילו יכו־לים היו להעלות את מהירותם. זאת ניתן ללמוד מהעובדה שחברות התעופה חוזרות לשימוש במטוסי בוכנה בעידן הסילון.

מהירות הנסיעה הממוצעת כיום היא: במכונית — 90 קמ"ש, ברכבת — 110 קמ"ש, ברכבת מתקדמת — 200 קמ"ש, במטוס — 450—700 קמ"ש. מהירותה הממוצעת של ה"טרנסראפיד" תהיה 360 קמ"ש.

כאמור, לכל אמצעי תחבורה יתרונותיו וחסרונותיו:

המכונית הפרטית — אמצעי התחבורה היחיד "מדלת לדלת", שאינו תלוי במסופים, בלוחות זמנים, במסלול קבוע. אולם תרף השיפורים המתמידים ברשת הכבי־שים, הרי שבגלל גורמים כמו מזג אוויר, תקלות טכניות וחוסר האפשרות לצפות מראש פקקי־תנועה יש למכונית הפרטית מגבלות. לכך יש להוסיף את בעיית הבטיחות בדרכים וחוסר הנוחות בנהיגה למרחקים ארוכים.

הרכבת — תחרותה הגדול הוא הכפיפות ללוח זמנים נוקשה. יתר־רונותיה: רמת בטיחות גבוהה והצעת נוחות גדולה.

המטוס — כפוף אף הוא ללוחות זמנים נוקשים. חסרונותיו האחרים: שימוש בנמל תעופה הנמצא מחוץ לעיר והצורך להשתמש בנמל תעופה הנמצא לעתים מעבר לעיר שאליה מבקש הנוסע להגיע. בכך יש בזבוז זמן לעומת הרכבת המגיעה למרכזי הערים.

ה"טרנסראפיד" — בתכונת מית־רונותיה של הרכבת, ניתן להגיע באמצעותה למרכזי הערים במהירות המתקרבת לעתים לזו של המטוס, תוך חיסכון בזמן המתנה לעלייה ולירידה מהמטוס והמתנה למטען, וכן חיסכון בזמן ההגעה מנמל התעופה ואליו.

כשורה של ה"טרנסראפיד" לפתח מהירות של כ־400 קמ"ש, תוך שי־מוש ברשת מסילות ברזל קיימת ובתחנות קיימות ברחבי אירופה, אמור לעשותה אמצעי תחבורה מבוקש, בזכות הזמן שירוויח הנוסע: הוא יעלה לקרון במרכז העיר וירד ממנו במרכזה של עיר אחרת. כמו כן, ה"טרנסראפיד" משתמשת בכוח חשמל ותמנע לפיכך זיהום־אוויר ורעש. ל"טרנסראפיד" תהיה מערכת אנרגיה עצמית, מבוססת על מצב־רים נטענים, שטעינתם תיעשה במהירות של 125 קמ"ש.

אב־טיפוס של רכבת ה"טרנסראפיד" — 400 קמ"ש

התאחדות סוכני הנסיעות
והתיירות בישראל

אבלים ומשתתפים בצער המשפחה
על מות חברנו
משה וימן ז"ל

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו של
בעלי ואבינו היקר
פייביש קירשנבוים ז"ל
יליד פיוטרקוב — פריב. פולין
הלוויה תתקיים היום יום שלישי כ"ג באדר א' תשמ"ו
4.3.86 בשעה 10.30, בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה
האבלים: אשתו — זושה
הבנים — יעקב וזאב
האחות — לאה שוורץ

על מותו של סוכן
הנסיעות הוותיק חברנו
משה וימן ז"ל
מתאבלים
החברים "בשרשרת"
משרדי נסיעות ותיירות בע"מ

בצער רב הננו מודיעים על פטירתה בטרם עת של
אשתי, אמנו וסבתנו היקרה
מנוחה שפהרד ז"ל
הלוויה התקיימה אתמול יום שני כ"ב באדר א' תשמ"ו 3.3.86
המשפחות המתאבלות:
שפהרד, כרמלי, אהרוני

למשפחת וימן
משתתפים באבלכם במות
משה ז"ל
משפחת צ'צ'יק

אבלים ומשתתפים בצערו של
סגן גונדר גד הררי
במות אימו
מירה ז"ל
שר המשטרה
המנהל הכללי
ועובדי משרד המשטרה

שר הפנים
המנהל הכללי
ועובדי המשרד
משתתפים באבלו של
רפי לוי
הממונה על מחוז ירושלים
על פטירת אמו
שרה לוי ע"ה
ומביעים את תנחומיהם למשפחה האבילה

לד"ר דורון הררי
מנהל רפואי
מכון השן אגד ירושלים
משתתפים בצערך על מות
אמך ז"ל
צוות מכון השן בחיפה

נשיא בית המשפט העליון
שופטי ישראל והנהלת בתי המשפט
אבלים על מותו של
ד"ר אלעזר זליקסון
נשיא לשעבר של בית משפט השלום בתל אביב
ומביעים תנחומים למשפחה

עם ברוך רביב והמשפחה
אנו אבלים במות
האב ז"ל
בית נחל עוז

להברנו וייס מיכאל
(מטמך מבללים)
אתך באבלך בהילקח האם
ברטה ז"ל
אגד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

לראש עיריית אילת
מר רפי הוכמן
אתך באבלך הכבד במות
אביך ז"ל
חברת קו צינור
אילת אשקלון בע"מ

לרפי הוכמן ומשפחתו
אתכם באבלכם על מות
האב
הנהלת ארקיע
והעובדים

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר הפקדת
תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה יזרע־אלים שבתל־עדשים הופקדה תכנית מפורטת הנקראת תכנית מפורטת מספר 5118. דרך מקשרת בסמת טבעון אלונים אבא ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בת־כנית גוש 12181 חלקה 7 חלקי חלקות 1—4 גוש 12182 חלק מחלקה 3 גוש 12184 חלקי חלקות 6, 7.

עיקרי מטרות התכנית סלילת כביש שיחבר את כביש קרית טבעון בסמת טבעון עם כביש אלונים אלוני אבא.

כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

על המעוניין בקרקע ובכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע ע"י התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו בר־שומות להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה האמורה.

ישראל קניג
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה חיפה

במלאות שלושים לפטירתו של
אבינו, סבנו ואחינו היקר
אריה רוטמן ז"ל
תיערך אזכרה וגילוי מצבה ביום חמישי כ"ה באדר א' תשמ"ו
6.3.86 בשעה 3.30 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול
תודתנו נתונה לכל מנחמינו
בניו: ליפא ואיתמר
כלתו: נילי
נכדיו: גיא, אורנה, רונית ועידית
אחיותיו: חוה קליינברג
רחל רכטסמן
וכל יתר בני המשפחה

לעבודה מיידית
דרוש
שף
לניהול מטבח מסעדה
באזור הכנרת

נסיון מוכח — הכרחי

נא לפנות בצרוף קורות חיים ונסיון קודם ולציין שכר מבוקש ת.ד. 4496 חיפה ולציין ע"ג המעטפה אישי לאריה.

אמנות לעם
למשרדנו בתל-אביב
דרוש/ה
עובד/ת בכיר/ה
לרשת הקונצרטים והמנהל.

משרה מלאה
עם נכונות לשעות נוספות

– ידע במוסיקה קלאסית
– גמיש/ה, דייקן/ית ובעל/ת נסיון מוכח בארגון משרד באופן עצמאי.

נא להתקשר לטלפון 03-294376 ולהביא קורות חיים כתובים בכתב יד

לאתר תיירות בצפון הארץ
דרוש
איש בטחון
– נסיון קודם הכרחי
– רשיון נשיאת נשק
– בעל רכב
– עד גיל 40

נא לפנות בצרוף קורות חיים ונסיון קודם ולציין שכר מבוקש ת.ד. 4496 חיפה ולציין ע"ג המעטפה אישי לאריה.

לחברת מימון השקעות והחכרה
בתל-אביב
דרוש/ה

★ **מנהל/ת חשבונות עצמאי/ת**
בעל/ת נסיון רב לתפקיד מנהל/ת השבונות ראשי/ת.

★ **מנהל/ת חשבונות — סוג 3**
בעל/ת נסיון של שנתיים לתפקיד עוזר/ת למנהל חשבונות ראשי.

לפנות בכתב יד לת.ד. 33635 תל-אביב 61336.

להיכון מקיף אורט
„יד גיורא"
הרצליה,
שד' שבעת הכוכבים 121
טלפון 052-551614/5

דרושים
★ **מורה לאלקטרוניקה**
★ **מורה לפיסיקה**
(חצי משרה)

דרושה פקידה
לעבודה בשעות גמישות כ-4 שעות ביום.
להתקשר 824271 שלוחה 302 למנחם.

לגרסטמן בקנשטיין יצרני אופנת-נשים
סמטת שפר 3 תל-אביב
דרוש/ה
גזרן/ית מעולה
03-657555

מלונות דן

חברת מלונות דן בע"מ
דרוש/ה
מזכירה בכירה
למישרה מלאה בת"א
כישורים נדרשים:
★ שפת אם אנגלית
★ הדפסה באנגלית ועברית
★ ידע בהפעלת מעבד תמלילים

מועמדות העונות על הדרישות, מתבקשות לפנות לטל' 03-641107

נפתלי גרפולוגיה תעסוקתית
מיון, הכוונה והתאמת עובדים
ייעוץ אישי
גרפולוגיה משפטית ורפואית

מחפש עבור
„אלקו מגליאש" בע"מ
מנהל תפעול
★ כשור ארגון
★ רקע טכני
★ נסיון — הכרחי
5 ימי עבודה בשבוע

נא לפנות בכתב-יד בצרוף קורות-חיים ובציון יד כתובת, למכון נפתלי, הירקון 124 ת"א 63573

ת"א, רח' הירקון 124, 63573, 240956, 03-229751

לחברה מסחרית
בדרום ת"א
דרושות
מנהלת חשבונות
סוג 2
בעלת נסיון בשיטת העתקה
מזכירה מנוסית
שפת אם אנגלית
– תנאים טובים
– 5 ימי עבודה בשבוע
להתקשר 03-830518
עם רינה

דרושה
מבצעית קוף / שתלנית
עם נסיון בטיפול במשתלה
מקום העבודה:
ת"א, חלבוני, ב, מגה
טלפונים: 08-457850
08-456660

קיטק
המרכז הישראלי לניהול

התחרות הארצית בניהול-תשמ"ו
קבלת החלטות עיסקיות
בסיוע מחשב אישי

כל תודות

* **ל-168 המנהלים שנטלו חלק בתחרות**

* **למנכ"לים, מנהלי כח-אדם והדרכה שהעמידו לרשות צוותיהם את האפשרות להתחרות:**

אל אופ * אפיק השקעות * בנק דיסקונט * בנק הפועלים * בנק לאומי * בנק כללי * דלק * דן אנד ברדסטריט * התעשיה האוירית * התעשיה הצבאית * התאחדות התעשיינים * ויזה * חברת הברום * חברת יועצים * חברת החשמל * סו-די * טריומף * מיתן מחשבים * המכללה למינהל * ממ"ן * מ.ר.פ. * משרד הרישוי * הסוכנות היהודית * עירית ירושלים * פזגז * פקר פלדה * קולסו * קרן היסוד * תדיראן * תה"ל * תמ"מ * תרכובות ברום *

* **לחברות תורמות הפרסים:**

יבם ישראל (פרס ראשון); ארקיע; סמיר תוכנה ומערכות; ילן/מחמ; לרגו מחשבים; מירב הוצאה לאור; מלם מערכות; משוב מחשבים; מלל מיקרו מחשבים; ספרית אנשים ומחשבים; פל.סל. סופט חשבשבת; עורק רשת זהב; עתון הארץ; קומפיוטרלנד.

* **ולמנצחים (לפי סדר הזכיה בבית הגמר):**

מקום ראשון – צוות התעשיה האוירית לישראל בע"מ
מקום שני – צוות בנק הפועלים
מקום שלישי – צוות משולב
מקום רביעי – צוות התאחדות התעשיינים
מקום חמישי – צוות חברת הברום
מקום שישי – צוות מיתן מחשבים
מקום שביעי – צוות חברת יועצים

השתלמויות בקבלת החלטות עיסקיות בסיוע מחשב אישי ניתנות במסגרות פנים מפעליות עם דגשים של לימוד, תחרות וגיבוש צוותי ניהול לפי דרישת הלקוח.

פרטים: מיסים – המרכז הישראלי לניהול – רח' הנרייטה סולד 4, ת.ד. 33033 ת"א 61330, טל: 03-257202.

בחסות: דיסקונט סמאוד — יבם ישראל — עיתון הארץ

לוח החדש
מודעה אחת שלך מגיעה לכל אדם במדינה
הארץ מעריב THE JERUSALEM POST העיר כל העיר

דירות

וילות ובתים

קבלנים מציעים

תל-אביב

דירות ברמ"פ

חדרים מרוהטים

גוש דן

4 חדרים ויותר

3–3½ חדרים

2–2½ חדרים

דירות בשכר חודשי

איזור השרון

4 חדרים ויותר

חולון/בת-ים

4 חדרים ויותר

2–2½ חדרים

דירות בשכר חודשי

דירות מרוהטות

איזור הדרום

4 חדרים ויותר

1–1½ חדרים

דירות בשכר חודשי

דירות מרוהטות

עסקים

חנויות

משרדים

מגרשים

הצעות עבודה

ביקוש עבודה

שמירה ואבטחה

נהגים

עובדי מתכת

עוזרות ומטפלות

פקידים/ות

גזירה ותפירה

הנהלת חשבונות

מכוניות

אאודי

אוסטין

אופל

אלפא-רומאו

ב.מ.וו.

וולוו

טלבוט

מסחריות

סובארו

סיאט

סימקה-קרייזלר

פולקסווגן

פורד

פיאט

פיג'ו

מכירה ושרותים

מציעים למכירה

רוצים לקנות

הלוואות

חיות-בית

חקלאות

כלי-נגינה

מקררים

משלוחי מטען בינלאומיים

ניקיון ופוליש

נשק ותחמושת

רהיטים

ריפוי והדרה

שידוכים

אופנועים וקטנועים

לוח ירושלים

דירות

וילות ובתים

רנו

קבלנים מציעים

4 חדרים ויותר

דירות בשכר חודשי

3–3½ חדרים

דירות ברמ"פ

ביקוש דירות

הכרזות

עסקים

אלמנות

חנויות

מכוניות

דייהטסו

סנדרים

סובארו

פורד

פיאט

חיפה

דירות

3–3½ חדרים

2–2½ חדרים

עסקים

■ חנות בהדר בכרמל, בעלות 60 מ"ר + גלריה 40. 04-251269, 04-667025

הצעות עבודה

■ מורי בניין + חשמל בעלי נסיון לבי"ס מקצועי. 04-670352

מכירה ושרותים

הלוואות

■ לשכירים בלבד, הלוואות בתנאים נוחים, תמורת ערבות. 04-981008

1–1½ חדרים

דירות בשכר חודשי

דירות מרוהטות

דירות ברמ"פ

ביקוש דירות

דרוש/ה
מנהל/ת חשבונות
סוג 3 לפחות
בעל/ת נסיון וידע במחשב
לעבודה במשרה מלאה.
נא לפנות 296314/5/6
בין השעות 9.00–14.30

מכתבים למערכת הארץ

משפטו של דמיאניוק בכלי התקשורת

בוודאי אפשר יהיה להוכיח בבית המשפט, שאדם שהיה ידוע כאיוואן האיום עשה במחנה ההשמדה טרבלינקה מעשים מחרידים, בחינת פשעים כלפי העם היהודי, פשעים כלפי האנושות ופשע השמדת־עם. על כל אלה מגיע לו, גם כיום, עונש מוות.

אך האדם שהוסגר לישראל טוען שלא הוא אותו איוואן, ושמסמכים שהוצגו בהליך ההסגרה מזויפים. האם אפשר יהיה להוכיח, מעבר לכל ספק סביר, על סמך עדויות ראייה שייגבו בעבור 43 שנה ועל סמך מסמכים, שהוא אמנם אותו פושע ולגזור את דינו?

העניין מסתבך לנוכח ה"משפט" שעושים לו כלי־התקשורת בשבועות האחרונים. "הרוצח מטרבלינקה מוטס ארצה" זעקות הכותרות בכל העיתונים. שר המשפטים מתייחס לדמיאניוק כאל פושע ולא כאל חשוד בראיון שהתפרסם. מאמר המערכת של "הארץ" מניח כמובן מאליו שדמיאניוק אשם. מתווכחים בעיתונות איפה וכיצד יבוצע עונש המוות. האין בכל אלה "כדי להשפיע על מהלך המשפט או תוצאותיו", כלשון הוראת ה"סוב יודיצה" בחקיקה שלנו?

היכסים אלה לא התעוררו במשפט אייכמן: אייכמן הודה מיד לאחר שנלכד, כי הוא קצין הס.ס. המבוקש. אם ייתפס פושע מלחמה נאצי שזהותו לא תעמוד בספק, יש לערוך לו משפט מכל הניצוקים שהובאו במאמר המערכת של "הארץ". אך גם אז אמצעי התקשורת יצטרכו לרסן את עצמם.

מיכאל י. בירנר
ירושלים

רכב צמוד לח"כ אינו תוספת שכר

האם רכב צמוד העומד לרשות חבר כנסת, בגלל תפקיד נוסף שיש לו במוסד ציבורי כלשהו הוא בבחינת עוד משכורת או לא? השאלה עולה מדי פעם מחדש, בפרט אם אפשר לזקוף באמצעותו יריב פוליטי זה או אחר.

מי שהיה היועץ המשפטי לממשלה, אהרן ברק, פסק שיש בכך משום עבירה על סעיף 8 של חוק שכר חברי הכנסת, שכן חבר כנסת המשתמש ברכב צמוד נהנה ממנו גם למטרות פרטיות — ולדעתו יש בכך משום משכורת נוספת. מצד שני, מותר לחבר כנסת כזה להחזיק מכונית פרטית ולקבל החזר כל הוצאותיה תמורת קבלות (ללא כל אבחנה בין הוצאות שנעשו במסגרת התפקיד או הוצאות שנעשו לרגל נסיעות פרטיות), ללא כל הגבלה, כאשר גילום הוצאות אלה נעשה על ידי המוסד שהעמיד מכונית זו לרשותו.

יוצא, שכל ההבחנה בין משכורת לבין הכנסה מרווחים — שכוונתה המקורית היתה למנוע תלות של חבר כנסת במעביד המשלם את שכרו — הופכת את עצמה כפארסה שאין להשלים עמה עוד.

האם עורך־דין או יועץ כלכלי, הנשכר לספק את שירותי משרדו ליום כלשהו אך ורק מכיוון שהוא חבר כנסת (ולא כל כך מכיוון ששירותיו באמת דרושים ליום), נשאר תלוי פחות ואובייקטיווי יותר אך ורק מפני שאין הוא מקבל משכורת במובנה הקלאסי אלא רק שכר טרחה ומה עם חבר כנסת, תעשיין או סוחר — המממן את כל הוצאותיו האישיות מהמפעל שלו — האם אין העובדה שהוא ח"כ עוזרת לקידום עסקיו הפרטיים?

ומאידך גיסא, חבר הכנסת המקדיש את כל זמנו שמחוץ לכנסת לענייני ציבור — האם יש לראות בהעמדת רכב לרשותו משום תוספת משכורת?

על ועדת הכנסת לתת דעתה לעניין ולמנוע את הקפחתם של חברי כנסת המעדיפים להקדיש את זמנם שמחוץ לכנסת לשירות נוסף של הציבור (ללא שכר) על פני אלה המנצלים זמן זה כדי לעשות לביתם.

ירושלים — ח"כ דב בן־מאיר

הפועלים להרס עצמי

אף ממשלה, לא של המערך ולא של הליכוד לא השיגה מה שממשלת האחדות הלאומית כבר השיגה. כגון עסקת חבילה ועצירת האינפלציה. אך מה שקורה הוא בדיוק ההיפך. במקום קולות המעודדים להמשיך בדרך שהביאה לעם, לאחר שנה אחרי עשרות שנים, תקווה להצלחה, נשמע קולו של ח"כ חיים רמון — "לא נמשיך ככה, לא ניתן שלעם יהיה רושם שכאילו אנו (הליכוד) נותנים".

העם בישראל הוכיח יותר מפעם שהוא אינו "עילם גוילם" כאשר מדובר בדברים רציניים ומכריעים. גם הפעם יוכר העם, לא לתמוך באלה שפעלו בתקופה מכריעה זו להרס עצמי במקום להמשיך בדרך המוצלחת שממשלה זו הולכת בה.

ארנולד מרגלית
חיפה

הדבורים של לטרון — מעשה שהיה

משה ברק הביא סיפור אגדי למוצא על "נס־הדבורים" של לטרון. ("הארץ" 23.2), כפי שהתפרסם בעלון של מסדר השתקנים.

אפיזודה כזאת אכן היתה בקרבות מאי 1948, אך לא בממדים המוגדמים המופיעים בסיפור. מפקד השיירה היה יובל נאמן. מלוויה היו אנשי "גבעתי", ואליהם הצטרפה מחלקה מגדוד הפ"ו שיעדה היה ירושלים. בהיותה שיירה גדולה, היא נעה בכבדות מצומת שביל יער חולדה וכביש האוי סרד (מסמיה), מזרחה לכיוון מגבה המעצר בלטרון ומשטרת לטרון.

צוות גדוד הי"ס בפיקודו של יהודה פתרילר, עליו נמנו אהרון ידיב, חיים לוסטיג ואחרים, התמקם בשולי כביש האוי סרד. עם שחר עלה הצוות לגבעה בכפר חולדה הערבית. הגבעה חולשה על העמק מכוון דרום ומזרח ממנו הוליד לבבכן ראשי לחוקים מתוך שדות הקוצים. לחוקים אלה ניסו להבקיע דרכם לכיוון יער חולדה ואנו סייענו להם.

בשחות היו דבורים וצרעות אך לא נחיל דבורים. ייתכן שנפגעה כוורת בשטח הסגור שגרמה צרות לערבים. וכיד הדמיון הטובה ניסו להגזים בה, ולזכות את הדבורים בבר־סינת בחוחותינו.

כמה לחומים אכן קיבלו טיפול נגד עקיצות צרעות במרפאה בקיבוץ חולדה.

אלי הרשנבסקי
הרצליה

משרד העבודה והרווחה
מודיע על קיום
קו טלפון פתוח לציבור
היום יום שלישי 4 למרץ 1986
בין השעות 20.00—17.00
הקו פתוח הפעם בנושא
"זקנים ומשפחות מטופלות בזקנים"
חברי הנהלת המשרד, המוסד לביטוח לאומי ושירות התעסוקה
ישיבו לפנים בשאלותיהם
נא להתקשר טלפונית 02—694211 (70 קווים)
המתקשרים מחוץ לעיר,
פניתם תירשם ותיענה בטלפון חוזר.

האוניברסיטה העברית בירושלים
בית־הספר לחינוך
המכון לחקר הטיפות בחינוך
מזמינים את הציבור להרצאה ראשונה באנגלית
בסדרת הרצאות בתחום הגיל הרך
ע"ש אלינור ומילטון פרומר
בנושא:
זכויות וצרכים של ילדים לאור מחקרים חדשים
המרצה: פרופ' אל ג'. סולניט
מנהל מרכז זיגמונד פרויד למחקר פסיכואנליטי
האוניברסיטה העברית בירושלים
ביום חמישי, כ"ה אדר א' 6.3.1986 בשעה 14.00, בבית מאירסדורף, אולם 502 הר־הצופים.

למוסד ממלכתי
דרושה בשכירות
דירת בת 4 חדרים + טלפון
(ללא ריהוט)
בשכונה מרכזית בירושלים
ללא דמי תווך
בהצעות נא לפנות למספרי הטלפונים:
03—205344 ,03—205504

למוסד ממלכתי
דרושים 3 חדרי משרד
(רצוי דירת משרד)
+ טלפון באזור שקט בת"א
ללא דמי תווך
בהצעות נא לפנות למספרי הטלפונים:
03—205344 ,03—205504

אנשי הכפר בחלומה של רוזלין

קולנוע / רחל גורדין

גברים כחיות רעות

"חבורת זאבים", קולנוע פריז, ת"א

הבנה פסיכולוגית שיש בה עומק פותחת עוד ועוד דלתות לעולם, לעצמנו. וכל "אמת" בה היא רק נקודת המראה בדרך למקום אחר. לעומת זאת, שיטות המצמצמות את הפסיכולוגיה האנושית לכמה "אמיתות" מוגדרות היטב, יוצרות עולם חד־ממדי, שמרכא לחיות בו. אך רוב סרטי הקולנוע המשתמשים בפסיכולוגיה כבחומר גלם, נמנים דווקא עם הסוג השני. "חבורת זאבים", בבימויו של ניל ג'ורדן, הוא אחד מהם. הסרט מציג את חלומה של ילדה מתבגרת בתקופה שבה היא מעצבת את יחסה לנשיות, גבריות ומין. מתוך אוסף של אגדות ילדים, סיפורי סבתא, קטעי שיחות האירועים בבית, שלכל אחד מהם סמליות שקופה ופשטנית, מגיעה החולמת לפתרון. כיפה אדומה, הזאב והסבתא אינם אלא כוחות במשחק המינים. וההסברים הפרוידיאניים למתרחש אינם נרמזים אלא מופיעים בגלוי בדיאלוגים, ותחבים על ידי מוסיקה המשווה לכל נופך דרמטי "רגולרי". גם האפקטים המיוחדים תוקפניים ומשתלטים, עקב כך משתררת בסרט אווירה קלאוסטרופובית, ובסיומו אתה מתגעגע למעט אוויר צח.

"חיות רעות ממתינות לנו ביער, בין הצללים", מזהירה הסבתא בסרט את נכדתה. ומי הן "חיות רעות" אלה? — "הגברים חביבים עד שהם משיגים את רצונם ממך. אחר כך הם נעשים חיות רעות". זו גירסתה של הסבתא. האם, לעומת זאת, סבורה אחרת: "אם יש חיה בגבר — היא פוגשת בבן־זוגה אצל האישה". זו, פחות או יותר, התיזה של הסרט. וחלומה של רוזלין מביא אותה להשלמה עם "חיות רעות" אלה, עד שהיא משליכה את גלימת "כיפה אדומה" שלה לאש, נכונה להתמסר לאיש־זאב בעל הגבות המחוברות, שמפגיו ההוזה אותה אבנה.

בעוד שאמה של רוזלין מכנה אותה בחיבה "פטס" — חיית שעשועים, משנה אחותה את סדר האותיות וקוראת לה "ספטס", המתורגם בסרט בקרציה (פירוש אחר הוא מגיפה). ההיפוך בנוסח זה שולט בסרט כולו: הגבר האהוב נהפך לחיה רעה. היונים הלבנות — במעלה המדרגות בביתה של רוזלין, וכן ליד ברז המים בחלומה, כמו היונים ליד הבאר ב"שלגיה" — אינן סמל לאהבה תמה כמו אצל דיסני, אלא לאי־שקט. כלב־הזאב היהודיתי מתגלה כנושא של אימה, ומכונות המשחק מתגנדרות ברוח של סיפור לילה.

יופיו של הסרט בהיותו רוחש חיים, ביצור המלאכותי, שנבנה באולפן, בשמיעת נשימות קולניות, צפרדעים מקפצות, חולדות יוצאות מחוריהן, תנשמת משמיעה קולות מוזרים, קיפוד נובא במיטת כלולות, עכבישים שורצים על ספר התנ"ך ואבנים חד־שיניים רודפים אחר ערות הסוטות מן השביל.

כ.ג־ועתו — בהעדר התפתחות. נכון שמבחינת העלילה, החולמת מביאה את הסיפור לכלל פתרון. אך הסרט, על תבניו וצורותיו, פרוש לפני הצופה כבר מתחילה, כאשר רוזלין "נפטרת" בחלומה מאחותה הבכורה, כשהיא שולחת להקת זאבים בעקבותיה, ואף יורשת את שרשרת הזהב עם הצלב אשר לצווארה.

הסרט מבוסס על סיפור קצר של הסופרת הבריטית אנג'לה קרטר, ונראה כי אין בו די חומר גלם לסרט באורך מלא. בעצם יש בסרט דימוי מרכזי אחד, וכל השאר אינו אלא וריאציות לא כל־כך מעניינות על דימוי זה. הראי, המשקף את הגנדרנות הנשית של החולמת, והשפתון שבו מרוח את שפתיה מופיעים שוב ושוב כדי להדגיש את הסיכונים הכרוכים בנבץ הנשיות. העורב, הזאב, האדמונית המופיעה עם בוקר, הנחש, והגלימה המושלכת לאש לסמל את סיום הילדות — הם דימויים בנאליים למדי. כוחו של החלום, בדרך כלל, בשימוש בסמלים המייצגים עולם עשיר במשמעות ופתוח לפירושים שונים. הדימויים בסרט מוכרים כל־כך, שכבר אינם סמלים, אלא סימנים שמשמעותם מוגדרת ופשוטה.

משחקה של אנג'לה לנסברי בתפקיד הסבתא, טוב. כל האחרים — דייויד וורנר בתפקיד האב, טוסה סילברג בתפקיד האם, שרה פטרסון כרוזלין וגרהם קרודן בתפקיד הצייד — אינם יותר מאשר דמויות רפאים בחלום לא מעניין.

לבעלי, אבינו וסבנו היקר
שמואל ארגנטרו
ברכות לבביות ליום הולדתך ה־60
הרעיה: דינה
הילדים והנכדים

האוניברסיטה העברית בירושלים
הפקולטה למדעי החברה
בית הספר למינהל עסקים
מיסודה של קרן בנק דיסקונט לישראל
המרכז להכשרת מנהלים
מודיע על יום עיון בנושא:
הבטים של עסקאות שבר מכר במשק הישראלי
מקיף: היבטים חשבונאיים, מיסויים (לרבות מיסים עקיפים) כלכליים ומימוניים.
תאריך: ביום ד', א' באדר ב' תשמ"ו, 12 במרץ 1986, בין השעות 09.00—17.00.
מקום: באולם הסנאט, בנין המנהלה, האוניברסיטה העברית, הר הצופים, ירושלים.
מרצים: ד"ר יצחק סוארי, מר אברהם מירון, מר דוד בלומברג, ד"ר אברהם אלתר, ד"ר יהושע רוזנצוויג, מר גד סומך וד"ר אריה עובדיה.
מחיר: 90 שקל חדש כולל חומר רקע וארוחת צהריים.
הרשמה: במרכז להכשרת מנהלים, בית הספר למינהל עסקים.
טלפונים: 02—883077, 02—824638, בין השעות 8.30—12.30.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי תל־אביב יפו
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה תכנית מפורטת מס' 2268 שינוי מס' 6 לשנת 1982 של תכנית 44 ושינוי מס' 33 לשנת 1982 של תכנית מס' 58 — "אזור המודל של לב תל־אביב".
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם:
חלקות בגושים: 6935, 6936, 7085
בין הרחובות: יהודה הלוי, בלפור, שדרות רוטשילד והחלקות הצפוניות של רחוב ברדיצ'בסקי.
עיקרי מטרות התכנית: עידוד תוספת קטוי מגורים ע"י שיפור איכות המגורים, תוך טיפול בבנין, בחצר וברחוב, הבטחת שימור מבנים בעלי ערך ארכיטקטוני, עידוד שיפוץ בבנים ושיפור יחידות דיור קיימים.
כל המעוניין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק רשאי תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשימות להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

מרדכי כהנא
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב

עיריית טבריה / מרכז תיירות ומרפא—טבריה
התאחדות בתי המלון טבריה
משרד התיירות / משרד החינוך והתרבות / האגף לתרבות ואמנות
פסטיבל טבריה 1986
יוצא לדרך
יתקיים בטבריה על שפת הכנרת
בתאריכים 7/7/86 עד 14/7/86
להקות ואמנים בתחום מופעי רחוב (נגנים, להטוטנים, ליצנים, קוסמים פנטומימה וכו') מיוצגים, תיאטרוני בובות (בובות גדולות) ותנועה.
המעוניינים להשתתף, מתבקשים לפנות בהקדם בכתב (עם צילומים וחומר רקע) אל: פסטיבל טבריה המרכז לתיירות ומרפא — עיריית טבריה. במסגרת הפסטיבל יוענק פרס "פסטיבל טבריה 1986" למצטיינים
פרטים נוספים בטל. (067)91981.

הארץ ממליץ

תל אביב

מסע עסקים של אבא (פאר) — סרטו השני של הבימאי היוגוסלווי אמיר קוסטוריצה מציג את חייה של משפחה ביוגוסלוויה של 1950, מתוך גישה פוליטית, אך גם מתוך רגישות אנושית וראייה הומוריסטית של פרטים. סרט יפה בפשטותו.

הרבה ולא כלום (תכלת) — צירוף מוצלח של תסריט אינטליגנטי, בימוי מתוחכם ויפה, ומשחק מצוין של מריל סטריפ, צ'רלס דנס, סר ג'ון גילגוד, טרייסי אולמן וזמר הפופ סטינג. סיפור נוסטלגי על ריגול במלחמת העולם השניה נעשה לאב־אליה של שיגעון, בבימויו של פרד סקפיסי האוסטרלי.

עד סוף הלילה (סינמה 2) — בני אדם אמיתיים, המתמודדים עם בעיות אמיתיות, בסרטו של איתן גרין, העוסק במשבר משפחתי. סרט יפה ברמה של יחסים בין הדמויות. פחות מוצלח ברמה של מלודרמת גנגסטרים.

הכבוד של פריצי (לימור) — קומדיה שחורה של ג'ון יוסטון ("הבז ממלטה", "המלכה האפריקאית", "אוצר של סיירה מאדרה", "האיש שרצה להיות מלך"), על איש ה"מאפיה" הסיציליאנית בברוקלין. הבא לבחור בין אהבה ובין "כבוד המשפחה הסיציליאנית". ג'ק ניקולסון מצוין.

חזרה לעתיד (בן יהודה) — נער חוזר, באמצעות מכונת זמן, לעבר — משנה את ההווה שלו ואת עתידו. סרטו של רוברט זמקיס ("בעקבות האוצר הרומנטי") הוא סרט מדע בדיוני, המתאים לילדים ולמבוגרים כאחד. תכיב מאד, וגם מעניין.

בחר בי (גורדון) — עימות בין המיתוסים הרומנטיים המציגים את הבריות לבין המציאות, בסרט על חיי הלילה, על אהבה ועל בדידות. הבמאי אלן רודולף, עוזר לשעבר של רוברט אלטמן, משתמש במוסיקה, בצילום ובדיאלוגים כדי ליצור אווירה מלנכולית ולהתייחס למסורת הקולנועית של העבר.

הספינה שטה (אורלי) — גלריה של דמויות יוצאות דופן, בסרטו של פליני. העוסק במסע שייט שנועד ללוות למנוחתה האחרונה את זמרת האופרה הגדולה של הדור. הדמויות מוצגות כאן כבפסיפס צבעוני שיש בו רגעים מאגיים.

ירושלים

מסע עסקים של אבא (בנייני האומה) — ראה פאר ת"א.

חיפה

שושנת קהיר הסגולה (עממי) — וודי אלן, כבימאי ותסריטאי, מערב מציאות ודימיון, אגדה ועובדות, מעשה בדמות בסרט המתאהבת באחת הצופות. היא יוצאת מן המסך כדי להוכיח שבקולנוע הכל אפשרי. מיה פארו, בתפקיד הראשי, מצוינת.

מוצעים למכירה בכרכור
2 מגרשים
בשטח 2140 מ"ר לבניה.
פרטים והצעות:
טל' 03—265985,
03—238489 ,03—237244

תיאטרוני ישראל
הערב יום ג' 4.3
תיאטרון הבימה
מפגש האגודים: 17.00, 20.30
הבית ברחוב שינקין: 20.30
התיאטרון הקאמרי
יאקיש ופופצ'ה: 16.30, 20.30
קסטנר — בעיר־השופט

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
יחזקאל לא־לב	קנים וכלים ג, ב־ג
דף יומי	**הלכה יומית**
ראש השנה יד	תפלה קיג, דס

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים:
מ"ש בקרים עד למחרת ב"ד בבוקר בהוצאת מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 923333
רחובות 054־51333
בת־ים 5511111
חולון 805133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00—8.00
בימי ו' — 15.00—8.00
טלפונים: 03־433500, 03־433508
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 03־261111
חיפה 04־672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי כפר יעקב, 08־223958
מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע למכורי לחץ מטעם "מטגלית"
א' רה 11.00־15.00
ב' רד' 16.00־18.00
טל: 220031
רח' מאזה 13 תל־אביב

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב, ריינגוף מגור שער 3 (ליד המשביר) טל: 294869, 03־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בטלפון בלבד. רח' סוקולוב 49 טל: 03־284649
פתוחה בימים א'־ה בין 21 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה, רח' הנמל 26, קומה ב', טל' מס' 04—523—566. שעות הקבלה כל יום בין 20.00—23.00.
שח"ר — שירות רפואי דייר (24 שעות ביממה, כולל רופאת שיניים):
ירושלים, מוקד יום: 660585, 669531 מוקד לילה, שבת וחג: 226191 ממני מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
תל־אביב, מוקד יום: 218820, 218898 מוקד לילה: 631011 ממני 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
יד ביד — אגף קשבות לילד ולהורים
תל אביב — לילד: 226022 24 שעות ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00־20.00
חיפה ונהריה — 229488 מ־11.00־20.00

תורנות בתי־חולים

תל אביב
חקה — ילדים, פנימית, כירורגית
ירושלים
שערי צדק — ילדים, כירורגית, אורטופדית, עיניים
בקור חולים — (פנימית, נשים, א.א.ג)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
בני ריינגוף 174 222386
צמח יהודה המכבי 33 449993
חולון
ד"ר חורי סוקולוב 70 842433
בת ים
בני בת ים הנביאים 3 5515671
פתח תקוה
קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
רחובות
סגל הרצל 154 451228
נתניה
הנשיא שד' ויצמן 56 25639
ירושלים
מרפאת רחבה הס"ג 28 523194
חיפה
הנשיא שד' הנשיא 33 333312
הקריות
הרמן סטמת מדריך קרית מוצקין 715156

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה.
ימים ב' ג' ד' — 17.00־20.00
בבוגרשוב 66 ת"א, טל' 281228.
חיפה: ימים א' ו־ד' 16.00־19.00 רח' הפסגה 14 טל' 81520

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 זמן לחדשות, לגיל הרך
18.00 נקודת־שבירה, דראמה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) בתרגו לך — שירים והיקרים
19.00 (ע) סאמארי של הופנקאנה — המודאגג אמשאגג
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 זרזיר־זרזיר — שעשועון התבונה והחידות בזרבים
20.30 כלבוטק
21.00 מבט לחדשות
21.40 מבט שני
22.20 עלפי תהום — דראמה אנגלית
23.40 פסוקו של מקום (מגיד ועתיקותיו) וחדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 חשבון מסוף ד' — פעולות חשבון
08.40 בלי סודות
09.00 אנגלית ו'
09.20 מדעי הטבע ה'־ו'
10.10 אנגלית ד'
10.30 רחוב סומסום
11.00 צרפתית
11.15 חשבון ה'
11.30 גאוגרפיה ד'־ט' — צפון־אמריקה
12.00 ארץ־עולה
12.25 ספרות (על־יסודי) — המתחרות
13.00 מוסיקה (על־יסודי, העשרה) — צלילי הנשימה
14.00 האבולוציה — גנים והורשה
14.20 לגיל הוורדי
14.45 אנגלית
15.00 רחוב סומסום
15.30 קשת וענן
15.50 פרפר נחמד
16.20 דייק פרפן
17.00 ערב חדש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שחרית מוסיקאלית
09.30 קונצרט בוקר
12.05 מוסיקה קאמרית
13.00 קונצרט צהריים
15.05 מבחר תקליטייה
16.00 קונצרט מנחה
18.30 אתנחתא
20.05 ערב טוב
20.30 בחלילי הקונצרטים שלנו
22.30 פסק זמן — חופה וזמן אגסיות: "מלא התלהבות"
23.00 הדר למוראס ביזה — "יורעוטים עליך מאריה"

רשת א'

15.25 השכלה חדשה לכל — אנגלית למתחילים
16.05 עולם יהודי
17.20 האוניברסיטה המשודרת — שגטיקה ושבולנוח
18.06 מבחן ערב — הדר דתי ומסורת
18.47 פרק היום בתנ"ך
19.05 שיעור בתלמוד — מסכת "סוכה"
19.30 שידורים לעולים
22.05 גל העישואים

רשת ב'

18.06 אצבע על הדופק — ענייני בריאות ורפואה
18.46 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עולם חדש — ענייני הארץ והביטחון
20.05 מבקר ואמת בכקשוק — מבחר שיר
22.05 עוד פעם אתנו — "זה קרוב ללבי" — עם דן מירון
23.05 קפה ראשון — חידושים ממטים

רשת ג'

19.05 מקום במעורת — מבחר הזמרים הישראלים
22.05 ארוס עזיק — שירים שלא גם להם
00.10 פניני גאו

גלי צה"ל

17.30 כותרת — ענייני צבא וביטחון
17.50 יומן ספורט
18.05 שעה קלה על כלכלה
18.35 מבט הערב
19.05 רדיו רדיו
20.05 לא רק רוק
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת — בקרה הר מוזלת של המירזן
22.05 על הרבט ועל הבימאק
23.05 ציפורי ערב קלאסיות

שידורים קבועים

רשת א'
07.30 הד שירים — פזמונים ישנים
08.05 זהבה — עם בני הבנל
09.05 השיר לא הם
09.30 מסמס
10.30 רדיו קל
11.10 שיחה יומית לבחירים
11.30 השכלה הדת לכל
12.05 מפני הגוונה
13.00 שידורים באנגלית
13.30 שידורים בצרפתית
14.00 לבת לבן ולכל המתעניין

רשת ב'
06.05 סם לשלום
09.05 ביקור בית
10.10 כל צבעי הקשת
12.10 גל פתוח — חדשות, ומוסיקה
13.00 בוצעי היום
14.06 יש עניין
15.05 מוסף החדשות
16.05 שירים ושטרים
17.10 יומן כלכלה

רשת ג'
06.11 בוקר לאושר
07.07 שיר בבוקר בבוקר
09.05 מה כבר השעה?
10.05 אגן הים התיכון
11.05 שעה עם מלאכי המוסיקה
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק בקצב קל
14.06 לי לך — שיר הערבה
15.05 חדש, חדיש ומחודש
16.05 מוסיקה לעניין
17.05 שוקו חם
17.30 על מספרים ואנשים

גלי צה"ל
06.10 צלילי בוקר
06.30 אוניברסיטה משודרת
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל
09.05 נגן לעכשיו
11.05 טעם של פעם
12.05 להיט לתיאבון
13.05 במקצב ישראלי
15.05 מה יש
16.05 ארבע אחרי הצהרים
17.00 יומן גלי־צה"ל

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — הספינה שטה 4.30, 7, 9.30
אלנבי — מלכודת קטלנית 5.00, 7.30, 9.30
אסתר — סוניה האדומה 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — מי מפחד מהשכן ממול 11.15 בלילה
בן יהודה — שובבה בכל מחיר 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — בחר בי 4.30, 7.15, 9.30
גת — פעמיים במשך החיים 4.30, 7.15, 9.30
דקל — לילות לבנים 7.00, 9.30
דרייב אין — בודי 7.15, 9.30 מסיבת סקס 12.00
הוד — משאלת מוות 3 4.30, 7.15, 9.30
ב חן: חן 1 — שנת הדרקון 4.15, 7.00, 9.40
חן 2 — גלגלי תהילה 5, 7.20, 9.45
חן 3 — סיפורה של מארי 5.00, 7.20, 9.45
חן 4 — בי"ס לאסירים מתחילים 10.30, 1.30, 4.45, 7.20, 9.40
חן 5 — רומן על בטוח 10.30, 1.30, 4.45, 7.00, 9.40
לימור — הכבוד של פריצי 4.30, 7.00, 9.30
לב 1 — מטורה 1.30, 4.50, 7.15, 9.30
לב 2 — בוני וקלייד 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
מוגרבי — סילברדו 4.30, 7, 9.30
מוזיאון ת"א — סהרורים 4.30, 7.15, 9.30
מקסים — קומנדו 4.30, 7.15, 9.30
מרכז התרבות הישראלית — הזמירה הישראלית (בעברית) 10, 5, 10 (באנגלית) 9, 12, 2, 6, 8 (בגרמנית) 7, מרכבות האש 9.50
סטודיו — להב משונן 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — בחזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — עד סוף הלילה 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק ישראלי — העיר הענקית 7.00, אלהים ברא את האשה 9.30
פאר — מסע עסקים של אבא 4.15, 7.00, 9.30
פריז — חבורת הזאבים 12.00, 2.00, 4.00, 7.30, 9.30 בלגל אותנו 11.30
צוותא — כמו חלום + נגוע 8.00
צפון — ראן 6.15, 9.30
שחף — המאהב 4.30, 7.15, 9.30
תכלת — הרבה ולא כלום 4.30, 7.00, 9.30
תמוז (המחודש) רמת אביב — התפוז המכני 6.45, 9.30
תל־אביב — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30

רמת השרון

כוכב — ליידי ג'ין 4.00, 7.00 ראסטי ג'יימס 9.30

ירושלים

אריון — משאלת מוות 3 4.30, 7.00, 9.00
אור גיל — שנת הדרקון 4.00, 6.30, 9.00
אורנע — שוטר עם כבוד 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון — עליסה בארץ הפלאות 4.00 הנסיך 1 5.45, 11.00
בנייני האומה — מסע עסקים של אבא 6.45, 9.15
הבירה — מלכודת קטלנית 4.30, 7.00, 9.00
מקיר — רוקי 4 4.30, 7.00, 9.00
מיטשל — ראן 6.00, 9.00
סינמטק — הנסיך הקטן 4.00 האדם השקט 7.00 לאן דאוק (באולם הקטן) 7.30 הפרידה מאתמול (באולם הקטן) 9.30 טריסטנה 9.30
עדן — לילות לבנים 4.15, 6.45, 9.15
סינמטק — צ'או פנטין 7.00 רסיסים (באולם קטן) 7.30 פגישה מקרית (אולם קטן) 9.30 מטרופוליס 9.30
סמדר — קאוס 6.30, 9.15
רון — המאהב 4.30, 7.00, 9.00

רמת־גן גבעתיים

ארמון — שנת הדרקון 6.50, 9.30
אורדע — המאהב 7.15, 9.30
ארמון — סוניה האדומה 5.00, 7.15, 9.30
הדר — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30
לילי — הכבוד של פריצי 7.00, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — סיפורה של מארי 5.00, 7.30, 9.40
גן 2 — בידרי 5.00, 7.20, 9.45
גן 3 — הרבה ולא כלום 4.30, 7.10, 9.40
גן 4 — להב משונן 5.00, 7.20, 9.45
רכבת גן — בשם כל בני ביתי 7.00, 9.30
שביט — רכבת תותית 7.15, 9.30

גדרה

בית רחל — קיר השתיקה 6.30
אידית עידית 8.30

רחובות

בית העם — תנאים של חיבה 8.00
הדר — שנת הדרקון 6.30, 9.00
חן — 20 אלף מיל מתחת למים 4.30 תלמידה מתקבלת 7.15, 9.15

חדרה

חודרה — קומנדו 4.30, 7.00, 9.15
חוף — שנת הדרקון 7.00, 9.15

הרצליה

דוד — הכו ואיש השלג 4.30, 7.15, 9.50
היכל — המאהב 4.30, 7.15, 9.30
מלון דניאל — בכבוד השדים 7.15, 9.30
תפארת — קומנדו 4.30, 7.15, 9.15

חיפה והסביבה

אודיה — המאהב 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — להב משונן 6.45, 9.00
אמפיתיאטרון — מלכודת קטלנית 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — סוניה האדומה 4.00, 6.45, 9.00
חן — קומנדו 4.30, 6.45, 9.00
סינמטק — העולם עפ"י גארפ 7.00 אשה בחולות 9.30
סמדר — שושנת קהיר הסגולה 7.00, 9.00
עצמון — המפתח 4.30, 7.00, 9.15
פאר — הרבה ולא כלום 4.00, 6.30, 9.00
קרן אור המחודש — קאוס 6.00, 9.00

רב גת

רב גת 1 — שנת הדרקון 3.45, 6.30, 9.15
רב גת 2 — לילות לבנים 3.45, 6.30, 9.15
רון — רוקי 4 4.30, 6.45, 9.00
שביט — ראן 6.00, 9.00

קריות (חיפה)

אורות — שושנת קהיר הסגולה 7.00, 9.15
בית העם — אני אוהב אותך כרמן 7.00, 9.15
היכל — רומן הימים 9.15
מפיר — לילות לבנים 6.45, 9.15

כפר סבא

חן — רוקי 4 9.15
עמל — הגנבים 7.00 גשר צר מאוד 9.15

נתניה

סטודיו — פלמנגו קיד 5.00, 7.00, 9.15
שרון — קומנדו 5.00, 7.00, 9.15

חולון

ארמון — תפילה למות 5.00, 7.15, 9.30
מגדל — רומן על בטוח 7.15, 9.30
מתנ"ס קרית שרת — הכלב השווה מיליונים 2.30 הסיפור שאינו נגמר 4.30 בשם כל בני ביתי 7.30, 9.30
סבוי — משאלת מוות 3 4.30, 7.15, 9.30
רינה — הכבוד של פריצי 7.15, 9.30

בת־ים

אורנים — קומנדו 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — רוקי 4 4.30, 7.15, 9.30

גדרות

בית העם — קיר השתיקה 7.30